

اوں می په درست جهان کنپی هیچرته خواخوپے نیشته
چی زہ تری لارشم بیابہ خلق می صفتونه کوی.

پیشتو

ناول

وردکل الہبی

مصنف
پروپریتی
ایم اے اردو/ انگلش

Ex. Subject Specialist
in English & Principal (R)
0310-2871102

ناول

د مصنف چاپ شوی کتابونه

مصنف
ایم اے اردو/ انگلش
Ex. Subject Specialist
in English & Principal (R)
0310-2871102

اعراف

میرزا شاہزاد
091-2580006
0312-5945568
aarafprinters@gmail.com

ورکھ لادی (پنتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

بڑو بڑ شیخ

ورکھ لادی (پنتو ناول)

تول حقوق محفوظ دی

اوں می په درست جهان کبني هیچرته خواخوب سے نیشته
چسی زہ تری لاڑشم بیسا به خلق می صفتونه کوی

د کتاب نوم: ورکھ لاری

لیکوال: پروبر شیخ

اشاعت: مئی 2015

کمپوزنگ: حبیب الرحمن (صافی)

شمبر: (200)

پریس: اعراف پرنترز محلہ جنگی پیغمبر

بععد: (400) روپی

ڈ مونڈلو درکھونہ

یونیورسٹی بلک ایجننسی پیغمبر

یونیورسٹی بلک شاپ

دانش کتب خانہ دہکن نعلییندی پیغمبر

پنتو ناول

ورکھ لاری

بڑو بڑ شیخ

(ابم ایڈ اردو ، انگلش)

Ex. Subject specialist in English

& Principal (r)

Mobil#:0310-2871102

﴿وَمِنْهُمْ﴾

ڏنوی کال ڏ پومبی، میاشتی ڏ پومبے تاریخ ڏ اتوار ورخ اوَد سحر وخت وو، اسمان بالکل صفا و اوتر لري لري پوري ڏوري ڻي درك نئه لگبندو، نمر په ڏاګ تندی بنئه په ڏاګه خلبندو خو ڏ شپي ڏ چني او ڪنگل پيربوتو په وجه داسې معلوم په چې ڏ هغه ڏ پلوشو لشي پسي شوي دي، دغه پلوشوي په اوٽو بوٽو، شينکو، ډاکونو، گلونواو غونتو پيربوتي، ڏ مغوي ڏ خلو او سیننو نه ڏ تڀخبري هوا پلو خريختي، ڏ فضا وسیعه غېر په رسپدي او په هفتي ڪښي څائيندي.

کو چني استاذه څيل کور په لویه زړه کوئه ڪښي د نغري ځاري ته په یوزدر تکوري پرلتنه وهلے وه اوَد لاس تدولو په غرض پي ڏ نغري په ايره ڪښي ګوتني وهلے هغه سره خوا ڪښي ڏ جايو لوښي او په یو وروکي شان شکري ڪښي ڏ سري ډوهي څه تکري پرتني وي چې ڏ هغفي نه دا معلوم په چې هغوي اوس اوس بنئه په موه خپته ناشته کړے ڏه، ڏ کوتني ڏ هموال ڏ رنبا په سوري ڪښي ڏ نمر زېري طلاقني پلوشوي راتلي اوَد نغري په ايره پيربوتي، ڏ نغري بلني ځاري ته ڏ کو چني استاذه شپارسو او لسو کالوز لمسي زوئه امان ناست وو، په یوه ستر ګه یې هغه لوگي ته کتل چې ڏ لکبدلي سکريت غوندي ڏ توت ڏ یو نوژن ډکي ڏ سرنه وتو، ول په ول په ګدا ګدا تاوبدو اوَد پلوشو په کمند ډکوئي نه بهرو وتو، او په بله ستر ګه یې هغه او پښکو ته کتل چې ڏ ډکي ڏ ستر ګونه وتي او خاڅکه څاڅکه په ايرو

ټهون:

ڏ آرمي پيلک سکول ڏ هغه اومه خله ماشومانو په نوم چې په شپارسم دسمبر 2014 ڏ ترهه ګرو په حمله ڪښي شهیدان شو.

پرويز شیخ

۲۰۱۵ / مني

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

کبنسی پرپوتی. هغه به کله کله په پلوشو کبنسی دُزو اتن ته هم کتل او په دغه کتوکتو کبنسی به په ناسته ناسته دَ خیال په اس سور دبر لري لاپو. دغه ذري دَ پلوشو به رنا کبنسی بشکاریدي خود رتنه به په نظر نه راتلې. هغه ورتنه دَ نیولو په غرض څو خو څله لاس واچوو خو هر څل د هغوي په نیولو کبنسی ناکام شو.

په کور کبنسی مکمله خاموشی وه او داسی معلوم مبهده چې یو بل سره نزدے ناست پلار او زوسه دَ یو بل نه دېر لري تلي دي. دېهر نه داسی بشکاریده چې دَ کورنه کله اوړلې شوی دا اوډ مودو مو دراسي خوشې تشه او شار شوپيار بروت دے. یو اجنبی ته واقعې دغه احساس کېډشونو ګل پېږي ته چري هم نشو کېدے. داد خټولو تو کور هغې ته دَ تاج محل نه هم ناسته او اراسته بشکاریدو خکه چې دَ کور کبنسی د هغې دَ زړه رازونه اوډ هغې د مینې سازونه وو. دَ کور سره هغې دَ خو کالونو خپل خان، خپل ژوند اوډ خپل مستقبل تولی خوشحالی تپلې وي. دَ کور ته نه د هغې په راتلو پابندی وه اونه د هغې په تلو. هغوي په هر سحرد هغې په راتلو سترګي غرولي او هر ماسخون په یې د هغې په تلو سترګي پټولي.

دَ اتوار په ورځ به چې کله هغه دَ خپل کارنه او ګاره شوه نو د کوچنی استاذ خواله به ورغله، دَ هغه خواکبنسی به کپنaste او هغه ته به یې دَ کلام فرمائش کوو. هسي کوچنی استاذ د شعرونو سمندر وو خود اتوار په ورځ به دَ دغه سمندر موجونه دَ ليدو قابل وو. هغه دېر خوب

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

زبانه شاعر وو. د هغه خپل نوم حفیظ الرحمن وو خود د کوچنی، تخلص په وجه په ادبی او غیر ادبی دنیا کبنسی د کوچنی استاذ په نامه یاد بدلو. دَ شاعری په هرفن کبنسی د هغه انداز منفرد اوډ هغه جهشیت مسلم وو خو په غزل گوی کبنسی د هغه ثانی نهاده. دغه شان په فی البدیله شاعری کبنسی د هغه مثال نه وو او چې په یوډ طرحه به یې وپنا شروع کړه نولکه د سپن سپلاب به دور پدلمي مغلري په مخه روان وو. هغه فطرتی شاعر وو او په فی شاعری کبنسی د هیچاشاګر دنه وو خود هغه د شاګرداو، معتقدینو او مداحينو شماره سُننو وو. چې کله به هغه په مشاعره کبنسی خپل کلام په ترنم شروع کړو نو د هر طرف نه به د سپحان الله واه واه شاباش، آفرن، مکرزا او د ارشاد ارشاد چغه لري وي. دَ هغه په خلله کبنسی دو مره تاثير وو چې یو خوا به د هغه د خلی نه شعرونه وتل، بل خوا به د سامعنيو سرونه د جذب وسورو نه خانګېدل. هم دغه وجده و چې په کومه مشاعره کبنسی به د هغه ګډون متوقع وو نو د هغه کلام اوږدو له به ډاني ډله خلق راتلې خو چې کله به دَ هغه کلام ختم شو نو بیا هلتنه نه ايسارېدل بلکه واپس به تل او په لاره به یې دَ هغه شعرونه په خوند خوند ویل. هغه د مشاعر وروج روان وو خو چې په کومه مشاعره او کوم شعری مجلس کبنسی به هغه نه وونو هغه به وران وو. هغه ته خپل تول کلام زبانی یاد وو خو په تحریري شکل کبنسی ورسه هیڅ نه وو خکه چې یو هغه دېر لایروا وو، چې کوم شعرونه به یې او لیکل نو هغه به ورتنه

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

جملائي جس هم قدری مشترک وو اود داوارو ڏهونته او ڏرُوند
تېرولو انداز هم یو بل ته نزدے وو، کخبری کاکا ڏغندل، پوردل،
جميل، خليل، جليل او گل پري پلاروو، گل پري ډهغه ڏپنځو
زامنوا ډپاسه کشره لوروه. ډهغه نه ڏکلي خان وو، نه ملک وو اونه
شتة من پښتون وو، بلکه یو غریب سرے وو. ډهغه ډپشي په لحاظ
رانجه فروش وو او خلقو به ورته ډرانجو والا کخبری کاکا ډپلي. خله
موهه پس تېينه ډرانجو والا تکے لري شو او ډکخبری کاکا تکے پري
داسي شتة شو لکه چو ډهغه خپل نوم وي. خونه داسي نه ده، ډه
ډهغه خپل نوم خبرالله وو خو په هره خبره کبني ډخپل تکيه کلام، ډ
کخبری، ڈېبي درېغه استعمال په وجهه ډکخبری کاکا په نوم مشهور
شو. ډهغه عمر ډپنځوستو کالونه اوخته وو خو ډهغه پېپري او ډ
سرد یو خو پښتونه علاوهه ډهغه تول وپښته تک تور وو. نرسي لور
دنګ وجود، سکني، چنه، لویدلویه رنګي، پيره، په سراوري ژمي
سپینه سواتي توپي، ډرانجو ډکي توري ستري، خنڊروهه او
خوش رویه خهره، په ډرانجو لړلې شوي توري ګوتي، تور رنګي
جامي، په اوپه رسمن خادر او پښو کبني زوي پنجي داري څيلۍ، دا
وي ډکخبری کاکا ډپئڙندوي خو نېښخي پتي چو ډهغه پري ډپر په
اسانه موندے شو، او که بيا هم یو اجنبي تهه ډهغه په موندو کبني ډه
څهه کرمي پښيدو امکان ګيدشونو بله لویه نېښه یې دا و چو ډه
ډهغه یو خنګ ته بهه ډرانجو تور ګودي ځانګړدواو بل خنګ ته بهه یې

داسي یاد شو چو ډتھریر ضرورت به نه پښيدو او هغه به ضائع
شو، بله دا چې ډتېرو اتلسو کالونه هغه ړوند وو او ړوند هم داسي
چو ډتاياري رينا فرق یې نشو کوله. ډهغه زو ډهغه امان ډشپارسو،
اولسو کالولزمي وو، هغه اڳر چهه ډهغه په غېر کبني لوسي شو
وو خو ډهغه ډهغه شکل نه ولو ليدل. ډڅيلې بشخي مریم یې بې ډ
مرگ نه پس ډهغه ډتھر پنځو کالونه په مشاعرو کبني ګيونه نه کوو
البته خپل کلام به یې په امان لیکو او ډهغه مشاعري صدر له به یې لېرو
هغه به هغه خپل کلام په خپلې یاد بل چا په خله او رو خو کوم خوند
چو ډکوچني استاذ په خله کبني وو هغه دنور چا خله کبني چرته
وو، کوچني استاذ ډڅلورو ډيشتو کالو په عمر کبني واده کړئ وو او ډه
واده په دريم کال، ډېيو خطرناکي بیماري په وجهه ډاډو ډيشتو کاله وو
عمر کبني په تپوروند شو. اوس ډهغه عمر پنځه څلوبېت کاله وو
خو ډهغه بیماري او غربېي په وجهه ډسلو کالو بودا بابا بنکاري دو. ډهغه
ذریعه معاش ډیارانو دوستانو او شاگردانو په خبر خبرات او عشر
زکواه وو.

ډهغه ډخ کلې او سبدونکې وو. ډهغه او ډکخبری کاکا ترمينځه اڳر
چهه ډېني رشته نه و خو ډکلي، محلت، ګوانه او ډهغه غربېي په رشته
کبني دواړه یو بل ته ډېرنزدي وو. ده علاوهه ډهغه اخلاقني
قدروننه هم ډنور په نسبت مشترک وو، کخبری کاکا هم لکده ډهغه
ډېر خوش اخلاقنه، خوش طبعه او خنڊروهه انسان وو. ډداوارو

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

د کپری په استر کېنى تېپ ریكاره خانگىدو. چى كله به موقعەدە لاس ورغلە نو پە ناستە، ولاپە ياروانە كېنى بە يې د تېپ ریكاردە پە بېن گوته كېبىنۇدە او د خېلى خوبىخى لوبى، سندري او غۈلى بېي اورىدەسە. اگر چەئە هەغە شامانەدە كلى پە مزدورانو كېنى ووا نەدە كلى پە كسب گرو كېنى وو خۇ هەغە خېل خانەدە كلى پە كسب گرو كېنى شەپەر، هەغە بە زىمارولە راتجە، كجل او گولىھار وغۇرە وپېرىا ورکول او د هەغى پە بدل كېنى بە يې تېپەدە غەنم لو كېنى دە غىنۇم گېدى، پە منى كېنى د شولو گېدى، د بىر د كىي تانىمى او پە ژمى كېنى بە يې تېپەنە گە او د پوگ گېدى اوپىل، كوم كاربە چى هەغە بەر كەر وەغسىپەدە هەغە بشەخى شامتى، ترور پە كورونو كېنى كەر، بىنەدە، گانى، وات او درمن تە ورغى، نو وپو، زپو او خوانانو بەدە كخبرى كاكا، كخبرى كاكا، چىغى جورى كىرسە، پە داغە چەقۇ چەقۇ كېنى بە تېپەنە تول چاپېرە شو، چايدە تېپە، راتجە غۇبىتىل، چايدە تېپەنە كجل غۇبىتىل او چايدە تېپەنە كولىھار غۇبىتىل، هەغە بە هەغوي لە يو سلاھى وپېرىا ورکو او شىشە يا پۇنى بە يې پە بىعە ورکول، دە هەغە پەنخە وارە زامندا رانجو كاربىار كو او د پېنستونخۇا پە تولە سىيمە كېنى خوارە وو، دە هەغە دېرپەنە كار جور وو، غلە دانە دېر وو، تول پە جامە پەت او گىدە مارە وو او بېن رىنگە كەنگە بېي جورە وو خۇ چى كله هەغوي وادونە او كېل نو پە كور كېنى د بشۇ جىنگونە شروع

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

شو. نىتىجە داشۋە چە بىر بوزۇي بە تېپەنە كەدە اوچتولە او خېل خېل سخىر كەدە بېي او رە. پە دى دى كېنى تېپەنە تول زامن لاپى او هەغە پە كىنۇ زامنۇ كېنى بواخى پاتى شو، بىتە بە كور كېنى ورسە صرف يوھە گل پېرى پاتى شو، پە هەغە وخت كېنى هەغە ايلەدە خلۇرۇ كالۇ وە چى كله بە دە هەغى مور جىرەتە مېرى ژۇندى لە يادا روغۇن ئىخور ابىتنى پۇپېتىنى له تلە نو هەغە بە يې دە كور كېنى استازا بشەخى مېرىم بېي تە پە پام كەدە او هەغە بە تېپەنە پە خەان بەھانە او ووتە. خەورخى پەس دە مېرىم بېي بېي پە وپىنا، كخبرى كاكا هەغە دە كلى پە پرائىرى سكول كېنى داخلە كەر، بىبا بە هەغە هەرە ورخ امان سەرە يو خائى سكول تە تلە او هەغە سەرە بە يو خائى وپىس راتلە. هەغە سەرە دە هەغى زىيە داسىي لەگىدىسى وو چى دە سكول نە پە بېي هەم هەغە سەرە كله دە هەغە بە كور كېنى او كله پە خېل كەدە كور كېنى لوبى كولى. هەغوي تول دە هەغوي پە مەلگەرتىبا او مشغۇلتىبا دەرخوشالە وو، دە هەغوي دە تلۇ راتلۇ دە تكلىف پە وجە كخبرى كاكا دە خېل كور دەپتالى، پە دېوال كېنى كەپەر كى، او لىگولە، بىبا بە هەغوي يو بول كەر بەغېر خەتكلىفە او بەغېر خە يېرى تەرسە تلل راتللى او تر ناوخىنە پورى بە يې لوبى كولى، پە داغە لوبۇ كېنى بە هەغوي كله كەلە يو بىل سەرە جىنگ جەھىگەرى هەم كولى او دە كچى دەپارە بە يې يو بىل سەرە كچى كوتى او جەنگكولى، پە امان دە هەغى دە كچى دېراثىنە پېپۇتو خەكە چى كله بە هەغە بواخى شۇ نو بەھە تە بە او وتو او هللىكانو سەرە بە يې لوبى كولى خۇ گل پېرى بە

ورکم لادی (پښتو ناول)

بروېډ شېخ

ورکم لادی (پښتو ناول)

لاعاجه مرض پړپوتو. د هغفي روئه به کله کله د هغه تپوس له راتلل او هغفي له یېي د هغه د علاج او د هغه د بدن د صفائی ستھرائي په باره کښي مشوري ورکولس خو په خيله یېي نه چري داکتر له دبوتلو کوشش اوکرو، نئيېي ورله د خوراک د پاره چري د پېږزوني خیز راټرو او نه یېي ورته د بالخت لاندی لس شل روېي، کېښودسے بلکه د هغفي بال پېچ به د هغه د بالخت لاندی پېرتني هغه پېسي راخسته او جېبونو کښي به یېي اچولس کومي به چي د ګواندې بشو او سپود د صدقې په توګد د هغه د بالخت لاندی ایښودي.

ګل پېري به د هغه دارو د مرلم هم کول، د هغه صفائی ستھرائي به یېي هم کوله، د هغه پونتنۍ له د راغلي مېلمندو چابې شربت خرچد یېي هم کوله او سکول ته به هم تله راتله. اوں هغه لسم جماعت ته رسبدلي وه او سالانه امتحان ته یېي شپږ او وړه میاشتني پاتني وي د پلار د بیماری او د رونو د ناضرې، په وجه هغفي خوش خله د سبق پېښو دواړه او کړه خو هرڅل به د هغفي مسانو او پېښېلې هغه منځي کوله او اخريېي په دې قائله کړه چي سبق پېښو د کښي د هغفي تاوان ده. تاوان داسي چې یو خوا به د هغه د سبق نه هم محروم د پاتني شي بلده دا چې هغه به د هغه مراعات نه هم محروم د پاتني شي کوم به چې هغفي ته د سکول له خوا ملاوېدل. د هغفي داخله و پیراوه، د هغفي ماھانه تدریسي فیس نه دو، د هغفي د سکول یو نیغام د سکول د پېښېلې دا پخه وو، د هغفي کتابونه سرکاري وو، د صوبائي

یواخي شوه او په مات زړه به یېي خان له یوکسی لوېي کولې. د هغفي د غه خفگان به دېر لې ساعت د پاره وو. هغفي به اور خان پر کړو، د کهړکې په نېمى. کښي به کېناسته، هغه ته به یېي کتل او متې ګوته به یېي ورته نېولې وو. هغه به پېري خان ناغرضه کړو او دېر شبې به یېي په انتظار کښي او ساتله خو چې کله به پېري د هغه زړه او سوزې دنو هغه به هم ورته متې ګوته او نېو، دواره به یو بل ته نزدې شو، متې ګوته به یېي یو بل سره او ګندکولس او بیا به یېي لوېي شروع کړے. د هغفي دالوېي، ملګرتیا، جنګ جهګرې او مشغولتیا د غنسی روانه وو. د وخت رفتار سره هغفي هم لوټدل او د هغفي ذهنونه هم پېخلد. د جنګ جهګرې کلکې او سټغې خبرې په تاسو، جي، او ستابو غوندي نرم او پستو تکو کښي بدلي شوي وي. د کلکو او برندو سترګو کانډه شرم و حیاد نیم کخو سترګو په کانډه او د زړې پتې خبرې په اشارو، کنایو کښي بدلي شوي. داشتاپو، کوچاموري، شلغاتي، چېندرو او پت پتاونې لوېي په علمي لوېو او مقابلو کښي بدلي شوي. د انګریزې، اردو، ریاضې، او نورو تعلیمي سرګرمیو مقابلو په کېدې خو په دغه مقابلو کښي به ګل پېري اکثر روستو پاتني کېدې څکه چې هغه په عمر او سبق دواړو کښي د هغه نه روستو وو. د هغفي د رفاقت په دغه لس یېلسو کالو کښي لوې انقلاب راغلي وو چې د هغفي اثر په دا پور شوي وو. یو خوا د امان مور مړه شوه، بل خوا د ګل پېري مور مړه شوه او پلارېي په لوې او

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو بډ شېخ

حکومت له خوا به ورته هره میاشت دوه سوه روپی، وظیفه ورکړي کېډه، دوه سوه روپی، ورته د سکول ڈپور فندنه ورکړے کېډي او دوه زړه روپی، ماہانه ورته د سکول ڈپرسپلې په سفارش د عشیرزاده فندنه ورکړي کیدي. دي نه علاوه مسانو به ورله په هره تنهواه کېډي خبر خړول، بیا یې ڈپرسپلې په اجازت د رانجو سره د منیاري سودا هم خرڅوله، داتول مراعات هغې ته د سکول په وجہ ملاویدل او که هغې سبق پرېښې وي نو د هرڅه به ترینه تلي وو.

امان دولسې جماعت پاس کړے وواو د نوکري په تلاش وو. هغې هم داغونېتل چې د هغې غوندي د هغې هم سیالی پوره شي او د لسم جماعت پاس کولو نه پس هغې هم په روزگار شي.

بڑو بډ شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ساه ګانی شمېرلې هومړه د هغې په ساه ګانو کېښي نوي نوي اضافې کېدلې، په هغې ورڅ هغې خومړه خوشحاله وه چې د هغې د لسم جماعت د امتحان تېجه او وته او هغې خپل سکول په امتیازې نمبرو تاب کړو. هغې د ډېربۍ خوشحالی، نه په جامو کېښي نه خائبه او پښه یې د ډېربۍ خوشحالی، نه په زمکه نه لکېډه. د سکول پرسپلې او مسانو هغې ته ڈګلونو سهرۍ واچولي او هغې له یې ډېربه داد ګېرنه ورکړه. هغې غونېتل چې دغه تولي سهرۍ د خپل پلارې شاره کېښي واچوی او خپلې توله خوشحالی د هغې په خوشحالی، قريان کړي. په دے خیال چې هغې خپل کورت د راغله او خپل پلار ته یې اوکتل نو دومړه جذباتي شوه چې د سهرۍ په خائې په خپلې په هغې او غور بدې، بیا یې هغې تولي سهرۍ د هغې په سینه کېښودې. هغې لا په جذباتي انداز هغې له د خپلې کامایا یې، زېرې ورکو و چې په دې کېښي د کور د کوځي ورآوبدېدو. هغې په دے غرض ورله په خوشحالی، روانه شو هغې شاید د هغې د پاس کېدو مبارکې، له د هغې خوک سهپلې، راغلې ده. خوچې ورله او رسپدې او ورسي لر سه کړونو هغې د هغې سهپلې، نه و بلکه د شاه نواز خان ناظر موسم خان وو. د هغې په لبود د هغې د خوشحالی او پښکې او چې شوي او د هغې په خبره د هغې بنه مړاوې او رنګ یې تاګړې شو. دا خبره هغې هغې ته مخکېښي هم خو خوڅله کړے وه خونن د هغې نوعیت بدل وو. هغې ته داسي محسوسه شو هغې د

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

هغېي د پښو لاندې زمکه او تختېدې او مغه زمکه کښي دنه لاره، او که هغېي د درشل سهاره نه وي اخستي او خپلې پښي بې نه وي کلکي کړي نو کېډ بشو چې هغې په زمکه راپېوېتې وي. هغې په مرو پښو او درنو قدمونو کورته واپس شو، د غولې یو ګوت ته حبرانه او درېدې او د کوری یو څیز ته یې په دکو سترګوکتل. دغه دکي سترګي تر ډېروخته دکي وي خو دنوي کمل په راتلوه هغې په مخ راماتي شوي. هغې دبواں ته ډډه اووهله او په چغو چغو په ژړا شو. «ووچمه پوهه»

د معمول مطابق نن بيا هغې راغله خو خلاف معمول دومره غلې او په داسې مرو قدمونو چې د هغې په راتلو او کېناستو هغوي هليو پوه نشو. یوه شبې پس چې امان ته د هغې د راتلو احساس او شونو هغې ته یې په سوالېه نظر او کتل او ووې وئيل: ته کله راغلې یې؟ ګل پري د هغې د زړه ساتلو ډپاره هغې ته په لباسی مُسکا او کتل او غلې غونډي یې اووي، «اویو یوه شبې مخکښي». د هغې مُسکا په بدله کښي امان هم مُسکا شو او ووې وئيل، «موږ ستا په راتلو هليو پوه نشو» هغې د هغې نه مخ واړه وو، د کوتۍ گوټونو او چهت ته یې په داسې انداز کتل لکه چې هغې دی کوتۍ ته په روښې خل راغلې وي او د دې جائزه اخلي. په دغه کتو کتو کښي یې هغې نه په لا پروانې اووي، «ما هم داغونېتله چې زما په راتلوه خاموشۍ دا خپسه مضطربه نشي... زړه ستاسو د سکوت په لمحو

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

کښي مخل جورېدل نه غواړم. زړه صرف ستاسو سلام له او تاسونه د رخصت اخستو د پاره راګلې يم. کېډ بشو بیا زمونې ملاقات اوښي امان هغېي له خڅه جواب ورکول غواړي خو کو چنې استاذه هغې نه مخکښي شی. د ایروډاک لاس په بل لاس او خندي بیا یې په خپله لویه لويه سپینه مرمرې پېړه باندې راکاپې او هغې ته وائی، «ګل پري بچو، تاسو کله خې؟»

ګل پري: استاذ جي کډه م تړلې ده، بابا ته م صفا جامی اغوستو دي، کور مې جهارو کړي د مه او د رونو د راتلو په انتظار کښي ناسته يم.

چې هفوړي راشي نو خوبه

کو چنې استاذه: پلار ده خنګه ده؟ کېناسته، پاسیده شی؟ ګل پري: نه استاذ جي، هغې غرې لکده د لاش په کټ کښي پروت ده، کېناسته، پاسیده نشي. که هغې د ګرځدو جو ګوښه نو ما بد د ده کور نه په مخکښي کډه اوږي ووه، «هغې یوه شبې چې په دی امان ته ګوری او وائی، «ستاسو د تلو خڅه پروګرام ده چرته به خې؟».

امان: موږ هم روان یو خو دا معلومه نه ده چې چرته به خو.

ګل پري: تاسو خو کډه نه ده ترلى؟ زړه درسره امداد او کړم.

امان: زمونې خڅه کډه ده، دغه تشنخان، زړي چاتې، «زاره شلبالې کټونه او زړي کېښدرې. دا به زړه چرته ګرځوم؟ یوه وړه غوته م تیاره کړے ده، په یو لاس کښي به هغې او نیسم او په بل لاس به بابا او نیسم

وڌڪم لادی (پښتو ناول)

ٻڙو ٻڌ شخ

وڌڪم لادی (پښتو ناول)

ٻڙو ٻڌ شخ

چي ڏ هغه پلار خان وو اود هغه پلار خکه خان وو چي ڏ هغه پلار خان وو، دغسمى ورسي ٿي. مونږ خکه بي کوره یو چي زمونږ پلاران بي کوره وو اود هغوي پلاران خکه بي کوره وو چي ڏ هغوي پلاران بي کوره وو. دغسمى ورسي ٿي خودا کوم معاشى نظام چي زمونږ په دنيا کبئي چلپري دا خداني تقسيم نه دے بلکه دا ظالمي طبقي معاشى نظام دے.“ بيا په پلوشو کبئي معلقو ذروهه گوري او وائي، ”گل پري، ”دسرپه پلوشو کبئي دي ڏزو ته او گوره، لکه خنگه چي په دې پلوشو کبئي دا ڏزي پرپيشانه او پيقاراهه دي، دغسمى په دنيا کبئي خواران غربيانان او بي جھيشته خلق هم پيقاراهه دي، خو لکه خنگه چي دا بي جھيشته ڏري یو موتي شوي او ڏاپتم به په شکل کبئي پي خيل جھيشت په خلقو تسلیم کرو دغه شان خوارانو له هم پيکار دي چي یو موتي شي او په انساني معاشره کبئي خيل جھيشت په خلقو تسلیم کري.“ معلومه نه ده چي هفه به مخکبئي نور خه وسے چي دېکبئي ڏدارو کورونه په یو وخت په زور زور او ڊېپيل او چغى هم راغل، ”زرکوي کورونه خالي کري.“ گل پري او امان دواړه یو بل ته په مايوسه نظر گوري، گل پري وائي، ”داسي معلومو ۾ پري چي ڏ شاه نواز خان سري راګل، ڙهه درنه خم، هسي نه چي کلهه راته بهرا او غور خوي. خو په تلو تلو کبئي تاسو نه رخصت غواړم او ڏ استاذ جي نه ڏ اخري په رزونه په توګه یو خو شعرونه او ڦيدل غواړم... استاذ جي ارشاد.“

او ڏ کوره به او خو“ گل پري یو سور اسويلي او گري او واتي، ”امانه، دا هغه کورونه دي چي مونږ به پري نازيدو... که تانه ياد شي تو چي مونږ به خيلو کبئي جنگ جھگړه او گريهه تو تابهه ڙهه په خيل کور کبئي نه په پيشو دم او... او مابهه ٿئه خيل کورنه په ديكو ديسلي. مونږ ته خه پتهه و چي مونږ په پري گوري نازېړو، او هله راته او لکپهه چي ڏا تو حكم راته او شو. زمونږ ٿلو نه پس به دا کورونه ورانيپري او په دے بنيدونو به لوړه بنګله جو پري... هائي رسه! په دې دو مرله لوړه دنيا کبئي زمونږ سر سیوري هم نیشته. مونږ په کومه خله دی دنيا ته خپله دنيا او وايو؟“ هغه په سوالهه نظر امان ته گوري. امان ڏ هغه نه سترگي او پي، په نغري کبئي ڏ ڪي لوگي ته گو ته نيسې او واتي، ”گل پري، زمونږ حال او زمونږ مثال د دے ڏ ڪي په شان دے. ڏا ڏا سرنه له لوگه خېږي او ڏ سترگو نه یې او ښکي بهپري، لوگه بره خېږي او ښکي لاندي په ايرو کبئي پري ڀو خي، زمونږ اړمانو نه، زمونږ اسويلو په اوپو او زمونږ سلکو په ديكو داسمان په وسعتونو کبئي لي. په لکي، گرځي خو چي منزل ته او نه رسې نوز مونږ اسويلي هوا سره هوا شې، زمونږ او ښکي خاژو رو سره خاژوي شي او زمونږ اميدونه ڏ جنت ڏ عتمتونو په طمعه ڏا خارت لوړي لاري ته سترگي په لارشي. په دې دې کبئي زمونږ وجودونه ختم شي، عدم سره عدم شي او هيٺ پاڼي نشي.“ هغه یوه شبېه خاموش وي بيا وائي، ”گل پري، شاهنواز خان خکه خان دے

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

کوچنے استاذः گل پری بچی، زماں تول شعرونه تا اوریدلی دی خو په
دی ناز که موقعه چی مونہڈ یوبل نه بیلپندونکی یواڈ خپل ژوند
نه مایوسه یون په تلو تلو کبنتی به صرف دومره اووہم چی ۔

اے ڈسپرلی باده په مامہ لگه * تدیبی ڈرُونڈ زپرے زَ بہزادِ ژوند
زَ لکه حباب په سرَد آب یمہ * هیخِم په مخان نشی اعتبار د ژوند
په دپکتیبی بیا دواره ورونه اودبیری اوڈ چغو الیوم هم تپز
شی، گل پری پاسی او کوچنی استاذ ته وائی، "استاذ جی وخت
نیشنٹه، ماله اجازت راکھ چی خم درنه ... که ژوند وی نو بیابه...."
هغه خپلے خبره پورہ نکری شی، اوپه چغو چفو په ژراشی۔ په دغه
ژراڑا کبنتی هغه د کوچنی استاذ تندے او لاسونه بنکلولی اوڈ هغه
نہ رخصت اخلي۔ امان هغئی سرَد کوتی نه بھراوخي، دواپار په
غولي کبنتی او دربیری، یوبل ته په غتو غتو گوري لکھ چی ڈیوبل
په سترگو کبنتی خپلو خپلو عکسونو ته گوري۔ په دغه کتو کتو
کبنتی د هغوي د مخونو نه لمی، لمی او بنسکي روانی وي، د هغوي د
او بنسکونه د اسی معلومہ بیری لکھ چی د هغوي په سترگو کبنتی د
هغوي تصویرونه ڙاري، دغه تصویرونو له ڏاتسلی، ورکلود پاره
دواړه د یوبل سترگی بنکلولی، په تلو تلو کبنتی گل پری خپلی
او بنسکي اوچی کری، مسکی، شی او په مسکو شوندو هغه ته وائی،
"امانه، د خدائی په امان" امان هم خپلی او بنسکي اوچی کری او په
د آواز کبنتی وائی "د خدائی په امان" گل پری چی د هغه نه روانه

بروہڈ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

شي او په کھپکی، ووري نوڈ هغی د خلی نه یوزڑہ سوزے اوزاد
هغه غورا شی چی :

ـ اشتاد لاری نه هبپری

زَ بَدَعْمَ اَشْتَانَخْنَجَهْ هَبْرُومَهْ

په دیکتیبی په دریم خل ور اوڈبیری۔ هغه دبر په تپزی سره کوتی ته
وایس شی۔ په یوالاس کبنتی غوته نیسی اوپه بل لاس پلاز له سهارا
ورکوی۔ هغه د لاس نه او نیسی اوڈ هغه په قدمونور وروڈ کور نه
روانہ بی چی د گولی مینځ ته او رسپری نو هلتنه پنہ نیولی شی۔ په
مظلومو سترگو کور ته په مایوسه نظر گوري خو دپر زر تپنہ مخ
واړه وي او مخکنښی روان شی۔ د هغوي د تو سرَد د شاه نواز خان
سری کور ته نشوخي، د هغوي کدہ کور نه او بیاسی او بھری پی د ب
ڈھېر سے اپدی، چی د کوچنی استاذ د کور کدہ بھر کپی نو بیا د
کخبری کاکا کور ته ورخنی ۔

د شاه نواز خان سری دوصره بد نه وولکه خومره چی تپنہ گل پری
یربده، د موسم خان په نگرانی، کبنتی هغوي نه صرف د هغی د کدی
په ویستو کبنتی هغی سره مدد او کرو بلکه د هغی د پلار کخبری
کاکا په او رو کبنتی یې هم هغی سره پوره تعافون او کرو، چی کله د
دواړو کورونو کلې بھر شوی نو دھوونه اوڈ کوتونه په تپیکتير
اوشاول او غور خولی شو.

د کوتونه تپیونه، برگکی او ورونه او ویستلی شو، یو خواهه کبنتو دی

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټېڅخ

شواو بیا ڈلوری ہواری شروع شو. ګل پری او کخبری کاکا په مظلومو سترگو ڈڅل او ڈکوچنی استاذ د کورڈ ورائی، تماشه کوله ڈسحرنے ھرمد شوه، غرمی نه ماسپیخن او مازی ګل شو خود کخبری کاکا ککدی او رو پسی یاد هغة تپوس له ڈ هغة په پنځو زامنو کښی ھیڅوک رانه غی، نمر په غرغره وو چي ڈ شاه نواز خان سرو ڈڅل کارختم کړو اوروان شو. دواړه کوروونه داسی ڈاګه ډوګلی، شو لکه چي دلته هليو ابادي نه وو. ڈکارختمپندو نه پس موس خان ڈ هغی خواله ورغی، اورته یې اووسي، "ګل پری، ستا هغه رونه خو رانه ګل، دابه څه کېږي". ګل پری یغه ته په برندو سترگو اوکتل او په ستعه لهجه کښی یې ورته اووی، "ستا کار اوشو" مانه ېې غمه شه. څه چي کېږي نوماسره او زما پلار سره به کېږي

موس خان :: زه څنګه بې غمده شم. دا خو ڈپاسه شپه راغله، ته خوانه جانه یې تائید تحفظ ضرورت دی او پلار دی مريض دی ده ته ڈرام ضرورت دی، که ته موسی کره تلل ھواری نو چي په سرو ستا کله پورته کړم او ڈڅل کورته یې یوسم.

ګل پری: نه کاکاجي، ستا ډېره مهریاتي، ماپه ڈڅل حال پېړد، څه ورځه ڈ هغی په جواب هغه د قههه تک سور شی، ډېره قههه د اوپي نه خادر کوز کړي، خندور کړي او په روانه روانه کښي یې بیا په اوړه کېږدي. ڈ کوچنی استاذ او ڈکخبری کاکا ڈکلو په ويستو او ڈ هغوي د کوروونو په ورانپندو ڈخانانو ڈکورنۍ، نه بغېر تول خلق خفه وو خود

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټېڅخ

ھغوي ڈيری نه نه چا خمه پيلے شواونه ورسره چا همدردي کوله شوه. ڈکوچنی استاذ کله ڈ خدا سه په اسره پرته وو او ڈکخبری کاکا کله ڈ هغه ڈامنونه راتلونه پرته وو چي ڈ ماسخونه بانګ پوري ڈ هغې رونه رانه ګلليل نو هغه ڈ هغوي ڈ راتلونه مایوسه شوه. چي څومره څومره به شپه پخبده ھومره ھومره په یخنی کښي اضافه کپده. ګل پری په پلاز غبرګکي پرستني غورولې وي، روستي پاره پوري هغه سره په کت کښي ناسته وو، په پرستنو کښي دنهه یې ڈ هغه پښي لاس هم مندل او هغه له یې ڈاډکير نه هم ورکوله. په دغه ځبرو ځبرو کښي ڈ هغه سترګي پتشي شوي. چي ڈ هغه سترګي ورغلني نو هغه ڈ هغه ڈ کت نه پاسپده او ڈ نماناخه تياري یې شروع کړو. هغې باقې پاتني توله شپه نمونونه او نفلونه کول او ڈ هغه ڈ صحت ڈ پاره یې ڈالنې په ژرا ژرا دعا غوبښتله. ڈ سحره نماناخه نه پس ڈ هغې ڈ دعا ګانوونه دغه سلسله دغسې روانه وو، چي کله هغه مطمئنه شو نو ڈ هغه کت له په دی غرض ورغله چي ڈ هغه خپریت معلوم کړي. هغې چي په پرستنو کښي دنهه ڈ هغه په پښو لاس کېښودونو هغه لکه ڈ اوچ لرګي کلکې او یخنی پرته وي. هغه اوږيده، په یړه یې ڈ هغه ڈ پښونه لاس لرسي کړو او ڈ هغه په سینه یې کېښودو. ڈ هغه اوچه سینه لکه ڈ اوچ کمريخه یخنې پرته وو او داسې معلموندې چي هغه ڈپه مخکښي مو شو دی. ڈ هغې په زړه کښي چي ڈ هغه ڈ مرګ خیال راغي، نو هغه اوږيده، په

ورکھم لادی (پینتو ناول)

برو بذ شیخ

ریگدبلو لاسونویی د هغة د مخ نه پرستنی لری کرپی اوچی ورته
یی اوکتل نو هغه موسیدلے مخ پتی سترگی پروت وو. هغی په
ریبدلو شوندو اوپریکو و تکو په هغة خوش اوژونه اوکل خو چي
هغة نه جواب ورکرو اونه یی سترگی اوغرولی نو هغه پوه شوه
چي د هغی بایا د هغی نه دبرلرے تلے دے دومره لرے چي نه هغه
لیدے شی او نه د هغی او ز او رید بشی . هغه د هغه د کت نه غالی
غوندي کوزه شوه ، دبره شببیه یی په دکو سترگو د هغه مخ ته په خیر
خیر کتل او د خپل مستقبل تالاترغه مايوسہ ارمانونه یی تلول بیا
یی هغه په پرستنو کبئی پت کرو ، پرونسی کبئی یی خان اونغښتو او
در حیم داد دوکاندار دوکان ته په گرندو پښو روانه شوه .

همی په خر کلی کبئی دوکاندار پیشماره وو خودغه تولو به توله
ورخ د خان نه مچان شرل او چي چا به ترینه د ضرورت د یو خیز تپوس
اوکرونود هغی په جواب کبئی بد یی اووے ، ”دغه نیشنې نور هرڅه
شته .“ البتنه په تول کلی کبئی یور حیم داد دوکاندار داسی وو چي هغه
د چا خبره یو د مرغی یی . ورسه نه وو نور هر خڅه ورسه پنه دبر وو .
دی نه علاوه هغه د اصلاحی کمبئی ، ممبر هم وو ، چي کله به په
کلی کبئی خڅه غاین ماتی سرماتی اوشنو نه هغه منډه به یی هم وهله
او د بی وزله غربیو د کفن دفن خرچد بد یی هم کوله . بیاکه چابه د
خپلی یاندی د کفن دفن خرچد ورکه خو ډېره پنه د گنې د چانه یی
غونښته نه .

ورکھم لادی (پینتو ناول)

برو بذ شیخ

ګل پري چي د هغه دوکان ته ورغله نو هغه په دوکان کبئی نه وو خود
هغه په خاکے د هغه ززوکه سید امين موجود وو . هغی په هغه زړه
اونکرو ، دوکان نه واپس شو او هغه پسی د هغه کور ته په دا سے
وخت کبئی ورغله چي هغه او د هغه پسخه په چارکی کبئی ناست
وو ، چایو یې خکله ، هغی چي هغوي په چایو خکلو اولیدل نو
دبليو شوه هغی نه غونښتل چي په دا سے حال کبئی د هغوي په سر
اود رسپی چي هغوي ناشته کوي خو چي د هغه پسخی هغه اولیده نو
د چایو پیالی یې په خاکے پرېښوده ، پاسپد او هغی له ورغله . هغی
سره یې رونج جوړ او کل او ورته یې اووی ، ”راځه کنه لوري ، بهرولي
والاډ یې .“ هغی ورته په دکو سترگو او کتل او وي ونيل ، ”نه چاچي
په توندی کبئی یم خو کاکاچي سره می یوډ خبره ۵۵ ، مایو چي تاسو
په قلاره چایي او خککي . نوبیا به یې درته او کم .“ رحیم داد چي د
هغی خبره ووریده نو ورته یې اووے ، ”راځه لوري ، چایي به هم
او خکک او خبره به هم اووشي .“

ګل پري : نه کاکاچي چایي نه حکم . رحیم داد د هغی د خلی نه خبره
اخلي او وائي ، ”چایي به خامخا خکي نو خه مخکنې نه روستو
(هغه د چایو پیالی ، اړدي) بنه وایه خنګه راغلي ؟“ ګل پري هغه ته په
مظلومو سترگو ګوری او وائي ، ”کاکاچي پلارم مړشو ، روښه م
نیشنې ، د هغه د کفن دفن بندویست پکار دے .“ د هغی په د دے
ناصافه انکشاف د هغه زنګ تک زېر شو ، پاسپد او په ساه ختلي

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو بډ شېخ

اندازې اووسي، ”کخبرې کاكا مړ شو، انا لله وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِحُون“ هغې ورته یو خل بیا اووی، ”کاکا جې، ماسره لاس کښې هیڅ نیشته چې روئنه مې راشې نو زَهَ بې تربند ستادَ کفن دفن پېسې واخلم او تاله به پېسې پېسې تولی درکم“، رحیم دادَ هغې په سر لاس کښدو او ورته یې ”که روئنه دي نیشته نو کاکا جې خودے شتې کنه. خفه کېږه مه بچې زمونې دَ تولو یو منزل دے خو خوک خپل منزل ته مخکښې لارې شي او خوک دَ منزل په لاردي او ورته دَ تلو تیاري کوي“. بیا بشخې ته واتې، ”دَ سید امين موري، ته په دې باندې چایو او خکوه اوژه جمات ته خان رسوي. دَ هغةَ دَ تلو نه پس دَ هغةَ بشخې هغه د لاس نه نیسي او ورته واتې، ”راخه لوري، چایو او خکه خان مور کړه....“ هغه نور هم خَه وېل غواړي خو هغه دَ هغې د لاس نه خپل لاس خلاص کړي او دېره په توندې بهراوخي. چې پلار له اوسې او دَ هغه کت ته او دېړې نو یو او زیبې تر غورې شي. ”زما مسلمانانو روښو، یوضوروي اعلان ووری. کخبرې کاکا وقات شو، نن دوډ بجې به دَ هغه جنائزه وي، تاسو تولو ته او د اصلاحي کمبې غروته درخواست دے چې خپل خپل کارونه پېړې دی او زر تر زړه دَ هغه دَ تبر بنډوست اوکړې.“ دَ کخبرې کاكا دَ مرګ دَ اعلان په اورې د سره په تول کلې دَ هغه او ماتم غلاف خور شو. تولو ته دَ هغه دَ مرګ په او لګېډه خو بیا به یې هم په لاره کوڅه کښې یو بل ته وسے، ”هلكه

بڑو بډ شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

خبرې، کځبرې کاكا مړ شو“، رحیم داد لایه جمات کښې د اشراق نمونځ یې کوو چې د کلې دلي دلي راماتې شوی او د هغه د دوکان مخې ته په لاره کښې او درېدې. چې کله هغه د جمات نه راولو تو او د هغوي خواله ورغۍ، نو خَه کسان یې قير له او لېږل، خَه یې د اعلان د پاره او د هغه د زامنډه خبرولو د پاره نورو کليو ته او لېږل او خَه یې د کټونو راغوندو لو پسی او لېږل.

دَ کځبرې کاكا پنځه واره زامن په خواو شا پنځو کلېو کښې پراته وو. دَ هغوي کلې او کورونه اگر چهَ د یو بل نه دېر لري نه وو خودَ هغوي زرونو د یو بل نه دېر لري وو. دَ رورو لو، دَ لانجو ګونجو په وجهَ هغوي وسنه دومره سپینه شوی وه چې د هغوي رورو لو په تربنګنې کښې بدله شوې وو. دَ کځبرې کاكا زامن ته دَ پلار دَ مرګ او جنائي او لګېډه چې دَ هغوي په کلېو کښې دَ هغه دَ مرګ او جنائي اعلانو نه او شو. دَ هغه دَ خبر په اورې د سره دَ پنځو واړو کلېو په پنځو کورونو کښې ثرا انګولا شوهدَ هغه زامن، دَ هغوي بشخې او سخرګنې، دَ هغه دَ اخري دېدار دَ پاره دَ خپلو کورونو نه او وتل او خر کلې ته روان شو. کځبرې کاكا دَ خپل کلې نه علاوه دَ خواو شاتولو کلېو دَ نارینه او زنانه دَ پاره کځبرې وو، هم دغه وجه وه چې نارینه او زنانه دَ هغه لیدو له لکه دَ مج مېږو دلو په شکل کښې روانې وي، په تول له لاره بې یې دَ هغه دَ نښه سرتوب خربې کلې او هر چابه د هغه متعلق خپلی خپلی مشاهدي او تجربې بیانولې. په تول کلې

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو بډ شېخ

کښی یوه حجره وه او هغه هم د هغه چاوه چې د هغه کورېي وران کړے وو. هغه ته خپل خان دومره ملامته بشکاره شو چې د اعلان په اورې دوېي تول نوکران چهتېي کړل، د حجری دواړه دروازې یې بندې کړې او د خټه ضروري کار په بهانه په ګادې کښی کپناستو او د کلې نه اوتو، د مسلمانو د ناستي د پاره خټه د عزت خائني نه وو. زنانه و د پاره د کخبرې کاکا او کوچنې استاد د ورانو کوروونو په ډاګه کتونه اچولي شوي وو او د پردي بندویست هم شووې وو. د کلې خلق او مسلمانه دعاته په لارو کوڅو کښي ناست وو خو بیاروستو جمات ته بوتلې شواو هلته په عزت کېټولې شو.

د هغه زامنو چې د هغه وران کورته، د هغه نوستلي شوي کډي ته او د هغه لاش ته اوکتل نو په چغو چغو په ژړا شول. په ژړا ژړا کښې به د هغه په لاش غورې بدل، د هغه پښې لاس بدې بشکلول، د ګل پري په خلله کښې به یې سېقونه ورکول او په چغو چغو به یې داونېل چې د هغوي پیلار د ګل پرې چې د بېغوری په وجه مرشوځکه چې د هغوي غورې موسم خان دک کري وو او دا یې ورته ویلے وو چې هغه ګل پري، کخبرې کاکا او د هغه کډه کورته په نېټ نېټي سره اوړه خو هغې انکار او کړو او هغه سره تلو ته تیاره نشوه. هغوي دومره غصه وو چې د هغې نه تاویدل او بد رديې ورته ویل او که جانۍ، اېي د هغوي مخه ندوې نسلوې نو کېډ بشو چې به هغې یې ګزارونه هم کړے وسې. د کلې خلق چې د هغوي دې چې وخته او بې خایه مبدان

بڑو بډ شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ګرمي، نه خبر شونو ټوکون کسان ورپسي ورغلل، هغوي یېي د پېشوده دلي نه او ويستيل او د سرو په دله کښې یېي دعاته کېښول. بهرهم د هغوي خلم ټېي نشي، خان سره ګونېدل او خیلی خور پسي یېي د خلقو په مخکښې بدر وئيل. کله چې د هغوي بېهودګي د خلقو د برداشت نه اوونه نو د حريم داد په اشاره د اصلاحي کښې، یوڅو کسان ورغلل، هغوي یېي د دلي نه پاسول او په دیکو دیکو یېي د هدیرې ته او لېږد.

د کخبرې کاکا دېره لویه بلکه تاریخي جنازه او شوه، د جنازې نه پس د هغه زامن لکه د راغلې مېلمنو خپلو خپلو کورنو ته الار، خپل بال بچ سره تو د نغري ته کپناستيل او ګل پري او جانۍ، اېي تر دېمي پورې په يځې يځنې، کښې په داګه دو ګل، پرتې وي. په درېمه ورڅ د هغې رونه او اورنډاري راغلې. بسته په مړه خېتې یېي د کلې راغلې دوډي، او خوره، په تلو تلو کښې یېي د پلار کډه هم خپلو کښې تقسيم کړه او د ګل پري جامنه پېزارېي هم خپلو کښې تقسيم کړو. هغه صرف په اغosto جامو کښې پاتې شوه. د هغوي د تلو نه پس هغه او جانۍ، اېي دېروخته پورې ناستي وي او یو بل ته به یې په خوارو ستړ ګو کتل خواخر تر کومې پورې. چې نمر په غرغړه شونو جانۍ، اېي هم خپله غارې غښته او ترلله او د تلو تياري یېي کوله، ګل پري حېرانه وه چې هغه چرته او چاکره لاره شې خو چې کله جانۍ، اېي خپله غارې غوتې هغې له ورکړه او ورنه یې او وي، "خه لوري چې خو

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ناوخته دسے نوَد هغى پە زىرَه كېنى دامېد پلۇشە او خلبىدە. هغى ده غىپى پە سەت كېنى ھدو انكار اونكىرو، خان يې پېرىنى كېنى اونغېنلىق، خېل وزان كور او د كۆچىنى استاذ كەدى تە يې پە دەك مظلومو سترگو او كىتل او هغى پىسى پە دروند سراو درونو پېنۋە روانە شوە. پە تلو تلو كېنى بە پېنە نىولى شوە، شاتەن بې او كىتل او بىبا بە روانە شوە جانى، اېي، دېركلى داروا بىند شىمىشاد كۈنەدە. شىمىشاد بە ذات هم بىتىيار سے ووا دەپېشى بە لاحاظەم بىتىيار سے وو. دەھەنە مىرك نە پس بە جانى، اېي، بىت كۈوا دەھى ئىكە يۈزۈي انخىرگل بە دې بىت دې بارە پىرى، او خىزە راۋىدە. دە ماپىخىن دەماناخىن نە پس بە هغى بىت اينىسۇ داوترى ماسخۇتن پورى بې يې بىت كۈو. انخىرگل بە دە كىخېرى كاكا دە مىرك پە وجە بىرلە پىسى درى ورخى دەھى بىت هم سور ووا دەھى دە كور نغرى سە هم سور وو. دەھى ئايك يۈزۈسە انخىرگل اگر چە دەنچىلس شېپارسۇ كاللۇزمىسى و خود دەھەنە خوي بوي، عادتىنە او دەھەنە ذهن لا ھەنسى دە ماشۇمانو و تەرن وختە پورى بە دەھەنە مورپە خولە كېنى دودى، ور كولە او كە دەھەنە چىتە مەري زۇندى لە لارە نو دەھى دەراتلى پورى بە دەھەنە او بىرسە ناست وو، بلە دا چى دەھەنە دە مور دە خىنگل نە بغۇر خوب نەئۇرلۇ. جانى، اېي بە چى دەھەنە مور كۈنۈپىا بې خىلدە دودى، خورلە او چى دەھەنە بې او دە كېنۇنۇ بىبا بە تەرىپە خېل كەت تە تىللە. دە كىخېرى كاكا دە مىرك لە دەتلىپە

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

وخت كېنى هغى هغە خېلى كواندى تە سپارلى وو. هغى بە وخت پە وخت دەھەنە لە چايى دودى، راۋىدە خۇ دەھەنە بە تەرىپە خىكە هم نە كولە. دەھە حال دەھەنە خوب هم وو، تولە شىپە بە دەدەي پە دەدە او خوتۇرا او خوتۇ او كە چىرى ناوختە بە يې سترگى اولكىبىدى نو دەشپى دە شوگىرى كىمى بە يې دەھەنە خوبە كۆو. دې نە علاوه دەھەنە جىمانى ساخت او دەھى پېچونە هم تەرىپە خەدە پورى سىست ووا دە رىنگ جۇڭىز بىي هم بىي دولە وو. دەھەنە كۆر يۇدە نرى، لورە دەھانچە، زېر شىن يەخىن مەخ، پە مەخ دەپىرى نىرسە پىشم، اوپىدى خېپىرى او خىرىن خېچىن وجود، دا وو دە جانى، اېي، زو سە انخىرگل. پە كەرە لەرخۇ بېخى نىشتلى او چى پە نېغە لارە بە تلۇنوكىلە بې يې دەلارى يۇدە جى. وھلە او كەلە بې جى، او هغە هم دايسى چى سەرىپ بىي مەنكىنى ووا پېنى بە يې دەپىسى دەھى. هغە دەھەنە طور دومرە روستو وو چى نېي ماتى پىسى شەھەرلىق شو سە او نە بىي خلوبېنىت او شەپېتە كېنى فرق كولى شو.

ھەنە لىيونى وونە چاپا وو بلەكىل كە دە طوطى بە چەپىدۇ خۇ پە خېرى كېنى بىي نوسانىت ووا دەپېشۇ خوندى بە يې بە خەلە او پۆزە مسواكە كۆتكە هم اپېشىدە او دە بىن، ونى، غوندى نوسانى تىكى بە يې هم استعمالول. دى سەرە هغە دە مور دومرە تابىدار وو چى كەلە بە يې ورلە پېنىي لاس مندل، كەلە سر او كەلە اوپىرى، تەردى چى دەھى لە بە يې سەر هم وېنخىلۇ، دەھەنە دەپىنىتە بە يې سەپپىرى هم وىستلى او دەھەنە وېبىنستە بە يې هم گەمنزول. چى كەلە بە ورتە هغە پە خەنالىدۇلە

کاکا بیماری او پرده شووه نو جانی، ابی به ده ھغه پونېتنی له خو په
خویمه تله، هغه سره د هغی خوش خلله خبری هم شوی وي، لو بی
یې ورسره هم شوی وي او جنگ چه کگری هم، به لو بی لو بی کښی
ترینه هغه یو خل د سرو بینتہ راخکلی وواو هغی ترینه په مخ داسی
سپه په وستلی و چې په پوزه یې اسپه راماته شوی واه او د هغه
چکان ترینه پریوتی وو. دی نه پس اګر چله د هغی لو بی ختمی
شوی وي خود هغی عامی خبری به کې بدی. د مور په لپدو هغه
دومره خوشحاله شو چې ګل پری ته یې هیو ستري مشی اونه وسے.
چې کله د هغی زار و قربان او شونو نو هغه کوتی ته ورغله او هغه چې
یوازے پاتسے شونو د ګل پری خواله ورغی او ورته یې په مُسکا
اوو، ”ملګری سلام کوم“ ګل پری د سلام اخستو په خاتمه هغه
ته اووی، ”اووس دی سترگی او غریدی“ هغه هغی سره په کت کښی
کپناستو او په مُسکا یې ورته اوو، ”ولی، خفه شوی ملګری،
خفه کې په مد مرپی، ته خوزما ملګری یې کنه“ هغه نه مخ
واره وو او ورته یې اووی، ”مساره خبری مس کوه، زه تانه خفه یم“ د
هغی په خبره هغه مُسکے شو، یوالاس یې د هغی د ملانه تاؤ کړو،
په بل ایاس یې د هغی مخ خان ته راواهه وو او چې د هغی بشکلولو ته
یې خان جوړه وونو هغه د هغه په حماقت غصه شو، د هغه د ګرفت
نه یې خان خلاص کړو او ورته یې اووی، داڅه کوئے؟ ولی لبونے
شوے یې خه؟“

خبره غصه شوہ نو بیا بهی لکد د پوتوله ورڅه ژيل، په زمکه به
لو غړپدو او لټي به یې وهلې، د هغه مور د هغه د پاره تول کائنات وو،
د مور نه علاوه هغه نه بله رشتہ پېښنده او نه یې مثله، دا تولی
کمزوری په هغه کښی څکه وي چې د هغه تول تریت په کور کښی
شوے وو، هغه لکد د غوجل د خاروی په کور کښی پیدا شوے او
لو یې شوے وو، هغه نه مور د ورسه بېرلوبو ته پرېښو د، نه یې
سکول ته لېږو او نه یې جمات ته لېږو، د هغه په خبرو او حرکاتو
کښی نسوانیت څکه وو چې هغه د خپلی مور د خبرو او حرکتونو نه
متاثر وو، د هغه صحت څکه کمزوری وو چې د غربی په وجہ د
هغه په خوراک کښی د غذائی اجزاء کمې وو، هغی مور او زو یې به
شپه ورڅ د هغه جوازو دوهي، خوره کوم به چې د بت په مزدوری
کښی راتليل د هغه پېښی څکه او بیدی خپری وي چې هغه بې پیزاره
زلمسه شوے وو، د هغه بدن څکه خېن وو چې هغه به بت له پتری
او خزله راډه او مور سره به یې تر ماسخون پوري بت کړو.
مانیام تیارة چې ګل پری او جانی، ابی، کور ته او رسیده نو انځر ګل د
کور د ورمخي ته ناست وو، سریبی د مور په سریچک تړلے وو او د
مور لاري ته یې کتل، هغه چې مور او لیده نوزری یې ورمنده کړه او
ورترغایه وتو، د هغی لاسونه یې بشکل کړل او لاس نیولو یې کور ته
دنسه کړه، ګل پری د پاره هغه اجنبی نه وو، هغه به مور سره د هغی
کور ته تلو راتلو، د شامتی ترور د مرگ نه پس چې کله د کځبری

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

انخرگل :: ولی تہ زما ملگری نه یې؟

گل پري :: نه ز ستا ملگری نه یم ، په دی خبره هغه په ژرا شو، مور پسم کوتی ته ورغی او ورته بجی اووے ، ”بی بی ، گل پري وائی چي ، ”ز ستا ملگری نه یم “.

جانی ابی :: تابه خڅ غلطه خبره یا خڅ غلط کار کړے وي کنه څکه خو درته هغه دغسی وائی ، ”

انخرگل :: نه بی بی په دستګیر مې دے سوګند وي که خڅ غلطه خبره یا خڅ غلط کار مې کړے وي . ماورته سلام او کرو خو چي زما سلام یې وائی خستو نو بیا مې تربنې لاس تاؤ کرو او پېشکله مې خو هغه غصه شوه او مانه یې وسے چي ، ”ولی لهونې شو سے یې خڅ“؟

جانی ابی چې کتونو کښی تو لایانی او پېستني واچولي نو هغه یې د لاس نه او نیوؤ او ورته یې اووی ، ”خبر دے ژاړه مه، زه بې یې پخلا کرم“ دی سره یې هغه لاس نیولی بهرته بولتو ، خپله غوته یې او سپېرده ، د هغه نه یې د ورزو د کډ پلاستیکی گوتی را او وسیله او گل پري ته یې اووی ، ”راڅه لوري یو خو نوری ورزی او خوره ، د سحره راسی دی هیڅ نه دی خورلې“ .

گل پري :: نه تروری ، زما زړه ته نه کېږي ، مړه یم .

جانی ابی :: مړه یې؟ تاخه خورلې دی چې مړه یې؟ راڅه لوري ضد مئ کوه ، خپتې سره ضد نه کېږي . د هغه په خو خڅ څله وينا هغه مجبوره شوه او هغوي سره کېناسته . دا هغه وروزی وي چې د

بڑو بڑ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

خرکلی د اصلاحی کمپتی په چنده د کځبری کا کاډ مرګ په درېمه پخ شوې وي . جانی ابی انخرگل له په خڅه کښی نوری ورکولی خو هغه دومره اړیه سے وو چې یوه نوری بدې لاتېره کړے نه وه چې بلې ته بدې خڅه واژه کړے وه . گل پري چې مړه شود نو پاسپده خو هغه لامور نه وو او په خڅله کښی د ورکولو او د تېرولو دغه سلسله تر دېر وخته پوری روانه وه چې کله بنې مور شونو مور ته یې اووے ، ”بس بې بې مور شوم“ . دی نه پس هغه شروع شوه او هغه لاپو خپل کېت کښی سملاستو . چې جانی ابی مړه شوه نو گوتی بې اوچته کړه په لاس کښی یې او تللې او گل پري ته اووی ، ”ورزی دېږي دې ، د سپا د کټوی نه هم خلاص شو“ . بیا بې گوتی پاس په تاخ کښی کېښوده او ګل پري ته یې اووئي ، زه دا هلک اوډه کوم اوډه په خپل کېت کښی سروغونه شد او بې غمہ اوډه شه“ ، جانی ابی د انخرگل د سرلاندی خپله خنګل کېښوده او هغه یې لکه د ماشوم په سینه تېپوو . ګل پري هم په برستن کښی نتونه او مخ سریبی پکیښی پت کړل . هغه دومره ستری ، دردېدلې او زېرېدلې وو چې په لې ساعت کښی په دروند خوب اوډه شوه او تر سحره پوری په یوه ډډه پرته وه .

﴿دوبېه بړه﴾

اماں اوډه هغه پلار چې د کوره اووتل نو خپله لاره یې بدله کړه ، د کلې د میتني د لوې لازې په خاۓ ، د کلې نه بهر په نری او کړه وېډه لاره روان شو ، دا لاره په اصل کښی یوه پلنډ پوله وو چې په یو

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

۳۲

بیلے کہپری چی شاعران او دانشوران دا قوم او اولس سترگی وي. هم دغه وجہ وہ چی کلہ به د هفٹہ معتقدین چرتہ په لارہ کو خند کبھی ناصافہ بیوبل لہ په مخہ ور غلل نو کلہ د میپرو بی پی خپلو کبھی سرونه او لگول او بیوبل تہ بی په سترگو سترگو کبھی دبر خٹھ اروے خونه بی پی چری په داکھ د هفٹہ په حالت زاراً افسوس اظهار او کرو او نه بی عملی طور هفٹہ سره مرسته او کرہ. کہ د خبری کولو موقعہ بہ راغلنہ نو هر بیو بہ داوے، "یرہ هیخ نشو ولے۔" البتہ خینے کسان پکبھی داسے وو چی د هفٹہ قطعہ بہ بی د ورد په شکل کبھی بیلے په کومہ کبھی چی هفٹہ د خپل زوند، د حالتو او د خپلو خپلو انو د رویو ترجمانی کرے وہ. دغه قطعہ هفٹہ په بیوہ لویہ مشاعرہ کبھی ولے وو او سامعنیو پری واہ، واہ کپری وو. قطعہ دا وہ چی اوس می په درست جہان کبھی ہیچرتہ خواہو بے نہستہ چی زہ تری لارشم بیا بے خلق می صفتونہ کوی د تری ستر کہ کبھی کوچنیتے زہ خسپتے یمه هسپی بی ہبختے وارہ مانہ نفترتو نہ کوی د هفٹہ معتقدینو هفٹہ سره دو مرہ مینہ لرلہ چی د هفٹہ د تلو نہ پس بہ په تورہ شپہ کبھی تلل، د هفٹہ د کدی نہ بی بی بیوی خیز د ترک په طور پت په پتہ او رواو په خپلو خپلو کورونو کبھی بی اہنسودو. پت په پتہ خکھ کچی هسپی نہ خوک بی او وینی او شاه نواز خان نہ د هفٹہ خلاف شکایت او کری. په دی دی کبھی د هفٹہ تولہ کبھی لارہ غببه

بڑو بڑ شیخ

۲۲

وخت کبھی پری صرف یو سرے تلے شو اودوہ کسان پری خنگ په خنگ نشو تلے. هم دغه وجہ وہ چی کوچنے استاذ د هفٹہ په سهارہ په پولہ روان او وامان هفٹہ سره خنگ په خنگ په پتی کبھی روان وو او چی لختے یا دانگوتے بہ مخی له راغی. نو هفٹہ بہ هفٹہ په غبہ کبھی اوچت کپو او د لختی یا دانگوتی نہ بہ بی پوریستو. کبده کپدہ چی هفوی لوے سرک ته او رسپدل او د سورلی. په طمعہ د سرک په غایہ او دربیدل. خٹھ وختہ پوری خو د کوچنی استاذ دا خیال وو چی د هفٹہ ستنولو د پارہ بہ د خر کلی د هفٹہ خینے شاگردان او معتقدین هفٹہ پسی راشی او هفٹہ لہ بہ په خپل کور کبھی پناہ ور کرپی خو چی د هفوی لہ خوا هفٹہ پسی خٹھ هٹھ اونشونہ نو هفٹہ هفوی نہ دو مرہ بد دله شو چی امان نہ بی او وسے، "زویہ، ما زر تر زہ د دی سیمی نہ او بیاسے او داسے خاتے نہ می او رسوہ چی د دے خلقو بادراباندی رانشی". امان واقعی هم د غسی او کل، چی گاہے راغی نو دوارہ پکبھی کباتسل او د نامعلوم منزل په لور روان شو. د کوچنی استاذ د کور په ورانپدلو او د هفٹہ په تلو تول خلق خفہ وو خو د شاہ نواز خان دیری ہیچا هیخ نشو ولے. د هفٹہ هفٹہ شاعران شاگردان چی هفٹہ سره بی د بڑو روحانی عقیدت لرلو او د هفٹہ د قابلیت په صفت نہ سترپکبدل، داسے چپ وو چی د چاڑ خلی نہ چن قدری هم نہ تو تو او هر بیو خان داسے ناغرضہ کرے وو لکھ چی هدو هیخ نہ وی شوئے. نہ هفٹہ خٹھ لیدلے وی او نہ بی خٹھ او بیدلے وی.

کرے او هفوی به دَپُوز پریکو و غوندی یو بل ته حال نه وے۔
دَکوچنی استاذ کور خکه و ران شو چی دَهْغَه زوی امان نه موس
خان ته سلام کو او نه حجری ته ورتلو، کخبری کاکاته کیده خکه بھر
او غور خولی شوه چی دَخو خو خلله و بنا باوجود هم هفی دَموس خان
دَموسی بنسخی جور پدنہ انکار کری وو. دَهْغَه نتیجه دا شوه چی
دواونہ کورونہ هم الپ او کلی هم لازی۔ گل پری خود جانی، ای
کور کبی پناه واخته او هفوی پلار او زوے دَپنانی په تلاش کبی
کلہ په گاڈی کبی او کلہ پساده سروہلے بروہلے جبران و پرشان
گرخبدل او په تپوس تپوس دَیو کلی نه بل او دَبل نه بل ته تلل۔ په
دَغه گرخبدل و گرخبدل کبی بھی چی کوچنے استاذ ستیرے شو او
مخکبی بھنشو تلے نو امان بدھ شاکرو او چی دَهْغَه بھ شابه
ستیرے شو نو بیا بدھی دَلاس نه او نیو او مخکبی بھ روان شو۔ دَ
خو خور خو گرخبدل نه پس هفوی دَچاپه بشوندہ دَالاکلی نه بھر دَ
فقیر بایا شارارت ته در غلل۔ ارت سره خوا کبی دھوال په دھوال دَ
هفه کور هم ووا دَهْغَه لس ائه جربیه زمکه هم وو۔ دا رت خَه موده
مخکبی چلبدو او هفه بھ پری دَهْغَه توله زمکه او بَه کوله۔ په دَغه
زمکه بھ هفه غنم، جوار، چنه، مونگ پھلی او خَه تور فصلونه کرل
او بستہ دبرامدن بھی ترینه اخستو خو خَه موده مخکبی دَهْغَه
خَنے ترسیران هفته راپورتہ شول او دَهْغَه په زمکه بھ دَقیضی
کولو کوشش او کو دَهْغَه نتیجه دا شوه چی دَفریقین ترمینٹھ

شوہ۔ دَیو خو کورونو نه علاوه دَخُر کلی تول خلق دَهْغَه میدار او
همسايہ وو۔ دَغه تولو په خپلو کورونو او کوتو کبی هم دَهْغَه
خلاف هیث شو ویلے۔ هفه دَچا خبره چی خُدایه که خان می
نکرے نو دَخان نو کرمی کرے۔ دامتل دَشاه نواز خان دَناظر موس
خان په حق کبی بالکل رشتیا وو۔ دَخوانی، او ناظری په نشه کبی
هفه ته په رنیا دریخ دَاسمان ستوري بنکارپل خو دَپنی لاندی زمکه
بھی نه لیدله۔ چی کوم سرے بھی دَپامه چپ راغی، نو دَهْغَه
خلاف بھی دَشاه نواز خان غور و نہ دک کرل چی هفه پسی می
خبری کری دی۔ بیا بھ وریسی مابنام کور ته ورغی، او روتھ بھی
اووے، ”ھلکه خان دے غواصی حجری ته راشه۔“ شاد نواز خان هم دَ
بھی خبری سرے وو، چی هفه بھ حجری ته ورغی، نو دَسپناوی
تپوس نه وو۔ موس خان بھ دَحجری دواړه ګپتونه بند کرل چی دَهْغَه
خلاصی پسی خوک دَبهر نه رانشی او هفه بھ ورته لور او نیو او په
هفه خاۓ بھی اووے۔ ”بس دے خان جی، نور بی مَه وھ، ھلک دے
پوھ شوے نه دے، بیا بھ داسی نه کوی زَهَدَه ضمانت کوم چی بیا
بھ نه گلی واتی او نه بھ چا ته دَخپلو و هلو حال واتی“ چی هفه بھ
بنه قسمی کو نو بیا بھی ورته اووے، ”شابه تخته ظالمه گینی
وژنی دے۔“ په دی کبی هفه پت په پتھ بنه بنتہ کورنی، بھی عزته

ورکم لادی (پښتو ناول)

بڑو بڏ شخ

دڙے اوشه سه. په ڏزو کښي یو خواه فقير بابا زلے ڄوئے عارف جمال مړ شو او بيل خواه هغه په تريبورانو کښي دوه کسان مرئه شول. ده بالا کلي او خواه شانورو ڪلبو مشران او سڀين روپي ترميئنځه شو، ده هغوي ده ڏيزنسدي. ٽي گهه يې ڪپښوده او د روغى جوري ڪوشش يې ڪوو خو خوندي يې اونکرو. خوندي يې څخه اونکرو چې تريبورانو ترينه ڈي ټيزياتي مړي په بدل کښي توله زمکه غوبنتله خونقير بابا دي ته تيارنه وو. چې زمکه متنازعه شوه نوزمکه هم شاهه شوه اوارت هم شار شو. ڏافقير بابا دوه زامن او دري لوئه وي. په زامنو کښي ترينه عارف جمال لاړو او على رحمنان لا ډنځو شپږو کالو ماشوم وو. ده هغه دوه لوئه واده شوي وي او ڪشري لور ګل ناز يې په اتهن جماعت کښي سبق ولې. ڏاکلي مشرانو ټو خل دوه بیاد هغوي ده ڏوغى جوري ڪوشش او کړو او د زمکې په بدل کښي يې ترينه ګل ناز د سورې په طور غوبنتله. اکر چه ڦافقير بابا د سورې ورکولو نه ساپت انکار او کړو خو ده ټکني. چې ټکه ڦافقير بابا زمکه اوارت شار شو نو هغه زميداري پر ٻښوده. ګلدي بزې به یې ساتلي، هغه به یې په څلې متنازعه زمکه کښي سرو لے او دارت په دغه شاهه کوته کښي به یې د شپې ترلے. ڦافقير بابا په پاک اړمي کښي هم خڅه موډه نوکري ڪرے وه په پشنشن به یې خپل وخت ترسو او چې ټکه به ډېر اريان شو تو پو او رسے یا بکرا بکرے به یې خڅ کړو او خپله اريانه به یې پوره کړه.

ورکم لادی (پښتو ناول)

بڑو بڏ شخ

کوچنے استاذ او امان دواړه ستري وو خو هغه سره ڏخپل خان نه زيات ڏخپل پلار فکرورو. هغه ڏارت نه بهر څلې غوته او سپرده، یوه دری یې ترينه را او سستله او په هغه یې هغه سملوو. هغه چې ارت ته ورغۍ، نو ڏارت غولے او کوته ڏکدو بزود او چوا تازه پجو نه ډکه وه. هغه ڏکوته نه په ده غرض بهرا او تو پوچې چرته جهارو پ بدا کړي او ڏارت کوته او غولے صفا کې. هغه چې ڏجهارو را ڦولو په غرض ڏکور په مخه روان شونو فقير بابا تو پوک په لاس د هغه په طرف ګيرندي سه راروان وو. داسي معلوم پهده چې هغه هغوي ڏارې نه ليدلې وو هم هغوي پسې راروان وو. هغه چې هغه په ګرندو قدمونو او ليدونو هغه ڏهغوي دروازي سره پښه نيولى شو او د هغه ڏارتلو انتظاري کوو. فقير بابا چې ڏهغه خواله او رسیدو تو امان هغه ته سلام او کړو او د ستري مشي لاس یې ورکرو. هغوي دواړو چې یو بل له لاسونه ورکول نو هغه ترينه تپوس او کړو. "ته شوک یې زلmine، ما او نه پېښندې، دلته په خڅه غرض راغلې یې. امان هغه ته په معصومانه مُسکا اووسي، "بابا، زمانوم امان ده. ماسره زما نابينا پلار ده، مونې مسافري او د ڦافقير بابا ڏارت ده کوته کښي پناه اختل غواړو".

فقير بابا: "نه ڦافقير پېښن؟"

امن: "نه بابا ڏهغه نه پېژنم خو داسي معلوم پېږي چې ته ڦافقير بابا یې.

ڦافقير بابا: ستابخره بالکل تیک ده، زه ڦافقيريم، نښه داراته او وايه چې

ورکم لادی (پینتو ناول)

زَة ستاخه خدمت کولی شم؟

امان: بابا مونې مسافریو بابا. نه خوک پېژنی اونه خوک پېژنو.
فقیر بابا: بنه نوبیا؟ تئپه خپله دا خبره منے چې داعتبار وخت نه
دے پاتې نوزه په تاسو خنګه اعتبار اوکم؟

امان: دېره بنسه ده بابا. زَة نه تاسو مجبولو شم او نه مو مجبوروول
غواړم. دېره مهرباني، خفه نشي. امان چې د هغه نه مايوسه شې
نود پلار خواله ورتشي او هغه ته واتي، "بابا لاس راکه، راپاسه چې
خو" کوچنے استاذ پاسي او په پاسبدو کښې هغه ته واتي، ولې زوې
کاراونشو.

امان: نه بابا اونشو. داسې معلومېږي چې مونې هليود دي دنيا مخلوق
نه یولکه چې يه دي دنيا کښې مونې ته هليود او سبدو حق نيشته.
کوچنے استاذ: زوې، چې اونشوه نو اونشوه، داشې به هم لکھ ده
نورو شپو چرتنه د اوئني لاندي تېره کرو." امان خوره دری او خندله،
بیا یې غونډه کړه او په خپله غوته کښې یې کښوو. دې نه پس یې
په یو لاس هغه او نیو، په بل لاس یې د هغه لاس او نیو او خان سره
ېږي روان کړو. فقیر بابا چې هغوي په تلو او لیلدن نو امان ته یې اووسي،
"اوږپه زلمیه" چې هغه او دريدونو د هغوي خواله ورغمي، او ورته
ېې اووسي، "په تانه یرېږم، تئه خوان زلمې یې او هره سخته زغملي
شې خو په ده بودا پلاردې خفديم. دے به خان سره چرتنه او کوم
خواګرڅوو".

امان: دا زموږ مسلله ده، تئه خپل غرض وايد بابا.
فقیر بابا: گلډو بزوسره؟ زَة دومره ساده او ناپو هه نه یې چې ستا په
خُلله اعتبار اوکم. زَة خو دشپې گلډو پسمی ور جرنده کرم او بنې په ارام
په خپل کور کښې سملم. او چې تاسو پکښې د هېړه شې. تو جرنده
خو دریسي نشم اچوله.

امان: د جرنندې ضرورت خنګه نيشته چې ستاد گلډو بزو خوکې، به
مونې کوو.

فقیر بابا: او ستاسو خوکې، به خوک کوي؟ په تاسو خه اعتبار که د
شپې رانه ګلډي بزې بوڅي، نوبیا؟

امان: ستاخبره تیک ده بابا، نن سبا په هیچا اعتبارنشی کېدے خو
زَة تاسوله د یاقین درکوم چې مونې په هغه خلقو کښې نه یو.

فقیر بابا: زَه په تاسو خنګه اعتبار اوکم چې تاسو بنه هڅلې یې:
خوک ضمانت را کولی شې.

بروټې شېخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

امان: موږ مسافریو بابا. نه خوک پېژنی اونه خوک پېژنو.

فقیر بابا: بنه نوبیا؟ تئپه خپله دا خبره منے چې داعتبار وخت نه
دے پاتې نوزه په تاسو خنګه اعتبار اوکم؟

امان: دېره بنسه ده بابا. زَة نه تاسو مجبولو شم او نه مو مجبوروول
غواړم. دېره مهرباني، خفه نشي. امان چې د هغه نه مايوسه شې
نود پلار خواله ورتشي او هغه ته واتي، "بابا لاس راکه، راپاسه چې
خو" کوچنے استاذ پاسي او په پاسبدو کښې هغه ته واتي، ولې زوې
کاراونشو.

امان: نه بابا اونشو. داسې معلومېږي چې مونې هليود دي دنيا مخلوق
نه یولکه چې يه دي دنيا کښې مونې ته هليود او سبدو حق نيشته.
کوچنے استاذ: زوې، چې اونشوه نو اونشوه، داشې به هم لکھ ده
نورو شپو چرتنه د اوئني لاندي تېره کرو." امان خوره دری او خندله،
بیا یې غونډه کړه او په خپله غوته کښې یې کښوو. دې نه پس یې
په یو لاس هغه او نیو، په بل لاس یې د هغه لاس او نیو او خان سره
ېږي روان کړو. فقیر بابا چې هغوي په تلو او لیلدن نو امان ته یې اووسي،
"اوږپه زلمیه" چې هغه او دريدونو د هغوي خواله ورغمي، او ورته
ېې اووسي، "په تانه یرېږم، تئه خوان زلمې یې او هره سخته زغملي
شې خو په ده بودا پلاردې خفديم. دے به خان سره چرتنه او کوم
خواګرڅوو".

امان: دا زموږ مسلله ده، تئه خپل غرض وايد بابا.

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

فقیر بابا: که تاسو دلته پاتپکبدل غواپی، تو پاتپکبدپشی۔ زہ بہ خپلی گددی بزی پہ خپل کور کبنسی او ترم خو پرچ دیو لاس نہ نہ خبڑی۔ زما په مطلب پوه شوے؟

امان: نہ بابا، ستا په خبره هیچ پوه نشوم۔ خپلہ خبره واضحہ کرہ۔
فقیر بابا: زما مطلب دادے چی مالہ به کرایہ راکوی۔

امان: (پہ حبراتیا) کرایہ؟ دیدی زری کوتی کرایہ؟... خومره کرایہ؟
فقیر بابا: زرروپی، میاشت؟

امان: زرروپی خو دبری زیاتی دی.
فقیر بابا: زرروپی، دبری نہ دی، صرف یو نوب دے او هغہ هم بازار تہ دتینگی نہ دے۔

امان: دبکبندی خڑ کسے کبدپشی؟
فقیر بابا: نہ، دبکبندی هیچ کسے نشی کبدی۔ اوس ستاسو خونیخہ دہ کہ پاتنی کہپی او کہ خی۔ تاسو په خونیخہ یہی؟

امان: خد تیک دہ، چی تہ کھپرے نہ نو دنہ بہ درکوم۔ زما اوستا خبرہ اوشوہ۔
فقیر بابا: چی خبرہ اوشوہ نو جب ته لاس کپہ او زرروپی، را ویسا۔

امان: ماخلاستا په کور کبنسی کوہ هم نہ دہ اپنسی او روپی، داوس نہ غواریے۔ چی میاشت پورہ شی نوروپی بہ درکوم۔
فقیر بابا: نہ خاتینہ نہ، ہری میاشتی کرایہ بہ مخکنی راکوئے۔

زہ بیا په خپل حق جھگرپی نشم کولے۔ هغہ جب کبنسی گوتی
۲۰

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

وہی۔ دجہب نہ یوزرگون راویساں او هغہ ته وائی، ”ماسرہ صرف دایونوت دے۔ چی داتالہ درکوم نومونہ بہ خڑ کوو۔“ ده ہغہ پہ خبرہ کبنسی کوچنے استاذ رادانگی او وائی، ”ڈله کرایہ ورکہ بچے۔“ کبدپشی ددہ ضرورت زمونہ نہ زیات وی۔ ”ڈلار پہ وینا چی هغہ هغہ لہ دزرو پوپو نوبت ورکری نو هغہ مُسکے شی، نوبت بنکلوی او هغۂ ته وائی، ”تاسو لو ایسا راشی، زہ کورتہ ورخ او چھارو را فرم چی دا کوتہ او غولی صفا کرم۔“ هغہ دھفوی د جواب انتظار او نکری او کورتہ روان شی۔ لو شپہ پس یو جھارو او شکری را فرہ او کوتہ او غولی یو صفا کرم۔ چی کلہ صفاتی مکملہ شوہ نو هغہ ته یہی اووے، ”خی ورخی، اوس بنه بی غمہ پہ خپل کور کبنسی سملی۔ امان هم دغسی او کرل، پہ کوتہ کبنسی یہی دری او غورولہ او پلار ته یہی اووے، ”راخہ بابا پہ دری، سملہ چی لو دمہ شے۔“ کوچنے استاذ دجہب نہ یوہ غوته را او ویستله او هغۂ ته یہی اووے، ”دا غوته او سپہ بچے چی خومره روپی، دی پکبندی“ امان چی غوته او سپہ دا اور روپی، یہی او شمہر لے نو بیا یہی او تر لہ او هغۂ ته یہی اووے، ”دا غوته واخلہ بابا، اتیا روپی، دی پکبندی۔“

کوچنے استاذ: دا خان سرہ کپردہ بچے، پہ کاربہ دے راشی۔ امان هم دغسی او کرل، غوته یہی جب کبنسی کبنسودہ او هغۂ ته یہی اووے، ”بایاڑہ دکلی دوکان ته خم چی د خوراک خھاک دبارہ خڑ را فرم۔“ کوچنے استاذ: خه ورشہ بچے خو زرارخہ۔

ورکی لادی (پنیتو ناول)

هغه چي ڈفيري با باد کور مخي ته تپري ڈون په پورے وروتہ ڈفيري
با بابا سڀھه او ڈ هغه لور گل ناز ولا رهه او دوارو ڈور په جودو کبني
هغه ته کتل ڈ هغه په ليدو ڈ فيري با بابا سڀھه لکي گا او په ڈيلو
شوندو یې خان سره غلي غلي وئيل، یې خدا یه! دا ماسافر خوتول
زماد عارف جمال غوندي دے۔ هغه چندن اونه، هغه په شاپولے
وبسته، هغه شتني توري ستري، هغه گوري رو ٹخني، تري ياقوتى
پوزه، خنده رو یه سپين مخ، ڈ سپين مخ ڈ پاسه تو یوكدال شين پشم
، هر اندام یې ڈ ستايسلو او هر قدم یې ڈ بنکلولو دے۔ داسي
معلوم ہي چي زما عارف جمال بيا ژوندنسه شو او زما کور ته راغي،
نه خدا یه ته، اتلله بخت، کے ساء تٺه؛ ما یه کم، کو یه ”

مکالمہ شیخ

ووکھی لادی (پنتو ناول) بروندہ شیخ
امان: بابا، دا دیوہ، کتیونہ او اسیا بونہ چار اوپل؟
کو چنے استاذ: داسی معلوم پری چی ڈقیر د کور خواک زنانہ وي، د
یوماشوم خبری می هم پکننسی ووریدے۔ د ھفتہ ڈ خلی نه ایلد دغه
الفاظ اووتل چی ڈ پنخو شپریو کالو یوماشوم ڈ غتو ورژو د که مجموعہ
پہ لاس کوتی تھ دننہ شو امان تھ بی اووے، "اللاجی دا ورژی
واخلہ۔" امان چی ھفتہ تھ اوکتل نو سے وتبل، "لوے شے ھلکہ
لوے شے۔ تا ولی تکلیف کوو، دودی، خو ما راوے سے دہ۔" ماشوم
ھفتہ لئے خٹ جواب ورنہ کوو، سریعی خکتہ کرو اوڈ کوتی نه اووتو خو
د بر زربا اپس شو، داک جام اویہ بی راوے سے او ھفہ لئی ور کرے،
ھفتہ تھ داسی محسوسہ شوہ چی ڈ کوتی نه بھر خواک ولا را دی اوڈ
اویو جام ھغہ کس ور کوو۔ بھر حال ھفتہ ڈ پیوس ضرورت محسوس
نہ کرو، دری بی اوغورولے، د ورژو مجموعہ بی پری کبنسودہ اوپلار تھے
بی اووے، "راخہ بابا چہ دودی او خورو۔" کو چنے استاذ ھفتہ پہ
سہارہ ڈ کت نه کوز شو او دری، باندی ھفتہ سرہ دودی تھ کپنستو۔
ھفوی چی بننہ پہ مرہ خبته دودی او خورہ نو امان مجموعہ یو خواتہ
کبنسودہ، پلار بی کت تھ اورسو او دری بی غوندو لہ چی ماشوم بیا
راغی، مجموعہ بی او چت کرہ او پہ مندہ بھر او وتو د دودی، نہ پس
دواہ پہ خپلو کتیونو کبنسی پریوتل او ھله وینش شول چی سحر
ماشوم ناشتہ پہ لاس ڈ امان کت تھ او دریدو او ور تھ بی اووے، "پاسہ
الاجی چایی او خکہ۔" امان چی ڈ ھفتہ پہ او از وینش شون مسکے

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شخ

شو او رته يي اووسي، "اتاياتكليف اوکرو، ددي خه ضرورت وو." ماشوم: نه لااجي، دا خه تكليف ده، سورمي وي چي تاسو مسافريبي.

امان: ته خو دېر اوښيار هلك يي، ستاخه نوم ده گله؟ ماشوم: زمانوم على رحمان ده.

امان: ټېرنېه ټېرنېه، خوبه جماعت کښي سبق وائے.

على رحمان: زه سبق نه وهم، پلار سره ګډي بزې سروم. دې سره هغه په مندنه د کوتوي نه اوتو. د هغه د تلو نه پس هغوي پلار او زو سه کېښاستل اوښې په مره ګډیده يي ناشته اوکړه. د ناشتي نه پس هغه پلار ته اووسي، "بابا که ستاخونېخه وي نوزه به درنه مزدوري، د پاره لار شم" کوچني استاذ په ناسته ناسته پرستن د خان نه تاؤ کوه او ورته يي اووسي، "مزدوري، له به چرته لاړ شې بچه."

امان: بابا، په بالا کلې کښي خه ابادي شروع دي. خانې په خاکې دېر مزدوران لګيادي کارکوی. زه به هم ورشم که خه کارراته ملاړو شو.

کوچنې استاذ: خه ورشه بچه، الله ده مل شه... خوناوخته کوه مد.

امان: ټېره بنه د بابا، لایم درنه سلام عليکم. کوچنې استاذ: وعليکم سلام، د الله په امان. هغه چي بالا کلې ته او رسپندو په رومبي پړاو کښي هغه په کار او لګبدو، ترڅلورو بجو پورې چي هغه کار او کړو او چي چهتي شوه نو هغه د مالک نه خپله دیاري واختسه په هغه پېرسو يي لپه لپه سودا واختسه او چي مابنام

برو بز شخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

تیارة يي کورته سودا راژه نو هغه ته د فقیر بابا خبره ورياده شوه چې د یو لاس نه پړ نه خېږي. د هغه په زړه کښي راغله چې دودي، چايي او د ضرورت نور خیزونه د فقیر بابا د کوره راغئي نو هغه له بکاردي چې دغه سودا هغه کره او لېږي. هغه هم دغسمي اوکړل او هغه توله سودا يې د علی رحمان په لاس هغوي کره او لېږله. په سبا چې هغه بیا د مزدوری، نه پس سودا واختسه او کورته يي راژه نو د هغوي په کوتوي کښي د ډیوپو په خاکې لاتېن بلېدو. د کوتوي لپاني هم شوي وه او د خوشبوی د پاره پکښۍ اګرتسی هم لکېدلې وي. د دودي خورلوا نه پس هغه هغه سودا او میوه دانه د علی رحمان په لاس هغوي کره او لېږله. په درېمه ورڅ چې هغه مابنام کورته راغئي، نو د هغوي په کوتوي کښي چونه هم شوي وه، د او په دل بالتسه هم پروت وو، په تاخ کښي صابن داني، اينه ګمنزه هم پرته وه او په میخ کښي یو هنوي تولیه هم اوږانده وه. هغوي پلار او زو چې د معمول مطابق دودي او خوره او په خپل خپل کت کښي سملاستل تو امان ته داسي محسوسه شوه چې د هغه په ستره د پرفیوم سپری شوي وي. د هغه حبراتنيا هغه وخت نوره هم زيانه شوه کله چې هغه د بالخت لاندي یو لیکلې شوئه کاګذ او ليدو. هغه چې کاګذ او چت کړو او او یې سپردون هغه هغه ته رالېږل شوئه خط وو. خط داسي وو.

خوبه مسافره خوشحاله او سه
سلامونه: نن دويمه ورڅ ده چې ته د علی رحمان په لاس موښ کړه

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

سودارالپرے، دا ولی او خٹھ مقصید پاره؟ تەزمونې د وودی بدل خلاصول غواړے او کەد خپل اخلاص مظاہرہ کول غواړے؟ داسې مئ کوه مسافره، موږ ته نئ ستاد سودا ضرورت شته او نه ستا د اخلاص. ترڅو چې تاسو دلته یې نوز موږ په خدمت کښي به کمسه نه راخې. بله خبره دا د چې زما پلاره خویه تربیخ دے خو په زړه دېرنم دت. د هغه ترخه خبره زړه نه ملأچو، بس بشه ورته کوه خفه نشي. نوري خبری به بیاشی.

والسلام

هغه چې خط اولوستونومسکے شولو په مُسکایي خط ته کتل یاپی په زړه کښي راغله چې هم د دے خط په شاپه خالي منځ د خط جواب ورکړي. هغه ابله د پاسیدو هڅه او کړه چې بېرنه د کوتني ولرلے شو اوفقیر بابا دننه راغي. د هغه په ليدو هغه خط د بالخت الاندي کېښدو لوډ هغه په احترام کښي پاسیدو. د راتلو سره هغه په دروند اوژ اووسي، ”هلكه پلار د مېش د که او هد د؟ هغه لاخه جواب نه وورکړي چې کوچنۍ استاذ د بېرسن نه سر بېر کړو او ورته یې اووسي، نه فقیر خانه اوډه نئي، راځه ماسره کښه. فقیر بابا چې هغه سره په کې کښي کېناستونو امان ته مخاطب شو او ورته یې اووسي، ”هلكه کاروبار ده خنګه د؟“

امان: کاروبار نه بابا، دیاري، مزدوري.

فقیر بابا: هاو هاو دیاري یعنې مزدوري.

امان: نېه د بابا، وخت پري تېږپري.

بڑو بڑ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

فقیر بابا: امانه بچې، پروون ده رانه پلارو سے چې تېښه تعليم یافتنه یې. امان: نه بابا تعليم یافتنه نه یم خو خواندنه یم. ما د لوسم جماعت پاس کړے دت. فقیر بابا: شاباش بچې، دېرنې... ته چرته د سرکاري نوکړي کوشش ولی نه کوئے؟ امان: بابا کومه نوکړي چې زړه غواړم نو ملاوېږي نه او کومه چې نه غواړم نو ملاوېږي. فقیر بابا: ته خنګه نوکړي غواړے؟

امان: هر خنګه چې وي خو چې سحر د کوره وتسه او لوړ مازیګر کور ته واپس راتلے.

فقیر بابا: هلكه په اورو بازرو د نه یو هېږم خو که فوج ته تلل غواړے نو خان تیار کړه چې سباله د سه بوڅم او بهرتی د کړم. امان: دېره مهره بانی بابا، د غنه نوکړي زړه نه غواړم.

فقیر بابا: ولې د فوج خو دېرې بشه نوکړي ده، راشن فري، رهائش فري، وردې فري، علاج فري او تتخواه او پشنډ پري تېږي.

امان: ستاسو خبره کښي هیڅ شک نیشته بابا خوزه هه نوکړي خڅ کړم چې د خپل معنوړو هبابا خدمت پري رانه پاتې کېږي.

فقیر بابا: د بابا ګم د مئ کوه، که تېي او که تېي، د بابا خدمت به کېږي.

امان: واقعي، ستاسو په خلوص کښي هیڅ شک نیشته خوماله هم

ورکھ لادی (پینتو ناول)

چپل فرض ادا کول پکاردي.

فقیر بابا:.. تاذ خپل مستقبل په باره کبھي خٹھ سوچ کرے دے؟ تانه به خٹھ جو پری؟

امان: مستقبل په سوچونو نئه جو پری.. زما مستقبل به هغه خوک جو رهوي چاچي زه جو ره کرے يم.

فقیر بابا: ماستارخان سره ستا په باره کبھي خبره کرے ده.. خان تيار کرہ چي سپا له دے هغه سره لاس کرم.

امان: ستارخان خوک دے اوتا ورسره زما په باره کبھي خٹھ خبره کرے ده؟

فقیر بابا: ستارخان زموږ د بالا کلی خان دے.. د هغه د خپتو لس بهتني. دي په هره بهتني. کبھي یو یو منشي شته دے خود هغه به هغوي اعتبار نيشته.. هغه ته د یو داسې منشي ضرورت دے چي هغه هره ورڅه به هغوي گرځي، د هغوي د کاهاتي چې ګنګ کوي، د هغوي نه پېسې اخلي، خان سره یو لیکي او د هر منشي یېله پېله پنګه هغه ته حواله کوي.. زه تالله دے د پاره را ګلم چي تاخير کرم.. که ته د انکري کول غواړي نو چي سپا له دے ورله بو خم.“.

امان: توکري که هرنګه ده خو چي تاسو ورسره خبره کرے ده نو ضروري به درسره خم انشاء الله.

فقیر بابا: بنه نو زه درنه کورته ورڅم، نوري خبری به سپا له او کرو.

امان: د پره نښه ده بابا، دي سره فقیر بابا د هغوي نه رخصت واخلي او

برو ټې شخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

کورته را پری.. د هغه د تلو نه پس هغه ورزخیر کري، پن واخلي او د را پری شو سے خط په شاده خط جواب ليکي.

خوي پری... خوشحاله اوسي.

سلامونه! ستاده خط را پری لو دېره منته.

ستاده تپوس جواب داده چي زه سه ستاسو د چايچي دو دې بدل خلاصول غواړم، نه ته خپل اخلاقن مظاہره کول غواړم او نه دغسي کولے شم څکه چي زه ستاسو د احسانو ته بدل نشم خلاصولي.. زه تاسو کره سودا څکه در لېږم چي مونږ سره نه د پخلې والا خوک شته اونه د پخلې لوبنې شته.. دي نه علاوه زما بل هېڅ مقصد نيشته.. زما پهوضاحت خفه نشي.

والسلام

امان.

هغه چي خط او لیکي نومات رامات یې کري او د بالخت لاندې یې کېردي.. بیا لاتینین مر کري، په کت کبھي سملی او د سپا په اميد خوشحاله خوشحاله او ده شي.. سپا سحر چي هغوي ناشته او کره نو فقیر بابا راغي، او هغه ورسره د پلار په اجازت په دعا سلام روان شو.

څلورمه بوطه

ګل پري پوره یو هفتنه د پلار په ماتم کنې د جانۍ، په کورته کره.. خٹھ هغه غربې وه او خٹھ په جانۍ، اې، د غربې.. نور وس نه رسپدو.. هغه دومره حساسه وه چي د خپل خان نه شرم ورتلوا په

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ذهن کښی به یې دا خیال بیا راتلو چې هغه به تر کومی پوري په تیتبو سترگو د جانی، ابی، دودی، ته ناسته وي. هغه له پکاردي چې د کورپه خچه کښی هغه سره لاس اوکړي، خڅناخه کوره د اوږدي او په هسکو سترگو وخت تبره وي. د دغه خیال په راتلو سره هغه په اتهمه ورغ بازاره لاره، د چلپو غورپونو والی، یې خرڅي کړي او په هغه پېسوي رانجنه، کجل، ګولیهار، سلايانه، رجرومي او د منياري، تور لپ لپ سامان هم واختسته او کور د پاره یې سودا هم واختسته. مابنام هغوي تولو پنه په مړه خپته دودی، اوخره، په سبا هغه خپله غایه غونه په سرکه او د سودا خرڅولو د پاره د کوره اووته د خواړشا کلېو تولوزنانه ټه هغه پېړنده. هغوي چې هغه اویله د نو ډېري خوشحاله شوي او هر چارتینه د خپل ضرورت خیزونه واختستل. هغه چې د دويم کلې نه وته نو د هغى سودا ختمه شوي وه هغه چې کوره د اغله او خپل حساب یې اوکړو نو د خپل مول نه یې زباته کېډه کړي وه. په سبا هغه بیا بازاره لاره، خپله سودا یې واختسته او کور د پاره یې هم سودا واختسته. دغه سلسله چلپه چې یو خو ورڅي پس د پولیو په تم کښي شامله شو. بیا به یې اتوار په اتوار د پولیو ډیوتی کوله او په نورو ورڅو به یې خپله سودا خرڅوله. خه موده پس یې د مینياري د سودا سره سره د جوړو جامو او د توکي خرڅولو کار هم شروع کړو. چې کله هغه په رومې خل توکي راړۍ نو یوه جوړه یې خان د پاره پېړکړه، بله یې جانی، ابی، د پاره او

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

دریمه یې انځر ګل د پاره پېړکړه. او س هغوي تول په ګډه ماړه او په جامه پت وو، هغه ته د جانی، ابی، د عمر او د هغه د بیماری هم احسان وو اود انځر ګل د مستقبل هم، د هغه په وینا جانی، ابی، د بت دنده پېړشوده او په کور کپنaste. هغه هغه او لامېوله، د عمرونو چمپر شو سه خیری یې ترینه لري کړو، وښتې یې ورله ګمنز کړل، د شپشمو په تبلو یې ورله غور کړل، سرڅه یې ورله او کړ، نوی جامی یې ورته واغوستولو، په کې کښي کېنوله او ډډو ته یې ورته بالختونه کېښو دل. بیا یې د کلې نانی راړ غونښو او په هغه یې په خپله نګرانی کښي د انځر ګل وښتې واره کړل. دی نه پس یې ورته غسل خانه کښي دک بالتنې اویه، صابن، تولیه او نوی جوړه جامی کېښو دی او هغه یې غسل خانی ته او لېږو. د لامېلو نه پس یې د هغه د پښو لاسونو نوکونه پېړکړل. د هغه د پښو لاسونو نه یې د خیری کویلې لري کړل او نوی خپلې یې ورته په پښو کړي. په سبا یې هغه د پښار یولوی هسپتال ته بوټلو او په یو لو سه داکتر یې. د هغه مېډیکل چېک اپ او کړو. د مختلف تستونو نه پس هغه ته معلومه شو چې د هغه هیڅ بیماری نیشته خود تو انائی او ويني کمې د سه کښي، هغه د داکتر تول یې لکلې شوی دارو واختستل او د هغه د هدایاتو مطابق به یې په خپله ورکړل. د داکتر داراو د قوت بخش خوراک په وجود به لپو ورڅو کښي د هغه په مخ کښي وینه او غلبه ده او هغه ته د خپل خان احسان او شو خود هغه د ماشومو والي

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شېخ

عادتونه لا هغسي وو. هم هغسي بهي د مور په لاس ډوډي خوره او هم هغسي به د هغفي په خنګل اوډه کېدو. د هغه دغه عادتونه د هغه حماقتونه وو او هغه په ده کوشش کښي وو چې په خة طریقه دغه قباختونه د هغه نه اوخي. یوه ورڅه د هغه په غېرموجودکي کښي هغفي په دغه حقله جانی ابی ته اووي، ”تروري، ته بدتر کومي پوري انځر ګل له په خلله کښي ډوډي ورکوي اوتر کومي پوري به یې په خپله خنګل اوډه کوي. هغه زلمه شو خو خوي بوي یې لاهغسي د ماشوناو ده. د هغه اخلاقي، ذهنی او مذہبی تربیت پکاردي. د اولاد تربیت د مور پلار ډمه واري ده، که پلاري پي نیشته نو مور خو یې شته، خو هغه سره ستا مینه ده حد ته رسپلي ده چې ته یې د خپله فرض نه غافله کړي یې. هغه به په دې معاشره کښي خنګه اوسي او خنګه به وخت تېره وي.“ جانی ابی چې د هغې خبری وورېدي نو په لوئے سوچ کښي پوريه. هغه یوه شبهې چپوه، بیا یې غایه تازه کړه او وي وئیل ”تې بشة وائی لوري، هغه ما په خپله سینه لوئے کړے ده او په خپله غېړه کښي مې لوپولی ده خو بهر دنیاته مې نه ده پېښې او په دې کښي هغه زلمه شو.“ ګل پري: هغه زلمه شو خونه نمونځ ورڅي، نه د او دس چل ورڅي اونه د نمونځ په طریقه پوهېږي. صرف یوه کلمه ورڅي او هغه هم خڅه تېک او خڅه غلطه.

جانی ابی: که ته ورسه خڅه کولې شي نوکوه، زمانه خوناپوره ده.

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شېخ

ګل پري: هغه سره نه ته خه کولې شي او نه ئازه، زموږ خبری د هغه په غورونه لکي، که ستاخونې خوې نوزه بې یې دینې مدرسي ته بو څم چې د دین تول احکام او پېژني. هلتنه بد هغه اخلاقې تربیت هم او شې او ذهنې او مذہبې تربیت هم. دغسي په ستا غاره هم خلاصه شي او د هغه کمسه به هم پوره شي.

جانی ابی: دېره مې خوبې نخه ده لوري زماله خواتنه اجازت ده بالکل یې بونه. د هغه د بېنگړي د پاره به زه په خپله زړه د صبر کانې کېږدم خونورې یې ژوند خرابیدو ته پري نړدم. په سپاګل پري د هغه د جامو او نورولوازمانو غوښه تیاره کړه، خان سره یې په ګاډي کښي کېښو او د بناري ډينې مدرسي ته یې بولتو. هلتنه چې یې د مدرسي مشر مولانا سره خبره او کړه نو د طالبانو ډزياتي په وجه هغه د هغه د داخلی نه ساپت انکار او کړو خو هغه د چا خبره چې پيسې په چې خُله دېري خُلې بنده وي او خپله لاره او پاسې. هغې چې ورلډ د پشتو سورو پوپونت په لاس کښي کېښو دو او روتې یې اووي، ”داده د داخلی فيس او میاشت په میاشت به پنځه سوه روپې درکوم.“ نو د جزاک الله سره یې روپې په جب کښي کېښو ده او روتې یې او سه، ”ته غم مه کوه، هرڅه به تېک تاک شي انشاء الله.“ بیا یې په یور جستره کښي د هغه نوم، ولديت او پته اولیکله هغه یې دیو طالب په لاس د طالبانو کچې کلاس ته اولې بلو او هغه تربینه رخخت شوه.“ جانی ابی، یو خو ورڅي هغه پسې پته پته زړا او کړه خو اخربې زړه صبر شو.

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

وینی چکان او پروقار شخصیت، ؽا ظاهري شکل و صورت نه علاوه د هغه په خوي بوی کښي هم بدلي راغلي وه. د راتلو سره هغه مورته سلام او کرو او د هغه لاسونه یې بشکل کول. ګل پري چي په مسکاد هغه سلام له ورغله نو هغه د لاس درکولو په خانې د هغه په سر لاس کښو دو، البتنه په شوندو یې تبسم راغي، خو منځ یې تریشه زر او په، په خپل کور کښي به داسې په ادب ناست وو لکه چي پردي کور ته د مبلسمه په جېت راغلے وي هغه به اکثر چپ وواو صرف د هغه خبری جواب به یې ورکو د کومي به چي د هغه نه تپوس او شو او هغه هم په تېټو سترگو. کده د مرد سر نه یې لوپته لپه او خوبده نو هغه به یې ورله په سر بیا خوره کړه او چې ګل پري به یې سرتور سره خوا کښي تېږدنه نو هغى ته به یې په تېټي، سترگو او کتل. هغه به مسکى شو او زربه یې سره په لوپته کښي پت کړو. زيانه ناسته به یې په کور او جمات کښي وه او ترڅو پوري چي هغه کلې کښي وونو د بانګ او بيدو سره به یې تسيچي په لاس جمات ته منډه کړه او دا کوشش به یې کو چي تکبیر او لې سره جمع او کړي. د شپې به یې د تهجد نمونځ کرو او په نمانځه کښي به یې په سلګو سلګو ژرل. د سحر د آذان سره به جمات ته لاړ او د اشارق د نمانځه پوري به هلتنه وو. ګل پري دېره خوشحاله وه چې د هغه په وجود د هغه په ذات کښي پوښکلې بدلون راغي، چې ترڅو هغه په کلې کښي وونو د هغه کوشش دا وو چې د هغه بنې زړه پوري مهلمستيَا او کړي. د اختر

ګل پري چې د هغه د مذهبی پوهی ګانزه و اخسته نو هغه د انځر ګل نه هم ورته به وه. د هغه په کلمه کښي هم دېړي غلطې، وي او د هغه په نمونځ کښي هم، ګل پري په مزه مزه د هغه کلمه طينې هم درسته کړه، د هغه نمونځ یې هم درست کړو او نوري کلمي او ديني احکام او تسبیحات یې هم ورته او پندول. بیا به هغه په کور کښي ناسته وه د کلمو او نمونځ ورد به یې هم کو او تسبیحات به یې هم وپل. داسي معلوم مبهده چې هغه او س مسلمانه شوي وي. هغه دومره خوشحاله وه چې په هره خبره او هر نظر کښي به د هغه نه زاریده، قربانې ده او دعا ګانې به یې ورته کولي. خڅه ورڅې پس ګل پري هغه د پاره بهشتی زبور نومې کتاب راپرو. مابنام: ماسخوتن به یې ورته د هغه کتاب نه بیوو دوه دوه حکایتونه ویلې، هغه په توجه سره او پریدل او پیدل. هغه به میاشت په میاشت مدرسي ته تله، د مدرسي مشرله به یې فيس هم ورکو او هغه له به یې هم جامد پوشان او د خوراک خخاک څیزونه لپرل خود مهتمم صبب د هدایت مطابق یې هغه سره په ده غرض ملاقات نشو کولې چې هغه په دغه ماحول کښي بلد شي. پوره لس میاشتی پس چې هغه د اختر په چهتې کښي کور ته راغي، نو بالکل بدل شوئه وو. د هغه په غاره کښي سپینې جامي وي، په سريحي د چارخاني سپین رومال او په پښو کښي یې توري څېلې، وي. غشي توري سترگي، ګنجي او پري دوروځي، په سپین نوراني منځ د پيری تور پشم، په او په خواپه زلفان سره انګي لکه د

﴿دوم بهم باه﴾

امان په هغه نوکری لګبدلی وو کومه چې هغه غوبنبله.
سحر بید په خپله طبیعه ډیوتي، له تلو او مازیگر به کورته راتلو. هغه د ستارخان د منشیانو د پاسه سرمنشي وو. د ستارخان د خبتو لس بهتني وي او تولی په دغه یوه سیمه کښي په دود دود، دری دری میله کښي خوری پېرنې وي. ستارخان هغه له موټر سائبکل اخسته وو، هغه به په هغه موټر سائبکل باندي ګرځيدو، د هريو منشي کهاته به یې چېک کوله، د تپېریانو، خرکارانو، د بهتني، د مزدورانو او د بهتندو منشیانو خرچه به یې ترینه ويستله، هغه به یې هغوي ته پرېښوده او نوري پېسې به یې ترینه اخسته، رومبي بهتني، د هغه هېډ آفس ووا او هلتنه به اکثر ستارخان راتلو. هغه به چې د رومبي بهتني، نه شروع او کړه نو په چکر چکر به بیا هلتنه راغن، که ستارخان به داغلسي وونو هغه له به یې تولی پېسې او رسیدونه ورکړل او د هغه ډیوتي به ختمه شو او که هغه به نه ووراغلې نو هغه پېسې به یې هغه له کورته یورکے، او که هغه به کورنه وونو د هغه د وينا مطابق به یې د هغه بې بې له ورکړکے. د ستارخان نوم تر لري لري پوري خور وو شکه چې د پختونخوانه علاوه د هغه د بهتني خبتشي به اسلام آباد او پندۍ، ته هم تلې او جلال آباد (افغانستان) ته هم تلې، د اتول مال به په نغدو پېسې هم تلو او په نېټه هم. د امان د راتلو نه مخکښي به ستارخان یا د هغه زو سليمان دغه پېسې

په خلورمه ورڅه هغه د مورنه د تلو اجازت واختو، د هغه لاسونه یې پښکل کړل، د ګل پېږي په سربې د مینې لاس کېښودو او په مُسکا مُسکا مدرسي ته روان شو. د هغه تلو سره جانې، اې په جفو چو په ژرا شوه او د ګل پېږي سترګي هم ډکې شوي. د هغه نه پس هفوی دواړه دېره شبېه دم ختلې وي او په چپو خلوي ډیوبل او پښکي او جولي. یوه میاشت پس چې ګل پېږي مدرسي ته لاره او د مدرسي مشرلله یې فیس ورکړو نو هغه ته یې انځر ګل سره د ملاقات خواست او کړو. هغه د فیس پېسې په جب کښي کېښودے او هغې ته یې او سه چې "هغه سره ستا ملاقات نشي کبدے څکه چې پرون ما زیگر نورو ملګرو سره دے خائې نه تلې ده" چرته تلې ده کې زه هغه سره ليدل غواړم، ګل پېږي په بې ضېږي سره د هغه نه تپوس او کړو.

مولانا صببې: بې بې، د هغه د ليدو کوشش مه کوه. هغه خپل کار ته پېړد ډه چې فارغ شي نو په خپله به کورته درشې.

ګل پېږي: جي جي، ستاسو خبره بالکل تېک ده خو هسي ماوي که هغه ته د خېز ضرورت وي نو...“ مولانا صببې د هغې د خلې نه خبره اخلي او واني، ”هغه ته د هیڅ خېز ضرورت نیشتنه. د هغه تول ضرورتونه پوره کېږي البته دعا ورته کوي، چې خدا سې یې قبول کړي.“ مولانا صببې چې خپله خبره ختمه کړي نو هغه خپلی کړي ته روان شي او ګل پېږي په درنو پښو خپل کورته روانه شي.

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

امان له ستارخان بنئه معموله تنخواه هم ورکوله، دتنخواه نه علاوه کمبشن، جامعه پیزار او د موتر سائیکل د پاره به یعنی د تبلو خرچه هم ورکوله. دا دومره مساعات هفتہ ته به خپل محنت، ایمانداری او د هاغه فقیر بابا په ذرعه او د هفتہ په ضمانت سره ملاویدل چاچی په رومبی. ورڅه د هفتہ نه د یوی میاشتی کرايه ابډوانس اخسته و. هغه د چا خبره چې اویس د هفتہ پنځته واړه ګوتني په غورو کښي وي خو په دغه مزو چرچو کښي هم هغه د فقیر بابا احسانات نه هېړول. هغه ته یعنی د پلار په سترګه کتل، د هغه د کور خرچه یعنی هم کوله او چې کومي پېښسي به هغه سره پاتي شوی نو هغه به یعنی هغه سره اینسودت. هغه اکر چه په یووه حقله د هغه د کور سرې ته و او د هغه د کور هېڅ خبره د هغه ته په نه وو خو په دی دومره موده کښي د فقیر بابا او علي رحمن نه علاوه هغه د هغه د کور نور تېرسه لیدل کتل نه وو کړے. اکر چه فقیر بابا خو خوڅله هغه ته ست کړے وو خوړه خل به هغه په خټه انه بهانه د هغه بلنه خندوله. د فقیر بابا په کور کښي به توله ورڅه د هغه د سرتوب او حسن اخلاق خبری کېدی او هغه ته به یعنی د ډېري مینې په وجه بابوګل ولی، او په تېره تېره د فقیر بابا بشخي دلبرو د خلی نه نوری غور خوله خو د هغه نوم یعنی نشور خولی خټه موده پس د هغه دا معمول جور شو چې د مازیگر په خاسه به مانیام تیارة کور ته راتلو او کله کله به ماسخونت ته هم خبره او رسپدہ. د فقیر بابا بشخي او د هغه لورګل ناز به د هغه د راتلو

ورکم لادی (پینتو ناول)

پسی په خپله تلوخو چې کله امان راغي، نو دغه ډیوتي هم هغه ته حواله شوه. دی نه علاوه د کونټلي او د یېټو د اور لکولو د پاره د رېږد اخستل او راټېل هم د هغه په ذمه شو.

په خپله ایمانداری او محنت په لپو ورڅو کښي د هغه دومره اعتباري شو چې د حساب کتاب نه خبره اووته اوچي خټه به هغه ورکړل هغه به یعنی جب کښي واچول په دغه تلوراتلو کښي د هغه ته د ستارخان د کور ستر پر په ماته شوه او هغه بد هغه کره لکد د خپل کور تلوراتلو. کله کله به یعنی ورسه په دستاخوان دودی هم خوره خوشې به یعنی ارو مر او کورته اوړه. د ستارخان دوه زامن او دوه لونه وي. سليمان، احسان، د هغه د زامن نومونه وو او نورین او نوشين د هغه د لونو نومونه وو. سليمان خپل تعليم مکمل کړے وو او د امپورت اپکسپورت کاريسي کووا احسان د خوشوکال راسي د دولسم امتحانو نه ورکول خو هرڅل به ناکام کېدو. نورین په پېښور یونیورستي، کښي د اېم اېس سی طالبه وو او نوشين په ویمن یونیورستي پېښور کښي د خوارلس جماعت طالبه وه. داتوله کورنۍ، ډېره خوشحاله وه او د هیڅ څیز کې ورسه نه وو. د امان په راتلوا باندي د ستارخان په خوشحالی، کښي نوره هم اضافه او شوه څکه چې د هغه د کاروبار بوجهه د هغه دا اوږونه کوز شو او د امان په اوږد پېښو، البته د احسان د مستقبل په وجه هغه پېښان وو او کله کله به یعنی امان سره د هغه په حقله خبره کوله.

ورکھ لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

انتظار کو او چې د هغه د موتر سائبنکل غږ به یې تر غور شونو هغه د پاره به یې د دودی لېپلو تیاري شروع کړه . د راتلو سره به هغه پلار ته سلام او کرو او د هغه خبرت به یې معلوم کړو . هغه به جامی هم بدلوی او هغه سره به یې خبری هم کولی . چې دی نه به اوزګار پدلو نو علی رحمان به دودی را فریمه وه او هغه ته به یې په مېز اینې و . یې به هغه دری او غوروله او پلار او زویه به دودی ته کېپناستل . یوه ورڅ چې هغه دودی او خوره او خپل کټ له ورځی . نو د هغه د بالخت لاندی یو خط پر پروت وو . هغه چې خط اوچت کړو او اوسي سپردنو د لوستلو سره د هغه رنګ تک زېر شو او دېره شبې به یې په رېگدېبلو لاسونو کېښي نیولے خط ته په یې او حجراتیا کېتل خط داسې وو .

خوبه باړو ګله خوشحاله اوسي

سلامونه! توله ورڅ مې ستالاز ته او ستالیدو ته سترګکي سپینې شي خوته رانشی . کله خو کور ته لپ وختي راشه چه په رندا دے اووينم . ستاد لیدو په انتظار کېښي به زه نيمه پاتني نشم او که په ما خڅ او شو نو په تابه تاوان نیم خفه نشي .

والسلام
ګل ناز .

د خط لوستلو نه پس هغه په لویے سوچ کېښي پرپوتو او بیا به یې د هغې د ګډکی آمیز جمله په رېبدلو شونو په خلی راتله چې .

برو بز شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

”که په ماخڅ او شونو په تابه تاوان نم .“ دغه سوچونو او فکرونو کېښي هغه په ناسته ناسته دې برلري لاړو ، دومره لري چې په تلو تلو کېښي ګل بری ته او رسیدو هغه ګل بری چې د هغه د ماشومالي ملګرۍ وه او تر وه ، د هغه د لوبو او نغري ملګرۍ وه ، د هغه د سکول ملګرۍ وه او تر بلوغت او د جدانۍ . پوري د هغوي ملګرتیا د هغسي چلپه خونه هغې هغه ته د خپلې مینې اظهار کړي وو او نه د هغه ورسه خڅ دغسي خبره شوي وه ، البتنه د جدانۍ په وخت کېښي د هغې هاغه پُرسوزه تېسه ، ”اشناد لارې نه هېږې یې زه بې د عمر اشنا خنګه هېړو مه“ چې رایاده شو نه دودی سره هغه ته د هغې دکې سترګک هم رایادي شوي ، د هغې مُسکا خندا هم رایاده شو او د هغوي دژوند تول واقعات او واردات هم هغه ته رایاد شو . د هغوي دژوند پته مینه ، پت په پته پاتني شو . د شهنازار خان او موسم خان د ظلم په وجه هغوي د کورونو نه او ووتل ، د هغوي دژوند لارې بیلې بیلې شوي او هغوي د ناتائی په غرض دژوند په بیلولو بیلولو لارو سر شو . په هغه لارو چې د هغوي په خیال و ګمان کېښي هم نه راتلې . دواړه د خپل خپل زوند په لارو دومره په منه وو چې د خپلې مینې تصووري هم نشو کولی . هغه ته دا پته نه وه چې هغه کوم خاکه ده او د هغې پالار کخبرې کاکا به خڅ حال کېښي دی . دغه شان هغې ته هم دا پته نه وه چې هغه چرتنه ده او د هغه پالار کو چنسې استاذ به خڅ حال کېښي ده . هغوي د خپل بقا په هلول خلو کېښي دیوبل نه دومره لري وو چې

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

دیوبل تصویرونه هم ورته تې بشکاریدل. هغه په شبېت دکل ناز خط ته کتل خود خط دتکو په ورو ورو ائینو کېنى ورته دکل ناز په خائى دکل پېرى واره واره تصویرونه بشکاریدل. یوه شبېت سی هغه قلم راواختسو چې هغه لە د هغه د خط جواب ورکړي. په دے غرض چې هغه د لیکل شوے خط په شاد جواب ورکولو هڅه اوکړه نو په سپین کاغذ ورته دکل پېری تصویر بشکاره شو هغه ته داسی محسوسه شو له کچه هغه دکل پېری په مخ لیکل کوي. د خو خو خلنه کوشش نه پس هغه دکل ناز خط مات رامات کړو. د بالخت لاندې یې کېښدو اوده غفوري په تصویر کېنى اوده شو. په سپا چې هغه ناشتې اوکړه نو د پلارنه یې اجازت واختسو او خپلي ډیوتي. له لارو. هغه ډیوتي. له لارو خود دکل ناز په دهمکي یې توله ورځ زړه ختلې وو. د هغه په ذهن کېنى مختلف خیالونه راتلل او په مختلفو لارو تلل. هغه چې خپله ډیوتي ختمه کړه نو ستارخان له یې خپله اوګرۍ ورکړه او کورته روان شو. هغه کورته په داسی وخت کېنى او رسپندو چې د هغه پلار او کل ناز د کورنه بهره په شاره کېنى ناست وو خپلو کېنى یې خبری هم کولے او د مازیگر د پیتاوی مزی یې هم اخستې. هغه موټراتې کل د کوتني مخې ته اوره او دننه ورغني. هغه په کت کېنى بالخت ته دده او وله او دکل ناز رالپې شوے هغه خط یې لوستلو کوم چې هغه بېگاه خو خو خلنه لوستلے وو. هغه لاد خط په لوستلو کېنى مصروف وو چې ګل نازد

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

هغه کمری ته ورغله او هغه ته یې سلام او کړو. هغه په لاپرواڼي. د هغې سلام واختسو خو چې هغې ته یې او کتل نو سترګي یې په هغې لګبدلې پاتې شوی. هغه د هغه مخې ته چې خله ولاړه وو او هغه ته یې په موسکو سترګو کتل. هغه ته داسی محسوسه شو هغه چې هغه هغې ته نه بلکه د قدرت یو عظیم شهکار ته ګوري. موسبدلې شهلا سترګي، او په ډانې، توري، روزې پراچ تندسي، په تندي زانګدلې مستانه اوږيل، سور سپین مخ، سره انګي، نري، یاقوتی پوزه، سري ګل پانې شوندي، مرمرین صراحې غاړه او الول زلغې، هغوي دواړو د سترګو په کېمرو د یې بل تصویر کشي کولے. یوه شبېت پس هغه مسکي، شوه او هغه ته یې او وي، ”زن خلاف معمول وختي راغلے؟“.

امان: زه د چا په حکم د خپل معمول نه وختي راغل، ”د هغه په خبره هغه مسکي، شي او مسکا مسکا کېنى وائې،“ ”د چا په حکم نه بلکه د چا په خواست.“

امان: که ته ګل نازې یو په دے خط کېنى خو تاخواست نه دي کړي بلکه دهمکي دي راکړي ده.“

ګل ناز: دهمکي خنګد؟

امان: دهمکي دا چې تا ویله دې چې، ”که په ماخه او شونو په تابه تاوان یم.“

ګل ناز: دهمکي مې خکه درکړي ده چې مانه نور انتظار نشو

ورکم لادی (پینتو ناول)

کپدی. ستالیدل او تاسره خبri کول زما لارمان وو.
امان: ارمان...؟ ارمان خنگه؟
گل ناز: ته ارمان نه بهترنی؟
امان: ارمان پېزئنخ خوزمالیدا په کومه وجہ ست ارمان وو.
گل ناز: ولی تاته پته نیشنې چې زما او ستارشته کبدونکي ده.
امان (به حبراتیا) رشتے... زه پوهنشوم. دڅه رشنې؟
گل ناز: هغه رشنې چې فرشتی پري امين وائي. تاته واقعی پته نیشنې؟
امان: نه گل ناز. نه مانه پته شته، نه مانه چا تپوس کړے ده، نه مانه چا اورونه کړے ده او نه مادغه خوب ليدلے ده خواهیه تاته چا کړي ده.
گل ناز: دا خبره ماته هیچا نه ده کړي خو مور او پلار مې توله ورځ ستا خبری کوي.

امان: زما خبری کوي؟ زما متعلق خه وائي؟
گل ناز: ستا متعلق دا وائي چې ستارنګ، جننه او کله او په زماد مر رور عارف جمال غوندي دي. هغوي غواري چې ته همبشه همبشه د پاره د دسته کوريو غړے شے.
امان: دېکښی هیڅ شک نیشنې چې زه د دسته کور بنده يم. دېکښی هیڅ شک نیشنې چې زما هرڅه ستاسو د کوره دي او زه هغوي ته د خپل مور پلار په ستراګه گورم.
گل ناز: نه نه. هغوي خه بل بل خه غواري.

امان: هغوي خه غواري؟ زه ستا په مطلب پوهنشوم.

بروښې شېخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

گل ناز(مسکى شي) هغوي هاغه خه غواري خه چې درته
مامخکښي او وي.
امان: خه یره که خه خاص خبره نه وي تو هدو چېږل یې نه دي پکار.
گل ناز: نه بايو، خبره ډېره مهمه د خکه چې د دی تعلق زموږ زوند سره
دے... هغوي زموږ رشنې کول غواري.
امان: او نه خه غواري؟ "ده ټه په تپوس هغه او شرمېږي، مسکى
شي، ستراګي خکته کړي او وائي، "مالا فصله نه ده کړي." امان
مُسکى شه او وائي، "د ډېردي بنته کړي دي. دا تول عمری ترون ده
او په دېکښي ده پرسوچ او فکرنه کاراخستل پکاردي. په پتو
ستراګو رشنې قبلوں بنته خبره نه ده."
گل ناز: او که بالفرض زه هغوي نه مجبوره شم او بنه ورته او کرم؟
امان: ته په خپله فصله کښي ازاده يي. زه تاله هیڅ مشوره نشم
درکولی.
گل ناز: زه تانه مشوره نه غواړم بلکه زه دا پيل غواړم چې ته زما په
باره کښي خه وائي؟
امان: زه ستا په باره کښي دا پيل غواړم چې ته یوه حسينه، ماه
جيښه تعليم یافته او مهندې جيني، يي.
گل ناز: نور...؟
امان: نور دا چې.... هغه خپله خبره پوره نه کړے شې خکه چې
علي رحمن د هغه پلار لاس نیولیس کوتۍ ته راولي. د هغوي په راتلو

ورکم لادی (پینتو ناول)

هغه پاسی او کورته روانه شی.

دَگل نازَ دَزِرَ ارمان پوره شو، هغة سره بی ليدل کتل هم اوشه،
ناسته ولازه بیه هم اوشه، هغة سره بی خبری هم اوشوي او دَخْبَلَي
رشتی په حقله بی دَهَقَنَه معلومولو کوشش هم اوکرو. هغه
اگر چله په خپل کوشش کښی کامیابه نشووه خو هغه ده هغه نه
مايوسه نه وه. داد هفوئي رومني ملاقات وو خو هغه ده ميني په دنيا
کښي دومره اناري وه چې په رومني ملاقات کښي بی ورته هغه خبره
اوکره کومه چې هغى له دبرروستو کول پکارو اواد هغى غوره بېي
هم په خپل مورپلارواچوله. که دَهَقَنَه خبرو تجزيه اوکري شي نو
دابه معلومه شي چې دَهَقَنَه درشتی انحصاره هغى دمورپلار په
خوبنځه ناخونځه وو. دَهَقَنَه رشته به هغه جاسره کړي چاسره چې
هغوي کول غواړي. په خپل خان کښي نه دَهَقَنَه هغى اختياره وو اونه بېي
خپله خوبنځه کولي شوه. هم دغه وجهه وو چې هغى هغه ته په داکه
کړه چې هغى لافصله نه دَهَقَنَه کړي. او که حقیقت ته اوکتلي شي نو
لكه دَنوره پېښتو پېغلوه هغى دَخْبَلَي فېصلې هيڅ قیمت نه وو.
امان توله شپه په خپل کت کښي ده په دهی اوخترا اوختو خو
خوب نه ورتلو. په سبا چې هغه دېوتۍ. له لاړونو درې شپې بېي بهر
اوکړے. په خلورمه ورڅ چې ماسخونت تېر کورنه راغي نولو سه
انقلاب راغلي وو. فقير بابا سره دَهَقَنَه او بال يچ دَهَقَنَه استاذ بد
کوتبه کښي سري سترګي ناست وو دَهَقَنَه په ورتلو باندي دَتولو په

بروښې شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

ساه کښي ساه او په مخونو مُسکاراغله. هغه دَورتلو سره سلام
واچوو. دَهَقَنَه سلام تولو واختو خود هغه پلار وانه خستو. هغه
پوهشو چې دَهَقَنَه هغه پلار ده هغه ده. هغه پلار ته نزدې شو.
په ناسته ناسته ورترغاري وتو او دَهَقَنَه لاسونه بېي بشکل کړل. هغه په
ژرغونی انداز دَهَقَنَه تپوس اوکرو، «امانه، ته چرتنه تلے وسے؟»
امان: بابا زه ستارخان سره جلال آباد ته تلے وو او ده هلتنه هاسلام
آباد ته لایو.

کوچنې استاذ: که ته په ماننګ شو سه بېي نو ما د خان نه مخکنېي
کړه چې دَتول عمری غم نه خلاص شے.

امان: بابا، ته داسې خبرې ولې کوست؟

کوچنې استاذ: داسې خبرې څکه کوم چې ستاد تلو په سبا فقرخان
دریسي تولی بهتی او تولی خونه بېي ته او موندلې او نه ورته ستا
معلومات او شو. تادومره هم نشو کوله چې موږندې خبر کړے وسے؟

امان: بابا، ماستارخان ته خو خو خلله او وسے چې زَهَهَ کوره پوري
ورشم او د بابا نه به اجازت واخلم خو هغه هيلو خه ته پري نښوو. دَهَقَنَه
هغه دَوضاحت نه پس تول خاموش شول. یوه شبې پس امان ګل ناز

ته او وسے، «ته ورشه ګل ناز، په موږ ساتې ګل دوه غوري پرتو دي،
هغه دواړه راړه». ګل ناز ته داد هغه رومبې فرمانش وو. دَهَقَنَه
حکم اوږدو سره هغه په تووندي. دَکوټه نه او وته، دواړه غوري بېي
راواختسي او دَهَقَنَه مخې ته بېي په مېز کېښوو. هغه یوه غوري

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ترینه را اووستو او یوه دانه یې ترینه د پلار په خلله کېښي کېښوده . بیا یې توولو ته واره په واره او نیوو او هغنوی ترینه یوه یوه دانه اوچته کړه . ګل ناز چې د مېټهای دانه په خلله کړه تو د امان نه یې په مُسکا تپوس اوکرو، ”دا هرڅه په کومه خوشحالی کېښي؟“ امان: دا په دی خوشحالی کېښي چې تاسو توپ په رومبې خل زمونې کورته راغلي یېو، (تول خاندي) . دلبرو ترور: زويه ستا په وجه بابا دېر خفه وو او نن خلورمه درغه د چې د دودی سکدې یې هم نه ده کړئ . بیا داسي مه کوه زويه . چې کله ده ده دشپنۍ نیټ وي نو موښه خبره وو . زمانه خرابه ده په هیچا اعتبار نشي کبدے . امان: بیا به داسي نه کېږي تروري . بیا چې کله بهره ته خم نو تاسو به ارومرو خبروم . او خبریسي؟ ... دې د پاره ما دوه موبائبلونه هم اخستې دي . یو به ماسره وي او بل به تاسو سره په کور کېښي وي . هغه د خپل سامان نه دوه موبائبلونه را اویاسې او هغې ته یې نیسي . هغه خاندي او په خندا خندا کېښي د هغه د لاس نه دواړه موبائبلونه اخلي او وائي ، ”زويه، زه په دهه خیزونو نه پوهېږم، دا به ګل نازله ورکړم دا پیري یوهېږي“ بیا دواړه موبائبلونه هغې ته نیسي او وائي ، ”جینې په دهه کېښي یوموبائبل خوبنېخ کړه او خان سره یې کېږده“ . ګل ناز د هغې نه دواړه موبائبلونه اخلي ، بیايو خان سره پوهېږدی او بل هغه له ورکو یې . بیا مسکى . شي او په مُسکا مُسکا کېښي وائي ، ”

او سپرده د هغې نه یې یو توکے را اووستو ، د پلار غېړ کېښي یې کېښودو او ورته یې اووے ، ”بابا، داستا جامي او پتکے ده، بیا یې بل توکے را اووستو او فقير خان بابا ته یې اووے ، ”بابا، داستا جامي او پتکے“ . په درېم خل یې یو زنانوال توکے را اووستو او د فقير بابا بشخي دلبرو ترور ته یې اووے ، ”تروري، داستا جامي او لوپته او نیوله او ورته یې اووے ، ”دا واخله ګل ناز، داستا جوړه او لوپته ده“ . په پنځم خل یې یو توکے را اووستو او علی رحمان ته یې اووے ، ”دا واخله ګله، داستا جامي او خادر“ . تولو په حبرانتیا او مُسکا یو بل ته کتل او خوشحالېدل . چې توکي ختم شونو دلبرو ترور ترینه تپوس اوکرو، ”خان له دهه خل راونه پل؟“ . امان: خان له مې توکے اخستې ده خو جوړولو د پاره مې درزي له ورکړے ده .

دلبرو ترور: دو مره خرچه دهه ولی کوله، په پیسو لپ لاس نیسمه، ستا په سرلو سه پېټې پروت دهه . د هغې په خبره ګل ناز مسکى شوه او سترګکې یې خکته کړي . امان هم مُسکے شو او په مُسکا کېښي یې هغې ته اووے ، ”پېسی لګولو د پاره ګټلې کېږي تروري . که داسي ګټلې کېډي او جمع کېډي نو هر سرے به کړو پتی وو . پېسی بشنه خیز دهه خود خان نه بشنه نه دې“ د هغه په خبره تول په خندا شول . په دغه خندا خندا کېښي هغه بهه غوته او سپرده، د مېټهای یو دېلې یې

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

اوں چې چرته گرځے نو ګرځه، نه پتېدېشے اونه خلاصېدے شې.“
فقیریابا: امانه بچې، تاخو به دودی نه وي خورلې؟
امان: نه بابا، ستارخان ته مې تیاره دودی په دے غرض پرېښوده
چې بابا سره به مې یو خانے اوخرم.
فقیریابا: ډېر دے بنې اوکړل بچې، ستاد تلو نه پس بابا غریب دے
سکه هم نه ده کرے. ته ورسه په څيله دودی ته کېنې چې بنې په مره
څېټې او خوری. بیا بنسخي او لورنه واتې، ”خې، ورشی، دوی، دپاره
دودی تیاره کړي.“ د هغه په وینا دلبرو ترور تول توکې راغوند کړل او
د کوتويې نه بهار اووته. هغې پسی ګل ناز او علي رحمن هم اووتنل.
فقیر بابا چې هغوي په تلو کېنې او لیلند نه هغه هم ورسیمي روان شو.
د هغوي دتلن نه پس پلار او زدې خلوا کشمی خېږي کولې. امان ورته
د جلال آباد او اسلام آباد سیل سپاتې او د ستارخان د کاروبار او د
هغه د کورنې خېږي کولې او هغه ورته بنې بند کول. په خبرو کېنې د
پلار د تپوس په جواب کېنې هغه اووته، ”بابا په جلال آباد او اسلام
آباد کېنې د ستارخان د خښتو دیلان دی زړه یې په دے غرض بوتلے
ووم چې ما هغوي سره لاس کړي او انتدہ د پاره هغوي ماله پېسې
راکووي.“

کوچنې استاذ: داسي معلومېږي چې ستارخان تانه خوشحاله دے
څکه خوبې خیلوا دیلانو سره لاس کړے.
امان: بابا، هغه په مادورمه مهریانه دے چې زړه خټه ویم نو هغه کېږي.

بروہڈ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

زما مخني له نه راخي. د دې تولی سودا پېسې هغه د څيله جبهه
ورکرے. د هغوي خېږي لاړواني وي چې ګل ناز او علي رحمن
دودی راژه. امان دری او غروله او چې هغوي دودی ته کېناستل نو
علي رحمن ترینه غلي غوندي اووتو. د هغه د تلو نه پس ګل ناز هغه
ته په مُسکا اوکتل او وي ونېل، ”بابو، تاخو ماله مبارکي رانکړه؟“
امان چې هغې ته اوکتل نو هغې د هغه راژولې شوي نوي جوره
اغوستي وه او لوپته یې په سر کړي وه. هغه مُسکے شو او ورته یې
اووے، ”مبارک شه، ډېرې نکلې مېچ ده.“ هغې نور هم خټه ویل
غونېتل خود د پلار موجود ګې په وجھه یې ورته په خللا لاس
کېښدو. هغه د هغه په کت کېنې کېناسته او په موبایل کېنې یې
ګوتي و هلې. بیا یې د هغه نه د هغه د موبایل نمبر معلوم کړو او په
څيل موبایل کېنې یې سپو کړو. هغوي چې دودی او خوره نو
هغې لوښي راغوند کړل او کورنه روانه شو. چې کورنه او رسپدنه نو
هغه له یې پو مېسج وکړو. هغه چې موبایل او چې کړو او مېسج
ته یې اوکتل نو هغې ورته لیکلې وو. ”سبا سحر به ما په موتر
سائبکل سکول ته رسو سه زړه به د غڼې شوي او نې سره ستا انتظار
کوم.“ هغه چې مېسج اولوستلونو مُسکے شو او خان سره یې
غلې غوندي اووے، ”د څيله لاسه...“ موبایل هم عجیبه خیز
دے. کومه خېږه چې بسکاره نشي کېدې هغه د کال په ذريعه ډېره په
اسانه کېدېشې او کومه چې په کال نشي کېدې هغه د مېسج په

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو ټې شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

څوان زلمه وو، د هغه په بدن کېښي د څوانی، ګرمه وينه وه او په دغه وينه کېښي د ګل پري معصومه مينه وه خو هغه د ناترسه زمانی سپهرو د اسی او هلو چې د هغه اړمانونه کچه به کچه لو ګون شوا و د هغه د روند ملګرکي ګل پري د هغه نه جُدا شوه، د دارو لاري بیلی شوي او د ظلم په تورتم کېښي دواړه په ورکو لارو سر شو، دواړو د روند په سمندر کېښي هلي څلني کولے او په هغه معاشره کېښي بي شپي سبا کولے په کومه کېښي چې وور وور دے او کمزور مه پړ دے، په دغه معاشره کېښي د ځان خانۍ کولو او خپل مقام ته د ځان رسولو د پاره ګل پري ته د مردانه قوت د تحرفه ضرورت وو او په ده هغه د امان نه پس هغه انځر ګل ته سترګي په لارو، دغه شان امان ته هم د یو د اسی جنس نازک د سهاري ضرورت وو چې د روند په ګلګلچونو، سختو او از غينو لارو کېښي نه صرف د هغه پښي ګلکي کري بلکه د پرمختګ اميد یې نورهم توانا کړي، په ده هغه د ګل پري نه پس د هغه سترګي په ګل ناز او لکپېدې او لکپېدې پاتي شوې.

د هغه د ميسج په حقله د هغه په ذهن کېښي مختلف خیالات راتلل او د هغه او ده جذبات یې پارول، په دغه سوچونو او فکرونو کېښي د هغه سترګي پتې شوې او هله او غږیدې چې هغه ناشته په لاس د هغه کو تې ته ورغله او په مُسکایي ورنه اووې، ”پاسه بايو ګله، ناشته او کړه،“ هغه غښتل چې د هغه په موسبدلي څلله، څلله کېږدي او د هغه د شونډو په شریت ناشته او کړي، هغه به واقعې

ذرې عده پت په پتې کېډي شي، هغه په کت کېښي ده او هله او د هغه په خیال کېښي د برلري لاړو، هغه د سپرلي هغه تنسکي، غوتې، وه چې د زمانی د تودو سپر بادونو او د دنیا د از مېښتونو نه لري د فطرت په غېړه کېښي محفوظه پرته وه، هغه اکړه هغه په تلو راتلو پت په پتې خوش خله ليدلې وو خودغه ليدنه د یو عام سري د لیدني نه علاوه هېڅ نه وه، چې کله د هغه په کور کېښي د هغه د مورو پلار ترمینځد د هغه په حقله خبرې شروع شوي او هغه په ګنګو سو کېښي هغه وور بدې د کومو متعلق چې د هغه په خیال کېښي د هغه ذات سره وونو د هغه په زړه کېښي د هغه د لیدو اشتها پېدا شوه، چې کله د هغوي خان له په خان له ملاقات او شو او په غربې دل سترګو یې یوبيل او لیدو نو په رومبي نظر دواړه د یوبيل زړه ته پريوتل، د هغه په خله کېښي زړه او ګرځبه او په موسبدو او اشارو کايو کېښي یې د خپلې رايې اړه هم او کرو، که د کومو اسټاد او علي رحمان په ناصافه راتلو د هغوي خبرې نیمسکري شه وې پاتي شوې نو کېډ بشوې چې د هغوي ترمینځه خڅه لوط قول هم شو سه وسے، خو که حقیقت ته او کتلي شي نو د هغه د لوط قول ضرورت هم نه وو څکه چې د مورو پلار په مخکېښي د هغه د فېصلې هېڅ قيمت او وقعت نه وو، البتله د امان د رايې نوعيت د هغه نه بدل وو، د هغه د مخ او هېڅوک نه وو او هغه په خپله فېصله کېښي ازاد وو، خو په دغه ازادې کېښي هغه د حالات وو اقاعات په زولنو کېښي بند وو، هغه

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

جینکو په خو خو دلو و ختل او سکول ته اور سپدل خونه هغه خوک او لیدل اونه هغی خوک او لیدل ، البتہ هغوي ډبرو جینکو او لیدل . کله چي هغه کوزه شوه او هغه ترینه واپس شو نو هغه ته داسمي محسوسه شوه چي هغه خپل هر خة هغی سره پرینبول . دی نه پس دا هغه معمول شو چي هر سحر به یې سکول ته رسوله او ڈچتی . نه پس به یې کورته بو تله . په واپسی کېښې به کله کله ڈختی شوی لاندی او درېدل او ډېر شبې به یې خپلو کېښې خوبی خبری او ګیالی مانی کولی . د هغوي ڈ مینې قیصی ڈختی شوی پانو او بیدی ، افسانې تري جو ډپیدی او ڈپیدلو پانو په شکل کېښې به تول چاپریال کېښې خوبیدی .

د هغی ڈ فرمانشونو نه علاوه هغه به هر مابنام هغی له خنة ناخن را ټول او ڈنورو نه پت به یې هغی له ورکول . هغوي دواړو یو بل شریک حیات تسلیم کړي وو او ڈ هغوي هیڅ خبره ڈیوبیل نه پته نه وو . د هغوي ڈ مینې دا سلسله چلپدنه او په هغوي ڈ خپرو من وسلوی وریده هغه ڈ چا خبره چي ورانه شي نورانه شي او چي سمه شي نو سمه شي . او سه ڈ هغه ڈ قسمت ستوره ڈ زمانې ڈ گردش نه او تے وو . دلته پري ڈ قیر بابا توله کورنې . مهربانه وو او هلتنه پري ستارخان او ڈ هغه کورنې . مهربانه وو . ڈ ستارخان نه علاوه کله کله به مشري پې پې او ڈ کورنې . نوروز نانه في سره شاپنگ ڈ پاره هم بازاره تله تلو . یوه درغ چي هغه ڈ تولو بهتوبه نه پیسې راغونو نیسے کړے او هغه له

دغسي کړے وسے خود سکول ڈتیاري ، او ڈ وخت ڈ کمې په وجہ هغه هلتنه ايساره نشهو او ډېر په تېزی سره ڈ کوتني نه او وته . ڈ ناشتمي نه پس هغه ڈ پاره نه اجازت واخستو او ډېتون له په هغه لاره روان شو په کومه به چې هغه سکول ته تله . چې لې مخکنې لارونو هغه ڈ غتني شوي لاندی ولاړه وو او ڈ هغه ڈ راتلون انتظاري کوو . هغه چې ڈ هغی خواله او رسپدونو موټر سائیکل یې ڈ هغی خواکېښې او درو او ورته یې او وو ، شابه سورپه چې خو . ڈ هغی په ڈهن کېښې نه راتله چې لکه ڈ هغه هغه پسې سوره او که هغه پسې په ڈډ سورة شي . هغه ڈ ڈې سورپه دنې په ڈ هغه پسې کله خته او کله کوزپدہ ، اخرا هغه په سهاره اوخته او هغه پسې روستو په ڈډ کېښاسته . چې ګاوے روان شو نو هغه ورنه او وسے ، "خان ټینګ کړه چرته پریونه خي" . هغی د پاره ڈ هغه اجازت کافي وونو کاره ڈ هغی خپل وو . هغه ، هغه ته دو مره نزدي شو چې ڈ هغوي ڈ نزديکتيا او ڈ جسماني حرارت ڈ ترسپل په وجہ ڈ هغوي ڈ زيونو تول بلبلونه آن شو او ڈ هغوي ڈ مینې په جهان کېښې چراغان شو خو چې کله ترینه هغی لاس تاؤ کړونو ڈ هغوي په زبونو او ڈ هنونو کېښې هيجاني کېفيات ، ڈ جذباتو نتشبب و فراز او ڈ آف سلسله شروع شو . ڈ هغوي جذبات په لمحو لمحو کېښې دو مره مشتعل شو چې په کنده کونده او لوړه ژوره ڈ کېښې ڈ شارت سرکت امکاني خطره پيدا شو . ڈ جذباتو په دغه بهير کېښې هغوي ڈ پياده

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

بی چې حجری ته یورے تو هغه د حجری په لویه برنده کښی پرسپدلي ناست وو او احسان هم یو خواته سري سترگي ناست وو. هغه د ورتلو سره ستارخان ته سلام او کړو او هغه له یې لاس ورکړو. هغه، د هغه سلام واختسو خود لاس ورکولو په خاکې یې د ګوتون سوکۍ ورکړے. هغه، د هغه په رویه حبران شو خو چې هغه ته یې اوکتل نو ډېر زړه دی نتيجه او رسپدلو چې ضرور شه داسي خبره شته دي چې د هغې په وجہ پلار او زوې د ټوبېل نه راخکلني ناست دي. هغه چې احسان له لاس ورکړو نو د هغه هم هغه طرز عمل وو کوم چې د هغه د پلاروو. هغه ستارخان ته مخامنځ په کت کښي کېنناستو، د روپو تهبلی یې او سپیده او روپی، او رسپدونه تربنه راواوستيل چې هغه له یې ورکړي. هغه ورته په غصه اووې، "تهبلی، مئ پرانیزه، دغسی پئه د" هغه د پرانستي تهبلی، غوته بیا او تړله او هغه ته یې کت کښي کېښوو. هغه تهبلی ټیو ګوت نه او نیو او د برندې کوز سرتنه یې په غصه له کړ، د هغه په رویه او کړ هغه حبران هم شو او شرمنده هم شو. د هغه په زړه کښي ډېر خیالونه راغليل خود تولو نچورداو چې کېډ بشی خه کورنې معامله وي چې د هغې په وجہ دواړه خفه دي. په حجره کښي مکمله خاموشی وه. د دغه خاموشی هري لممحې هغه له په چې خلڅه تکونه ورکول او هغه په خیلوراتلو او ناسته پېشممانه وو. د هغه به زړه کښي خو خو خله راغله چې د لته د هغه ناسته یې خایده ده او هغه

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

له تلل پکاردي. هغه تلل غونېتل خود تلو په چل نه پوهبدو. یوه شبې پس یې غاره تازه کړه او هغه ته یې غلې غوندي اووې، "خان جي، ماته اجازت دے تلې شم؟" هغه ورته په پرسپدلي مخ اوکتل او سربې ورته او خو غوو. دی سره هغه هغه ته سلام او کړو او روان شو چې یو خو قدمه مخکښي لارونو په دروند او زې یې ورته اووې، "واپس شه امانه". هغه چې ورته روستو اوکتل نو ورته یې اووې، "دلته راشه" هغه د هغه په او اپس شو، د هغه مخې ته او دريد او ورته یې اووې، "خه حکم دے خان جي" "هغه، هغه ته په سرو سترګو اوکتل، بیا یې احسان ته ګوته او نیو او ورته یې اووې، "دا هلک اوں اوں لسم نمبر بهتني ته او رسوه او د جالۍ مزدوری ته یې واجوه". هغه دواړه ته په حبرانتیا اوکتل اووې وئيل، "خان جي، دازه خه اومن؟ کشرخان به اوں د جالۍ مزدوری کوي". ستارخان: ولې په مزدوری کښي خه شرم دے، زه خپله پنځه کاله د جالۍ مزدور پاتس شوې یم.

امان: په مزدوری کښي شرم نیشته خان جي، خودا مزدوری د کشر خان د حیثیت مطابق نه ده.

ستارخان: که زما په بهتني کښي د دغه نه کمتره مزدوری وي نو هغې له به مې لېږلې اووې خو افسوس چې د ده د حیثیت مطابق بل داسي کار نیشته."

امان: خان جي، که خه داسي خبره وي نوزما کار به ده کوي او زه

ورکم لادی (پینتو ناول)

بەد جالى مزدورى كوم.

ستارخان: كەدە كېنى عقل و سەن مۇنۇ سەرە خە كىسى دە. دە پە دەغە اور دەسلىق قابىل دە كوم چى پە بەتى كېنى بىلىرى.

امان: خان جى، تپوس كولى شىم چى دە كىشىخان نە خە داسىي غلطى شۇي دە چى دە هەفي پە وجە ستاسو مازاج خۇدا سەمە كە خەتى دە.“ دە

ھەفە پە تپوس دە هەفي طبىعت خوشگوارشى او ھەفتە واتى، “كېنە امانە چى دە دە قابلىت او لىاقت تولە قىصە درە او كىم.“ چى هەفە

ھەفە ئە مخاخىن پە بل كەت كېنى كېناستۇ نو سەن وئىل، ”گورە امانە، خەندىنىشىز زماڭىنى خېرى مفروضى وي خۇ حقىقت تە نۇزدى وي.

ستا مثال بە واخلۇ، ئەيو غېرب او بىچى كورە سېرى يې خۇ داسىي بە اوڭىنۇ چى تە دە تولۇ غېربىانو نەمانىدىكى كۆسە. زەددىي علاقي خان

يم او دە تولۇ خانانو نەمانىدىكى كوم. اكىر چە مۇنۇ تول انسانان يو او دە يو

بابا آدم او لايد يو خۇ ستاسو او زەمنىز پە معاشى، معاشرتى او سىاسى زۇند كېنى دېرلىكە فرق دە. تاسو غوارى، چى پە كېدە مارەشى،

دە دەپارە تاسو محنت كوى، تاسو غوارى، چى پە جامەپتىشى، دە دەپارە محنت، مزدورى كوى، تاسو دېخنى گرمى، او بادۇياران نە

دە بىچى كەپ دەپارە كور غوارى، دە دەپارە تاسو محنت مزدورى كوى.

ستاسو رورولى، خېلولى، عزىزىولى، تىرىگىنى او دەشمەن خېلۇ خېلۇوانو او تىرىوانو سەرە وي يعنى هەفە كىسانو سەرە وي چى ستاسو

ھەنگ، ستاسو پە جامەرنىڭ او ستاسو غوندى پە مىنە غز نە

بەرۋەز شىخ

ورکم لادى (پینتو ناول)

لرى. پە نەئە خە خېرى يو رور راپاسى او بىل قىتل كىرى. مقتول ھەدىرىي تە لارشى اوقاتىل تۈپك پە لاس او خادرپە اوپە علاقە غېرتە لارشى. دە قاتىل پە حىشىت كېنى ھېچ فرق راشنى چىكە چى دلتە يې ھە مزدورىي كولە او ھلتە ھەم مزدورىي كوى. داسىي دە كە نەندە؟
امان: بىلكلە ھەم داسىي دە خان جى.

ستارخان: اوس بە راشم خېل خان لە زەمونى ماقابله خانانو او غەنغانو سەرە وي، صنعت كارانو او كاروباريانو، تاجرانو سەرە وي، ستاسو سىالي بېئە تۈپك او بېئە كلاشىن كوف سەرە وي او زەمونى سىالي بېئە بىنكلۇ، بېئە كاپو، دەزۈند جىديد تىرىن سەھولتنو، بېئە تەليم او بېئە نۇكىر سەرە وي. زمازوپى سىلمان پە امىركە كېنى بېئە اعلى تەليم حاصل كەرى دە دە اودا امپورت اپكىسپورت كاروبار كوى او پېشىخە يې پە يۇنورستى، كېنى پروفېرسە دە. او دا ھلک احسان دولس خەلە پە دولس جمات كېنى فېل شو. دە دەپارە ماشە خە او نىكىل؟ دە دە امتحان عملە مى خۇ خۇ خەلە مەرە كە، چېبۈرە مى ورلە دە كېلى، دە دەپرچو سېمى مى منىدە اورەلەي او نىتىجە يې دا شوھ چى خېنگە وو هەفسى پاتىش شو. تول تىرىوان او خېل خېلوان ورىپورى خاندى خۇ دە دە پە خەندا خە؟... زەما سترگى يې خەكتە كىرى دى. دە دە چەنغلە پە كەچەرى، كېنى سېپول جىجدە. دە دەپارە پە محكىم بولىس كېنى دا كە ابس آتى نۇكىرى تىيارە پەرتە دە خۇ شەرت پېكىنى دادى سەچى دولس جمات باش كىرى... اوس... سېالە بىيا دە دە امتحان شەروع كېرى او دە دە ھەلپۇرۇنىشتە، بېتپە اوپە كىرى او دە

ورکھم لادی (پینتو ناول)

برو بذ شیخ

کلی نه بھر په لوئے ڈاک کبیسی هلکانو سره کر کت کوي. کد په کر کت کبیسی بنسه وسے نو بیا بدیبی هم مخ په لا رو خو په هغی کبیسی بیج هم دغه حال دے کوم چی بیج په تعلیم کبیسی دے۔ امان خاندی او هغه ته په خندا کبیسی وائی، ”خان جي که تاسو ددہ دسر صدقہ ورکہ نو دے بے پاس شی انشاء الله“، دی سره هغه پاسی ڈریو ٹھپلی راخلي اوڈہ هغه کت کبیسی بیج اپدی .

ستارخان: دا ٹھپلی واخله او تولی روپی صدقہ کرہ خو چی دے پاس شی .

امان: دی ٹھپلی کبیسی شل لا کھه روپی، دی، زہ درنه دا صدقہ نہ غواړم .

ستارخان: زہ ستا په مطلب پوه نشوم ته خنگه صدقہ غواړے؟
امان: خان جي، داروپی، کور کېپردہ او ته جمات ته ورشدہ دپاره د صدقی دوہ رکعته نمونځ او کپه، خدا سے بی پاس کپی انشاء الله“.

ستارخان: ته کېږي امانه، ته کېږي، دا هرڅه مسی کپی دی خو اونشو .

امان: ته خپل نمونځونه کوہ او دے دے خپلی لوپی کوي خود دے به پاس کېږي انشاء الله، که دا خل پاس نشو نو ستا پرے او زماګاړه.

ستارخان: ته خنگه به یقین سره ولیسے شے چی دے بے پاس کېږي، امان: زہ په انتهائي یقین سره دا ولیسے شم چی دا خل بد دے پاس کېږي او خامخا بے پاس کېږي خو دا خبره د راز د او تول عمر به راز وي .

برو بذ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

ستارخان: زہ ستا په خبره پوه نشوم امانه؟
امان(په رازدارانه لهجه کبیسی) ددہ په خاۓ به په امتحان کبیسی زه کبیسی او ددہ په خاۓ به؛ ئامتحان ورکوم، ده هغه په خبره ده ببری خوشحالی نه په کت کبیسی په ناسته ناسته یو توب او وھی او په جبرانتیا وائی دومره لوئے احسان؟
امان: هاؤ خان جي، په احسان باندی دا احسان هلو احسان نه دے. دا احسان، ده هغه احسان عشر عشیر هم نه دے کوم چې تاسو ماسره کړے دے او کوي خوماسره دا وعده او کړه چې داراز فاش نشي. زه، غریب سرے یم د تانی، تھعیل او کچھرو د دیکو نه یم.

ستارخان: داراز بې تول عمر راز وي خو ته غریب نه بی پلکه د ستار خان زوې یو اوزہ په په هرمجاد ستا حفظ کوم.
امان: پېړه بنسه ده، نن شپه به زما دلته وي خکد چې زه په د پرچۍ د پاره تیاري کوم.

ستارخان: دېړه بنسه ده بچې، ستاخپل کور دے، (احسان ته) ته ورشه هلکه امان بچې د مېلمنو هغه خاص کمره لري کړه او خپل تول کتابونه وغېرہ د له ورکړه، هغه دېړپه توندي سره پاسپدو، کور ته لارو، خپل تول کتابونه، دېشت شیت او امتحانی سلپ بې راټپل او هغه له ورکړل، بیا بی هغه د مېلمنو خاص کمری ته بو تلو او روښی ورپی، پوری کړو، امان ګل ناز ته کال او کړو چې د خاڅ ضروري کار په وجه هغه کور ته نشي ورتلے، دی نه پس بیج موبانیل بند کړو او د

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

یې ورلہ د متوقع نمبرو فہرست هم ورکرو او مبارکی یې هم ورکرو. د هغۂ په قابلیت کښی د هغۂ هیڅ شک نه وو خو هغۂ د خپل زوی احسان نه دوصره مایوسه شو سے وو چې د امانز زبرے ورتہ د رندا سپرلے پشکاریدو. بهر حال هغۂ د هغۂ د کارکردکی. نه دېر خوشحاله وو.
﴿دوبمه بوهه﴾

گل پری خپل محنت مزدوری کوله، خپل خان یې هم پاله او جانی، ابی، یې هم پالله. هغې به هره ورڅ د خپلی ګټې نه لري لري پېسې بچ کولی او هغې بدې یې بیوه خاورینه خزانه کښې جمع کولی. کله چې هغۂ په خپل پېښو او درېدنه نو رو مبې کاري یې دا ورکرو چې جانی، ابی، یې خان سره کړه، د خپلی د رحیم داد کورته لاره او هغۂ له یې دیبارد د کفن پېسې ورکری. بیا یې خموده محنت مزدوری او کړه او خان له یې د سرو والی جوري کړي. دی سره سره یې خپل کاروبار نور هم وسیع کړو او د بھر د مزدوری نه علاوه د منیاري. خموده سامان به یې کور هم خرڅو، بهر ته د لونه مخکیسي به یې په دوو کټونو کښی د میناري خموده سامان او توکی خواره کړل، هغې به یې جانی، ابی، ته پرینښو د او په خپل به کلبو کښې ګرځبده او په کورونو کښی به یې سامان خرڅو، دی نه علاوه اتوار په اتوار به د پولیو تیم سره ګرځبده او میاشت په میاشت به یې تنخواه اخسته. د هغې رونه چې د هغې د کاروبار نه خیر شو نو د هغې د منعی کولو کوشش یې او کرو او د همکی یې ورکړه چې که هغې د بھر ګرځبده

پرچۍ تیاري یې شروع کړه. هغۂ د شپې ناوخته پوری په خپله تیاري، کښی اخته وو. سحر وختی پاسپدلو، نمونځ یې او کرو، ناشته یې او کړه او پرچۍ له روان شو. د پرچۍ حل کولو نه پس چې هغۂ ستارخان حجري ته ورغی، نو هغۂ په بې صبری، سره د هغۂ انتظار کوو د هغۂ په لپدو هغۂ مسکے شو او تپوس یې ترینه او کړو، «امانه بچې پرچه خنګه او شو؟» هغۂ په مُسکا جواب ورکرو، «پېړه بنته، دېره اعلی، ز ماد توقع نه هم سپوا». هغۂ د هغۂ په خوشخبری دېر خوشحاله شو. هغۂ ته ور تغایر و تو او دېره شبې یې سینې پوری نیولے وو. بیا یې ورتہ اووے، «راخه بچې، دودی تیاره ده، ماستا انتظار کوو.»

هغوي دواړه دودی ته په یو دستارخان کېناستل او بنته په مره ګبده یې دودی او خوره. دودی، نه پس هغۂ په موټر سائیکل سور شو او خپلی دیوتي له لارو. د مازې ګرنه مخکنښی مخکنښی هغۂ خپل دیوتي پوره کړه، ستارخان له یې پېسې ورکرے او کور ته روان شو. په روانه روانه کښی یې کور د پاره او ګل ناز د پاره سودا او کړه او چې لپه شبې تېرېدنه تو کور ته رسپدلي وو. په امتحان کښې به چې کله وقفه راغله نو هغۂ به خپله دیوتي کوله. د امان دا تکیک وو چې کله به پرچې او شو نو هغې به سوالیه پرچې متوقع نمبری لګولے. چې کله د هغۂ اخري پرچه دا او شو نو بیا یې د تولو پر جو نمبری جمع کړے. په یو لاس یې ستارخان له سوالیه پرچې ورکرے او په بل لاس

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

پری نه بنو دل نو هغوي به ورله پنسی ماتنی کري او همبشه همبشه
پاره بد یي به کور کېتني. جانی، ابي چي د هغوي ڈورو دپکونه
خبر شوه نو هغى تسلی ورکه چي هغه دي خپله مزدوری کوي او د
ھیچانه دي نه يېپې. دي نه علاوه هغى د هغى رونو له پېغام اوپېرو
چي که د گل پري یونوك هم ازارشوند هغوي پنځه واړه ګوتني به
هم محفوظ پاتي نشي. جانی، ابي، په تېبې هغوي خڅ موده
خاموش وو خوچي غندل خان ته د کلي یوکس په جھګه کېتني د
ھغه د خوربې جلبه ګرځبدو پېغور او کړو نو د هغه پاره او چته شو،
ھغه یي پته پته سارله او اخريو ورڅي په داسې حال کېتني ګډه
کړه چي هغى سودا خرڅه کري وه او کورته واپس تله. هغه د لرکي
په یو لوړ باتندی هغه دومره په بې دردي سره او وله چي هغه
بېھوشه شوه او په زمکه راپريوته. هغه تربنه په بېھوشه کېتني
والی، هم او پېستلے، تبول وتك یي هم تربنه واختو او په فاتحانه
انداز کورته روان شو. د کلي یو خو کسانو هفه او پېدو خو هغوي
مینځ ته خکه نه ورتلله چي هغوي د رور خور په جھګه کېتني
مداخلت کول نه غښتل. الته خينې خواخېرو هغه په کت کېتني
واچوله او د جانی، ابي، کورته یي او رسوله. جانی، ابي، چي هغه په
ویشنو سره او پېدو نو چغې سوري، زړا انګولا او خبرې یې شروع کړي.
په دغه چغو سورو کېتني هغه هم په هوش کېتني راغله. جانی، ابي
په تانه کېتني رپورت کول غښتل خو هغى منعې کړه او ورنې یې

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

اووي چې دا د کور خبره ده، د تانې او چېھري ضرورت نیشته. زه نه
غوايم چې زما روزه ما په وجه رسوا او د خلقو د خنداشی.“ د ټپورت
نه علاوه جانی، ابي، نوره ھیخ نشو کولي. د هغى خوک وو چې په
ھغى ننګ او گړي، د هغى بدل واخلي، هغى سره همدردي او گړي او
د هغى او بشکي او چې کري. د هغى متې په انځر ګل وو او هغه هم
لكه د انځر ګل نه بېکاريدو او نه موندلې کېدو، بهر حال هغى د
شرشمۇ په تېبلو کېتني کور کمان سور کړو، د هغى په زخمنو یې
اول ګټو او پېرسپېدلی خایونه یې ورله په تو ده شګه تکور کړل. هغه
څه موده په کت کېتني بېماره پرته وه خو نه یو رور پېښتني له ورغى
او نه یوه او رنداړه، جانی، ابي، په چې کله هغى ته کتل نو د سرنه به
ېي سریچاک لري کړو او په سرتور سر به یې غندل ته خپري کولي.
ګل پري په هغه منعې کوله خو هغه نه منعې کېده. چې کله پنه
شوه نو بېرڅکه نه وته چې د رونو نه يېیده، البته چې کومه سودا یې
په کور کېتني وه، هغه به یې په کور کېتني خرڅوله او چې کله به بازار
ته سودا پسي تله نو جانی، ابي، به یې هم خان سره بوتله. بازار کېتني
به یې سودا واخته او دک سوزوکې سودا به یې کورته راژو او کور
کېتني به یې خرڅوله، جانی، ابي، په چې د هغى بې خوکه ژوند ته
کتل نو پست پت به یې ژيل. خو خرڅله د انځر ګل ارمان ورغى، او په
ژرا ژرا کېتني به یې وي، ”که هغه وسے نوزه به مې راغونه وو. یوه
ورڅ په ژرا ژرا کېتني په خندا شوه او ګل پري ته یې په خندا خندا

ورکم لادی (پینتو ناول)

کښی اووی، "هغه ڇا خبره چي،

- ماله دا خپل زېر خپتے بنڌه دے

د تاره پوري قلف، راسره اوينه

گل پري يوه شوه چي هغه سوخته لکيا ده. هغى زر جواب ورکرو
، "داسي مئه وايه تروري." که سخته وي او که راحته وي، په موږ به
يې خداسته تبره کړي خو چي د هغه ژوند بنڌه شي. زمونه دعا ده چي
هغه که هرجته وي خو چي خوشحاله وي، عالم، فاضل تري جور
شي او دين، ملک او قوم په کاراشي." په دې خبره دواړه امين
اووي او دواړو خپلې اوښکي اوچي کړي.

گل پري د خپلې بىمارۍ په وجه خه موده د پوليوبوتني. نه چهتي
کړي وه خو چي کله بنڌه شوه تو بيا په خپلې دبوتي شروع کړه البته د
رونو ديرې به یې خان سره جانې، اې، بوتله. اګرچه د هغى د بوتلو او
خان سره د ګرڅولو ضرورت نه وو څکه چي هر تيم سره بد د پولييس
نفرى هم وه او د هغى د رونو له خوا ديرې ترخي خطره دېره کمه وه.
بله دا چي د هغى پېښندل دېرگران وو څکه چي هغه به د سرهه واخله
ترپنسو پوري په پروني کښي پته وه او جانې، اې، به هم په یوه زړه
شان بورقه کښي پته وه. د داغه محنت، مزدورې په وجه هغى خه
موده پس خپل تاوان راسرکرو. وخت تبريدو او د هغى محنت زياتې دو
، خه موده پس یې د کوټي په یوه حصه کښي دبوال اووه او دوکان
يې جور کړو. په هغى کښي یې د میناري سودا هم خرڅوله، توکي

بڑو بڙ شخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڙ شخ

اور بدي مېډ جامي یې هم خرڅوله او د کرياني سودا یې هم پکښي
خرڅوله. اوں هغوي دواړه ډېري خوشحاله وي، خپله به یې گټله،
خپله به یې خورله او د هیچا بروايې نه لرله.
يوه ورڅ هغوي د کور ورته جرنده واچوله او د پوليوبوتني، له اووتي،
هغوي چي دبوتي شروع کړه نو د پولييس یوسپا هي هم ورسه وو،
هغوي چي خه وخت دبوتي او کړه نو د پولييس سپاهي چايني خکلکو د
پاره د چاهه هېږم ته لاروا هغوي دواړو او ورسه د او لسو، اهلسو
کالو یوزلمي دبوتي کوله. گل پري او جانې، اې، چي په یوه کور
کښي دبوتي او کړه او بل کور ته ورتلې نو د روستونه په موټر
سائبکل دوه سواره را غليل او د شانه یې په هغوي ڈز سے او کړے، موټر
سائبکل په یو شغ تبر شو خو گل پري او جانې، اې، پل تبرنه کړو او
دواړه په زمکه را پربوتي. جانې، اې، په هغه خانې لتي او تکولي او
ساه یې ورکړه. دواړه په ګاډي کښي واچولي شوي او هسپتال ته
اور سولې شوي خو یوه کېږولاتي، ته یو یوري شوه او بل د پوست مارتمن د
پاره مرده خانې ته یو یوري شوه. پوست مارتمن نه پس جانې، اې، په
داسې حال کښي پنجه کړي شوه چي د هغى اخري دیدارنه گل پري
او کړي شو اونه انځرکل. د چانې، اې، په دردناک انجام هرڅوك خفه
وو او هره ستړګه لو ننده وه. تول لکيا وو د هغى د قاتل متعلق یې پس
پس کول خو په داګه هیچا هېڅ نه ونيل. کله چي د علاقې پولييس د
تفتیش په غرض کلې تدراغي او د کلې د ملک حجري ته ورغني، نو

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

هغه ورته دا گل پري او جانى، ابى متعلق توله قىصه او كره، پوليس د شك په بنا غندل گرفتار كرو. هغه چفي وهلى چي "ماقتل نه دى" كرے، زەدە كېس نه هدو خىر هم نه يم، "خو چي هغه تائى ته اور سولى شونۇ دۇرمىسى، شېرى په مېلمسىتىا كېنى يې د خېل جرم اعتراف او كىرو او پە دۈمىش شېرى يې خان سره خلور واره رونى شىرك مجرمان او كىرخول، پوليس هغىي تول اوپىنۈل او 302 او د هشت گىردى، دفعات يې پري او لىگلول، چي كله كىل پري پە هوش كېنى راغلە او پوليس د هغىي بىيان اخستۇ نو هغىي دقاتىل د پىرىندى كلو نه صفا انكار او كىرخول، خو پوليس د پارە د هغىي د بىيان دومراھ اھىم نه وو ڭىكە چي مازمانو خېل جرم تسلیم كرے وو، كىل پري چي خىنگە پە كور كېنى يې خو كە و داغە شان پە هسپيتال كېنى هم بى خو كە ود، اگرچە د هغىي علاج معالىجە سرکارى و خۇ د كلى هيچاد هغىي پۇنىشىه او نىكىرە، چي كله بىئە شوە او د كېناستۇ پاسپىدا او كىرخبدو جو گە شوە نو د هسپيتال نه دى سچارج شوە او كلى تە راغلە، هغه چي كورتە او رسپىدە نو روپورى سە و خو جىرنە ما تە شوي ود، هغه چي كورتە دىنە شوە او د جانى، ابى زە بورقە يې پە كېت كېنى پە وينو سره او لىيدە نو سترگى يې د كې شوي او پە چغۇ چغۇ پە زەيا شوە او د هغىي پە وينو سره بورقە يې خوشخىلە بشىكل كرە، پە زەيا كېنى چي يې كوتى او دوكان تە او كىتل نو دواپە و رونە بىقدە خلى لرى وو هغە چي دوكان تە ورغلە نو ما تە جىرنە ورسە پەرتە و او دوكان تالە شوە

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

وو، هغىي چي لوت شوے دوكان او لوت شوے كورتە او كىتل نوسر پري او كىرخبدو، هغىي د دواپە لاسونۇ پە قالب كېنى خېل سر اونىيۇ او پە چغۇ چغۇ پە زەيا شوە، هغه خاۋىرىنى خزانە چي هغىي بە كېنىي بىچ شوي پىسىي جمع كولى، دا غولى يە مىنځ كېنىي دانە وانە پەرتە وە، هغىي بە د خزانى تىكىرتو، د دوكان توشوشى كوتى تىشى چتى، تە كىتل او زېل، كېپدىشى چي د هغىي زەيا د هغىي گواندۇيانو اوريدلى وي خو هيچا ورته د پىنای پە دەپال سر اوقت نىكرو، نە يې خوک د لاسىي وواو ئە خوک د تىسىل، وو، هغه چي پە زەيا ستىرى شوە او زەرە يې تىش شو نو خېلىي او بىنىكى يې پە خېلە او جى، پە خېل سرتور سىرىي پە خېلە لوبىتە واقچولە او خېل زەرە لە يې پە خېلە تىسىل ور كرە، هغه دېرە شېبىھە حېرانە ناستە وە او د كور غولى او كوتۇنۇ تە يې كىتل، يوه شېبىھە پس يې جەھار و راواخستە، كوتى، دوكان او غولى يې جەھار او تولە خزەلە يې د كور بىو كوت كېنى دەھېرى كرە، هغە دە دە ور غىي او بىرەنە و خو چي او شۇنۇ پە درىمە ورخ پاسپىدە، پىرونىي يې پە سر كەر و او د كور نە بەھر او وتنە، هغىي تە نە وە معلومە چي هغە چىرە لارە شى او چاتە خېلە زەرە ستە او وانى، پە داغە سوچوتا او فىكرۇنۇ كېنىي هغە روانە وە او چي پە خان پوھىدە نو د جانى، ابى قىرتە ولارە وە، هغە دېرە شېبىھە د هغىي قىرتە د كېي سترگى ناستە و او دعا يې ورتە كولە، پە داغە دعا دعا كېنىي معلومە نە وە چي د هغىي پە زەرە كېنىي خە خىال راغى، دواپە لاسونە يې پە مەخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

راخکل او په توندی، روانه شوه چې خټ توته مخکنې لاره نو لاریې بدله کړه او په بل طرف یې مخه او کړه. په تلو تلو کښې او دریده، بیا بیا لاره بدله کړه او په بله لازه روان شوه. په تلو تلو کښې یې پنسی او دریدي او چې په خان پوهده نو د یور مخې ته والاره وه ولری ووا هغه بې اجازه او بې تپوسه کورته نتونه. او هغه ته د تپوس کولو او اجاهات اخستو ضرورت هم نه وو څکه چې ده کورته هغه مخکنې هم خوش خله ده ضرورت په وخت کښې راغلي وه د ده کور خلقو نه صرف د هغې ضرورت نه پوره کړي وو بلکه هغه یې قسمې کړي وه چې دغه کور خپل او ګڼي او لکد د خپل کور د غلتنه تلمي شي. دا د هغې د محسن رحیم داد کور وو. رحیم داد بشخي خوبان چې هغه او لپیده نو خپل کاري په خانې پې پیندو او د هغې ستري مشي له ورغله. هغې له یې غاړه ورکه، خوش خله یې بشکل کړه او خان سره یې په کت کښې کېنوله. هغوي لاخپلو کښې خبری کولي چې رحیم داد کورته راغي. د هغه په راتلو خوبان پاسیده او هغې د پاره یې د دودي بندویست شروع کړو. د روغ جور نه پس رحیم داد د هغې په سر لاس کښدو او د هغې د تسلی. د پاره هغې سره کېناستو. د هغه په تپوس باندۍ هغې هغه ته خپله قبصه بیا شروع کړه هغه چې د هغې د دوکان او د کور د غلا نه خبر شونو د خفگان او همدردي په خانې په خداشو او داسې یې خاندل چې سترګکي یې د اوښکونه د کې شوي. ګل پري د هغه په بې

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

وخته او بې خایه خندا خفه هم شوه او حبرانه هم شوه. هغه ته یې په برندو سترګو او کتل، په خلڅه یې هیڅ او نه وي خود هغه نه دومره منځنځه شوه چې د هغه مخ ته کتل یې هم مناسب او نه ګټبل. هغه د هغه نه مخ واړو، پاسیده او پرونو کښې یې خان او نځښتو. هغه چې د هغه یې په نیټ پوهشونو رونه یې او ووے، ”چرته خې، کېنډه دودي او خوره“. ګل پري هغه ته په قهرې دلو سترګو او کتل او وي وئيل، ”زمما په خانې ته او خوره چې مور شې او په خندا کښې ده خواره پهداشي“. رحیم داد یو خل بیا او خاندل او ووے وئيل، ”نه جور زما په خندا خفه شوي.“

ګل پري: نه کاکاجي، په خندا هم لا خوک خفه کېږي؟ ستاخندا خو زه دومره مړه کړم چې خان راته اغېړلي بشکاري. تاسو تول ماته د یوی سورې مازان بشکاري. هیچا کښې هیڅ همدردي نیشتنه. زما ترور قتل شوه، زه زخمې شوم، زماکور او دوکان لوت شو، زه په هر طرف تباہ شوم او ته راپوري خاندې. زه دېر په افسوس سره دا بهم چې ته ماخنګه ګټبل، هغسمی او ته ختلې“، رحیم داد خپله خندا بنده کړه، د اوښکو د کې سترګکي یې په لمنه او چې کې سے، سنجده شوا او هغې ته یې او ووے، ”خفه نشي بچې، ماتا پوری نه دي خاندلې بلکه هغه چا پورې مې خاندلې دي چاچې ستادوکان او کولر لوت کړ سے ده او ستاسودا یې اوړلے ده.“

ګل پري: د نور وضاحت ضرورت نیشتنه، زه درنه لایم.

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

د هغۂ په تپوس د هغۂ سترگی د کې شي، د هغۂ پینتو سلامي

۹۲

ر حیم داد: چي خي او خامخا خي نو خپله سودا دے هم خان سره یوسدہ گل پري: د سودا...؟ خه مطلب؟ ر حیم داد: مطلب دا چي ستادوکان چي چالوت کړئ ده نو هغۂ سودا او سامان بې موټر کړه ایښلے ده او ما هغۂ سودا امانی ساتلے ده.“ گل پري هغۂ ته په چې خلله جبران کوري، د هغۂ د حبرانتيا ختمولو د پاره هغۂ، هغۂ د لاس نه نيسی او ورته وائي، ”که ستازما په خلله باورنشي نوراشه په خپله بې او ګوره“ ر حیم داد هغۂ یوې کوتني ته بوخي او هغۂ توله سودا ورته بنائي کومه چې په کتبوتو اود کتبوتو لاندي دب د هبرې پرته وه هغۂ چې خپل لوټ شوې سودا او سامان اووشي نو په مخ بې د خوشحالی، رنراشی او هغۂ ته وائي، ”کاکا جي ته انسان بې او که فرشته“ ر حیم داد: انسان په خپل عمل شیطان هم جو پيدې بشي او فرشته هم خو فرشته انسان نشي جو پيدې.

گل پري: کاکا جي، ماتنه پته وه چي دا سودا ز ماد دوکان ده؟ ر حیم داد: نه، ماتنه پته نه وه چي دا سودا ستاد دوکان ده، خوماته دا پته ده چې حلال مال نه ورکې بشي، نه پتې بشي او نه زبان کې بشي، زما خندنا په تا خکه بدء او لګکډه چي ستادوکان لوټ شوې وو خوما په اصل کې بشي ستا بخت او د هغۂ حماتق پوري خاندل، اوس مطمئنه شوي؟“

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

کېږي او په ژوا ژرا کېنجي ورته وائي، ”ما معاف کړه کاکا جي، ماستا بې ادبې کړي ده.“

ر حیم داد هغۂ په دواړه لاسه نيسې، هغۂ د پینو نه او چتنوي او ورته وائي، ”تابې ادبې نه ده کړي ګل پري، تا د هغۂ د عمل اظهار کړي دې د کوم چې د یوې مظلومي نه توقع کې بشي. نه یوه نري او بهادره جيني بې، زهه ستا په محنت او جرات فخر کوم“ هغۂ د هغۂ په سر لاس اړدي او په مُسکا مُسکا ورته وائي، ”اوسم خوبه دودي خوري کډ نه؟“

ګل پري: کاکا جي، چې رشتیا خبره درته او کوم نوزه د درېو ورځو نهره یم او تاسو کړه دې د پاره راغلې ووم چې دلته خان مور کوم.

ر حیم داد: دا ستاخيل کور ده بېچي، چې کله او خڅه وخت ده زړه غواړي تو راخمه. خڅه چې دې زړه غواړي نو هغۂ به درته ملاوېږي. خپل نصیب به خوري او خپل به اوري، هغۍ لا خپل کېنجي خبرې کولې چې ګل خوبان هغې پسې کوتني ته ورغله او ګل پري ته بې اووو، ”راخمه لوري چې دوې او خوري“ هسې ر حیم داد زنانه و سره د دوډي خورې لو عادت نه وو خود هغې د زړه د پاره هغې سره دوډي ته کېښتو او تر هغې بې ورسه په تالي کېنجي ګوتني و هلې چې هغۂ يې بنسه مړه کړه. د دوډي نه پس ګل پري د ر حیم داد نه تپوس او کړو ”کاکا جي، ده سودا سره به خڅه کوو؟“

ر حیم داد: د استاکارنه ده بلکه زما کار ده. د استاد کور نه د شپې

ورکم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

په تیارہ کبئی پت په پتھے تلے وہ اوڈ شپی په تیارہ کبئی بہ پت په پتھے ستاکور ته در غنی ”
گل پری : کاکاجی، کہ خفہ کبپسے نہ نو مانہ یوہ بلہ غلام ہم شوی دد رحیم داد: (بہ حبراتیا) بلہ غلا... خٹھ مطلب ؟
گل پری: ہاؤ کاکاجی، ماسره یوہ خاڑیہ خزانہ وہ، مابہ پہ هغی کبئی ہرہ ورخ خپلی بجت شوی پیسی اچولی۔ هغہ خزانہ زمونہ د کور پہ غولی کبئی مانہ پرتہ دا او پیسی تری اورلی شوی دی ”.
رحیم داد: خومرہ پیسی وی پکبئی ؟

گل پری : د پیسپوہ حقلہ مانہ هیخ پتھے نیشته چی خومرہ وی پکبئی .
رحیم داد: ستا په خیال بہ پکبئی پنٹھہ شپر زرہ روی. وی ؟
گل پری: کیدپیشی دغہ خومرہ وی پکبئی .
رحیم داد: تہ غم مہ کوہ، تاتھ بہ ستا تولی پیسی، پیسے پہ پیسے ملا روپی ”. دی سرہ هغہ مُسکے شو، د جبب نہ یہی موائیل را اوویستو، د چانبری پری راوستو اوونیے ونبل، ”یہ ہلکہ، ته کوم خالے یی ؟ ”

واز: ز پہ کلپی کبئی یم نائبکہ، ولی خبر شدہ خنگہ دے کال اوکرو .
رحیم داد: یہ ہلکہ تاخوڑہ په شرمونو اوشرمولم . تاچی د جاڑ کور او دوکان نہ غلا کرپے ده، هغہ زما پہ کور کبئی اوئیولی شوہ . دا به خٹھ کبپی هغہ جسنا، راغلی دا اوپہ ما رپورت کول غواری . ز ورته منت زاری کوم خونہ منی دی سرہ زٹھ اوکرم ؟

بروہڈ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

واز: نایکہ خپل سامان اوسودا ورکہ خو چی نہ رپورت اوکرپی او نہ ورته زمانوں معلوم شی .
رحیم داد: هغہ چی ز ماد کورہ د غلا مال اوری نو دغسمی خو بدئہ هم او شرمپرسے او زہ ہم . ستاخو په شرم خٹھ کار نیشته خوزما بہ چا سرہ دستگو لکبدو شان پاتے نشی .
واز: تہ غم مہ کوہ نائبکہ، داتولہ سودا بہ ورلہ بیگاہ لہ کورتہ یوسم خو چی یو غور او بل غور درنہ خیر نشی .
رحیم داد: اوڈ روپوہ بہ خٹھ چل کوئے ؟
واز: روپی... د خٹھ روپی ؟

رحیم داد خان: تا چی د هغی خاڑیہ خزانہ مانہ کرہ او پنخوست زرہ روپی دے بورے نو د هغی بہ خٹھ کوئے ؟
واز: پنخوست زرہ روپی؟ نہ نایکہ داسی نہ ده . هغی کبئی خو تولی تالی شل زرہ روپی . وی او هغہ مونڈا وو خپلو کبئی تقسیم کرپی دی .

رحیم داد: تہ کہ هر خٹھ واسے خو هغہ نہ منی، خپلی پیسی پورہ پہ پورہ ورکہ گینی رپورت بہ دریاندی اوکرپی او چی بی خل دے پولیس اویزاندہ کرپی تو بیا بی په خپلہ ورکوئے . حیا بہ دے هم لارہ شی او پیسی بہ هم درنہ لاری شی .

واز: تہ پہ خدا سے باور اوکہ نائبکہ، پہ سور قرآن می دے قسم وی چی تولی تالی پکبئی شل زرہ روپی . وی . لس زرہ ماسره دی او لس

ورکھم لادی (پینتو ناول)

زره می ملگری لہور کپری دی.
رجیم داد: دا خو ته واسے کنه، چی زور دریاندی راشی نوبیابه هم
دغه پنخوست زره ورکوے اوڈا بولیس شرمول به پری لا تبرے وی.
اوں سنا خوبنخه د که خپلی روپی، ورکوے خو دبرہ بنہ ده گینی زة
ورته ستاد پاره منت نشم کولے۔ زڈے دے یہ پرم چی هسمی نہ ماہم
تاسہ شریک مجرم اوگر خوی.

اواز: نہ کوری نائیکہ، ریورت درنه اونکری گینی زماخوبه توله
خپل خانہ تباہ شی۔ زڈے خوبہ په تول کلی کینی اوشرمہبم.
رجیم داد: ته هم دغسمی شرمبدلے بنہ یو. اوں رانہ لندہ خیرہ اوکرہ

چھ دی جینی سره خڑا اکرم.
اواز: یہ رہ نائیکہ په خداے به شی اوپہ تابه شی. په خڑا طریقہ پی بخلا
کوہ زماد پاره ورته منت زاری اوکرہ خو چی تانی ته درنه لارہ نشی.
رجیم داد: نہ نہ، نہ منی، نہ منت منی او نہ زاری منی، هغه صرف

خپلی پیسی منی، نور ہیخ نہ.

اواز: چی نہ منی نو هم دغه پنخوست زره روپی، ورکرہ.
رجیم داد: چی زڈے ورکم نومالہ به کله را کوئے؟

اواز: بیگاہ پے سب ابلاریہ فارمی، غوا می والارہ ده، دے راتلونکی اتوار
لہ بدیو خرخہ کیم او تالہ به خپلی پیسی درکرہ خو خبرہ ختمہ کرہ.

رجیم داد: چہرہ بنہ ده، تئے بی غمہ اوسے، دی سره هغہ موبائل بند
کپری، مسکے شی او هغی ته وائی، ”دہ سره خڑا اوکرہ؟“

بڑو بڑ شیخ

بڑو بڑ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

گل پری: کاکاجی، زیاتسی ورسہ مٹ کوہ، هغه پیسی ترینہ واخلہ
کومی چی په خزانہ کبندی وی. مامعاف کرپی دی ته بی هم معاف
کرہ او خبرہ ختمہ کرہ. رحیم داد هغی ته په خوب نظر گوری او وائی،
”شاپاش بچی، ستادے خُدَاء حیا اوکرپی چی هغه دی معاف کرو.“
دی سره پاسی، خپلی کوتی ته ورشی او یوہ شببہ پس بیاراشی او
هغی سره کبندی بیاڈ جبپ نہ پیسی را اویاسی او هغی ته وائی،
”ستا پیسی کھرہ شوی، هن بچی دا شل زرہ روپی. دی، دا اوشمہرہ
اویخان سره سبالي کرہ.“ گل پری چی دَ هغة نہ پیسی واخلي نو په
مُسکا مُسکا دَ هغة شکریہ ادا کرپی او بیاتری نہ تپوس کوی،
کاکاجی، ستاخو په خرکلی او خواو شانورو کلبو کبندی دَ بک
نامی پر شہرت دے خو جبرانہ په دی یم چی زماد غلام دلته
خنگہ راغی.

رحیم داد: هاؤ، دادی دیر بنہ تپوس اوکرو، ستاغلاچی چاکرے ده.
هغہ مانہ دا بھانہ کرے وہ چی شاه نوازخان هغة ته دَ مینی خالی
کولو حکم کرے دے. هغه دَ چا خبرہ چی دَ مارخوپی دَ پری نہ هم
یرہ کبپری. هغه سره دا یہ ملگری شوہ چی لکھ ستابسو غوندی ورته
کدھ بھراونه غورخوی. په دی وجہ هغه مانہ دَ یو خو ورخو دَ پاره د
دغه سامان سبیاللو خواست اوکرو، مادَ هغة په خللة اعتبار اوکرو او
دغه سامان می په کوتیہ کبندی کبندو خو خداۓ شتہ په زرہ کبندی
شکی شوم. کلہ چی تاد خپل دوکان دَ غلام خبرہ اوکرہ نوزماشک په

『درهم باپ』

ڏ خپلو شاگردانو معنقدینو ڏ بی حسی په وجہ ڏ کوچني استاذ زرآ ڏ هفوی نه او ڏ شاعري، نه دومره مور شوے وو چي هغه په زرآ کبني غوته کرسے وو چي نه به هغه بیا چا شاعر سره تعلق او ساتي او نئه به شاعري اوکري. هغه خُه موده په خپله فصله تېنگ والار وو خو ڏ شاعري، نشه ڏ تولو نشونه ورتبره ده. شاعر دنيا پرېښو ده شي خو شاعري نشي پرېښو ده. هم دغه وجہ ڏ چي کله به هغه یواختي وو او ڏ خبرو کولو به ورسه خوک نه وو نو ڏ تختيل په دنيا کبني به بتاپړو سره هم کلام وو. په رندو ستر گو به یې ڏ هفوی ڏ زلفو پیچ وخم شمبېل او ڏ هفوی سحر انگيز اداگانو ته به یې کتل. خان سره به گونډو خو هېڅوک پري نه پوهيدل چي خُه به یې وتبلي. بل خوا ڏ ترهه گري او انتها پسندي په وجہ ڏ ملک حالات انتهاهه رسپدلي وو، ڏ بدماشي، دا حال وو چي په لاره کو خه او جمات او حجره کبni هېڅوک محفوظ نه وو. ڏ بمنو چو دنhi کبdi، خودکشii کبdi، سرونه الوت، لاشونه پريوتل او ڏ لوٽ مار بازار گرم وو. په دغه حالاتو، واقعاتو او وارداتو، شاعراتو او اديباتو ليکل کول خو هېڅ تري نه جوري بدل. کله چي په یو مشهور سکول باندي ڏ عسڪريت پسندو یوه ظالمانه حمله او شوہ او گن شمبهه واره ماشونان شهیدان او زخميان شونو ڏ ملک ڏ دانشورانو په هلو خللو کبni هم اضافه او شوہ او ڏ آمن پېغام "په نوم ڏ دانشورانو یو تنظيم جور شو او هفوی ڏ ملک ڏ لويو

يقين کبni بدل شو چي دا سامان هم ستاد دوکان ده. گل پري يو خل بيا ڏ هغه شکريه ادا کوي او بيا ورته واني، "کاكاجي، ما ته اجازت ده، کور ته تلمي شم؟" رحيم داد: هاؤ بچي تانه اجازت ده کور ته لاره شه او بېگاه له به ستا تبول سامان ستا کور ته درسي، بيا خپلې پښحي خوبان ته واني، "ڏ سيد امين موري، گل پري له ڏ ودوي، ورکره چي خان سره یې کور ته یوسسي." گل پري: نه کاكاجي، زهه تر خلعي خلعي مره یم.

رحيم داد: که زرآ ته ده او شو خو ڏ پره پنه ده گيني سباله به یې او خوري، خوبان هغه له ڏ ودوي او ترکاري ورکري او په خندا خندا یې رخصت کري. گل پري چي مانمان کور ته او رسیده تو ڏ کوچي ور پوري کپو خپل دارو درمل یې او خورل. بیا یې خان پسمي ڏ کوتني ور هم پوري کپو، په خپل کت کبni پرپو ته او وونه تو ڏ هغه ڏ غلاتول سامان را ڦولے شوے وو او بھر په کتمنو کبni پروت وو. هغه چي خپل سامان ته او کتل نو مسکي، شوہ او ڏ مسکا سره په سجده پرپو ته.

*

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

اکبرخان اکبرَهَ دَهِ غوندی نه يو خورخی مخکنی شاعرانو لهَ طرحی
دَپاره يو شعر ورکرے ووا په دغه طرحه باندي هغوي تهَ خپل خپل
کلام او رولو خواست شو سے وو. طرحی شعر داوو،
په جنازو باندي لیدلي ماگلونه مدام
ملکرون مني دَکلونو جنازي او ليدے
کوچني استاذ ته هم دغه طرحه ورکري شوه خو په داسې وخت کښي
چي پروگرام شروع شو سے وو. هغه سره اکر چهَدَ وخت کمسَ وو خودَ
خداداد قابلیت هیخ کسے ورسه نه وو. هغه واردَ تولو شاعرانو
کلامون او رولو نه پس راغي. هغه چي دَاکبرخان اکبر په سهاره
ستبج ته بوتلې شو او دَ ستبج سبکرتري په تعون ماتبک ته او رولو
شونو تولو خلقوَه هغه په احترام کښي دَا داگرمني په طورَه
خوشحال، لاسونه او پر قول. دَ هغه نه پس هغه ساميغنو ته او وو،
”دَ طرحی کلام او رولو نه مخکنی به تاسو ته يوه قطعه وروروم،
قطععي نه پس به طرحی کلام او ده نه پس به ورو شهيدانو ته دَ
عقیدت په توګه يو خو شعرونه وروروم.“
تول (په چځه) ارشاد، ارشاد، هغه په لوچت او لاز په ترئم کښي داسې شروع شو.
قطعه۔ چي نظر مسي په حالات وو اقعاعات شي
دَ انسان دَ شرافت نه مسي زړه تورشي
دَ نړۍ نورو قوسونو ته چي ګورم
خُدايه خپل غیرتي نوم راته پېغورشي

لويو بشارونونه علاوه په کليو او باندو کښي غوندی کولي او په خلقو
کښي یې دَ امن احساس پېدا کولو کوشش کوو، دا پروگرامونه به
خاۓ په خاۓ کبدل خو کو چنې استاذ تري نه خبريد او نه یې پکښي
شموليٽ کول غوبنتل، خو چې کله دَ بالا کلي نه پوري دَ شاري بابا
بانده کښي دَ دغه کلي دَ يو شاعر اکبرخان اکبر په حجه کښي غونده
جوړه شوه او خاۓ په خاۓ پکښي دَ ګلون کولو اعلانونه او شونو
امان ته هم پته او لګبده، هغه غوبنتل چې دَ هغه پلار هم په دغه
مشاعره کښي شرکت او کري او دَ خپل کلام په ذريعه دَ خپل زړه پراس
اوپاسي کوم چې دَ دېږي مودي نه دَ هغه په زړه جمع شو سے ووا دَ تو
موقعه ورته نه وه ملاو شو سے، هغه چې په دَ منظر په باره کښي خبره
پلار سره یې دَ امن پېغام ”او دَ دې پس منظر په باره کښي خبره
اوکره او هغه ورته دَ دې پس منظر په باره کښي خبره
نو هغه خپله فصله شاته کړه او هلتنه یې دَ تلو اراده اوکره.
هغه سره په تحريري شکل کښي هیڅ نه وو نو په دې وجه هغه دَ خپل
کلام ورد شروع کړو او دَ شپې ترناوخته پوري لکياو هغه ته یې دَ
انتخاب دَ پاره خپل شعرونه او رول، اکر چهَدَ هغه تول کلام منتخب ووا او
دَ هغه مشاعري دَ پاره ورته انتخاب دېر ګرلن وو خودَ موجوده حالات
وو اقعاعات په زړا کښي هغوي يو خو قطعه اتو، غزلونو او نظمونو انتخاب
اوکړو، سېما مازگر هغه خان سره په موټ سانکل کښو، دَ شاري بابا
باندي ته یې او رسو او اکبرخان سره یې خپله او دَ هغه پېژندګلو اوکړه.

ورکم لادی (پینتو ناول)

د سامعینو له خواو لاسونو پرقلار.

طرحی کلام:: په جنازو باندي ليدلي ماګلونه مدام
ملګرو نن مي د ګلنو تو جنازي او ليدي
هغه غوتۍ، هغه ګلونه، د چمن بشانت
نن په هغوي مي په زندو ستر ګو خاري او ليدي
هغه چې حسن ته یې زېږي پلوشې پسخېدي
په هغه ګلومي د سرو وينو غازې او ليدي
هغه او مه خلله ماشومان هغه ګلونه دقام
نن د هغوي مي ترخي ترخي شيرازې او ليدي
چې او چت شوے کربلا کښې ووېړي سردا حسین
هاغسمې د بري مي ملګرو سرې نېږي او ليدي
هغه کورونه چې چغارو ود طوطيانو پکښې
کوچنيه نن مي هغه پوري دروازې او ليدي
د عقیدت يو خو شعرونه ::

- په زړه کښې مي چې خیال د شهیدانو خي راخي
نومونه مي په خلله د ماشومانو خي راخي
راغلې فرشتې د اسامانونو، جنازو له
په خنګ کښې د سپرلي د سرو ګلانو خي راخي
رنګونه د شفق چې د اسامان په لمن بنکاري
سرخې په مخ پرتې د شهیدانو خي راخي

بروښې

ورکم لادی (پینتو ناول)

کوچنيه خپل شعرونه ورته واره هديه کړه
سلام لاه یې جرګه د شاعرانو خي راخي
په دے محفل کښې د شهیدانو او ماتو ګودو ماشومانو پلاران او
خپلوان هم ناست وو. د هغه په دلسوز او از د تولو ستر ګو سري وي او
په چغو چغوي ژيل. په دغه ژرا ژرا کښې پروګرام ختم شو. هغه د
اکبرخان اکبر په سهاره د ستیج نه کوز شو او هغه سره روان شو. تول
سامعین اوناظرين د هغه د کلام او اواز نه دومره متاثره شوي وو چې د
هغه لیدو او د هغه سلام له په ورتلل او د هغه لاسونه به یې بشکلول.
د چایو پروګرام شوے وو، نور مېلمانه چایو څکلو د پاره پنډال ته
لارل او هغه او امان یوی خاص کمری ته بوتلي شو او هلتله په عزت
کښولو شو. د چایو څکلو نه پس مېلمانه خواره شو خوا اکبرخان
اکبر هغه تلو ته نه پرېښدو. د هغه في الديبه کلام د هغه دومره
خویخ شوے وو چې د بريه منت او زاري یې شپږ ته په دے غرض
ایسار کړو چې د هغه نه نور شعرونه ووري. امان هم غوبښل چې
هغه هغه سره شپې او کړي او د هغه د شاعرانه خیالاتو او جذباتو پنه
پوره کېټارسز(Catharsis) او شې. په دې وجه هغه هغه له د یوی
شپې تېرولو اجازت ورکړو. مابنام تیاره، هغه د سبادار تلو او د هغه د
بوتلو په وعده د هغوي ته رخصت واختستو او کور ته روان شو.
هغه لا د کور په لاره وو چې هغه ته کال او شو. هغه چې موئائيل
اوچت کړو نو مُسکے شو او ووے ونېل، "ګل ناز کال دي خنګه او کړو؟

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

۱۰۳

۱۰۵

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

گل ناز: اوہ، داتئی یو، یربیہ مہ، خد مخکنی تپرشہ.

امان: خدہ دی اووی چی یربیہ مہ، کہ زہ یربیدے نو پہ دے شارو کنی بہ ولی گر خبیدے، دی سره هغہ مُسکے شی، مخکنی تپرشی او د خلی کوتی مخی ته موتر سائبکل اوردوی، هغہ چی کوتی ته ورثی او کپنی نو هغہ ہم وریسی په مُسکا مُسکارشی او ورته وائی، "خنکہ می اویرو ولی بابو".

امان: واقعی ماستا جمال لیدلے و خو جلال نہ، او اوس می دواڑہ اولیدل.

گل ناز: بابو، تہ رشتیا اویربیدے او کہ هسی وائی؟

امان: گل ناز، زہ ڈ توپک نہ او هر هغہ چانہ یربیم چی لاس کنی بی توپک وی، توپک نہ خپل دوست پہڑنی او نہ دشمن .. اونہ ڈ انسان ڈ نیت په بدلبدو کنی وخت لگی، کہ تاڈ توپک په کوتیری گوته راخکلی وی نو گینی ستا توپک په ما دن نہ کوو؟

گل ناز: اوہ، تہ جویر خفہ شوے، ماخو تاسره توقی کولی.

امان: ماسرے داسی علم نیشنٹے چی ڈ چاڈ زرہ او نیت معلومات رائہ او شی.

گل ناز: آیا تہ په ما ہم شک کوئے؟

امان: شک په ہر چاکپدشی خو اعتبار په ہر چانشی کبدے.

گل ناز: په دغہ ہر چاکنی زہ ہم شاملہ یم؟

امان: بالکل ہم دغسی دہ.

گل ناز: بابو، تہ داسی ڈ مایوسی خبری ولی کوئے، کہ زمانہ خفہ

اوaz: کال می خکھے اوکرو چی زہ په کور کنی یواحی یم، تہ چو ہر چرتہ یبی نوزر تر زرہ کور تہ راشہ.

امان: اوہ، تہ یواحی یبی؟ ڈ کور نور خلق چرته دی؟ خبر خودے کنه.

خُدا سے مہ کہ خدہ بده پہنچے خونہ دہ شوی؟

اواز: نہ ہیخ نیشنٹے، بالکل خبر دے خوڑہ یواحی یم، تہ کور تہ

راشہ نوری خبری بہ دلتنہ اوکرو.

امان: یربیہ مہ، زہ ڈا دے در غلم. هغہ مویاں پل بند کر کی جب کنی واچوی او موتر سائبکل لہ پہنچے ورکری، چی بالاکلی ته اور سبدو نو هلته یبی په بازار کنی هغی لہ پتیسے واختہ اوڈ کور پہ طرف روان شو، گل نازد هغہ په انتظار کنی توپک په لاس ڈ کور مخی ته والارہ وہ، هغی چی ڈ لری نہ ڈ کاڈی رنا اولینہ نو بہ زہ کنی بی ڈ امبد رنا پہدا شوہ او چی خومرہ خومرہ ڈ کاڈی رنا نزد بکبده هومرہ ڈ هغی یره کمبده، کلہ چی هغہ ڈ هغی خوالہ اور سبدو اپہ هغی تپریدو نو هغی ورتسہ ڈ ارخ نہ توپک او نیو او ورته یبی اووی، "اوندرپرہ چی مخکنی لار نشے" ڈ هغی په دھمکی، هغہ گاپے اور دو، "او هغی تہ یبی په یره اوکتل، هغی یو خل بیا په چغہ اووی، "ہینڈز اپ" هغہ چی لاسونہ اوچت کول نو هغی ڈ هغہ جامہ تلاشی واختہ، پہنسی یبی ورسہ پر بنسو دے او پتیسی یبی ترینہ واختہ، بیا یبی ورته اووی، "خد مخکنی تپرشہ" هغہ په جھانتیا اووے، "گل ناز تہ؟ تہ پہ دے روب کنی ماپہ رو مبی خل اولیدے.

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

شوے یو نوزہ درنه معافي غواړم . ما معاف کړه پلیز .
امان: ته معاف کېډېشی خو په یو شرط او هغه دا چې تو به او باید
چې بیا به داسی کارهیڅ کله نه کوئے .
گل ناز: په خو قرتنه ؟ امان مُسکے شو او ورنه یو اووے ، ”بس
اوشهو، ستا تو به قبوله شوه او ستا معافي هم اوشهو، اوس لاره شه او
ماله ډوډی، راډیه .

گل ناز: بابا نه راخي؟
امان: هغه دا چا مېلمه دے .

گل ناز: اوته ... ؟ امان مُسکے شي او وانی ، ”زَةَ سِتَامِبَلْمَه يَم“ .
دي سره دواړه خاندی او هغه په خندا خندا کښي کورته روانه شي . یو ه
شبې پس هغه ډوډی، راډی، دری، خوره کړي او هغه ته وانی ، ”رَاحَد
مِبَلْمَه ډوډی تیاره ده“ . امان مُسکے شو او ورنه یو اووے ، ”چَي
ډوډی تیاره ده نوزه هم تیاریم“ . هغه بهر لاسونه اووینځی اوبيا
هغه سره ډوډی ته کښي . هغه دواړه په ډومبې خل ډیوستاخوان
ته کښي او په یو تالی کښي په خوند خوند خوری . دَ ډوډی خورلو نه
پس امان هغه ته په مينه ګوري او وانی ، ”ما په خپل تول عمر کښي
ایله نن په مړه ګېډه ډوډی، او خوره، ډېرخوندې یو اوکړو .“
گل ناز: دغه حال زما هم دے . ډېرخوندې یو اوکړو اود دې وجه شاید
داده چې دېکښې زمونې مينه ګډه شوې وه .
امان: کاش زمونې دا وقتی رفاقت په دائمي محبت کښي بدل شي .

بروہڈ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

گل ناز: (په لاپرواڼي) هغه وخت لرے نه دے خوتله رکي .
امان: زَةَ لرے نه یم ستاخوا کښي ناسته يم .
گل ناز: زماخوا کښي نه بلکه زما په زړه کښي ناسته یې خوبیا هم
لرے یې .
امان: ستا په منطق زَةَ پوه نشوم .
گل ناز: تشن په ناسته هیڅ نَةَ کېږي . په دې ناسته ناسته به کالونه
تپريشي او دا هرڅه به داسې تپريشي لکه تپروخت چې تپريشاوهېږشو .
امان: زَةَ هیڅ نشم کولے گل ناز . هرڅه چې کوي نو ستامورپلار به
کوي . زمونې د قسمت فصله د هغنوی په خلو کښي ده . ”گل ناز
یو هه لویه ساه اخلي او هغه ته وانی، ”خَدَّهُ چَيْ كُورَتَهُ خُو، دَرْثَمِي لَوَيْه
شَبَهَ دَه او دَاشِبَهَ به هلتنه په خپرو خپرو تپره کړو“ . امان هغه ته په
حېراتنيا ګوري او وانی ، ”کُورَتَهُ ... ؟
گل ناز: حېران ولې شوے ، زمونې کورستاذ پاره خڅ پرداهه خونه ده .
امان: ستاخبره صحی ده خو دلته ولې نه ... خَدَّهُ تَهُ خَپَلُ کُورَسَمَلَهُ او
زَهَ بَهُ دَلَتَهُ سَمَلَ .
گل ناز: دلته به ته یواخې یې او هلتنه به زَهَ یواخې یم .
امان: زما فکر مکه کوه مادا پاره دا خَثَّ نوي خېره نه ده ، زَهَ دې سره بلديم .
گل ناز: چې زَةَ ستافکر او نکم او ته زما فکر او نکم په نوزموټر فکر
به خوک کوي ؟
امان: ستا خبره صحی ده خو هلتنه ملاسته ماته بَنَةَ نه بنکاري .

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټېڅخ

څل غیرت اجازت نه راکوي، "ګل نازد هغه په سترګو کښي سترګي اچوي او وائي،" زَيرېرم بابو، په تا هم ېږدم او په خپل خان هم ېږدم، داسې معلومېږي چو...، هغه مخکښي خه ويل غواړي خواونه وېلې شي او چې شي... امان د هغې دا د ګيرني د پاره هغې ته وائي، "يرېره مه، هیڅ نیشته، خان پسی ورنند کړه او بنه بې غمه سمله اوډه شه." هغه د هغه نه سترګي اړه وي او وائي، "ستاد مشورۍ دېره مننه." هغه لوښي راغوند کړي او په تيزۍ سره بهر اوخي، په تلو تلو کښي ورته هغه په مُسکا وائي، "ولې مروره شوي؟" هغه د هغه نه مخواړه وي او هیڅ جواب ورنکړي. د هغې د تلو نه پس هغه د کوتۍ ورپورے کړي، لالېن مړکړي، په خپل کت کښي پېروڅي او د هغې متعلق سچوچونه کوي. په دغه سچونو فکرونو کښي د هغه په زړه کښي راغله چې هغه واقعي یواځۍ د او هغې ته د تحفظ ضرورت ده. هغه له هغې سره تلل پکار و خوړه زريې د خپل خيال په خپله تردید او کړو او خان سره یې غلې غوندي اووې، "هغه یوې نامحرمي حسيني پېغلي سره په یوه کوتې کښي څنګه پاتې شي؟ که هغه د غسې کړے وسے او چاليدلې وسے نو دوا پو د پاره د بدنامي، باعث جوړې بشو. او که د غسې شو سے نو هغه به چا سره د سترګو لګېډو قابل پاتې شو سے نه وسے. د هغه په زړه کښي مختلف خيالونه راتله او په مختلفو لاړو تلل، هغه د ګرل رېبل چې د هغه سترګي ورغلې. د هغه سترګي ايله ترخي

بډو ټېڅخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

شوي وي چې په خوب کښي ورته داسې محسوسه شوه چې خوک وسله په لاس د هغه کوتې ته دننه شو سے ده، د هغه په سینه یو د توپک شپېل، اینې ده اوږدنګ ساعت له په کوتري ګو ته راکړي. په دېکښي ناګهانه یو ډی او شو ده هغه وين شو او په کت کښي کېښاستو. په کوتې کښي اړکه کښي هغه اخوا دېخوا لوکتل خو هېڅوک یو اونه لیدل. هغه د خدا کړو شکر ادا کړو چې د هغه د خوب تعییر غلط اوختو او هغه بالکل صحي سلامت او محفوظ ده. هغه په ناسته ناسته بیا دده واچوله خو سترګي یو په در او غوريونه یو د بهره په پنکالو لګېډل وي. یوہ شپې پس هغه د کوتې طرف ته د چاراتلو دروند اوژو وورېدو. د هغه زړه په نزو د کو باندې وواو د بهره پنکالو سره داسې درزېدو چې د هغه په سینه کښي نه ايسارې دواو د بهره و تو کوشش یې کوو. په هغه د ېږي ترهې یو داسې سام خورو و چې د هغه تول اعصابي نظام په شل کړے او معطل کړے وو. د هغه وجود زېگ شو او وښتې یو د پېسپدلو موندانو په سوکون نېغ او درېدل. دي سره په هغه د ېږي یو داسې چې راغله چې رېګدېل پرې او لګېډل. د هغه وينه په رګونو کښي تېه او درېډه، شوندې یې لکه د خزان و هلې پانې او چې او سپورې شوي او په یخه يخنې، کښي پرې يخه خوله راغله. د هغه ساه په ملاسته ملاسته داسې په زور شور سره تله راتله لکه د میرانهون رس اتهليت

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

راغی. دا خل چي هغه موبایل او.کے کرونو او اواز راغی.: بابو، ته خنگه یو، بیج یو؟
 امان: هاو ګل ناز، زة الحمد لله بالكل تک تاک به، اوں اوده شه نوری خبری به سباليه کرو، دکال اخري تکے لاد هغه په خلہ کښي وو چي د بالاکلي د جمات نه د سحره بانګ او اواز راغی. په، اوں پاسم، درنگ ساعت له پاسم او داده پاسم، کښي د بروخت شو خو هغه د پاسبدو هڅه اونکوه او تر هاغني په کت کښي لنه اوږد کيدو چي ګل ناز د تړمو او ټړو کوزه په لاس راغله، هغه ته یې وراویدبو او په او چت او اواز یې ورته اووی، ”بابو، یېش یې که او ده؟ هغه په ملاسته ملاسته او اواز در کړو“ یېش یم، دا دی در غلم.“ دی سره هغه پاسبدو، هغه ته یې در لرے کړو او ورته یې اووی، ”راځه ګل ناز، ته کښه، زة د نمانځه تیاري کوم“، هغه هغه ته د او ټړو کوزه اونیوه او ورته یې اووی، ”دا اویه واخله.“ هغه د هغه د لاس نه د او ټړو کوزه واختسه او بهر شاري ته روان شو. هغه د هغه د تلو نه د فانده واختسه چي کلاشن کوف یې یو خواته کېښدو، د هغه په بستره کښي سملاسته او د هغه په برستن کښي ورننونه. د هغه بستره ګرمه هم ده او پسته هم وو. هغه ته داسي محسوسه شو هغه د هغه په بستره کښي د هغه په خنگ کښي پرته ده. هغه د راتلو سره د کوتوي یو ګوت ته مصله خوره کړه او په نمانځه او درېدو. د نمانځه او ذکر وتسیبات نه پس هغه یو له لویه دعا او کړه او د خپل خان او د ګل ناز د

چي په منډه کښي خنېږي او پرېښېږي. دی سره هغه د ورکړه هم وورېدو او د توپک د بولت کړچ یې هم وورېدو. هغه چي د ورکړه چو دو کښي د چا سبېوري او لېدو نو داسي ورته محسوسه شو هغه د خوب تعبیر غلط نه بلکه صحې ثابت شو. د هغه پوخ یقین او شو چي د هغه د مرګ تابيا شوي ده او د هغه مرګ یقیني ده. یو خوا هغه په خپل د ډهن کښي د خپل ژوند پاتني ساه ګانې شېږلې بل خوا یې په خلہ د ایت کریمه ورد شروع کرو. یو شېږ پس ور رورو او دې بدبو. وردې بدبو سره د هغه زړه بیا په درې بدبو شو. د هغه په خیال دا ناکنګ ده غرض د پاره وو چي هغه ورلرے کړي او بنې په اسانه قتل کړئ شې. دوه خلہ واره په واره ناکنګ او شو خو هغه وېښ خان داسې او ده کړئ وو چي د تندر ګز هم نشو وېښلې. په درېم خل چي ناکنګ او شو او هغه آخ تڅو اونکړل نو ټېښ دې او شو دز سره د چا د وېش، او منډه او اواز هم راغه. دغه منډه لاروانه وو چي د کلاشن کوف یو هغه د زبردسته خلله او چلبه. دی پسې مکمله خاموشۍ شو. شېډه خنېډه، سپورډه، موسیده او پرخه ورېډه خو هغه د دی هر خڅه نه بې نیازه په خپله بستره کښي چې خله پروت وو. هغه داد دی واقعې په باره کښي سوچ کړو چي د هغه په موبایل رینګ راغي. هغه غېرا رادي طور موبایل او چت کړو خود آن کولو جرات یې نشو کولې. موبایل د هغه په لاس کښي کونګډو کونګډو او اخري په خپله آف شو. یو شېږ پس د هغه په موبایل بیارېنګ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

سلامتی، شکریه یې ادا کړه. د دعا نه پس هغه چې په خپله بستره کښی هغه او پلبه نو د هغه کېت ته او دریدوا او داسی په خپر خېږيږي ورته کتل لکه یو مایوسه، نیمګړ سے نیمه خوا منین چې د خپلی مر حومي رفیقه حیات قبر ته ولاړ وي او په خپل خیال کښی د خاژورو ده هیږي لاندې په ابدی خوب اوده، هغه سره هم کلام وي. هغه یوه شبې لکه د بُت په چې خلله او په غنو سترګو هغه ته کتل، بیا د هغه خوا کښی غلي غوندي په ز مکه کېناستو او په رېبدلے لاس یې رو رو د هغه د مخ نه د پرستن پلو اوجت کړو. د دنیا تولی د لاویزه پېړمې او د حسن تولی لبریزه خزانې هغه ته بر سره شوي. د هغه په سپین مخ سري شونلني د قند هاري انکورو غوندي د خوانی، د رس نه د کې د هغه لیوئي، بوسی ته لبواله خبلدي او د هغه او پي تېږي سترګي ورته پس خبدي. هغه غوبنټل چې د هغه د مرانی د ستایني په توګه د هغه په شوندو خلله کېږدي او په چوپلو چوپلو رېښه تول رس کشید کړي. د هغه سترګي اګر چې پتني وي خو د هغه د حسن پلوشی د هغه د عصمت په خوکۍ، ولاړي وي. هغه یوه شبې په مسحوره سترګو هغه ته کتل خو چې د هغه مقناطیسي کشش پېړي غالب شو نو په مخان پوهنشو او د هغه شوندو ته یېي خلله نزدي کړه خو په خوکۍ، ولاړي د هغه د حسن پلوشی مت هرکي شوي او په تېښولو تېښولو یې د هغه د ټېښولو کوشش کړو. د هغه یوه شرات چې د هغه سترګي او غې بدې او هغه ته یېي او کتل نو د هغه

برو بز شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

په امکاني حركت مسکي، شو. د هغه په مُسکا هغه د آپ حیات د دکو پی بالونه خلله روتستو کړه او لکد د تې مسافر او چه خلله پاتې شو. د هغه د داد گیرنې او بلنې د پاره هغه بیا سترګي پتني کړي خو هغه د بوسې جرأت او نکرے شو، پاسې دوا په کوته کښي یې ته لاتي شروع کړه. هغه چې په نیم کخو سترګو، هغه د مایوسې په حالت کښي او لیدونو سترګي یې بیا او غړولو، پاسې ده او هغه ته یې او وي، ”بابو، تاخو به ناشته نه وي کړے؟“ د هغه په تپوس هغه مُسکے شو او رورته یې او وو ”ناشتے ...؟“ ناشته خود ډغه وه چې لاره. د مېي، ګلګون دوه د کې پیالې مې د خلی نه راخکلې شوي. د هغه په وارداتي تشبیه هغه مسکي، شو او هغه ته یې او وي، ”اوه، تاسره خو واقعي لوکے ئظلم او شو. خبردا خو زه زړه ته مه اچو، داسی کله کله کېږي. فی الحال ناشته او کړه هغه به بیاشي.“ هغه په مُسکا مُسکا کور ته روانه شې چې هغه د پاره ناشته تیاره کړي. لړه شبې پس چې هغه ناشته راټوې نو دواړه کښي او ناشته کوي. د ناشته نه پس هغه هغه ته واتې، ”بېگاه ډز سے تاکړي وي؟“ هغه مُسکي، شي او واتې، ”دا تپوس د مې ولې او کړو.“

امان: اکرجه ماته پته ده چې تانه بغېر بل هيڅوک نشي کېږي خو تپوس مې درنه خکه او کړو چې زما یقین هم پوځ شي او د ډزو، وضاحت هم او شې.

ګل ناز: بېگا تاته ور ډېبدلے وو؟

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

امان: هاؤ، دوہ خلله په واره واره دېپسليے وو او په درېم خل چې اوډېبدونوزما په ځائی تاپه دز جواب ورکړو.

ګل ناز: تاته ورچا دبولے وو او تا ورولي لریسے نکړو.

امان: د هغة متعلق راته هیڅ معلومات نیشتنه چې خوک وو او ما ورڅکه لریسے نکړو چې د هغة دَنیت او حركاتونه معلوم بدنه چې هغه زما غرضي وو او زما قتل پسی راغلے وو.

ګل ناز: ستا چاسره بدی، دشمنی شته؟

امان: نه، داسې هیڅ خبره نیشتنه، ماخو د چا ملاسته غوا هم نه ده پاسولے، بدی خوالو یه خبره ده.

ګل ناز: گوره بابو، بیګا ماتنه اووی چې، "څه چې کورته خو، د ژمي لویه شېدہ او داشې به په خبرو تېړه کړون تازه ماده خواست به جواب کښي اووسي، "تنه خپل کور سمله اوزه به دلته سملم،" بیا مې درته اووی، "دلته ته ټیواخې بی او هتلله زهه ټیواخې یم" د هغې په جواب کښي تا اووسي، "زمافکرمه کوه، زهه دی خبرو سره بلديم... بیا ده د مشوره راکړه چې "يرېره مه هیڅ نیشتنه، خان پسې وریند کړه اوښې بې غمہ سمله اوډا شه،" داسې ده که نه ده."

امان: بالکل هم داسې ده.

ګل ناز: ستا په زړه کښي زما متعلق خه نوري خدشی وي خو زما په زړه کښي هغه حادثاتي خدشه وه چې د هغې د کیدو کافي امکان وو، ما ستا مشوره اونه منله او توله شپه مې کلاشن کوف په

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

لاس خپله اوستاخوکی کوله، گوره بابو، ستانوم اگر چه امان ده، خوزما مورپلار تاته عارف جمال وائی څکه چې ستارنګ چنډه، قدوقامت، کړه اوره او خبری اتری ز ماده مشرورو عارف جمال غونډي ده، خو ټه تاته عارف جمال نه وايم څکه چې تانه زمانو نور اميدونه ده، زهه تاته باړو څکه وهم ژمنې په معашره کښي باړو یو مهذب اوډا عزت تکې ده، ستاد راتلونه خڅه موډه مخکښي زما مشرورو عارف جمال د تېږوانو په دشمني، کښي په شو او خوانه چنغله ترینه پاتي شوه، اوس هغه چنغله ز ماده کشور روغلي رحمن په نامه ناسته ده، ژمنې اوډه هغوي دشمني لاخته نه ده، اگر چه مشران د روغوي جوري کوشش کوي خو لا تراوشه د روغوي هیڅ امکان نیشتنه، کله نه چې ته راغلې پې نو ژمنې تېږوان د شک به نظر ګوري او کله نه چې ته ماسکول ته په موټر سانې کل بوڅه راولې نوډ هغوي دا شک په یقين کښي بدل شوئه ده.

امان: د هغوي چې تاسو سره بدی ده نو زما په باره کښي د هغوي شک او یقين خه جواز لري.

ګل ناز: ستا خبره بالکل صحي ده، د هغوي ژمنې سره روغه کول غواړي، هغوي سترګي په مالګډلې دې او زما په سرمونې سره روغه کول غواړي.

امان: يعني هغوي تا په سوره کښي غواړي؟

ګل ناز: خو زما پلاز دې رشتني ته تيار نه ده.

امان: او ټه...؟

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو بډ شېخ

ګل ناز: زه راشتني ته تيارة یم خود هغوي نه بلکه ستا(مسکي، شي)
امان: يعني دا حرکت ستاسو د تېبورانو له خواکیدپشی؟

ګل ناز: یېقینا.

امان: او که ته مجبوره شي تو بیا؟

ګل ناز: دا خبرې په ما بدله لګي . ماسره داسي ڈمايوسي . خبرې مئه
کوه پليز . زه ستایم ، ستایم خو که ته زماشي .

امان: آياز ڈومره خوش قسمته کېدپشم چې د قدرت د حسین شهکار
د خپلی غارې هارکم؟ په خپل قسمت مي دومره یقين نیشتنه .

ګل ناز: چې ستا نشم نو د بل چابه هم نشم ... اور شتیا یوز برے مي
دریاندse .

امان: زېرے سه خڅه زېرے؟

ګل ناز: موږيلار مي ترور کړه تلي دي ، هغوي به خان سره واختي او
زمونې د واده د پاره خڅه جوري جامعي اوکالې پتري راپوري .

امان(مسکي شه) بیاخو ده په پېړ مبارک شه . په دی خوشحالی
کښي به خڅه خواپه راکوي .

ګل ناز(مسکي، شي) هغه خواپه تول ستا دي چې تايي ڈسکني
جرأت نشو کولی . دي سره هغه د هغه مخي ته او درپري . هغه چې د
هغې شوندوته نزدے شي نو په دواړو د جذباتو زلزلې شي او په دغه
زلزلو کښي ڈوبول شونديې بشکلوي . هغوي په رې شېبه په دغه شغل
کښي مصروف وي او چې کله مطمئن شي نو په شوندوژي او وهی

بڑو بډ شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

او په کښي خنګ په خنګ کيتي . په دغه ناسته کښي ترینه
هغه تپوس کوي، خه کنده سکول تياري او کړه چې تا اورسوم .
ګل ناز: او، تانه پته نیشته چې پرون مونږ د امتحان د تياري ڈاره
فری شوي یو .

امان: نه، تاخو ماته په دهه باره کښي هیڅ نه دي وپلي .
ګل ناز: چې ڈېپلو موقع راغله نو درته مي اووی، بله دا چې کور هم
خوشي دهه کور هم سارل غواړي، ګډي بزې هم خرول غواړي او د
امتحان تياري هم کول غواړي .

امان: دا خڅه دومره مشکله نه ده . ګډي بزې په دی شاړه کښي په پردہ
چې خري . ته په دی موره کتاب په لاس کېښه، خپل تياري به هم
کوي، خاروې به هم خروپي او کور به هم ساري . ته ژماد اتلول پوري
خپل کار کوه، چې زه مازیگر راشن نوزه به درسره مدد اوکړم . پنه
ماله اجازت راکړه چې دیوتي . له خم .

ګل ناز: دیوتي، له لار شه خولو وختي راشه، کورخوشي ده .
امان: دېړه پنه ده . زه درنه لارم . سلام عليکم .

ګل ناز: وعلېکم السلام د خدا په امان .
هغه چې خپلې دیوتي او کړه نو بیا پلار پسی لاړو چې هغه کورته
راولي . هغه هم لکه چې د هغه په انتظار کښي ناست وو . اکبرخان
اکبر د هغه دېړه شکرېه ادا کړه او په خوشحالی، خوشحالی، پې
رخصت کړو . هغه چې مازیگر کورته او رسپدونو د ګل ناز مور پلار

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

هم راغلی و واو خان سره بی سودا هم را فری مے وہ
په سپا چی امان دیوئتی، له لارونو فقیر بابا کو چنی استاذ سرہ ورخ
تبہ کرہ او توله خبرہ بی ورتہ او کرہ، دی نہ سیں به گل ناز دلری لری
نه د هفہ د لبدو د پارہ تیان تان کول خو هفہ سره نہ ملا و پدھ خکھ چی
د هفہ نه شرمبده، البتہ د میسجونو اوکال په ذریعہ به بی ورسہ
خبری کولی.

«دوبھه بروخه»

ویلے کیرپی چی د مظلوم آه عرش معلی ته رسپری او د هفہ
ژرا فریدا اوریسلے کھپری، دا خبره د گل پری په بارہ کنپی بالکل
صحی ده، هفہ د خپلو رو نو د لاسه بی عزته شوه، د هفی په خپلو
محنت مزدوری اختسلی شوی جامہ پیزارد هفی رو نو په خپلو
کنپی تقسیم کرواو هفہ په اغوستو جامو کنپی دوہ لاسه دوہ پنپی ده
جانی، ابی په کور د هبہرہ شوه، هفی په خپل محنت مزدوری، نه
صرف خپل خان پالو بلکه خپله ترور او انحرکل بی هم یالا، هفہ په
پیغمور او ووھلی شوه، سپکه شوه او بھر ته دنہ و تو دھمکی ورکری
شوه خود هفی رونو د هفی په حقلہ چری هم دا سوچ نه کوو چی که
هفہ محنت مزدوری نه کوی نو داغه ژوندی، ساه به خو خوری خکی
او خنگہ بہ ژوندی پاتی شی، هفی د هفی په بھر گر خبندو غبرت
کوو خود هفی په اولرہ، نهره او پتہ بریندہ بی غبرت نه کوو، هفہ
او وھلی شوه، او تکبیدہ او زوبلہ شوه خونه بی ویش او کرپ، نه بی چا

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

مشر کشتره گیلہ او کرہ او نه بی د هفی خلاف پولیس ته رپورت
او کرپ، دا تول ظلموندہ هفی په اوپو ناستو فرشتو لیکل او هرہ ورخ
بہ دغه رپورتو نه بہ لرپرس کبدل، نتیجہ دا شوہ چی هفی بی
داسے قتل کنپی را گپر شو چی نه هفی کرے وونه ترینه خبر وو
خود دنپی په زور تولو اقبال جرم او کرپ.

د گل پری د اورندارو او خپلو خپلواتو له خوا جرگی تلی راتلی او
هفی ته د روغی جو پی د پارہ منت زاری، کپدی، هفہ د خپل کپس
روغی ته تیاره وہ خود جانی، ابی د قتل روغه بی نشوہ کولی خکھ
چی د هفی زوئے انخرکل ژوندے وو او د هفہ نه بغيره د هفی روغه
شرغاً او قانوٹا نشوہ کپدی، د هفی اورنداری او خپل خپلوان د
انخرکل د ارالو په اميد هفه ته ستრگی په لارو، وی خوا د مقدمی او
وکیلاتو خرچی وی بیل خوا د هفی د خوارک خخاک مسلی وی، په
لپرو خو کنپی هفی دومره تنگ دسته شو چی د پولی، پر ق ته
کپناستل، د هفی اورنداری او د هفی دال بیچ بہ خو په خوبمه راتل
او هفی ته بہ بی خپله ژرا فریدا کول، هفی بہ چی د هفی دغه
غربی، ته کتل تو نیمه نہ پاتی کبده، هفی اگر چہ هفی سره مالی
امداد کو خو هفہ د چا خبره چی د خداکے اوپری بہ خدا مارہ کری.
بله دا چی د هفی هم دومره وس نه وو چی په خپله مزدوری کنپی د
پنخو رو نو پنخی او د هفی بیو پچہ بال بیچ اوپالی، بوده ورخ هفہ په
خپل کور کنپی ناسته وہ او د هفی د بدحالی، په حقلہ بی سوچ کوو

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو بډ شېخ

چې د هغې د کوڅي وړو ډېندو. هغه چې ورله ورغله نو ډاګۍ ورله یوه خړه چهتې، ورکړه او په کاغذې یې ترینه دستخته واختسته. هغې چې لفافه او سپرده او خطې یې اولوستلو نو هغې ته د وزارت صحت د طرفه ليکلې شوي وو چې، "مونږ ته ستاسو په خوب وړه افسوس ده. مونږ اکړ چله ستاسو د زخمونو او دردونو تلاقي نشوکولې خو ستاسو د جرأت او قربانۍ، جذبې ته سلام کوو. په ده غرض د وزارت صحت په دفتره فروری په پنځلسه تاريخ کال دوه زړه پنځلس د یو تقریب اهتمام کېډونکے ده چې هغې کېښې به ستاسو دا ډګېرنه هم کېږې او تولو متأثرینو اود مرحومینو وارثانو سره به مالي امداد هم کېږې. خائې، تاريخ، ورڅ او وخت یاد لري. خائې، وزارت صحت، تاريخ، 15/2/2015، د پېښه ورڅ لس بجه." د هغې دا ټولو متأثرینو اود مرحومینو وارثانو سره به خوشحاله شوهد، هغه چې په مقره وخت وزارت صحت ته لاره نو د توپو متأثرینو د پاره لوسي پروګرام شوئه وو. د پولیو ټیم ټولو متأثرینو اود مرحومینو وارثان راغلي وو، او هېړې عزت سره کېټولې شوي وو. د تلاوت کلام پاک، حمد، نعت او تقریب وونو نه پس تولوز خمیانتو ته د یو یو لاکړه روپو چې ټکونه ورکړې شو. چې تقریب ختم شو نو هغې څېل چېک په

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو بډ شېخ

خپله نامه په بېنک کېښې جمع کړو. پنځه شپږ وړخې پس یې هغه کېش کړو او په هغه پېښې یې د منيارې سودا او توکې واختسته او دک سوزوکے یې کورته داړل. بیا یې خپلې اورنداري را او ګوښتلې او د هغوي په مخکښې یې هغه سامان پنځه برخې کړو. هري یوې له یې خپله خپله برخه ورکړه، د ترڅو اخرڅولو طریقې یې ورته او پښدلې او په خوشحالې خوشحالې یې رخصت کړي، بیا به د خواو شاپنځو کلېو نه هره ورڅ پنځه بشخې وتنې او تر لري لري پوري په ازاد مت خان مخان له ګرځېبدې. په لې وړخو کېښې د هغوي په محنت مزدوری هغوي او د هغوي پال پیج په ګډه ماره او په جامه پت شو. بیا به په هفتنه کېښې یو خڅل د خپلو خاوندانو ملاقات له تلمي، میوه دانه به یې ورله هم او په او پېښې به یې هم ورکولې. د هغوي خاوندان د هغوي د محنت مزدوری او ګنجي وتنې نه خبر شو خو یو هم ورته سترګي وانه پولې.

ګل پېږي په جامه پتنه وو، په ګډه مړه وو او هېچجاته محتاجه نه وو. د وړخې به ورکړه سودا د پاره د لري لري کلېو نه بشخې راتلي، سودا به هم خرڅدې او مشغوله به هم کېډه خو چې ماینام ماسخوتن به یې ورونه پوري کړل او په کېښې به سملاسته نو د خپلې تنهائي احسان به ورته او شو او د کې سترګي به په کېښې اوخته راواخته. کله کله خو به یې دغه احسان دومره زیات شو چې اوښکو سره به یې په خلله سلکګي، هم راتلي. د هغې د اوښکو اوچولو او د

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

هغې دَدلاسی هیخوک نه وو. هغې به خپل اوپنکي په خپله اوچولي او خپل زړله به یې په خپله دلاسی ورکولي .د جانۍ اېي د تلونه پس هغې بېخې یواخې پاتني شو. هغې د هغې په تلو هم ژړل، په خپل یې شوکه ژوندي یې هم ژړل او د خپل مستقبل په خدشه یې هم ژړل. اکر چنة د موسم خان نه پس هغې ته د خپل شریک حیات انتخاب او د واډه پېشکش او شو خو هغې ته د خپل شریک حیات انتخاب او د خپل واډه فېصله په خپله کول پنه نه بنکاریده. په دغه سوچونو سوچونو کښي هغې د مستقبل نه ماضي ته لاره او په ماضي کښي یې په انځرګل خوبې شو. هغې انځرګل چې لا د سبق د پاره مدرسي ته نه ووتلي او هغې سره په کورکښي وو. د هغې یوه یوه خبره به هغې ته يادبده او خان سره به پته پته خندبده. هغې به هغې ته ملکرې وسے خوکله کله به یې ورته د مینې نه ملکرچې هم پېلسه. کله به یې ورله په او د کښي د پښو تلي تېښو، کله به یې ورله غور له دکړه او په کله به یې د هغې اوږدې زلفې د کت بازو پورې تېرسه او کله به یې تېرسه په بې خیالی کښي لاسونه تاول. هغې به د هغې په حماقت غصه شو او داسي دیکه به یې ورکه چې پرمخ به یې په زمکه او غور څوو. دا تول حرکتونه په هغې وخت کښي په هغې بد لګبیدل خو اوس ورته نه صرف بنه بنکارidel بلکه هغې وخت پسې یې اړمان کو.

چې کله هغې د مدرسي نه په رومبې خل د ټو بارعې شخصیت په

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

شكل کښي کورته راغې، نو هغه اکر چنة سنجبده وو خو په دغه سنجیدګي کښي هم بنائسته وو. هغه په هر روبر او هر انداز کښي هغې ته بنکلې بنکاريدو. د هغې په سترګو اړولو او غصه کښي هم خوندوونه ووځکه چې هغې په خپل زړه کښي هغه خانې کړي وو. چې کله به هغې د هغې جامی وينځلې نو د وينځلۇ نه مخکښي به یې بولولو، په مخ سربه یې مړلې او زړه پورې به یې نیولې. کله چې هغه مدرسی ته لارو نو د هغې زړه هم لايسي لارو. خواوس... اوس... مودي او شوي چې د هغې زړه د هغې نه مایوسه شو سه او هغې سره په کور شو سه وو.

یوه شپه هغې په دروند خوب او ده وو. خڅه شپه تیاره وو او خڅه گوري اوریخې تیارة جوړه کړي وو. په دې کښي ناصافه د هغې د کوڅي ور او ګرېبدو، چې ور لرمه نشو نو یوه شبې پس د کور د پنائي په پشتني دهوال خوک کورته ووختلن او د هغې د کوټي ور رورو او ډېبدو. هغې چې په خوب کښي د ور د ډېبدو او اوز وورېدونو په ملاتسته ملاتسته یې په چغه اووو، ”خوک یې او د لته خڅه کو سه؟“ او اوز راغې، ”ګل پري، ورلري کړه، زړه انځر ګل یم.“ هغې چې د انځر ګل او اوز او د هغې نوم وورېدونو په زړه کښي یې د خوشحالی، رناراغله، زړر پاسپدله، بجلې یې او لګوله، لوپته یې په سر کړه، تول وبنسته یې پکښي پت کړل او ورله ور غله. هغې چې ورلري کړونو هغه واقعي انځر ګل وو. رنګي، او پده پېړه، په او پو سواره لولو سه وبنسته، په سر پتکه او

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

په لاس کښی کلاشن کوف، هغې چې د هغة حلېي ته اوډ هغه
وسلې ته اوکتل نو اوږيده او په یېره یې ترینه تپوس اوکرو،
”انځرګله ته؟ په دے حالت کښی او په دې نيمه غوته شې؟ د هغې
په تپوس هغه مسکے شو او ورته یې اووسي، ”ولي اوږيدی؟“ دې
سره هغه کوتۍ ته دننه شو، کلاشن کوف یې یو خواته کېښدو، په
کټ کښی کپناستو او هغې ته یې اووسي، ”بې بې خڅه شوه؟“ د هغه
په تپوس هغه له ګله شوه اوډ هغه د تپوس په خاۓ یې ورته اووی،
”تاخو به دودی نه وي خورلې، زړو خم چې تاله تکاري ګرمد کړمه.“
انځرګل :: نه، دودی مې خورلې د خوستالبدو اوډ بې بې سلام له
راغلم، هغه خڅه شوه؟

ګل پري :: هغه... هغه... هغه خړکلي ته تلي دي.

انځرګل :: خړکلي کښي خڅه کوي؟ چا کره تلي؟ ده؟

ګل پري :: اسلم بابا ناجوره ده هغه پونښني له تلي ده.

انځرګل :: زړه دې ساعت د پاره د هغې سلام له راغلې یم، ګل پري د
هغه خبره پړیکوی اوډ هغه د خیال بدلو لو د پاره واتې، ”زړو خم
چې تاله یوه پیالې، چایې راویم، سترے راغلې یې، لې به دمه هم
شې او چایې به هم اوڅکه.

انځرګل :: نه ګل پري، چایې به بیاشی ماسره وخت نیشتله، زړه
هغې سلام او لبیدوله راغلې یم چې دله نیشتله نو هله به ورسې
لارشم.

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

ګل پري: اس... اس... اسلام بابا کړه ...
انځرګل : ستازه ولې تنه شو؟ داسي معلومېږي چې ته مانه خڅه
پټوي؟
ګل پري: هن، هاو، نه نه، بز، زړه به تانه خڅه پټ کړم؟
انځرګل :: سمه خبره اوکړه ګل پري، انګړه دنګړه مټ کوه، داراته
اوواړه چې بې بې خڅه شو؟
ګل پري: سمه خبره دا د انځرګله چې هغه مره... مره شوي ده.
انځرګل :: مره شوي ده؟ کله... خنګه؟ هغه خڅه بېماره وه؟
ګل پري: هغه بېماره نه د بالکل تیک تاک وه خو په موټر سانپکل
روستو سوريو ظالم په مونې کلاشن کوف اوچلوا.
انځرګل :: په تاسو کلاشن کوف اوچلوا. ته هم ورسه وې؟
ګل پري: هاو، زړه به چې د پولیو ہبوټي، له تلم نو هغه به مې خان
سره بوتلې یو ظالم د ګلولو بابا په کلې کښي په مونې کلاشن کوف
اوچلوا، زړه زخمی شوم او هغه مره شو، انځرګل چې د وړیدل نو
په چغو چغو په زړا شو. هغه په سلګو سلګو ژرل او په دغه سلګو
کښي په کټ کښي پټې سترګي پېړوتو. ګل پري د هغه سر په څلله
غېړه کښي کښنو د او په څلله لو یې د هغه اوښکي اوچلوا.
هغه دېره شبې پټې سترګي پېړوتو وو او خلې نه یې دې بې اوواز وتو.
چې کله هغه په هوش کښي راغم، او سترګي یې او غرولې نو په
کټ کښي کپناستو، هغې ته یې په قهرېدلو سترګو اوکتل او نوئه

هغې د غېرې نه لرے کوم چې زە بھردنیا اوینم، خبری ازدە کوم، علم حاصل کړ، اوښيار شم او زمانه یو انسان کامل جور شي. خو افسوس چې زە د انسان کامل په خائی حیوان کامل جور شوم. مانه علم حاصل کړواونډ مور مینه، البتہ د قتل وقتل تربیت می حاصل کړوا د مور مینه می باپله. مانه د قال اللہ او قال الرسول په خائی د قتل وقتل تربیت را کړئ شو. زما د دے کلاشن کوف روښې. نېښه ته اوزما خوبه مور شو. ما خپل لاسونه د هغې په وینو سره کړل... هغې لاسونه (اوښکي)... چې... چې زما په ویش به هغې پنکلول. هغې لاسونه چې هغې به خپل زیره پوری نیوں. ما د جنت ګټلو د پاره هغې پنې په ګولو سوری سوری، کړئ د کومو لاندې چې جنت د سے... ګل پوري، ته اوږي بې ما په خپل لاس ویشتلي بې. زە... زە... ستا مجرم او د خپلی مور قاتل یم.“

ګل پوري خپلی اوښکي بهوي او د هغې اوښکي اوچوی. هغې ورته پوڅل بیا په سرو سترګو گوری او واتې، ”پاسه زما له خوانه، زما اوښکي مة اوچوه... زما په مخ لاري تۈکۈرە. دا اوښکي د یو سنگل ئظام او د یو مجرم او قاتل اوښکي دې، په دی لاسونه پلتیرې، جامه پري پلتیرې او د تواب په خائے عذاب ملاوېری.“ بیا کلاشن کوف اوچتوى، هغې ته بې نیسی او واتې، ”کە تە په ما خوبېرې او ما خوشحاللۇغۇارى نو دا کلاشن کوف واخلە او د خپل مجرم او د خپلی تىرور د قاتل نه خپل او د هغې بدلا واخلە.“ ګل پوري په چغو

وئيل، ”زماد مور قاتله ته بېي.“ ګل پوري هغې ته په یره اوکتل او وسے وئيل، ”ز... ز... زە؟ دا نئخە واتې انخرگلە؟“ د هغې سترګو دا سمي سري شوي وي لکه د هغې د بدن توله وينه چې د هغې سترګو له راغلې وي. هغې پوڅل بیا هغې ته اوکتل او وسے وئيل، ”تاوننة وورېدل زماد مور قاتله ته بېي؟“ د هغې په قهرېدلې لهجه د هغې رنګ تک زېرې شو. د پینتو نه یې دم اوختو، شوندي یې اوچې شوي او تالو یې دا سې کالو شولکه چې په موټو موټو شنۍ او کچه بېرې یې خورلې وي. په هغې د يېرې زلزل راغې، او داسي رچدې لکه خزان وهلى پانه چې په خانګه کېنى په نری، هوا باندې رېږدې. هغې په یره پوري او وو، ”ز... ز... زە؟“ هغې ورتە په هم هغې لهجه کېنى په فېصلە کن انداز کېنى او وو، ”هاۋاتە، تئز ماد مور قاتله بې.“ هغې په اوچو شوندو اوچە ژمه او وھله او د جواب ورکولو کوشش یې کورو خونه یې شوندي لوئندې شوي او نه یې په خلە کېنى ژې گرځېدە، چې هغې چې پاتې شو د نو هغې ورسى زياته کړ، ”زە... هغې انخرگل یم چې د مور په غېرې کېنى لو سے شو سې یم. زە هغې انخرگل یم چې د هغې په خنگل او ده کېدم... زە هغې انخرگل یم چاته چې د هغې مینه د دنیا د تولى مینې نه زياته خوبه وو... خو تازە د هغې د غېرې نه جۇڭىم، کە تازە د هغې د غېرې نه ته وې جۇڭىم پېرى، صرف ستا په وجە، زە ساده ووم، ناپوهه او جاھل ووم، تازە د

﴿دوبھے پوخته﴾

چغواڑاپی اوسلگنی، وہی۔ هغه ورته یو خل بیا واتی، ”واخلہ دا کلاشن کوف او نیسہ او ماپری نیسخہ کوہ۔ دے چارجر کبنسی درش گولی، دی۔ تولہ خلہ او جلوه او کھی بخی، راباندی تپری کوہ چی، دہر ثواب دے اوسی۔ (هغه خٹھ سوچ کوی) خونہ، لبر صبر او کوہ۔ زماد مرگ نہ پس خو به هغه شیطان خلاص مت پاتے شی، دے چا په لسمہ چھی مانچلہ مور قتل کرے ده... صبر... صبر، مالہ لبر مہلات را کوہ چھی زڈھ خپل مجرم نہ بدل واخلم، او چی دهغه کارختم کیم نو بیا به ستاسو د قرض گولی، گولی، خلاصوم، او کہ بالفرض ژونندی رانہ غلم نو ستاسو قرض ترمیدان حشر پوری په ما پوری شو او هلته به یہ درله خلاص کپم، بیا ناکھانہ سترگی بدلي کرپی او واتی،

”گل پرپی، زڈھ درنه خم چھی دهغه جاسینہ او سیزم دے چا په حکم چھی ماڈ خپلی مور سینہ سوری، کرے ده... هغه سینہ چھی مالہ بی پرپی پی، راکول، هغه سینہ چھی زماڈ بقا چینہ وہ... زڈھ درنه لایم“ دی سره هغه روائپری، دے گل پرپی دھلی نہ پہ ڈرا کبنسی چغه او غی، ”چرنے خے انخرگله؟ واپس شہ انخرگله... انخرگله، انخرگله.“ هغه په زمکہ پرپو خی او په چغواڑاپی.

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ملاقات اوشو، کماندر صبب هغۂ ته ور تر غایہ، تو، خوش خلہ یہی بنکل کرو، بیا یہی خان ته مخامنخ کبنسو او ورته یہی اووے، ”ستاد مبارکی مسیج را گلے وو او دہری دہری دعا گانی می درته کرپی دی، بنۂ اوس رانہ په خپلہ شیرینہ خلۂ خپلہ کارگزاری بیان کرہ۔“

انخرگل، امیر صبب، زڈھ بہادر خان په خپل موئر سائبکل کبنمول او دے خپل مرستیال شمندر دوز کورتہ یہی اور سولم، هغه لہ یہی زما په بارہ کبنسی خصوصی هدایات ور کپل او هغه رانہ لارو، دے خپل تارگت دے قتل په منصوبہ کبنسی زڈھ پورہ یوہ هفتہ هغه سره ووم، په دی یوہ هفتہ کبنسی ما خپل تارگت هم معلوم کرو او دهغۂ دناستی پاستی او گرخبدی یعنی واکنگ خایونہ می هم معلوم کپل، ما چھی دهغۂ اندازہ و اخستہ نو هغه بہ هر سحر، دناستی او دیوئی، نہ مخکنی په تریک گرؤندہ کبنسی واکنگ کوو، ماہم خان دهغۂ په جامہ کپو او ما هم په هغه گرؤندہ کبنسی واکنگ شروع کو، په واکنگ کبنسی بہ کله یو بل پسی وو او کله بہ دیو بل مخی لہ ور تلو، دلاس په اشارہ بہ مو یو بل ته سلام کوو خو یو بل سره نہ او درپیدو، هغه دہر خوش اخلاقہ زلمے وو، چھی کله بہ یو بل ته مخامنخ شونو په مُسکا بہ یہی دلاس په اشارہ مانہ سلام کوو، یو خل زما په زڈھ کبنسی راغله چھی دے خو دہر خوش اخلاقہ زلمے دے، دے اگرچہ دهغۂ دیو سیاسی شخصیت او ز منوئی دشمن زوے دے خود ده خٹھ کناء ده، دے دپلار یہ تبلو کبنسی ولی او سبز لے شی۔ دهغۂ په خبرہ دے کماندر صبب سترگی

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

۱۳۰

بدلی شوی، په مخ یې د قهر نېسخی بنکاره شوی، هغه ته یې په غصه اوکتل اووے وئیل، "ددے مطلب دا شو چې ستا په تربیت کېنې کمس دے. چې زمونږور کران او بچې وژلې کېری نو په هغوي دے زړه نه سوزي او د هغفوي په بچو دے زړه سوزي. په ارمي پیلسک سکول کېنې خو تول ماشومان وو خو په هغوي زمونډ فدائينو هموزره اوونه سوزي بدله. هغوي یې چځنې کول او دوي شهیدان شو او د جنت طوطيان شو ... ستا په نامه ناستي شين خالي. حوري او سري شوندي غلامان ستا لاري ته گوري، خو که ستادغه حال وي نو نه به د دین شې او نه به د سادين شے.

انخرګل: معافي غواړم امير صبب، نه زما په تربیت کېنې کمس شته او نه زما په زړه کېنې د رحم ګنجائش شته، ماخو تاسو هه هسي د خپل خیال خبره او کړه او په خیال د هیچازونه رسی. پاتي شوه د اعتبار خبره تو تاسو یو خل ولیس وو چې خوک د خپل امير سره د خپل مور پلار نه زباته مینه نه کوي نو هغه چري هم د هغه وفادار نشي جوړيدے.

کماندر صبب: دا خو زه او س هم وېم او دا خبره بالکل حقه د چې د خپل امير په ذات او د هغه په اعمال و افعال د شک ګنجائش نیشه.

انخرګل: او د دي وفاداري، د تولونه لو سه ثبوت زه یم.

کماندر صبب (ایه هجراتیا) هغه خنګه؟

انخرګل: امير صبب، نه درياندي منځ کوم، نه درياندي احسان کوم

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

۱۳۱

او نه مې چرې په زړه کېنې د ده اظهار خیال راغلې ده خو اوس چې موقعه د اغله نو ستاسو په اجازت یې اظهار کول مناسب ګنهم.

کماندر صبب:

اجازت ده وایه.

انخرګل: جناب عالي، د ده نه لویه قرباني خڅ کېدېشی چې ستاسو په یوه اشاره ما هغه فرشته صفتنه هستي په بېدردي سره قتل کړه چاچي نهه میاشتني زړه په خښه ګرڅولي ووم، د چاچښتني نه چې زړه پیدا شو سه یم، د چا په سینه چې زړه لو سه شو سه یم او د چا په غېر کېنې چې زړه لو بدلسي یم. ما هغه پاکدامنه او دعا ګویه هستي ستاسو په حکم په ګولو سوری سوری، کړه او خپل ..."

کماندر صبب د هغه خبره پېړکوي او واتي، "دېردے بنه او کړل، د انصاف تقاضا دا ده چې انصاف د خپله کوره شروع شې. چې دازور نسل او دور پېږي او نو سه نسل او توکېږي نو دا معاشره به هله ګل و ګلزار شې. زما په زړه کېنې ستا مقام نور هم او چت شو او د پېږز به هغه مرام ته او رسپې سه کوم چې ستا لارمان ده.

انخرګل: ستاسو ده زېږي دېره شکریه او د پېړه مننه.

کماندر صبب: پنه ستا هغه خبره په نیمه کېنې پاتي شو، هغه پوره کړه.

انخرګل: پنه نوما خبره کوله چې زما په زړه کېنې د هغه د مینې خیال پیدا شو سه وو خو هغه خیال ما کچه په کچه دیز کړو او د دغه واکنګ په دوران کېنې چې کله مې پري ګونته سوره شو سه نو

ورکم لادی (پښتو ناول)

بڑو بڙ شخ

هم هلهه مي کتو سترے کرو . تاسو له مي مبارکي درکره او شپه په

.

شپه مي تاسوله خان را اور سوو .
کمانير صبب : دېرينه ، دېربنې ، شاباش ، اپرين ، تانه زما هم دغه
اميده وو .

انڅرګل : اوسماته خه حکم دے جناب .

کمانير صبب : اوسماته دارخواست دے چي لاشه اولامبه چي دسفر
دورې او خيرے درنه لارشي او چي کلهه تيار شئه توبيا شاهه . خه روځه ” .

هغه هم دغسي اوکړل ، هغه چي اولامبل او جامبي یې پدلې کړئ نو هغه
له درغې اوورته یې اووے ، ”امير صبب حکم ” ، کمانير صبب مسکے

شو اوورته یې اووے ، ”ستاد پاره یو بل زيرے دے او هغه دا چي تنه
صرف زما په مقربينو کېني شمار شوئے بلکه دما ذاتي محافظه شوئے .“

انڅرګل چي دا دومره لوئے زيرے ووري نو د هغه په پښو پېړوځي .
کمانير صبب هغه په دواړه لاسه اوچتني او په شایې تېوې .

**

*

بڑو بڙ شخ

«څلوم یاپ»

ډاکټر خان اکبر او کو چني استاذ خپلو کېښي داسي لګبدلي
و چې دواړه ڈيو بل په مینه نه مریدل . هغه هغه سره دومره مخلص
وو چې خو په خوبیمه به یې هغه له دعوت ورکو او هغه به ورسه
خو خو ورځي په حجره کېښي پروت وو . هغه خپلو یارانو دوستانو او
نورو شاعرانو سره هم د هغه پېزندګلو کړئ په او چې کله به هغه
او غوښتې شو نو دغه تول شاعران او د هغه پرستار به راغوندو شو او
عام کې پې به د مشاعري شکل اختیار کړو . ډېرو پښو شاعرانو به
د هغه نه اصلاح اخسته او خینې خود هغه باقاعده شاگردان شو . د
هغوي مینه په خپل خانې و خو په دغه تولو کېښي ډاکټر خان اکبر
مقام ډړ اوچت وو . د هغه کو چني استاذ سره دومره روحاني عقدت
وو چې د هغه نه بغېرا رام نه ورتلوا او تېرو خت پېښي یې افسوس کړو
چې هغه دومره موډه هغه د میني نه ولې محروم پاتې شو .

اکبر خان اکبر اکبر چې په خپلې بئه شاعرانه وو خود شاعرانو او
بالخصوص ډاکټر چني استاذ ډېر قدردان وو . هغه به د کو چني استاذ
نه اصلاح اخسته خو دغه اصلاح به داسي وو چې د هغه د خپل شعر
هیست ، نویعت او شعرت به بدل شو او په نوئه شکل کېښي به
نوئه شعر مخې ته راغي .

هغه به کله کله هغه بازار ته هم بوتلوا او د خوارک خخاک خېزو نو نه
علاوه جامه پېزار به یې هم ورله اخستو . یو خل یې هغه د شاعرانو او

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ادیانو د خبر نېټگړي د ټیوی وفاقي اداري ریجنل آفس ته بوټلو او ریجنل دائزکتبله یې د هغه دا وظيفي د پاره درخواست ورکړو. هغه د وظيفي مستحق و خکه چې شاعر هم وو او معذوروه هم وو خو هغه ته اوپله شو چې وظيفه هغه شاعر، ته ورکړي کېډپشي چې صاحب دیوان هم وي او غریب هم وي. اګر چه د هغه دا باماله شاعري نه انکارنشو کېدے خو د هغه توله شاعري د هغه ته دات پوري محدوده وو او په تحريري شکل کښي هغه سره هیڅ نه وو. دی نه مخکښي د هغه ځینې شاګردانو په خپله خرچه هغه ته د کتاب چهاب کولو خواست کړے وو خو خڅه هغه په خپله شکی مزاج وو او خڅه د بعضی شاګردانو په لمسون هغه دغسمی او نکړے شو. خواوس هغه ته دا احساس او شو چې هغه له پکاردي چې خپلې شاعري له تحريري شکل ورکړي. او د مرگ هیڅ پته نه لکي چې کله فرشته راخې او د هغه نه ساه اخلي. که هغه د کتاب چهاب کېدونه مخکښي مر شی تو د هغه شاعري به هم هغه سره دن شی او د هغه به هیڅ یادګار پاتې نشي. په دسے حقله چې هغه اکبرخان اکبر سره مشوره اوکړه نو هغه ورته اووسي، «استاذ جي، ستاسو د شعري مجوععي چهاب کول دېر ضروري دي. یو خو به ستاسو د خیالاتونه موجوده او ائنده نسل مستفيد شي بلکه دا چې ستاسو د وظيفي مسلله به هم حل شي او ستاسو د مرگ نه پس به یو یادګار هم پاتې شي. خو کتاب په داسي چا چهاب کړه چې مخلص هم وي او

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ایماندار هم وي. په هر چا اعتبارنشی کېدے او که داسي خوک اعتباری سرے دے وو ټی نو ډېره بنته ده.

کوچنے استاذ: ته نور پرپرده، تول مې تللى دی خوستا په پاستنګ کښي هم نه دی. دا کارتنه کولی شے؟

اکبرخان اکبر: په سرستركو استاذ جي، زه ستاسو هر خدمت خپل اعزاز ګډ او هري قرباني ته تیاري.

کوچنے استاذ: نو بیبا ډېره بنته ده. دا کارتنه په خپله اوکړه د نورونه مې زړه چاودے ده.

اکبرخان اکبر: دا به زه اوکړم استاذ جي، دا خڅه دومره مسلله نه د خو هسي نه چې ستاسو نور شاګردان زما په وجه تاسونه خفه شې چې دا اعزاز ماهنه ولې راکړے شو.

کوچنے استاذ: هفوی به ضرور خفه کېږي خو ته د هفوی د خفگان فکر مه کوه او دا کوشش کوه چې د هفوی د خبریدو نه مخکښي مخکښي کتاب چهاب شي. بیا زه پوهه او د هفوی پُخلا کول پوهه شه.

اکبرخان اکبر: ډېره بنده د استاذ جي، دا زما ذمه شو.

کوچنے استاذ: اور شتیا یو هېڅه بله او هغه دا چې ده کتاب ترون به زما خدا سې بخلي بي بي مریم ته کو سے چې د هغې روخ خوشحاله شي او زما د نوم سره سره د هغې نوم هم ژوندې پاتې شي.

اکبرخان: ډېره بنته د استاذ جي، هم دغسمی به کېږي انشاء الله.

دي نه پس هغه تېپ رسکار د راټرو او د هغه مخي ته یې کېښدو.

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شیخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شیخ

په تپوس باندي هغه ته د احسان د پاس کبدو خبرو اوکره . هغه هم دېرخوشحاله شو او رته يې اووسي ، ”بچه چې سباله حجري ته درشے نو زماله خوا مبارکي ورکه .“

دي نه مخکنېي ستارخان هغه ته یو خل ولیس وو چې ”دَ پاره تيارة نوکري پرته ده خو شرط پکنې دادے چې ده دولسم جماعت پاس کړي .“ د هغه دغه خبره بالکل رشتیا اوخته . د هغه د پاس کبدو زېږي لا چلېدل چې دا سه ايس آئي (ASI) پوست د پاره وریسمی د انټرويو کال راغني . هغه خپله دي اېم سې خان سره واختسته ، پلاز سره په ګادې کښې کښاستو او انټرويو د پاره لارو . هم په دغه ورځ د هغه انټرويو هم او شووه ، د هغه مېډیکل انسپکشن هم او شو او هغه ته د تېرنېنګ د پاره د تلو آیده هم درکې شو . بله درڅ هغه خپل سامان او بسته او تله ، پلاز سره په ګادې کښې کښاستو او تېرنېنګ د پاره هنګو ته روان شو .

د فقیر بابا او د هغه د تېرو انټو ترمینځه د روغې جوړي خبره چلېده او بیاډ هغوي ترمینځه دعا یې خبر او شووه خو هغوي ترینه خبرنشو چې خڅ او شو . د ګل ناز امتحان هم شروع شوی وو ، امان به د امتحان په تیاري کښې هغې سره مدد هم کووا او امتحان له به یې سکول ته بوتله هم او راوسته به یې هم . د سکول نه په واپسی ، کښې به دواړه د غتني شوی خوا کښې کښاستل ، د بچې د متوقع نمبرو حساب به یې هم کووا او خپلو کښې به یې خپلې خبرې هم کولی . دغه تولی

کوچنے استاذ ته هاغي پوري هغه سره په حجره کښې د هېره چې خپل تول کلام یې تېپ کړو . دي نه پس هغه کوچنے استاذ کورته او رسو او بیا یې د هغه تول کلام په تحریرې شکل کښې راوستو . د خپل عقل ودانش او بصیرت مطابق یې د هغه په څینو تکو کښې ادلې بدلي هم او کړه او بیا یې کاتبه له ورکو .
«وړبېه بړه»

د ستارخان خان زوې احسان په دولسم جماعت کښې نه صرف په اعلیٰ نمبرو پاس شو بلکه په سپلیمنټري امتحان کښ په تبول بوره کښې یې سپکنډ پوزیشن واختستو . د هغه په چران کن کاميابې د هغه توله کورنې . دېرخوشحاله شو او تر لري لري پوري د هغه د کاميابې زېږي لاړل . ستارخان د امان په کارکردګي ، دېرخوشحاله وو او هغه ته یې د لومې انعام افروکړو خو هغه انکار او کړو او رته یې اووسي ، ”ما د پاره لوئے انعام دادے چې هغه پاس شو . د هغه کاميابې زه خپله کاميابې ګنډ او اميد کوم چې زر ترزره به خپل مرام ته او رسې .

ستارخان : ولې نه ، ولې نه ، د هغه کاميابې په اصل کښې ستا کاميابې ، ده او چې ستاتعون او مرسته ورسه وي نومخ په وړاندې به روان وي ”د هغه په پاس کبدو هغه دومره خوشحاله وو چې د دېری خوشحاله . نه په جامو کښې نه خانېندو . په دغه خوشحالی کښې هغه په بازار کښې د مېټه تای دېلې واختستاو کورته یې یورو . د پلاز

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

گل ناز (خاندی) یوه خبره ده موري، یازما یاد عارف جمال دناوي.
دلبرو ترور: یوه خبره نه ده لوري داد کلشوم دي.
گل ناز (به حبرانتیا) کلشوم ...؟ کلشوم چي داعلی رحمان په نامه
شوی ده؟
دلبرو ترور: هاو، هغه داعلی رحمان په نامه شوی وه خو هغه لا
وروکے ده، داده نه ده او هغه په پېغله ده. موږ دافصله
اوکړه چې هغه به عارف جمال ته داده کړو او چې علی رحمان د خبره
لوسے شي، زلمت شي نو بیا بشخي دهري.
گل ناز: او زماد قسمت فصله مو چا سره اوکړه.
دلبرو ترور: ستاد قسمت فصله د جرګي مشرانو بهرام سره اوکړه.
گل ناز: زماد تپوس نه بغېر؟
دلبرو ترور: د جینکونه ثوک تپوس کوي؟ د هغنوی د قسمت
فصله مشران کوي.
گل ناز: که زه؟ دی فصله نه انکار اوکړم؟
دلبرو ترور: خبردار لوري. دا خبره دي د پلار په مخکنې او نکړي
ګینې زې به درنه پریکړي او سپو نه به یې واچوی.
گل ناز: ژنه رانه ولې پریکړي. توله مې ده توټي کري او سپو ته
مې ده واچوی. بهرام زما د رورقاتل ده او زه؟ د هغه چاناوی نشم
جوړیدي چې لاسونه یې زما د رور په ونورنگ ده.
دلبرو ترور: د اسي خبری مه کوه لوري. په ده فصله هم شوئه ده او

خبرې د خوبو نه دکې وي او چې کله به دغه خبرې خوش خلله او شوې
نو بیا به ترینه د مازنګرد ملاقات په وعده هغه رخصت و اخستو او
هغه به کورته روانه شو. دا سلسله چلبده او د هغوي مینه خوبیده.
د هغنوی د واده تیاري شروع وو خو فقیر بابا ته د هغې د امتحان
ختمبندو انتظارو. کله چې د هغې امتحان ختم شو او هغه په کور
شوه نو د فقیر بابا او دلبرو په هلو خللو کښې نوره هم اضافه او شوې.
هغه د چا خبره چې واده ته ده شوک واده ګئے نه واتي. د دی خبرې
احساس فقیر بابا ته هله او شو چې خپله پري راغله. خو هغه مطمئن
په ده وو چې هغه سره د پېسوا هیڅ کمې نه وو. د امان د درې
څلورو کالو توله ګټه وته هغه سره او هغه پېسې به هغه د خپل
ضرورت مطابق خڅ کولے.

په هغه ورڅ گل ناز دو مره خوشحاله و چې د دېري خوشحاله. نه په
جامو کښې ته خائیده او پښه یې په زمکن کله لګبده چې د هغې د
واده جوړي جامامي او کالې پتري راغلل. هغې هغه تول کالي
راواخستيل او په خپلې غاري، غورونو او لاسونو کښې یې واچول.
دلبرو ترور چې هغه په دغه حالت کښې او لیده تو مسکی شوه او
ورته یې اووی، "یې جینې. تاخو پردي کالې واچول. ستا کالې لاتiar
نه دي، هغې پېسې به بیا خو".

گل ناز: ولې موري. دا کالې زمانه دي؟
دلبرو ترور: نه کنه، دا ستا نه دي، دا د عارف جمال د ناوي دي.

ورکی لادی (پنیتو ناول)

نېټه هم اپنسودے شوي ده، ده غفوړي ترمینځه خوږي ترخې لارواني
وې چې فقير بابا کورنه راغني. د هغه په راتلوا دواړه چې شوي. دلبرو
تررور په خیل کار کښي لګيا شوه او ګل ناز کوکني ته لاره او کت کښي
دېډه دویه پېړوته. د هغه د مور او پلار ترمینځه په خبرو کښي هغه ته
دا هم معلومه شوه چې د آمان دولي. بدَ خالی په وړخ راشي، داتوار په
ورڅ به ولیمه وي او هم په دغه وړڅ، مازگړ به د هغه دولي د کوره
اوڅي. د هغفوړي په انکشاف هغه دېړه پېړشانه وه. هغه غوبنټل چې
آمان د دسے تول صورت حال نه خبر کړي او ده غفوړي ترمینځه هیڅ خبره
پېټه پاتني نشي. په دې وجه هغه مازگړ آمان ته په داسې وخت کښي
کال او کړو چې هغه خپله ډټوپي ختمه کړئ وه او کورنه پې داتلوا
تیاري کوو. هغه چې موبایل اوچت کړونو مُسکے شو او سې وټيل،
هبلو دېر، زداده تیاري کوم او کورنه درڅم.^{۲۰}

گل ناز: دَرَاتْلُونَه مخکنېي يوزېرے ووره او هغه دا چې زمونې...
 زمونې دَوَادُونَو نېټېي کېښودې شوه.
 امان (به جهارنیا): دادنو...؟ که واده؟
 گل ناز: واده ته بلکه دادونه. ستا ډولی، به د خالي په ورڅ راخې، او د
 اتوار په ورڅ به ولیمه وي او زما ډولی، به هم په دغه ورڅ ستاد واده د
 ولیمي نه پس اوخي.
 امان: دا زه خه اورم؟ زه د توقسي په موډ کېښي نه یم گل ناز. زه
 سنجیده د یم، ماسره سمني خبرې کوړه.

مکالمہ شیخ

برو ہذہ سچ (پنستو ناول) وہکی لادی

گل ناز: زہ تاسرے تیوچی نہ کوم بابو، زہ بالکل سنجیدہ یم او سنجدیدہ خبری کوم، او ما چی خٹھ اووی دا بالکل حقیقت دسے بابو.

امان: ددے مطلب داشو چی ستا وادہ بل سره او زما بلی سره کبیری.

دا خٹھ اوشو؟ زما په نصیب خوک دی اوستا په نصیب خوک دی؟

گل ناز: زماد قسمت فبصلہ بهرام سره شوی ده اوستا کلشوم سره.

امان: دا دواره خوک دی؟ زہ خو دوی نہ پېژنم؟

گل ناز: بهرام زمون پتیری او زماد رور قاتل دے او کلشوم زماد رور چنغلہ وہ خود هغۂ د مرگ نہ پس د علی رحمان په نامہ ناسته وہ۔

امان: دا فبصلہ چا کرے ده؟

گل ناز: زماد قسمت فبصلہ جرگی مشرانو کپے ده اوستاد قسمت فبصلہ زما موری پلار کپے ده.

امان: ستاد مورپلار عزت په خپل خاۓ دے خوزۂ هغوی د فبصلی پابند نہ یم، ستا نہ بغیر زۂ دبل چا تصور هم نشم کولے.

گل ناز: دغۂ حال زما هم دے بابو، تا انکار کولے شے خوزۂ خڑا اوکرم؟

امان: زہ تالہ هیخ مشورہ نشم درکولے، البتہ په خپل خان می وس رسی او ہیبحوک می نشی مجبور ولے.

دی سره هغۂ موتابل بندکری، یہ موترا سائبکل سورشی اوروان شی، چی دیہتی، دحدود نہ اوتو اوشاری ته شونو هلته د موترا سائبکل نہ کوز شو اوپہ زمکہ کپنستاو. هغۂ دہرہ شبیہ ناست وو

أبوذ شيخ

ورکی لادی (بپستو ناول)

اور سپدہ، دھنے په تپوس فقیر بابا خاندی او په خندک بنی وائی،
”جہنی خوک پر دی نہ دہ، زما خپلہ وینه یعنی خورڑہ اوز ماد
خُدا کے بخلی زوی چنگلہ ده۔ دھنے دھرگ نہ پس هنہ داعلی
رحمان په نامہ ناسته وہ خو علی رحمان لا دروکے دے او هفه ماشاء
الله ستایہ عم بخه سغلہ ده۔“

امان: به نو لکه دعارف جمال میراث داعلی رحمان او داعلی رحمان
میراث: ماشی.

فقیر بابا: نہ بچے داسی نہ دہ . د عارف جمال میراث هم عارف جمال
تہ اور سپیدو۔ تہ ماتھ د خیل زوی عارف جمال نہ کم نہ بسکارے۔

امان: بابا، ستاسو په مینه کښي هیڅ شک نیشته خوړه لافي
الحال واده ته تیارنه يم.

فقیر بابا، ولی چه؟ خُش خبره ده؟ ولی تبارنه نبی؟
امان: تیار خنکه نه یم بابا چی نه می خپل کورشته نه در، نه می په
سمه درک لکی نه په غر، په داسه حال کښی زهه واده تصوّر هم نشم
کولے.

فقیر بابا: په دی خبره دے په خفه کوم بچے. دازماکور گیني ستا
کورنده دے؟ او که تئي پرداز گئني نو داسے پوخ کاغذ به درسره
اوکم جي، تول عمری به ستاشي.

امان: نہ بابا، ستا مینہ او اخلاص په خپل خاے دے خو زَہ ستا
اولاد او پہ تپرہ تپرہ وروکے علی رحمان په یول حاظ سره هم دَخیل

مکالمہ شیخ

او د قسمت په دي ناگهاني پنهنه يي سوچ کوو . نمر په غرغره وو او
هغه په ظاهره د هغه د جو بيدو په تماشه خو په خيال کبني دېر لري
تلے وو . دومره لري چي نه ورته د نمر پروپو احسان او شو او نه د
تيري خوريدو . د مابنام تيري د چاپير بال په هر سنجر لکد د تور لينکر
خوريدی او د هغه په خنگ د هغه د زنې تيرو سره په جنگ وي . هغه
ته داسي معلوم مبده چي د هغه اميدونه او رامانونه کچه په کچه
سوژپري ، د دغه ارمانتونو د سول یوئين په مايوسنه فضا کبني
خورپري ، هغه ورته په بي و سه ستر ګو ګوري خونه خڅکوله شي او
نه خه ويله شي ، نه يبي پچ کوله شي او نه يبي پيرښوده شي . د
دغه تيرو په بدر ګو کبني چي هغه کورنه او رسپدو نو فقير بابا ،
کو چنې استاذ سره ناست وو او خه پتنې پتني خبرې يبي کوله هغه
ورتلو سره په هفوئي سلام واچو او د دواړله يبي لاس درکو . د سلام
اخستو سره فقير بابا مُسکي شو او هغه ته اي او وسے ، ”راخه بچې
راخه ، د په عمر خاوند يي ، هلو او س موستا او ستاد او ده خبرې
کوله ، راخه کېنه بچې .“ هغه په سنجده نظر هغه ته او کتل او
و سه ونبل ، ”زماد او ده په باره کبني ؟“ فقير بابا خپله مُسکا او په
کړه او وسے ونبل ، ”هاؤ بچې ، ستاد او ده باره کبني .“ نېټه مو اينې
ده ، ما خپل خان پوره کړے دے . د جيني د کور خه تکو پکو سامان
پاتے ده نور خه شوي دي .

امان: د جیني د کور...؟ بابا، دا جیني خوک ده چې زما په پچه

ورکھ لادی (پینتو ناول)

حق نه محروم لیدل نه غواړم.

فقیر بابا: دا به خټه کېږي بچے، ما خو اوس نېټه هم اېښي ده او خپل اوډ جیښي کور مې هم پوره کړئ ده. که دا واده خدايې مه که اونشي نوزه خوبه تولو خلقو ته مخ تورن شم. بنې زه درنه خم اوډه په خپله خبره سوچ اوکړه، بیا کوچني استاذه واتې، "اشنا د هلك پوهکه چې اوډي نه شرموي".

کوچني استاذ: خټه ورشه فقیرخانه، دے به زه پوهکم، دې سره هغه کورته روان شی. د هغه د تلو نه پس علي رحمان دودی راړوي. هغه پلار سره دودی، ته کېناستو، هغه سکه هم اونکړه خو هغه یې مور کړو او خپل کت ته یې ارسوو. کوچني استاذ چې په خپل کت کېښي ده واجوله نو هغه ته یې اووے، "امانه بچې، ستابو دواړو خبری ماوریدے، داسي معلومېږي چې فقیرخان خند شو."

امان: بابا، ما خو هغه ته هیڅ سپوره ستنه نه ده پېلې، صرف هغه خټه مې پېلې دی کوم چې حقیقت ده.

کوچني استاذ: بچے خپل تېرژوند رایا کړه او اوستني ژوند سره یې مقابله کړه. په زمکه اسمان او په سمه او غرز مونږ د پنائي هیڅ درک نه لګبد او د پنائي په تلاش کېږي جران وېړیشان ګرځیدو. هغه مونږ له پنائي هم راکړه او د ژوند تولو سهلتوونه یې هم راکړل. د هغه په ضمانت نه توک شوئے او نونکر خټه بلکه افسر شوئے. دې نه علاوه هغه اوډ هغه بې بې تانه د خپل زوی په سترګه ګوري، چې هغه اوډ

بڑو بډ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

هغه بې بې تاسره دومره مینه کوي اوډ خپل زوی چنګله یې په تا پېږزو شی نوته ولې انکار کوئے. ناشکري مه کوه بچې، دا دېره بنه موقعه ده. یو بډه هغفي پناد مراد او شې، بیا که ته یې او که درېمه دا چې تراخره پوري به زماڻو ند سهاره وي. بیا که ته یې او که نه یې هغه به زما خدمت کوي او زموږ به خپل کور وي. موږ به ترڅو پوري دَل لاس ته ناست یو او خُدائيه مه که، که دا موقعه درنه لاره شې نویبا به تول عمر دغسي یک سرگرځي. پېښخي د پېښو کار دے او ستابه مور شته نه خور چې ستاد پاره رشتہ او غواړي. دا موقعه غنیمت او ګټه. د الله شکر او پاسه او کفران نعمت مه کوه. ته زما خبری اور یې که نه؟

امان: هاو بابا، ستابه خبری او زم خو ماله د سوچ موقعه راکولې شے. کوچني استاذ: تانه د سوچ نه بلکه د مشوري ضرورت دے او هغه ما درکړه. ستابه زړه کېښي چې خون ناست دي، هغه د خپل خان نه سیواتا چړي هم دَلې سوچ ته نه پېږدي.... که دغه اوشنډو نو خټه او شو. ته د هغه مجبوري ته هم لې او ګوره کنه. د هغه په وجډ د هغه توله کورنې، د دشمني نه پیج کېډ بشې. تاله پکار دي چې د خپل خان نه بلکه د هغه چا په باره کېښي سوچ او کېښي د چا په دسترخون چې کېښي اوډ چا په تالی کېښي چې خوره شکه. بچې، د شریک حبات فېصلې په اسمان کېښي کېږي او فرشتې پوري امين واتې، د اسمان د فېصلې اوډ فرشتو د امين تضحيک مه کوه او دغه فېصله

ورکم لادی (پینتو ناول)

په خندا خوشحالی، قبوله کړه.
امان: بابا، د اسمان د فیصلی ماته علم نیشته خوکه دا ستافېصله
وي نوژة ستافېصله نشم ماتولے.
کوچنې استاذ: زمانانه هم دغه اميد وو خه اوس ایت کريمه اووايده او
بي غمه اوده شه.

«دويجه برهه»

امان دېر په مشکله کښي ګبرو، هغه نه دپلار مخ غورڅولے
شو اونه یې ګل ناز پرېښوده شو، یو خواه هغه هغه پلارو چې په
رنډوستر ګوېي د هغه تربیت کړے وو او هغه یې زلمه کړے وو، بل خوا
هغه ګل نازوه چې د هغه نه بغیر هغه بل جاسره د واده تصور هم نشو
کولے. هغه دزې د پاسه دپلار مشوره او د هغه فیصله اومنله، او هغه
سره یې د موبایل رابطه هم ختمه کړه او د ملاقات سلسليه یې ختمه کړه.
هغه هغه ته خوخو کالونه او کړل او خوخو مېسجونه یې ورکړل خر هغه
نده هغه کال واختن او نه یې د هغه مېسج او لوستو. د کوچنې استاذ
له خوا چې فقير بابا ته ګرين سګنل ورکړے شونو هغه دېر خوشحاله شو
اوچېلې هلي خلې یې پا شروع کړے. هغه په دغه هلو خلۇ کښي هغه
او دېرسو ترور یوه ورڅ سودا د پاره بازار ته تلى وو علي رحمان ګډي بزې
خرنډله بوتلے وسے او هغه په کور کښي یواخې وه. هغه ته چې موقعه
ملاؤ شوهو نو هغه سې په دايسې وخت کښي ورغله چې هغه په موټر
ساتېکل سور شو سے وو او ډيونتی له روان وو. هغه چې هغه او لېډونوډ

بروټې شېخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

هغه محني ته اوږیده. هغه دغه په اشاره د موټر ساتېکل نه کوز شواو
په زمکنه اوږيدو. هغه، هغه ته په برندوستر ګو اوکتل اوورته یو لووی،
بابو، ته د مردمه مغزرو شو سے چې ته زماکال اخلي اوئه ماله د مېسج
جواب راکو سے؟ ولې ... دغه ستا مينه وه. زه ستا خبر اوستا دین
پسي لپونې یم اوستا پروا هم نیشته. زما خو په تا دېر اعتبار وو؟ چې ته
هم دايسې شو سے نو د چانه به ګیله اوکرم؟ «پېړه د افسوس خبر ده»، هغه
، هغه ته په مایوسه نظر ګوري او وائی، «ګل ناز، ته چې هرڅا وائی
نو ډیلې شي. په ماستاخبرې بلکه ستا ګیلې بدې نه لکي ځکه چې
کومه لویه مونې سره کېږي نو هغه مونې د پاره ناقابل برداشت ده خو
کوم حالات او واقعات چې مونې ته پېښ دې د هغه تقاضا داده چې
مونې دواړه بادل ناخواسته حالاتو سره سمجھوته اوکړو او په بتو
ستر ګو د تقدیر فېصله او منو. کېډېشي دېکښي زمونې خبر وي.
ګل ناز: ستاده خبر او شرنه خبر نهيم خو ستا په جډاني کښي زما
هیڅ خپر نیشته. زما خبر په دېکښي د سه چې ته زما شې او زه ستا
شم. زه تا په هره جائزه او ناجائزه طریقه حاصلول غواړم. بابو، ته زما
د ژوند اخري منزل یې. هغه منزل چې ما د هغه دېر خوبونه لیدلي
دي خو په پېښه مې لا لیدلي نه د سه. چې ته زما د ازري مل شې نو
مونې خپل مرام ته دېر په اسانه رسپدې سه شو. بابو، ما په نيمه لاره
کښي مه پېړدې پلېز. ماسره یو خل بیا وعده او کړه چې مونې به د ژوند
په منزل کښي د خپل منزل په لورتل ترتله یو یو. «هغه، هغه ته د

أبوذ شيخ

ورکی لادی (پستو ناول)

مودی تبری شی او هیچ به اونشی . ماله مختصر جواب را کرده چی
. No بای yes

امان: سوری گل ناز، زَهَّادْ خپلی ناکامی. اعتراف کوم او دبر په افسوس سره داویم. هنچه په بی صبری سره د هفته خبره پریکوئی او واتی، «معافی غواړم بابو، خویو ټپوس درنه کولی شم؟ چې آیا زمونږ ځدائی ډتقدير فبصله ده؟ آیاتانه داعلم شته چې ډتقدير زمونږ د تریون خلاف فبصله کړے ده... زمونږ مشرانو فبصله ډاقعی ډتقدير فبصله ده او که نه په ډتقدير یو لزام ده؟... ډتقدير خبری مه کوه بابو، هیچاته نه خپل ډتقدير معلوم ده اونه خپل انجام. بهتره داده چې مونږ ډتقدير په خاصه ډفطرت فبصله اومنو. او زمونږ ډفطرت، ډفطرت ده پېرنزدے ده کڅکه چې زمونږ ډفطرت یو ده، زمونږ میشه، اميدونه او اړمانونه یو دي، زمونږ هرڅه هرڅه یو دي نو مونږ ډفطرت په خوبینځه ولی نه خو... مونږ ډفطرت فبصله ولی نه منو. بابو پلیز، راخه چې ډفطرت فبصله اومنو او همیشه همیشه دیاره یو شو.

امان: گل ناز، زمادزیہ په زخمنو مالے مددوره وہ دکومو
اذیتکو مرحلونه چو زټپېرم، تهڈ هغې تصور ھم نشي کولی.
بنې به داوی چې یو لوندو سترکو ڈیوبل نه جُدا شواوده ڈوند کتاب
داباب همبشه همبشه دپاره بند کړو. زما دعا ده چې تهڈ په نو سے کور
کښی خپل شریک حیات سره خوشحاله اوسي، او دابه هله کېږي

مکتبہ شیخ

ورکی لادی (پستو ناول)

امان: گل ناز، تدمذن ساز او زمادزیره اوزیبی. تانه بغیره زند
صرف نہیں گرے یعنی بلکہ بیل چارسہ دخوحاله روند تصور ہم نہیں
کو لے سکتے خواسته دخوحالی دبارہ دخیل محسن ہے کور اور نہیں
لگکولے۔ مامعاف کرہ یا لیں۔

اکل ناز: بابو، داسی ڈے مایوسی، خبری مٹہ کوہ پلیز، موٹر نہ ماشومان
یواونہ ناپو هد جاھلان یو، موئی تعلیم یافتہ یو او خپل بنہ بد بنہ
پپہرنسو، راخه چی دی ناترسہ رواجی معاشری ڈمود مودوراوجی
دستورونہ مات کرو او دواره خنگ په خنگ ددی نہ ڈبر لری لا شو..
راخه چی ڈژوند دا خوبی لمبی په خوبو خوبو خوبی تہری کرو...
سوج مٹہ کوہ بابو، ڈا سوچ وخت نہ بلکہ ڈاعمل وخت دے.
کپدپشی داسی موقعہ بیارانشی... خد چی ٹھو پلیز۔ امان گوری
ھفتی ته خو په خیال کبنسی ڈخپل پلار مخی ته ناست وی د ھفتہ
تصحیحت امسو خبری اوری، اود ھفتہ په دی خیرہ سوچ چی،
ستا پہ ذہن کبنسی چی خوک ناست دی ھفتہ ڈخپل خان نہ سبو اتا
چری ھدم ڈبلی سوچ ته نہ پیرپردی، تالہ پکار دی چی ڈخپل خان نہ،
بلکہ ڈھفے چا په بارہ کبنسی سوچ اوکرے ڈا چا په دسترخوان چی
کبنسی اود ڈا په تالی کبنسی چی خورے خکے۔ ڈھفے سوچ چی
لئو اور دشونو دا گل ناز ڈصیر مزے لنڈشو او په بی صبری سرہ بی
ھفتہ اووی، ”تھے ڈھفے سوچ کوئے بابو، پہ دے سوچونو کبنسی به

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

چي موئپ يو بل داسې هېرکړو لکه چي نه موئپ يو بل لیدل وي او نه مو پېړنډلي وي ... ماسره د رابطي کولو کوشش مه کوه پلیز، زه درنه لایم د الله په امان ... ګل ناز هغه ته به مايوسه نظر ګوري او وانی، ”د الله په امان“.

خومره خومره چي د هغه د واده نېټه نزدې کېدہ هومره د هغه پېړشانی زیاتبده. هغه به سحر په خړه د کوره تو او ماسختون تېږد کوره ته په داسې وخت راتلو چي د هغه پلار به دوډي، خورلې وه او په څېلې بستره کښي به یېي د هغه انتظار کوو. هغه به د راتلو سره پلار ته سلام اوکړو، دوه خلور خبرې به یېي ورسه اوکړے او په څېل کت کښي به سملاستو، د هغه ته په دیوټي، کښي دلچسپي پاتې وه او نه په څېل خان کښي، د ساه ساتلو د پاره به یېي د بهتى، مزدورانو سره قوت لایمومت خوراک کرو نور هیڅ نه. یوه جوړه جامۍ به یېي خو خو ورځۍ په غاړه کښي وي خود جامو بدلو لو توان یېي نه لارلو. کله کله به لکه د رک لیسوني په ورکولارو ګرځېدو او خپل ورک منزل به یېي لټهو. د مايوسې په وجه د هغه د معزو جلی، هم نږي، شوي وه. په نه خڅه خبره به یېي د بهتوم مقامي منشيانو سره، د ګاډو ډرائیورانو او مزدورانو سره جنګ جهګري کولې. هغوي د هغه خلاف ستارخان ته خو خو خلله شکایت اوکیل خو هغه به هغوي له تسلی ورکړه او معامله به یېي رفع دفعه کړه. یوه روغ چې دېپسوس ورکولو د پاره هغه د ستارخان حجري ته ورغی، نو ستارخان او احسان دواړه په حجره

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

کښي موجودوو. هغوي چي هغه او ليدونو خلاف معمول دواړه د هغه احترام کښي پاسېدل او دواړو واره په واره غاري ورکړے. د روغ جور نه پس هغه ستارخان له د روپو تهيلی، او رسیدونه ورکل او احسان سره لنګي ته کيناستو او د هغه نه یېي په مُسکا مُسکا د هغه د صحت او د تېښنگ په باره کښي تېسوونه کول. ستارخان د روپو تهيلی، او رسیدونه یو خواهه کښيدول او هغه ته یېي په خندا کښي اووسي، ”دا بئهه د چې راغلې، موئپ هم ستا انتظار کوو.“ امان هغه ته په حبرانتیا او کتل او ووکې وئيل، ”زمما انتظار...؟ ستارخان یو خل بیا په کرس کرس او خاندل او ورته یېي اووسي.“ هاڼ، هاڼ ستا انتظار موڅکه کوو چې تاته مو حاجت ده،
اماں (په حبرانتیا) حاجت...؟ تابعدار خان چې حکم.

ستارخان: حکم نه خواست. او هغه دا چې د احسان تېښنگ په اخري مرحلو کښي ده. د ده فیزیکل تېښونه شوي دي او په هغې کښي پاس شوې ده خو د پولیس اډ یوډه پرچه پاتې ده. چې هغه هم پاس شي نو د ده تېښنگ به مکمل شي، پاسنګ آوت پرېډ به اوشي، په اوږدو به ورته یو یو ګل اولګوی او د خبره افسر به شي. تاته خود ده قابلیت معلوم ده چې غور منګه ده، خاځکه ورپورې نه انځلی. ده خان سره پرچه راټویه ده. دا ورله زرزر حل کړه چې دي نه هم یېي غمه شي (احسان ته) ”هلكه امان بچې له پرچه ورکړه چې حل یېي کړي درته.“ احسان چې امان له پرچه ورکړه او هغه او کتلنه نو

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ھغی کبئی داسے سوالونه وو چی ھغہ پری نه پوھبندو. ھغہ دا شرمہ مُسکے شو اورتہ یی اووے، خان جی داتول سوالونه پولیس لادہ سره تعلق لري. ماڈپولیس لادھ مطالعہ نه دا کرے. په دی وجہ ڙا پری نه پوھبیم.“

ستارخان: په کومو چی پوھبے ھغہ حل کر، نور بدیا شی.

امان: خان جی، داتول کویز سوالونه دی اوزمارته هیچ تیاري نیشتہ.

ستارخان: ٻنه نوبیا؟

امان: بیا دا چی ڈپولیس لادہ ماهر نه مدد داخلی بله هیچ لارہ نیشتہ.

ستارخان: ٿند ٿن کوشش خواوکر کنه.

امان: سوری خان جی، ڙا دانشم کولے. ڏھغہ په انکار ڏھغہ سترگی هم بدلي شوي او ڏخلي ڌانچه یې بدله شو. په انتهائي سپکه لهجه کبئی یې ورته اووے، ”چی نشے کولے نو خد پاسه ورک شه. هسی راته کت کبئی ناست یي.“ امان چی په رومبی خل ڏھغہ ڏخلي نه دومره سپک الفاظ ووریدل نو په خپلو غوبونو یې ڏ

داغه تکو اوریدو خیال نه راتلو خو کله چی ھغہ ورته بیا اووے، ”ٿند پاسه پاسه، چی ته دومره معمولي کارنشے کولے نو خوری به ماله ڇھتوري اووھے.“ ڏھغہ په وپنا امان سپک پاسپدو او سپک روان شو. ھغه ته ڏستارخان په سپکه رویه دومره صدمہ او رسپدہ چی کور ته ڏتلو په وخت کبئی په ورکولا رو سر شو. خود ڈبر کوشش نه پس چی کلہ خپل کور ته او رسپدنو په خپله بستره کبئی پربوتو

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

خوتوله شپه کبئی یې تکے خوب اونکرو. چی کلہ به یې سترگی ورغلی تو ھغہ به ورته مخکبئی شو اودا تکی به یې اوریدل، ”چی نشے کولے نو خد پاسه ورک شه، هسی راته کت کبئی ناست یې... ڇھ پاسه پاسه، چی ته دومره معمولي کارنشے کولے نو نوری به ماله ڇھتوري اووھے.“ داتول تکی به هغۂ ته مخکبئی مخکبئی کپدل او لکھ دا مارانو به یې تکونه ورکول.

ڏھغۂ نه په خپل کور کبئی ڙيڻ لکپدو او ڻه په ڊيوتی کبئی. ھغه غوبنسل چی ھغه لکھ دا مخکبئی غوندي خپل پلار بیا ڏلاس نه او نیسي اود دغه خاۓ نه ڈپر لری لاوشی. په دے غرض ھغۂ خو خو ٿلہ پلار ته خلہ جو ره کرھ خو په نامعلومه وجہ به بیا چپ شو. کومه خبره چی ھغه خپل پلار ته کول نه غوبنسل ھغه یې یو ورخ ستارخان ته ڏيو خط په ڏزیعه اوکره. ھغۂ چی ڏھغۂ خط او لوسنلو نو ورته یې اووے، ”ٿئه نوکري ولی پر بنسو دل غوارے، تاته ڇھ تکلیف دے؟“

امان: ماٽه ستاسو له خوا هیچ تکلیف نیشتہ خو دلتہ می نور ڙيڻ نه لگی، ڙا ڦويم چی ما سره حساب کتاب او ڪرے او ماله رخصت را ڪرے. ستارخان: حساب کتاب دادے چی ستاد دی میاشتی تنخواه فقیر بابا اورے ده. دی نه علاوه دوہ میاشتی مخکبئی یې ستا په سر دوہ لاکھه روپی، ایلوانس کبئی اخستے دی، امان چی ڏھغۂ خبره ووریده نو په شونبوي ڙيڻ او وھله او په تندی یې نری خوله را گله.

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

هغه دَتندي خوله په لمنه اوچه کره او ورته بې اووسي ، "مانه په دي
باره کېنىي هيچ معلومات نىشته ."
ستارخان: تاتاه بە ئەوي خو ماڭە شىتە او ما ستاپە كەھاتە كېنىي
لىكلى دي . او كە ستازما پە خلە اعتبار نىشى نو تىپوس ترىنە او كە .
امان (داناخالى خندا) نە خان جى ، داسىي هيچ خېرە نىشىتە .
ستارخان: اوس ستا خوبىنخە دە كە تە ماسەرە كار كۆسە خۇ ۋېرە بىنە دە
دغە پېسىي بە ستاپە تىنخواه كېنىي لېرى لېرى كەپبىي او كېپبىي او
ماسەرە كار نە كۆسە نو دغە دوھ لاكەھە روپى . نغدى را كەچى ستا
كەھاتە خىتمە شى .

امان: نە خان جى ، داسىي هيچ خېرە نىشىتە . زە بە تە هاغى تاسو سە
كار كوم چى ستاسو قرضە خىتمە كرم .

ستارخان (مۇسکە شى) بىندە خە خېپلە دېپوتى كوه .
امان دا اوپىن بە شا سېپو او خورو . هغە چى خە كېتىل تو فقير بابا لە بە
يىمى ور كۈل او نىتىجە يىپى داشوه چى دە خۇ كال مول هم لاپو ، سود هم
لازو او ايپۇوانس پېرى دېپاسە . دە هغە پە پېشانى . كېنىي نورە هم اضافە
او شوھ خو هغە دە خېل خېگان اظهار نە فقير بابا تە او كەپو او نە پلارتە .
دە هغە وادە تە دوھ ور ئىخى ياتى وي چى فقير بابا او دە هغە بېشىخى دە هغە
دە ئاپىي جورىي جامىي او كالىي پېتىي سترگىي پروت وو ، چى كەلە پە هوش
سەھرىي واجولىي ، او دە ئاپىي كور تە بې يورپو . هلتە دە ئاپىي جورىي جامىي
او كالىي پېتىي بىشخو تە اوپىنلى شو ، مباركىي واختىلى شو ، هغە

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

هەرخە ئېي دە رواج مطابق دە جىنى . مور تە بېپىشۇدل او هغۇرى ترىنە كور
تە واپس راغلەل . دە كىل ناز وادە شوي خوياندى هغۇرى كە راغلى وي او
منىگى دېكچىي وەلى كىدل . پە امان او كىل ناز دغە تېنگ تىكۈر لەكە دە
توبىك دە كولو لەكپۇدو خو هغۇرى دېرداشت نە سپوا هيچ نە شو كولى .
پە سپا چى امان دېپوتى . لە لاپا وار دە بېتۇ نە بېپىسى راغونە
كېرە ئە مازىكىرىي دە ستارخان حجرى تە اورى سە نۇر ئىخى واختىتە .
سەمە لازە بېي پېپىشۇدە او شاپا ئىي مەخە او كە . هەغە تە مابىنامە
پۇرى پە دغە ور كو لارو كېنىي ور كەرخېپۇدو خو دە لارى سەر نە
معلومىدۇ . پە دېكېنىي دوھ مىلسەن كسانو چى هغە او لىيدۇنۋە هغە
مەخە بېي اوپىنبو . هغە چى دە هغۇرى پە نىيت پوھ شۇ نۇدە تختىبۇ
كوشش بېي كۈپو خو پە هغۇرى كېنىي دە بېتە ئاواز چى ، "دە تختىبۇ
كوشش مە كە ، هەرخە چى در سەرە وي ، هغە را اوپاسە ، شابە زىركەه ." .
هغە اوپىدۇ او پە يەرە بېي هغۇرى تە كەتل . پە دغە كەتكە كېنىي
پېرى يو دە كۈندىغان كۈرار او كېپ . دە كۈرار سەرە هغە بېھو شە شو او دە موتە
سائىكىل نە لاندى پېپۇتو . بىا داوار دە هغە تالاشى واختىتە ، دە پېسىدە
تەھلىلى نە علاوه خېل جېپ خېچ بېي ترىنە هم واختىتە او موباتىل
ھم . بىا داوار دە هغە پە موتە سائىكىل سوارە شو او دېپر پە تېزى ، سەرە
لارپا اوپۇتلى . هغە دېرە شېبې پەتىي سترگىي پروت وو ، چى كەلە پە هوش
كېنىي راغلىي او خان تە بېي او كەتل نو دە ئاغوستو جامونە علاوه هغە
سەرە هيچ نە ووباتى . هغە يو دە شېبې پە غېپۇلۇ سترگو پروت وو ، بىا

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

پاسیدو، خان بی اوختنیو او په یو طرف روان شو. غوته نیمه شپه وہ چھی هغۂ دستارخان حجری ته او رسیدو. د. حجری گپت بند وو خو خوکیدار په حجره کښی دنه و مبن وو او اخ یخنې کول. هغۂ چھی ور او دبوو او په پورے گپت یې خوکیدار سره خپل شناخت او کړونو هغۂ ته ورلے کړے شو او حجری ته دنه کړے شو. د خوکیدار په وينا ستارخان هم حجری ته راغنی. هغۂ هغۂ ته تو له قیصه تبره که خو هغۂ هغۂ سره د همدردی په خائی مسکے شو او رونه یې او وسے، "خند ته او س دغه کمره کښی سمله، سباله به ګورو". هغۂ چھی کمری ته روان شو نو ستارخان خوکیدار ته او وسے، "چھی دے سملی نور ورسی د بھرنه بند کړه". دی سره هغۂ کور ته روان شو. د هغۂ د تلو نه پس خوکیدار هم هغسمی او کپل خه چھی ور ته هغۂ ویله وو.

«**خلوډه بړه**»

د امان د واده د نکریزو شپه وه، فقیر بایا د هغۂ تول تبرا نوری مهلمنی د امان سخرگنی کره په نکریزو تلي وي. په کور کښی صرف یوه ګل ناز پاتې وه. هغۍ ته د امان د راتلو د ہر انتظار وو خو چھی ترناوخته پوري هغۂ رانه غني نو د هغۍ په زړه کښی د ہر شکوک و شباهات پيدا شو. د هغۂ پلار هم د هغۂ په انتظار کښی د دی په د دی اوختور اوختو او خان سره ګنبدو. چھی خورمه خورمه بد وخت تبریدو هو مرد به د هغۂ سوساس زباتدو. هغۍ هغۂ سره یو اخري ملاقات او یو خو خبری کول غوبنټل خو چھی د هغۂ په بنکالو یوه

بڑو بڑ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

نشوہ نو هغۂ پسی د هغۂ کوتی ته ورغله. د کوتی ورلرے وو او لالین بلپدلو. کوچنے استاذ چې د چاپه راتلو پوهشونو غاره بې تازه کړه، په کت کښي کښاستو او وسے وئیل، "امانه، ته راغلې، ولی دے ناوخته کړو" د هغۂ په تپوس هغې او وي، "بابا زايم، ګل ناز، بابو لانه دے راغلې؟"

کوچنے استاذ: نه کنه لوري، خدا دے دے خبر کړي چې خه مسله ورته پېښه ده. ته یورېنګ ورکړه لوري چې خه معلومات یې او شې. ګل ناز: بابا، هغۂ زد کال کولو نه منعې کړي یم خوستاسو د مخد به کال ورکړم. د کوچنې استاذ په وېنا هغې هغۂ ته کال او کړو. چې رېنګ ورغی نو او از راغنی، "هبلو سلام علیکم خوک خبری کو سے". دا او ز بدلو وو، د امان نه وو بلکه د بل چاوو، هغۂ او تره شوہ او په بره یره بې او وي، "ما خو بابو یعنی امان ته کال کړے دے، ته خوک یې، ته موبانیل هغه له ورکړه".

اواز: هغۂ تاسره خبری نشي کول، د هغۂ موبانیل ماسره دے ته چې خه دبل غواړي نو وايده.

ګل ناز: زړه تاسره نه بلکه بابو سره خبری کول غواړم موبانیل هغه له ورکړه.

اواز: بې بې، هغۂ بېهوشه پروت دے، خبری نشي کول.

ګل ناز (په بره) بېهوشه پروت دے؟ خبری نشي کول؟ ولی په هغۂ خه شوي دي؟

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

اواز: بی بی، هغۂ اکسپلائنت کرے دے اوڈ مرگ اوڑوند په
کشمکش کېبی بېھوشه پروت دے.

گل ناز: ته خوک خبری کوئے او هغۂ کوم خائے دے.

اواز: بی بی، زۂ د هغۂ دوست اکرم خبری کوم، هغۂ سور پل سره د
سرک په غایہ پروت دے. زۂ هغۂ هسپتال ته اوږل غواړم خونه
کاډاے شتہ اوته هغۂ یواځ پربنوده شم.

گل ناز: روره ته داسی نشي کولے چې د هغۂ په موټر سائبکل
راشے او ما هغۂ له اورسوے.

اواز: ولی نشم کولے خو ته کوم خائے یې، خپله انه پته اوښایه چې
درشم.

گل ناز: زۂ د جینکو د سکول په لاره غتې شوي سره ست انتظار
کوم، زړ راشه روره.

اواز: فکر مه کوه، زۂ دادے درغلم، کوچني استاذ د هغۂ خبرو ته
غور اینې وو او د هغۂ خبرو نه هغۂ ته دومنه معلومه شوہ چې
هغۂ اکسپلائنت کرے دے او بېھوشه پروت دے. هغۂ داغونېتل
چې هغۂ د موټانېل کال ختم کړي تو هغۂ به ترینه تپوس اوکړي خو
هغۂ د هغۂ تپوس ته ايساره نشوہ او ډېره په طرف روانه شوہ. چاپېرہ شاہد وه، شپه تیاره وه او زړه بوګونکي
په طرف روانه شوہ. چاپېرہ شاہد وه، شپه تیاره وه او زړه بوګونکي
خاموشې وه خو هغۂ نه په شاہد وه، نه په تیارا وه او نه په ډېره وه. هغۂ
صرف په دې وه چې زړ تر زړه هغۂ له خان اورسوی. هغۂ په منډه

بڑو بڑ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

منډه او سلکو سلکو غتې شوي له او رسپدہ او د اجنبی روپه انتظار
د شوي لاندی او دریده. نری هوا چلیده، د هغۂ خوري زلغې او نری
لوپته ریده. د شوي اوچې پانچ دوريدي او خڅه په زمکنې پريوتی، خڅه
د هغۂ په سرور پریده او خڅه په خواز شا جهارو بتو پريوتی. دا خاکے
دومنه دروند وو چې د مابنام نه پس دلته هيشوک نشوراتلي. هغۂ
ته پته وه خو هغۂ ته د ټيری احساس څکه نه کېدو چې د هغۂ
طبعي سترګي د چاده راتلوا په انتظار په لاره لګبدلي وي او د زړه
سترګي یې په امان لګبدلي وي. په دغه انتظار انتظار ګښي هغۂ
لري د رنا پلوشې او ليدی. دغې رنا سره د هغۂ په زړه ګښي رنا شوہ.
چې خومنه خومنه رنا نزدې کېدہ هومنه د هغۂ حوصله زیاتیده. په
دي دې ګښي رنا بالکل تاز کړو او پښه یې پري تینګله کړه هغۂ په سترګو
پريوتنه. هغۂ دومنه بې صبره شوہ چې ورمنډه یې کړه، هغۂ له یې خان
اورسوو او په روانه روانه کېښي هغۂ پسې روستو سوره شي. هغۂ په
روانه کېښي موټر سائبکل تاز کړو او پښه یې پري تینګله کړه هغۂ دومنه
تہز روان وو چې هغۂ د چا خبره هوا سره یې خبری کولے.
هغۂ اګرچه هغۂ پسې روستو ناسته وه خو د خیال په بُراق د هغۂ نه
ډېره مخکښي سور پل ته رسپدلي وه او په خپل تصور ګښي د هغۂ
ېې حسه بې حرکتنه وجود ته ناسته وه او په خپلله لوپته یې د هغۂ
وښے وښے زخونه صفا کول. ګاډا په لپ ساعت ګښي د وروکي
سرک نه لو سے سرک ته ووختو. سرک بالکل خوشې تشې پروت وو

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شنخ

او هره خوا مكممله خاموشی او چې چپیاوه. دَشپی توري، گئني اوږدي زلفي د سرک په برینده سينهه تر لري پوري خوري وردي پرتني وي. دغهه توري اوږدي زلفي د هغهه د ګادي د رينا پلوشو سيرلي او مخکښي مخکښي تللي. په تلو تلو کښي به چې ګلهه د هغهه د بدن خهه برخهه د هغهه بدن پوري لکجهه نو د دغهه برقي توانيهه. په وجه بهه د هغهه په برقي رفتار کښي نوره هم اضافهه کيده. هغهه د هوپه آس سورهه د خپل منزل په لور په مخهه روان وو چې د لري نه ورتهه د سرک په مينځ کښي ولار خلور کسان بشکاره شو. په تلو تلو کښي چې هغهه د هغهه اندازهه واختنه نو هغهه د پوليس موباتيل سکواوه وو چې په سرک یې ناكه بندې کړے وه. هغهه په خو خو کېسونو کښي پوليس ته مطلوب وو. د پوليس په اشارهه هغهه دومرهه وارخطا شو چې نه واپس کېډپشو او نه هغهوي ته او دريدې شو. هغهه نه غوښتل چې دومرهه په اسانهه پوليس له په لاس ورشي. په دې ووجه هغهه د پوليس د اشاري هدوه خهه پروا او نکړه او دې په تهزې سرهه د ګل ناز پنهه او لکجهه ده. د تو وتو کښي د ناكه بندې، ستېل بېربر سرهه د ګل ناز پنهه او لکجهه ده. هغهه د خلی نه د ویش او اواز او وتو خو هغهه هدوه د هغهه خهه پروا او نکړه او په مخهه روان وو. ګاډا سے چې د پوليس د قابو نه او وتو نو هغهوي پري د روسټونه هوانۍ فائزه او کړو، د هغهه په حرکتونو هغهه مخکښي نه شکي وو خو پوليس نه د تختبندو په وجه هغهه په هغهه نوره هم شکي شوه او په زړه یې او خوره چې هغهه په دا سې دام کښي ګړهه شوه چې

برو بز شنخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

د هغهوي نه وتل دېر ګران دي. يو خوا د پوليس ترخهه دزهه وسے، بل خوا د هغهه مشکوک کردار او. هغهوي نه پوليس له ګرفتاري ورکول غوښتل او نهه یې هغهه سرهه تلل غوښتل، د دغهه دواړه نه هغهوي خپل مرګ بهتر او ګښو. په دغهه دزو ډزو کښي هغهه د ګاډي نه څان او غور خو خو دېره زیاسپده او د ګښو فصل ته یې منډه کړه او داسي غېښه شوه چې د پوليس د تلاش باوجوده هم پیدا نشهو.

«غېښه پوهه»

د ګل ناز د ګورهه د تو او د هغهه د مور بلار کورتهه د راتلو په وخت او لارو کښي لېر فرقه وو. هغهه په یوه لاره روانه شوه او هغهوي په بلهه لاره کورتهه د نهه شو، هغهه د هغهوي په نظر کښي د مخکښي نه مشکوکه وو خو چې هغهوي یې په کور کښي او امان یې بېړو په کوتې کښي او نهه لیدونه د هغهوي شک په یقین کښي بدال شو چې هغهوي دواړه او ته دی. فقیر بابا توپک په لاس تر غمې شوې پوري تول خایونه پت په پته او کتل خو چې هغهوي یې او نهه لیدل نو کورتهه توپک شو، توپک یې يو خواهه کېښدو او خفهه دلکېر کېښاستو.

دلبرو ترور او د هغهوي لونو چې هغهه په خفگان کښي او ليدو نو تولی د هغهه نه چاپېره کېښاستي او د هغهوي خبرې یې کولې. په خبرو خبرو کښي دلبرو ترور د هغهه نه تپوس او کړو، «دا به خهه کېږي سېد، که هغهه رانشې نو مونې خو به تریور انو ته او شرمېږو.

فقیر بابا: شرم خود دهه او د شمنې پري لا تهري ده. ز مونې جوړه د

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

غوندي په ڙاڙا تبره کره. فقیر بابا سحر وختي ڏکوره اووتو، ڏ جرگي مشرله ورغى او هغه ته ڀي توله قيسه تبره کره. ڏ جرگي مشرنوري طور ڏ جرگي ممبران راوغونبنتل او ڏقير بابا ڏ خلني توله خبره ڀي ورته اوکرے. ڏ جرگي ممبرانو هغه خلۀ ڪپرو او ڏبرى ستغى خبرى ڀي ورته اوکرے. فقير بابا ڏ هغوي سپوري ستغى په فراخه سينه ورپدي او په رون تندى ڀي برداشت کرے ڇڪه چي دے نه بغير هغه هيٺ نشو کولي. داغه جرگي له بهرام او ڏ هغه خپلوان هم راوغونبنتلي شو. بهرام چي ڏ گل ناز ڏ تيختي خبره وورپه نو په جرگه ڪپنسى ڀي په هغه توبك هم اوچت کرو خو ڏ جرگي مشرانو هغه سنگوست کرو او جرگي ته ڀي ڪپنو. تول ممبران ڏ مشوري په غرض په ورو ورو ڏ گل ڪپسی تقسيم شو او چي ڪله ڏ هغوي مشوري مكملي شوي نو تول ڏ فصلني ڏ پاره غوندو شو. ڏ جرگي ممبرانو ڏ جرگي ڏ مشرل په خله په دې فصله متافق شو چي ڏ گل ناز په خاسه ڪلشوم بهرام ته او ڏشي. دې فصلني ڏ پاره ڏ گلشوم پلاڙاوغونبنتلي شو. هغه اکر چه دې فصلني په حق ڪپنى نه وو خو ڏ جرگي مخ ڀي اوئنه غور خولى شو او په داغه فصله راضي شو. تولو مشرانو په دې فصله امنه اوکرو، دعائي خبر اوشه او ڏ بهرام او ڪلشوم نکاح هم او ٿرلي شو. دې نه پس ڏ بهرام خپل خپلوان، ڏ جرگي مشران او ڏ گل نور خلق ڏ بهرام په جنج الارل او ڏ گلشوم دولي. ڏقير بابا ڏ کور په خاسه ڏ بهرام کور ته لاره. دامان په پېسوا چي ڏ هغه ڏ ناوي ڏ پاره

جرگي به خلۀ هغى په سر شوي ده، چي هغه لاره نو جرگي ته هم سخ تورن شوم او ڏ تيرورانو دشمني هم په نوي شكل ڪپني راپبنده شوه. که ڙاڻه ته په قرآن لاس ڪبردم چي ڏ هغى په تلو ڪپني زما لاس نيشته خونه ڀي جرگه مني او نه ڀي هغوي مني ما هغه له پشاني ورکه، ڏ زوي مينه مي ورکه او هغه ماسره هغه کار او ڪرو چي ڏ تول عمر ڏ پاره ڀي په لو ڪے غم وارولم. زموږ مشرانو څه رشتا وي په ڏي چي ڏ هغه سري ڏ ڀدي، نه او ٻيرپه چاسره چي تا احسان ڪري وي. دلپرو ترور: تاخو به ڀي ڏ پلار نه تپوس کرے وو چي هغه خه وائي. فقير بابا: ورغلے ووم خو هغه او ڏ وو، او ڏ هغه نه ڏ تپوس خه ضرورت دے. هغه غريب په خه ڪپس دے؟ هغه خپل وس کرے دے، هغه پوه ڪپرے وو او هغه ماله ڀين را ڪپرے وو چي هغه به چرسه هم داسه ڪار او ڪري چي زما سترگي پري تيتي شي. دے ده پاسه هغه نور خه کولي شي؟ په ظاهره خو هغه ڏ ٻر شيف او چ پنکاريدو خو په داغه چې چې ڪپسى ڀي داسه داغ را ڪرو چي ڏ توبك په گولى. هم نه ورانپري. هغوي داوار و سره خو به بيا گورم خو اوس به ڏ هغه ناوي سره خه کوم؟

دلپرو: هاؤ سريه، سپا له به ڏ گلشوم دولي. هم راخى او ڏ گل ناز نڪريزي به هم راخى... يالله دا به خه ڪپري. داخو تياره دشمني ده. ڏ عارف جمال بالاره، که زما خبره مني خو ٿئه سپا له ڏ جرگي مشران اوونه او هغوي ته توله خبره اوکره.“ هغوي توله شپه ڏ شام غربان

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

را اوپلېر خو چې ته رانه غلے نوزه بې دریسی دا اوپلېرلم، راخه ما پسی روستو کېنھے چې خو۔ فقیر بابا د هغة په خبره کېنھی هدو لم لېت اوتنکو او هغة پسی په موټر ساتېکل سور شو۔ چې لړه شبې تېږیده نو هفوی د ستارخان حجری ته او رسپدل۔ هغة په برنهه کېنھی بالخت ته ډډه وهله وه او بوت سوت ملاست وو. هغه ته مخامنځ یوی ستني پوري امان په پېړي تړلے شوے وو او په مظلومو ستړکو یې یو خواابل خواکتيل. فقیر بابا چې هغه اوپلېد وو د ستارخان د سلام نه مخکېنې د هغة سلام له ورغني. هغه د هغه په احترام کېنې مُسکے شو او هغه ته بې سلام او کړو خو هغه د هغه د سلام په جواب کېنې د هغه نه په مخ داسې سپېړې او وستله چې مخ بې ورله بل طرف ته واړوو. هغه د هغه د سپېړې په جواب کېنې هغه ته بل مخ او نیوو. هغه چې په بل لاس د هغه بل مخ له سپېړې ورکړه نو د مخ په څاله د هغه پوزه او لګډه او بوټي، بوټي، وينه ترینه د هغه په جامو او لاندي په زمکه پريوته. هغه یو خل بیا هغه ته بل مخ پېش کړو خو د سپېړې ورکول په څاله بې ورته اووسي، ”رذیله، کم اصله، داسې کار هم خوک چا سره کوي لکد تا چې ماسره او کړو؟ جيني دے خه کړه؟ کوم خواډے بوتلے ده او چاسره دے کېنولے ده“؟ هغه لاخه جواب نه وو رکړے چې ستارخان ترینه تپوس او کړو، ”فقیر به، د چېنی، خه معامله ده.“

فقیر بابا: ولې خان جي، تاته پته نیشتنه چې دے رذیل بېگاهه زما

کوم کالي، سوچه جوري، فرنچر او نور سامان را فارلي شوے وو، هغه د جرګي د مشرانو په وہنا د بهرام جنچيانو د هغه د کوره او چت کړو او د بهرام کور ته بې اوروسو. د ګل ناز په دولی کېنې کلشم لاره او د امان د واده په پالنګ بهرام او ختو. فقیر بابا سره هیڅ پاتې نشو. هغه کار او شو چې د چا په خیال و ګمان کېنې هم نه وو. مازیکړ چې هغه کورته او رسپدلو او سترے ستوهانه په کېنې سملاستونو بره بې د کوتۍ لحرې شمارل او لاندې بې خپلې ګوتۍ شمارلې. د هغه په کور کېنې مکمله خاموشی وه. د کور هریوکس د خپل خان نه مرور او د دنیا نه بېزاره وو. هریو په دے سوچ کېنې وو چې دا خڅه وو او خڅه او شو. تول په خپلو خپلو خیالونو کېنې ډوب وو چې د کور ور په زوره او د بېدو. د د ډېپدلو سره هغه ته داسې محسوسه شو له لکه چې د ور په څانه خوک هغه له په مخ سپېړې په ورکړي هغه د پر په غصه ورله ورغني، خو چې بېړې د ستارخان ناظر اوپلېد وو یخې او یې پري توې شوي او د هغه توله غصه په لباسی مُسکا بدله شو. هغه په مُسکا مُسکا ناظر نه تپوس او کړو، ”خېرشه ناظر صبب“.

ناظر: خېرنه دے بابا، ستارخان دے غواړي، ”د ستارخان په نوم هغه وارخطا شو او په حېراتنيا بې اووسي، ”ستارخان ماغواړي؟ په خڅه باره کېنې؟“

ناظر: نوره پته ماته نیشتنه خو سحره راسي بې دریسی درے استاذی

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

جینی بوتالے ده اواد هغی په تس کبئی تربنے خپلے بنخه هم الارہ . ستارخان: دغنى خبری نه نه خبریم اونه مي پکبئي دلچسپی شته . ماخو تهڈے دے پاره راغونتى بى چې ماسره به خٹ کو سے ؟ فقیر بابا (په حبرانتيا) تاسره به خٹ کوم زة ستا په خبره پوه نشوم . ستارخان: زما مطلب دا دے چې دے هلك باندي زما تاھه لاکھه روبي، پوري دې، فقیر بابا د هغة د خلپي نه خبره اخلي او واتي، "انهه لاکھه روبي ؟

ستارخان: هاؤ، پنځه نيم لاکھه روبي، ده غښن کړي دې، د پنځوست زره روپوي موترو سائبکل غښن کړي ده . او ده لاکھه روبي، د ده په سرتا اخشي دې، دا تولی انهه لاکھه روبي، شوي . فقير بابا: امان ته ګوته نيسې او واتي، "ذا ده ستا په مخکنۍ ولاز ده، د ده د خرمي نه یې اوږدې . ستارخان: ته فقير به داسې نه ده، تا د ده ضمانت کړي ده او زما پېسې په تاکېږي .

فقير بابا: ماده د داسې ضمانت کړي ده چې که ده او تختبندونو زه بې یې درکوم، اوس ده په موقعه موجود ده، خپله حقه شرعد ورسه اوکه .

ستارخان: د تېختني خبره پکبئي نه د شوي او که ته هسبي او روبي کو سے نو کوم کار مې چې ده سره اوکه، دغسي تاسره هم کولې شم .

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

فقير بابا: په دې به جو ګه اوکو کو که پېشوم په ماشتله شوي او که د وور شوم نوئه پوه شه او دے پوه شه . ستارخان: خځتنيک ده جو ګه جو ګه کره . دې سره فقير بابا پاپسدو او حجري نه بھر او وتو، یوه شبې پس بې جو ګه جو ګه کړه او ده جو ګه سره حجري ته راغي . چې جو ګه کېنaste نو ستارخان ورته د شروع نه واخله ته اخري پوری توله خبره اوکړه . دې نه پس ورته فقير بابا خپله خبره اوکړه . ده غښن په کېس کبئي دامن نه هم بیان واختسته شو، هغه جو ګه ته اووسي، "د خان جي له خوا په ما دا زلام ده چې ما پنځه لاکھه روبي، غښن کړي دې او د پنځوست زره روپوي موټر سائبکل مې پت کړي ده . داروبي، غښن شوي نه دې بلکه داروبي، او موټر سائبکل مانه شوکمارو واختسته ده . په دغه باره کبئي زه هرقسم تسلی، ته تياريم" ده جو ګه مشر ستارخان ته ګوري او واتي، "که دا هلك ستاره سليلي اوکړي نو ته یې منه ؟ ستارخان: نه جي، نه مې ده ده په خلد اعتبار شته اوئه ده ده په قسم . امان: ګرانو مشرانو، ماخان جي سره خلور کاله او درې میاشتني نوکري اوکړه . په ده دوران کبئي داسې یوه موقعه هم راګلې ده چې دوي مانه د شلو لاکھه روپوي یوه تهبلې، اوئيوه خو ماده اخستو نه انکار اوکړو . که ده دروغ ویس نو دا ده ناست ده تپوس تربنې اوکړه، ده جو ګه مشر او مبشر او چې هغه ته اوکتل نو هغه اووسي، "داد وخت وخت خبری دې، د انسان د نیت په بدلبندو کېږي وخت نئلګي" .

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ستارخان: خوزۂ دو مرہ انتظار نشم کولے.

۱۶۸

بڑو بڑ شیخ

اماں: زۂ د پیسو اوپرے نه یم بلکہ د عزت اوپرے یم.
ستارخان: زما عزت ستاشو خو پیسی را کړه.

اماں: گرانو مشرانو، د خان جي به نوکری کښي چې ماخته ګټلي
دی نو دے فقیر بابا له مې ورکړي دي. که زۂ دروغ ویم نو دا دے ناست
دے تپوس ترینه اوکړي.

د جرگی ممبران او مشرپه سوالیه نظر فقیر بابا ته گوري. د امان د
خبری پهوضاحت کښي هغه واتی، ”دېکبته هیش شک نیشتہ چې
دے هلک خڅه ګټلي دی نوماله یې راکړي دی خود ډېکښي هم شک
نیشتہ چه مادۂ توله ګټه وته د دۂ په واډه لکولی ده دا بیله خبره ده
چې نه د دله خڅه په لاس ورغلل او نه مانه خڅه پاتی شو“.

د جرگی مشر امان ته گوري او واتی، ”ته د ستارخان روپی منه؟“
اماں: ماخان جي ته انکار نه دے کړے. زۂ د دوی پیسی منم او دا
مې ایمان دے چې د دوی پیسے پېسے به خلاصوم خو په مزدوری
کښي او س ماسره هیش نیشتہ. زۂ تاسو سره دا قول کوم چې خڅه ګټه
نو دوی له بې ورکوم.

د جرگی مشر: د غسی به ستاتوله زندگی ختمه شي خود خان جي
قرضه به ختمه نشي. د هغه په تپوس امان مُسکے شي او واتی، ”د
غريب سري خو تول عمر د غسی تېږې، که زما د غسی تېږې نو
څه د پېغور خبره نه ده“.

بڑو بڑ شیخ

د جرگی مشر: چې انتظار نشي کولے نو ته تجویز پیش کړه، که
معقول وي نو موږ به یې حمایت او کړو.

ستارخان: تجویز دا دے چې فقیری د ده ضمانت کړے د دے. د دے
انهو لاکھو روپو په بدل کښي به فقیری ماله اته جو بې زمکه راکړي
او ماسره بد د بیعی کاغذ او کړي. د غسی به د ده کار هم او شی او زما
کار هم. دې نه سپوا دې بل حل نیشتہ.

د جرگی مشر فقیر بابا ته واتی، ”ته د خان جي دے تجویز سره متفرق یې؟“
فقیر بابا: د دے مطلب دا شو چې د دے هلک توله قرضه په ماشتہ
شوہ او مانه وصول شوہ. د اسی نشي کېدی، زۂ د دے ته تیارنه یم.
د جرگی مشر(ستارخان ته): په دغه شاپه زمکه به ته خڅه او کړي. دغه
کښي خود جهارو او از غنو نه علاوه بل هیش نه زرغښې. خڅه بل
تجویز پیش کړه.

ستارخان: بل هیش تجویز نیشتہ. دغه شاپه چې زما لاس له راشی
نو بیا به سرۂ زرزخونی او هغه د اسی چې زۂ پکښي د خپتو
بېټه، جو روم.

د جرگی مشر یو خل بیا فقیر بابا ته واتی، که د اسی او شی نو ډېکښي
د دوا پو خبر دے.

فقیر بابا: نه جي د اسی نشي کېدے. زۂ د دے ته تیارنه یم، د هغه په
انکار د جرگی مشران بیل شو. په جُدا دلو کښي تقسیم شو او
څلوا کښي یې مشوری شروع کړے. یو شې به پس څلوا کښي بیا

۱۶۹

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

۱۷۰

ورکھم لادی (پینتو ناول)

د جرگی مشر: که تَدْغَه فَصْلَه پَهْ خَلِيلَه مَسْكُوَه خَوْكُولَه
شَه اوْ كَه پَه جَرْجَه فَصْلَه كَوْلَه غَواَه نَه جَرْجَه تَاسِرَه مَتْفَقَه كَبْدَه
نَشِيْ بَلَكَه فَصْلَه بَكَوْه.

فقیر بابا: خوبنخه می ده. زَهْ دَكَبْسَه جَرْجَه تَه حَوَالَه كَوْمَه اوْ چَي
جرگه خَلِيلَه اوْ كَبَرَه، مَانَه پَه سَرْتَكَه قَبْلَه ده.

د جرگی مشر: دَبَرَه بَنَه ده. سَتَّاَتُورَه مَونَتَه مَعْلُومَه ده. اَوْسَه دَه
هَلَكَه نَه وَضَاحَتَه غَواَه. (امان ته) هَلَكَه تَاهِيَه دَفَقِيرَه بَابَا لَوَرَه كَوْرَه
اوْوَسْتَلَه نَه خَلَه دَه كَه؟ چَرَتَه دَه بَوْتَلَه اوْ چَارَه دَه كَبْنَلَه.

امان: نه جي، داسی نه ده. دا صرف په ماتور ده. مَانَه دَه جَيْنَيَه. دَ
کَوْرَه وَسْتَلَه ده، نَه تَرِي خَبَرِيَه اوْ نَه مِي وَرَسَه رَابِطَه شَتَه. زَه
دوْرَه نَمَكَه نَه يَمَه چَي دَاسَه كَارِبَه اوْ كَمَه.

د جرگی مشر: اوْ كَه خَبَرَه قَسَمَه قَرَآنَه تَه شَي نَوْبَاه؟
امان: زَه هَرَخَه تَه تَيَارَاه.

د جرگی مشر: اوْ كَه سَتَّاَتَه قَسَمَه خَوْلَوَه نَه پَس جَيْنَيَه پَه تَاشَتَه شَي
نَوْبَاه؟

امان: چَي تَرِه رَمَگَه پَوري پَه ماشَتَه شَي نَوْزَه هَرِي سَزاَتَه تَيَارَاه اوْ كَه زَمَادَه
مَرَگَه نَه پَس هَم پَه ماشَتَه شَي نَوْزَه نَه مَاقِبَرَه اَغْنَوَه پَه بَولَه كَبَنَيَه اوْ سَبِيزَه.

د جرگی مشر: دَهَه پَه خَبَرَه بَلَ رَنَگَه نَه خَبَرَه. دَي نَه مَعْلُومَه شَوَه
چَي دَه بَيِّ كَنَاه دَه اوْ هَسَيَه دَامَلُوكَه پَه تَوَلَه كَبَنَيَه رَاغَلَه دَه.
(امان ته) خَوَّتَه بَه دَهَه سَري پَه لَهَنَونَه كَبَنَيَه فَقِيرَه بَابَا سَره مَدَه كَوَه

بڑو بڑ شیخ

غَونَدَه شَو اوْ مَشْتَركَه طَورَيَه بَوه فَصْلَه اوْ كَه. بَيا تَوَلَه كَبَنَاستَلَه اوْ
دَ جَرْجَه مَشْرَفَصْلَه وَرَولَه. هَغَه اوْوَه، "مَونَرَه تَولَه مَتَّفَقَه طَورَه
دَفَقِيرَه اوْ كَه چَي دَفَقِيرَه بَابَا دَهَه اَنَهه جَرِيَه زَمَكَه بَه تَهاغَي
پَوري دَخَانَه جَي پَه قَبَضَه كَبَنَيَه ويَه قَرَضَه نَه ويَه
خَتَمَه شَوي. دَه هَلَكَه كَه دَخَانَه جَي لَه اَنَهه لاَكَهَه روَبَه. يَكَه مَشَتَه
وَرَكَولَه شَي خَوَّه بَهَه دَه اوْ كَه دَغَسَيَه شَي كَولَه نَوْ كَالَه كَبَنَيَه
بَه يَوْيَوَه لاَكَهَه روَبَه. وَرَكَوَه اوَّه هَغَيَه پَه بَدلَه كَبَنَيَه بَه يَوْيَوَه جَرِيَه
زَمَكَه خَلاَصَهَه، دَغَسَيَه بَه قَرَضَه هَم خَتَمَه شَي اوْ زَمَكَه بَه هَم
خَلاَصَه شَي. چَي پَه اَنَهه كَالَه كَبَنَيَه خَوَّه زَمَكَه اَزَادَه شَي دَهَه
فَقِيرَه بَابَا شَوَه اوْ چَي خَوَّه پَاتَيَه شَوَه هَغَه دَخَانَه جَي شَوَه، فَقِيرَه بَابَا
اَكَرَه بَه دَهَه فَصْلَه رَاضَيَه نَه وَوْخَرَجَكَه نَه بَيِّه مَخْ شَوَه اَولَه.
هَغَه بَوه شَبَبَه چَبَه وَوَه، بَيا بَيِّه اوْوَه، "چَي دَه هَلَكَه خَه اوْ كَتَيَه اوْ مَالَه
بَيِّه رَاكَرَي نَوْزَه بَه بَيِّه خَانَه جَي لَه وَرَكَمَه خَوَه دَه دَهَه اَنَكَرَي نَوْبَاه؟"
دَ جَرْجَه مَشَرَه: دَاتَولَه لَوَبَه هَم دَهَه نَه وَرَانَه شَوي ده. دَه اَبَسَيَه بَه تَهَه
دَهَه خَرَمنَه نَه اوْيَاَسَه اوْ خَانَه جَي لَه بَيِّه وَرَكَوَه.
فَقِيرَه بَابَا: چَي دَاشَتَه خَرَمنَه تَرِينَه اوِيَاسَه نَوْنَه بَه بَرِي رَاشَيَه؟

دَ جَرْجَه مَشَرَه: خَه مَطْلَبَه؟ زَهَه سَتاَه بَه خَبَرَه پَوه شَوَه.
فَقِيرَه بَابَا: دَهَه چَي ماَپَوري كَوَمَه خَنَداَكَه دَه، دَهَه هَغَيَه پَه بَدلَه كَبَنَيَه
كَه زَهَه دَه نَه بَه زَوَنَدِينَيَه خَرَمنَه اوِيَاسَه اوَه بَيِّه هَلَوَه كَه وَرَلَه بَيَونَدَه
بَيَونَدَه مَاتَه كَرمَه نَوْبَاه مَي هَم سَودَه اَونَشَيَه.

۱۷۱

(پنجم باہ)

ڈکوچنی استاذ هغۂ غزل ناما نظم چي هغۂ "دامن پیغام" په مشاعرہ کبھی ویلے وو، ڈھغی سی دیز او کبستمی بازار ته را اوتی وي او د هغۂ خوب اواز په هربازار او کور کو خڅ کبھی کرنگپدلو. دغه نظر په چي چا او بیدونو په چغو چغو به زړيدو. دغه نظم سره سره او د هغۂ نوم هم تر لری لری پوري اوسپندو اود د نظم په ذریعه ناپېژندګلو خلقو هم هغۂ او پېژندو. هلتہ اکبر خان اکبر هغۂ د کتاب په کتابت او اشاعت کبھی شپه ورغ مصروف وو. ڈبر کوشش نه پس دغه شعری مجموعہ د یو ضخیم او خوشنگه کتاب په شکل کبھی د خندان ګلونه، په نوم چهاب شو خو ڈکوچنی استاذ په نوم نه بلکه اکبر خان اکبر په نوم، البتہ د هغۂ انتساب مریم بی بی ته او شو. خلۂ موده پس دغه کتاب مخ کتنه هم او شو، په اخبارونو او مجلو کبھی د هغۂ نوم هم راغی، او د هغۂ په فن او شخصیت لوي لوی تبصری هم او شو. خلۂ موده پس ڈیوی سرکاری اداری له خوا د هغۂ په درناوي کبھی یوه لویه غونډه هم او شو. په دغه غونډه کبھی ڈلروبر پینتو نخوا نامتو شاعرانو، ادبیانو، سکالرانو او سیاسی لیلدرانو هم شرکت او کرو. دغه تولو مقریزو هغۂ ته د عقیدت په روزونی پېش کړے او زنانه سنگرانو د هغۂ د کلام خینے غزل د تینګ تکور سره پېش کړے. خینے مقریزو هغۂ ته، لعل په ابرو کبھی، او خینو ورته د لازوال شاعر، خطاب ورکړو خو خینے ناقدين د

چا چي دا کار کړے دے.

امان: بالکل، زړدی ته تیار بیم.

ڈ جرجکی مشر (فقیر بابا ته) ڈ ملزم ڈیان او وضاحت نه ثابت شو چي ڈ جینی، ڈاغوا په کپس کبھی دے بی ګناه دے. او مونږ سره هیڅ دا سی ثبوت نیشته چي ڈله سزا درکرو. پنه خبره دا ده چي تاوس خپلو کبھی جوړه او کړه او د هغۂ سرې لټون او کړې، چا چي دا کار کړے دے.

فقیر بابا: زما او د ڈلازی بیلی دی زمونږ جوړه نشي کبدی.

ڈ جرجکی مشر: ترڅو چي ڈ خان چي قرضه نه وي ختمه شوي تر هاغي پوري به تاسو یو خاۓ یې. دا هلک بد ګتني، تاله به یې درکوي او ته بې یې خان چي له درکو، چي قرضه ختمه شي نو بیا ستاسو خوبنځه د که یو خاۓ او سی او که بیلې پې، ".

دی نه پس د دواړو جوړه او شو، او دواړه یو خاڼې کورته روان شو.

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

هغۂ په کلام دومره مئین وو چي د هغۂ په حق کښي یې دغه القاب خوبن نشو او د یو قرارداد په شکل کښي یې هغۂ له متفقنه طور د رئیس الشعراه خطاب ورکرے شو. دی نه علاوه د هغۂ مني د صلاحیتونو او د اعتراف فن په توګه د خبر بنېگړي د یوی علاقاني اداري له خواه هغۂ بنة معقوله وظيفه مقر شو. خه موده پس دغه کتاب ته د یوی وفاقتی اداري له خواه ابواړه په توګه اعزازی شبله هم ورکرے شو، توصیفي سند هم ورکرے شو او دوه لاکھه روپی، نغدي هم ورکړي شو ی، خیښې سکالرانو په اردو او انگریزی کښي د دغه شعری مجموعی ترجمی هم شروع کړے. اوس اکبرخان اکبر صرف شاعرنه وو بلکه رئیس الشعراه او استاذ الاساتذه وو. دی نه علاوه د صوابی و زیر ثقافت له خواه هغۂ نوم د صدارتی تمعنۍ د خواه وفاقتی اداري ته او لپېلے شو. هلته کوچنے استاذ په دی طمعه ناست وو چې کله به د هغۂ کتاب چهاب کېږي او کله به اکبرخان اکبر هغۂ له د خوشحالی زېږي راړوي.

کوچنے استاذ چې د یو شاگرد په خلدة هغۂ د دی دومره لوېي کامیابي، نه خبر شونو د ہر خوشحاله شو. هغۂ د هغۂ په خلده له د مبارکي پېغام هم او لپېلې او د یو کتاب تقاضا یې هم ترینه او کړه. هغۂ خه ورځي ډېر په شدت سره د هغۂ انتظار کو خونه اکبرخان اکبر راغي، نه کتاب راغي، اونه د هغۂ له خواخه جواب راغي.

یوه درڅه هغۂ امان ته او وو، ”بچې، د اکبرخان اکبر کاکا جي دے یو

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

کتاب چهاب شو دے دے، ته هغۂ له ورشه زماله خوا مبارکي هم ورکړه او زما د کتاب په باره کښي ترینه تپوس هم او کړه چې چهاب شو دے دے که نه.

امان: ببابا ته چې هغۂ ته خڅو پیل غواړے نو د خط په ذريعه ورته او وايه، هسمی نه چې مانه خڅه خبری هېږي شي او هغۂ ته پورا پېغام او نه رسې.

کوچنے استاذ: دا خبره دے بنه او کړه بچې، ته کاغذ قلم را واخله، زهه به درته و پیم او ته به یې لیکے. هغۂ چې کاغذ قلم را واختستو نو ورته یې او وو، ”بنه بابا، ته وايه او زهه به یې لیکم.“ دغه شان د هغۂ په املا خط او لیکلې شو. چې خط مکمل شو نو کوچنے استاذ ورته او وو، ”بنه او سه، ته اوس راته دا خط او لوله که خڅه غلطې پکښي وي چې هغۂ ترینه او یاسو.“ خط داسې وو.

زماد زېږي سره، اکبرخان اکبره خوشحاله او وو.

سلامونه! هيله لرم چې روغ رمت او خوشحال و خندان به یې، ستاد شعری مجموعی د خندان ګلونه، د چهاب کبدونه خبر شوم، خدان پکو ډېر خوشحاله شوم چې تاته د رئیس الشعراه اعزاز درکرے شو. ستاكاميابي زهه خپله کاماميابي ګنهم څکه چې په دې کښي زما د محنت نه علاوه زما دعاګانی هم شاملې دی او اميد کوم چې ته به د دے اعزاز پاسداري تل تر تله ساتې. زهه د خپل طرفه، د خپل زوي امان او د خپل تو لو شاکردا نو له خواتله د زړه د تل نه مبارکي درکوم

ورکھ لادی (پنستو ناول)

بڑو بڑ شیخ

خود مبارک، سره سره تانه په زړه کښي ګیله من هم یم. ګیله من په دی یم چې تا په خپله خوشحالی، کښي ماله هیو د ګډون موقعه رانکره... خدیده بردا ګیلی مانی به بیا شی خو هغه د ماده شعری مجموعی ڈچهاب کبدو خبره ترکوم حده پوري اور سپدہ، بچے، تانه خټه پرده، نن سباز مالاس د ہر تنگ دے. دومه تنگ دے چې احساسات می په تکو کښي نشي بندیدے، ماوے که زمادغه شعری مجموعه، ګلونه دور پر دل، چهاب شی اوژه د وظیفې مستحق شم نو لپی لایپی به مسی تهري شی، دهري دعا ګانې به درته کوم، او رشیا خ دندان ګلونه، یوه نسخه خپل اور اړه امان له ورکړه چې ستاد قیمتی خیالاتونه مستفیض شم".

دعائګو
کوچنې.

هغه چې خط ورپدو نو خان سره یې اووسي، "دېرې نې، بیامسکے شو او رتنه یې اووسي، "دا خط خان سره واخلي او په خپل لاس یې کاکا جي له دهه ورکړه".
امان: دېرې نې ده بابا، زړه درنه الایم.

کوچنې استاذ: خد بچې الله دهه مل شه.

امان چې د اکبر خان اکبر حجري ته اور سپدono هلتنه ګن مېلمانه ناست ووا اکبر خان اکبر چې هغه او لیدو نو د مېلمانو د ډلي نه پاسپدو او هغه له ور غنۍ، د روغه جور نه پس امان هغه له مبارکي هم ورکړه او د

بڑو بڑ شیخ

ورکھ لادی (پنستو ناول)

کوچنې استاذ خط هم، اکبر خان اکبر چې د کوچنې استاذ خط اولو ستلونو هغه یې یو خواته کړو او رتنه یې اووسي، "استاذ جي ته زماله خوا د پر سلامونه وايد او د "خندان ګلونه" په باره کښي ورته چې یو موبې ابديشن ختم شو سه ده او دوم لانه ده چهاب شو سه.
امان: او د بابا د شعری مجموعی په باره کښي هغه ته خڅ اوویم.
اکبر خان اکبر: استاذ جي ته وايد چې "ستاسو کتاب لانه ده چهاب شو سه. چې چهاب شی نوزه ټه سلام او مبارکي له هم درشم او کتابونه به هم درکوم که چایي خکے خو ایسارة شه اوونه خکے نوځه ناوخته ده. په مخده دهه بنه".
امان چې د هغه نه رخصت شو او کورته او رسپدono پلار ته یې دغه تولی خجرو او کې یې هغه د هغه نه بل تپوس او نکرو او چې پاتې شو.
(دو یېه برهه)

د امان زړه د ستاخان او فقیر بابا د او رونه مور شو سه وو، هغه د ستارخان توکري پرېښوده خو د فقیر بابا کورې نشو پرېښوده څکه چې هغه د ګرګي د فصلی مطابق د دی خبری پابند وو چې تر خو هغه د ستارخان قرضه نه وي ختمه کړے او د هغه د قبضي نه یې د فقیر بابا مکه نه وي ازاده کړے نو هغه هیچرته نشي تلى. بله دا چې هغه نه غوبنټل چې خپل معذوره پلار د بل چا په اسره پرېښدې.
هغه په خوا شا کلکبو کښي د تائکي مزدوری کوله، په دغه مزدوری کښي به یې خپله خرجه هم کوله او فقیر بابا له به یې لکه د

ووکھم لادی (پینتو ناول)

برو بذ شخ

مخکنې غوندی زر روبي. میاشت کرايە هم ورکوله. بله دا چي دغه مزدوری به کلله او کلله به ندوه او هغه به خو خورخې تیاري ته ناست وو. هلتنه فقیر بابا هغه پسي لکنديل وو او خو به خوبمه به يې ورته وسے، "شابه زر کوه خانیه، ماله زر تر زره کم از کم يو لاکه روبي پېدا کړه چي ستارخان له يې ورکرم او وي جریب زمکه ربته ازاده کرم". هغه ته د هغه د پريشاني، احساس وو خودا پیدا کړه، تکے په هغه لکه د توپک د ګولی، لګندو خکه چي هغه په دغه مزدوری کښې هيڅ نشو کوله. هغه چي د هغه د پیغورونو نه تنګ شو نويوه ورځ سحر وختي د کوره او وتو، د شپږ اووا ميله په پیاده مسافت د وصیف خان بهتني. ته لاروا او هلتنه يې د تپیرانو سره مزدوری شروع کړه. پوره یوه هفتنه يې هغوي سره مزدوری او کړه خو چي د خپلی دياري او خرچي حساب يې اوکړونو د هغې نه هم هيڅ نه جوري بدله. چي اوتشو نو د هغوي نه يې خپلې مزدوری واخته او د بهتني، د منشي په مشوره يې خپل از اداره کار شروع کړه. هغه د یو لاکه روبي، جمع کولو د پاره شپه ورځ په خان یو کړے وه، تردي چي د سپورمى په رنا کښې به يې هم کار کړو. په یواخته تن به يې خته جوروله، په یواخته تن به يې شګه راټره، په یواخته تن به يې ګوپالي جوروله او په یواخته تن به يې خښې جوروله، اوچوله او چته کوله. پوره دوه میاشتني چي هغه ديل شفونډ اوکل اوچيل حساب يې اوکړونو د یو لاکه شل زره روبي خښې يې جوره کړے

برو بذ شخ

ووکھم لادی (پینتو ناول)

و سے. هغه تولي خښې هغه چته کړے، د پاسه يې پې پلاستيك او خاکره اوچوله، منشي نه يې شل زره روبي، اېدوانس واخته او د یو خورخو د پاره يې کورته د تلو اراده او کړه. په بازار کښې يې کوره د پاره خه سودا هم او کړه، پلار د پاره يې خه مېوه دانه هم واخته او په خوشحالی خوشحالی کور ته لارو. په دغه شپه پلار او زويښه په مره کېډه دودي او خوره، د دودي نه پس هغه پلار سره په کت کښې کپناتسو، هغه سره يې خبری هم کولی او د هغه پښي يې هم مندلې چي دې کښې فقیر باباراغي او هغه نه يې او وسے، "خانیه، خه چل ده او کړو، خه ده راټرل او که دش لاس راغلې".

امان: نه بابا، د یو لاکه شل زره روبي مال مې جمع کړے ده، په ده راتلونکي چکر کښې به يې منشي ته حواله کرم او روبي، به ترینه راټرم.

فقير بابا: دېرنې دېرنې، محنت کوه چې، هغه د چا خبره چي محنت کښې عظمت ده. چي دغه قرضه ختمه شي نو د تول عمر غم به مو غس شې. ته به بیا کله خې.

امان: سبانه بله ورځ به خم او تاله به یو لاکه روبي، راټرم. د هغه د تلو نه پس کوچني استاذ یوه لويه ساه واخته او هغه ته يې او وسے، "داقرضه به کله ختمېږي زويه؟"

امان: بابا، د قرضي غم مه کوه، داز ما عمر سره سمه ده. او یه شې بابا، اخربه ختمه شي. په سبا چې هغه سحر وختي د خوبه پاسپدو

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

په تېزى سره کووا او لاندی باندی تلوراتلو . یو خل چي هغه دك تابنکے په سر بربره چهت ته ختنو په بنېره يې پېنه او خوبده او عنقریپ د کوتى نه لاندی د خاررو په موبو پریونکے وو چي هغه د چاد خلی نه دوئى ، اواز ووریدو . یوالاس د هغه په ملا او بل لاس د هغه په پېنه کېښودے شوا او چي هغه په خان پوهيدنو صحي سلامت په کوتە نیغ والدرو . هغه چي د هغه د شکري ادا کولو د پاره مخکىنى روستو اوكتلن نو هيچۈك يې اونە لىدل . هغه پە زىرة او خوره چي دا د هغه د پلار دعا و چي قبوله شوي وە او د غېبىي امداد پە شکل کېنى راغلى وە . پە دى دى کېنى هغه د تولو کوتۇ سورىي تېي كېئے او پلاستىك يېي پېرى خور كرو . پە دى كار کېنى د هغه كافى وخت او لىگىدۇ او هغه داسىي لوئى د شو چي پە جامو کېنى يې اوچ تارياتى نشو . چي كله هغه خپل كار ختم كرو او خپلى كوتى تە ورغىي نو فقير بابا د هغه پە بىستەرە كېنى پروت وو ، د هغه پېستن يې اغوسىتى و او كوچنى استاذ تە يېي خە خپوانى . قىصە شروع كېئے وە . هغه د ورتلۇ سره خان اوچ كرو او جامىي يېي بىدىلى كېئے خۇزمىي يېي لاھفسى گېبىدى . هغه لوندى جامىي نچور كېئے او پە كوتە يېي يو خواتە او غورولى . بىايى توبىي . پە سر كەر ، خادر يېي د خان نە تاو كرو او د ناشتى پە انتظار كېنى پە درشل او دريدو . پە ظاهره يېي باران او باران غولو تە كتل خو پە خال كېنى ڈېرلى د واصف خان بېھتى . تە تلىي وو او د خپلۇ خېستو چتى تە يېي كتل . فقير بابا مۇسکە

او رسىي لرى سے كىرون داسى طوفانى باران شروع وو چى بېر تە وتل دېرگىران وو . هغة چى درشل نە سر بېر كرو او شارىي تە يېي اوكتلن نو پە لورە جورە يوشان اویة بېهدى . هغة چى سردىنەن كرو او خپلى كوتى تە يېي اوكتلن نو هغه هم خائى پە خائى شخبدە . هغة لا پە زىرة كېنى كىرل رېيل چى دغە خایونە پە خە طريقە بند كرى چى پە دېكېنىي فقير بابا بوجى . پە سر كوتى تە دىنە شوا او هغة تە يېي اووستە ، "ھلە امانە زۆرىي مۇنچى كەر ورشە ، تولى كوتى خاخى ، شابە نز بە او خېزە او هغە تولى سۈريي تېجي كە ." .

امان (پە جەراتنیا) پە دى طوفانى باران كېنى ؟

فقير بابا : هاۋ ھاۋ ، كوتى باران كېنى خاخى ، پە شىن اسمان خونە خاخى . او يېي خان سره پلاستىك ھم او خېزە او ختە هم . پلاستىك خورە وە او ختە پېرى اچوھە .

امان : پە دى باد او باران كېنى خويوكس دواپە كارە نشي كولى .

فقير بابا : هسى بەھانى راتە مە كۆھ زۆرىي ، ھلە ورشە شابە . كوچنە استاذ : خە ورشە بچىز ، زما دعا درسرە . خە اللە دى مە شە . هغه د پلار پە خېرە كېنى ھىدو بلە خېرە او د هغه كورتە روان شو . هغه د ختى نه تابنکە دك كرو هغه يېي پە سر كېنى دواو پلاستىك يېي پە ترخ كېنى او نىيۇ . چى پە پورا او ختنو د پلاستىك يو سرىي خور كرو او پە هغى يېي لېر لېر ختە واجولە . بىايى بىي پلاستىك رورو خورو او د ختى تابنکە بې يېي پېرى ارزو . دا كار هغة دېر

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

لیده البتہ دختی یولو سے دھبڑے یہی پہ زمکہ پروت اولیدو خود
خبنتی نسبخه په کنپی نہ بنکاریده. د. هغۂ په خپلو سترگو گمان نۂ
راتلو چمی دا هغۂ خبنتی دی چمی هغۂ په دېر محنت جو رے کرے
وی او دیو لاکھ شل زدہ روپو په امید یہی چتھے کرے وے. هغۂ
خوش خلہ سترگی پتے کرے او خوش خلہ یہی او غروی سے خوہ خل
بے یہی هم دغۂ نظاره لیده.

باران هغۂ په شرق وریدو خو هغۂ په باران نہ پوهبدو. هغۂ په خپل
خان نۂ وو بلکه په هغۂ وعده وو چمی هغۂ فقیر بابا سره کرے وه،
هغۂ لاد خپل محنت دتباہی. نظاره کوله چمی منشی چھتری په سر
را غی او په چپه خلہ یوارخ ته او دریدو. د. هغۂ دسترنگو نه غتچی غتچی
اویشکی به پیدی، د. هغۂ دمخت په لارو د هغۂ په زند جمع کبیدی، په
زمکہ پریو یتی او د باران او بوسه په خکته تلی. د. هغۂ په اویشکو د
منشی سترگی هم دکی شوی خو هغۂ خپلی اویشکی غور خبدو ته
پری نیسودتے او د خادر په پسکی یہی اوچے کرے. بیا یہی په هغۂ
لاس و اچوو او ورته یہی او وو، ”خه چمی خوبچے باران دے. دلته د
والایری هیخ فائده نیشتہ.“ دی سره یہی هغۂ خان سره روان کرو او
خپلی کوتھی ته یہی بو تلو. هلتے یہی ورله خپلی اوچی جامی ورکرے
او ورته یہی او وو، ”دا جامی وا غوندہ او زما په بستره کنپی سمله،
زه ور خم چمی تاله چا بی راوا م.“ هغۂ د هغۂ د جواب انتظار او نکرو او
کورته روان شو. د. هغۂ د تلو نه پس هغۂ جامی بدلمی کرے او د هغۂ

شو او هغۂ ته یہی او وو، ”داسی معلوم پری چمی ته وزرونه پوچے او
والو خی.“

اماں: تلو ته می زرۂ کبیری خو په دے باد او باران کنپی بے خنگه لارشم.
فقیر بابا: وہ سادہ سرپه با دو باران خو زموږ زپو او بی وزله کسانو د
پاره دے. ستا غوندی خوانو ته با د باران خه وپلی شی. راشه دازما
بو جو، په سر کړه او شابه خان رسو ... لار شه خپلی پیسی تری را فړه
که خه اخوا د بخوا پکنپی راشی تو بیا به ورسه خه حقی شرعی
کو سے. خه بچے لار شه خو هلتنه مه ایسا پر، شپه کورته را فړه پلار
دے یواخی دے ”باران خلہ اچولے“ وہ او هیڅ کمس پکنپی نه راتلو
خو د هغۂ اميد افزا خبرو د هغۂ حوصله زیاته کړه. د. هغۂ بو جو، یہی
په سر کړه او د کوتی نه او وو. هغۂ چمی خومره مخکنپی تلو هو مره
باران زیاتې دو. د توری وریخ په وجہ د رنیا ورڅ نه توره شپه جوره
شو سے وه. اسمانی بجلی پر قبیده او د تدر او ګززار سلسله جلبده. د
هر ګرځ سره به هغۂ په لار کې پی د اونې غنې پناه اخسته او په دمه
دمه به مخکنپی تلو. په دغه روانه روانه کنپی هغۂ یو خل تندر په
نیښخه کړو او د هغۂ اونې تنه یہی په مینځ دو خایه کړه د کومې لاندی
چمی هغۂ والار وو خو هغۂ بچ شو. په دی دی کنپی هغۂ دېر په
مشکله بهتی ته او رسپدو. منشی سره ڈلیدو کتو او خبری کولو نه
مخکنپی هغۂ خپلے چته لبلد غښتل چمی د باران په وجه خرابه
شوي خونه ده. هغۂ چمی د چتھے خانی ته ورغی، تو چتھے یہی او نه

ورکھ لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

په بستره کبني نتو او سروغوب شو. دَ منشي کوردَ بهتي، نه په لره فاصله باندي وو. هغه چي کورته لاړونو هغه دَ پاره يبي پنه مزباره چابي او ورسره نور لوازمات تيارکول او هغه له يبي راړول. دَ راتلو سره يبي ورته اووسي، ”رپاسه بچے چي ګرمه ګرمه چايني او خکي او بدن دَ ګرم شي“. هغه چي جواب ورنکرونو هغه دَ معهه بستري له ورغى. هغه چي دَ هغه دَ مخ نه دَ پرستن پلولرے کړوا ورته يبي اوکتل نو هغه په دروند خوب اوده وو خودَ ستړو ګو ګوتونو کبني يبي لاهعسي دا بشکو خاڅکي خلبلد. منشي دَ هغهه پېښول مناسب اوونه ګنبل او هغه يبي په خپل حال پېښو دو.

دوه ورځي بنې دَ شرق باران وو او په دغه باران کبني هغه منشي سره دَ هغه په کوته کبني ده ږه وو. په دغه دوه ورڅو کبني هغه منشي ته څېله توله قبصه تېره کړه. دَ هغه، دَ ستارخان او دَ فقير بابا تر مينځه چي خه واقعات او واردات شوي وو هغه تول يبي ورته يو په اووسي. په درسمه ورځ چي باران لپ غلاسي شونو هغه کورته تل غښتل چي پلار ته دَ خپل محنت دَ تباھي. تول حال اوواني خوه هغه دَ فقير بابا نه دوسره ېږيدو چي پښي يبي دَ کور په طرف تلو ته تياري نه وي. اخري بي په زړه کبني راغله چي هغه به تر کومي پوري دَ هغه نه پېږي. هغه له دَ حالاتو مقابله کول پکاره. په دهه خيال هغه دَ منشي نه اجازت واختسو او کورته روان شو. هغه چي خپل کور ته او خپل کوئي ته او رسپندونو فقير بابا دَ هغه په کت کبني دده وهله وه او کو چني

برو بز شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

استاذه یېو خبری کوله. دَ ورتلو سره ورته هغه دَ کت نه پاسپدو او ورترغاري وتو. دروغ جور نه پس ورته هغه اووسي، ”يه هلكتله چرته غېښ شووسي. زما خوده په انتظار ستړو ګي سېپېښي کړي“. هغه دَ تپوس هلوڅه پرواونه کړه او دَ پلار سلام له ورغى. هغه چي پلار سره روغ جور او کړل نو هغه سره په کت کبني کښاستو او دَ هغه پېښي یېو منډلے چي هغه ورته اووسي، ”راکړه هغه پېښي چي ستارخان له یېي یوسم او که ته راسره خې نو دېره بنې ده“. هغه چي هغه ته توله خبره او کړه نو هغه دَ اور لمبهه شو. په مخ یېي یوه سېپېړه هم ورکړه او دَ پلار په مخ کبني یېي ورته هاګه پوچه وپسا دروله چي دَ دله او بېي غېرته تکي پکښي ده مهدبه وو. چي هغه په بدرو دوستړي شو نو کورته روان شو خو تر کوره پورې یېي دغه بدرو پيله. دَ هغه دَ تلو نه پس پلار او زوي خپلو کبني غاپي ورکړي، او په چغو چغو په زیاشو. په دغه زیاژرا کبني ورته هغه اووسي، ”بچېچه، مومن خوده سري دَ حيانه پاک کړو، خه چل وله او کړه او دَ نه موخلاص کړه.“

امان: بابا، دَ مزدوری نه سیوا ماله بل چل نه راخې. بابا پېښي دَ اونۍ پانۍ نه دي چي خندور کړي او لاندي راپېړو څې. دا پېږي په ګرانه لاس له راخې او پېږي په اسانه دَ لاس نه خې. په دهه خلور کاله او درې ماشاستو کبني ماده دَ تول کور هم چلوله دهه، دَ دوي هره سیالي مې هم پوره کړي ده او چي خه بچت شوي دي نو دهه له مې

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

اوپرلے شوم چي نه می دخان نه ماشے مج شرے شوانو نه می خان
گرولے شو .. دے فقیر بابا دکل ناز داغوا په تور کتبی د هغة په
مخکبی زمانہ داسی سیپری اووستلی چي زما به پوزه اسپه
را غله او تولی جامی می په وینو سری شوی . ده زما ضمانت زماد
مقادو د پاره نه دے کرے بلکه خپلو مقادو د پاره یې کرے دے . دی د
پاره یې کرے دے چي زه ده توں عمری غلام شم . او ستارخان ده
ضمانت خکه قبول کرے وو چي که خا دپخوا او شونو نو ده نه
به په کتبی زمکه قبضه کري . دا دواره خپلو مقصدونو کتبی
کامیاب شو . ده زمکه د هغة په قبضه کتبی شوه . او زه ده په
قبضه کتبی شوم . هغة له زمکه په لاس ورغله ، ده غلام په لاس
ورغی . او زما لاسونه تشن پاتی شو ... او سی یوه شبیه مخکبی هم په
دی کوتہ کتبی ، د خپل مقاداً اميد په خاطر ماته راترغاره وتو او
بنکل یې کوم او چي مقادی یې پوره نشو په هغه منج یې سپبره
را کرکه کوم چي ده بنکل کرے وو .. بابا .. نزه تر هاغی پوری ده غلام
یم چي تر خومی ده قرضه نه ووی خلاصه کرے . په حلاله مزدوری
کتبی دا قرضه نه ختمپری ، دا به ماسره تر عمره عمره چلپری او
کبد بشی چي زماد مرگ نه پس هم زه باقیدار پاتی شم . بله دا چي
ستارخان دا قرضه ختمول نه غواری خکه چي قرضه ختمه شو نه
هغة مقادر ترسه نشو او دی ته هغه تیار نه دے .
کوچنے استاذ : مایوسه کپر، مه بچے ، اللہ مالک دے اخیرہ ختمه شی .

بی حسابه کتابه په دے غرض ورکپی دی چي که ور اندي روستو زما
نوکري ختمه شی تو په دغه پیسو یه خکه کاروبار شروع کرم . هقدزمما
په محنت گتیلے شوے امانت ، هغه زما پیسی زماد مرضی خلاف
په هغه وادہ اول گولو شوی چي د هغی فائنده بل ته لاره . زماد کالونو
محنت ، زماد کالونو گتہ لاهو شو ، نه ماسره خکه پاتی شوانو نه ده
سره خکه پاتی شو . دی نه علاوه ده زما په سر ستارخان نه دوه لاکهه
روپی . ابلو انس او دی میاشتی تنخواه واخته او هغه هم په وادہ
کتبی اول گکده . دا دنیا ڈبره ظالمه او خپل مطلبیه ده بابا . دلته د مینی
او یمنی قدر نیشتہ بلکه د پیسی او مقاداتو قدر دے . مینه او یمنه د
مقاداتو د محور نه تاوبری . چي مقادات ختم شی نو یمنه سپینه شی
او یمنه لعینه شی . ماده او ستارخان سره خکه خکه اونکل . زما په منج
کتبی ده ته خپل وینه یعنی د خپل زوی عارف جمال منج بنکارپدو ،
هغه عارف جمال چي خکه موده مخکبی تلے وو ، زما په راتلو بیا
ژوندے شواز مپه شکل کتبی ده کور ته راغی ... ماد ستارخان د
محکه ، د هغه د زوی د مستقبل جو یولو د پاره خپل مستقبل په داؤ
اول گکو او زما په ذریعه هغه پاس شواو د پولیس افسر شو . هغه
ستارخان چي زما په مینه نه مپدو ، زماد بد قسمتی . په وجہ زمانه
دومره زرہ تور شو چي زما تول کردار ور ته تور بشکاره شو . د هغه په
نظر کتبی زه غل شوم او ماسره هغه سلوك او شو کوم چي یو غل
سره کپری . د هغه د بر نبندی ستنی پوری زه په داسے حال په پری

(شیدم باه)

امان جرگی سره وعده کړے وه چې هغه بدګل ناز د اغوا
کار به لتون کښي فقیر بابا سره تعاوون کوي خو هغوي دواړه په دا سه
شم ووختل چې د ګل ناز خیال ڈدواړو د زیونو نه اووتو، امان د خپلی
قرضي د خلاصلو په غم کښي پريشان وسرگردان وو فقیر بابا
خپلی زمکنی د قبضي په غم کښي دوب وو. البتنه د هغه دواړه لونه
پت په پته د هغې لتون پسی ګرځبدی او خواړ شاکلي یې تول لټ په
لت کړل خود هغې هېڅ معلومات اوشنو، چې د هغوي په لتون
اوشنو هنډ د فقیر بابا خینې خپلوا نو هغه له مشوره ورکړه چې د
هغې د ورکړي په باره کښي په تانه کښي ریورت درج کړي. د خوشو
څله ویانا هې پس هغه د هغوي خلی په یوه خبره بندې کړے او ورته یې
اوو چې، ”زه نه دومره ماشوم یم اوونه دومره نایو هې یم چې د
پولیس په لټ کښي په خپله سرو رکم او خان تکتکي ته اورسوم،
هغوي دواړه خپل انجام ته رسپدلي دي.“ دواړو نه د هغه مطلب
هغه او اغوا کاروو. تول په ده کړي خبران وو چې د امان نه سپو داغه
اغوا کار خوک کېدېشی. به حال خبره پته پاتې شو، خود د فقیر بابا
په انکشاف دومره اوشو چې د امان متعلق د هغه د خپلوا نو تولی
خدشی ختمي شوي.

امان د هغه په نظر کښي که هرڅه وو خود هغه په خیال کښي د ګل
ناز د اغوا په کپس کښي ملوث نه وو څکه چې کوچني استاذ هغه

اماں (طنزیه) اخرا...؟ کېدېشی دغه اخرا، زماډ ژوند اخرا شې.
کوچنے استاذ، بچې که زما منے نو ته خود می اکبر کا کاجې پسی
یوه منډه اوکړه او داتول صورت حال ورته اووایه. کېدېشی هغه منډ
سره لاس اوکړي.

اماں: بابا، د اتول شته من د یوی سوری ماران دی خود دوی د تک
انداز بدل می. دا تول لاس ساتی او لستونی ورکړي.

کوچنے استاذ: نو بیا بول کار اوکړه او خواړ شاکلي یې توګه دا چې چرته کېستو
والا سره خبره اوکړه، یوکس دلند راوله، زه به ورله کېستې دکې کړم،
د دواړو کار به اوشي.

اماں: نه بابا هغوي دغسی نه کوي. هغوي کېستې بېعه نه اخلي.
بلکه په کېمشن اخلي. چې خو مره خڅېږي هغه هو مره پېسې به
درته ملاړ پېږي او هغه هم په منت او زاري.

کوچنے استاذ: بیا داسي اوکړه چې چا پېلشر سره خبره اوکړه چې
خپل تول کلام پوري خرڅ کړم.

اماں: (زارې) بابا، زما د می ستا په مقدسه شاعري قسم وي چې زه به
خپلې وینه ترا خاري خاڅکي پوری خرڅ کړم خو ستا دزې په وینو
لیکلې شو سه کلام به چرې هم خرڅ نه کړم، په دغه خبرو خبرو
کښي هغوي او ده شې. هغه سبا سحر په خړه پاسې د او د پلاره
اجازت نه بغېر د نامعلوم منزل په لوره روان شو.

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو بډ شېخ

تەذ کل ناز متعلق توله خبره کړئ وہ اوډ هغه په خبره د هغه خکه یقین وو چې هم په دغه شپه هغه شوکېدلے هم وو، وهلے شوئے هم وو اوډ ستارخان د حجری په کوبه کښي بند شوئے هم وو، بله دا چې هغه د هغه هری تسلی ته تیار وو. هغه د خوش ورځو نه د هغه په نظر کښي خکه چپ وو چې د هغه مطالبه پې نشوو پوره کولی، هغه مطالبه چو د هغه د ژوند لویه مسله وه، دا مسله صرف د هغه نه وه بلکه د امان د ژوند هم لویه مسله وه، په دې وجه هغه د پیسو پېدا کولو په خیال د پلار د اجازت نه بغېر سحر و ختی د کوره اووتو. اولاد که هر خومره لوئے وي، زلمې وي، د بال بچ پالاروی خود مور پلار په نظر کښي ماشوم او ناتجره کار وي، هم دغه وجه وه د چې د هغه په تلو هغه د ټیریشان وو. بله دا چې هغه سره د هغه د عزت نفس هم احساس وو او چې کله به ورته د فقیر بابا و هل او کنزل رایاد شونو د قهره به یې بدن او رچیدو او خان سره به یې غلني غوندي اووے، "څه بېټه او شو چې لاپو، څه ورځي خو به د کنزل او وھلو نه خلاص وي کنه". فقیر بابا ته د خپل زیاتي احساس شوئے وو اوډ امان د تلونه پس هغه کوچني استاذ له د پره طبعة تسلی ورکوله او هغه هم ورته په ظاهره، هاوا، نا، کول خو په زړه کښي د هغه نه د پر ګېله من وو، او هغه مُسکا او خندا یې په خلله نه راتله کومه به چې مخکښي راتله. فقیر بابا ته چې د هغه د خفگان اندازه اوشه نو هغه ته هم خپل خان کچه، سپک او شرمندہ بنکاریدو او په دې وجہ د هغه

بڑو بډ شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

خواله دېرنه ورتلو. چې کله به هغه یو اخي وونو په خپل تخیل کښي به لکيما وو او شعر وشارعي به یې کوله. یوه ورغ هغه خان سره ګونبدو چې د هغه یو شاګرد اختر حسین اختر غلے غوندي راغي او هغه ته په درشل او درېدو. هغه چې هغه په دغه سرمدي حالت کښي او لپدونو مُسکه شو، غاړه یې تازه کړه او ورنه یې اووے، "استاذ جي سلام عليکم". هغه د هغه سلام واختو خوزري بي تربنه تپوس او کرو، "خوک یې هلکه، او مې نه پېړندې". هغه په خندا شو او په خندا خندا کښي یې اووے، "بېړو لې ولارې یې، دنه راخه کنه". اختر حسین اختر: استاذ جي، ستاسو د اجازت په انتظار ووم. کوچنے استاذ: راخه اختره بې راخه. داستا خپل کوردے. راخه. اختر حسین د راتلو سره هغه له غاړه ورکړه، د هغه لاسونه یې پنکل کړل اوډ هغه په اجازت هغه ته مخامنځ دامان په کت کښي کېناستو. ډروغ جوړ او سوره تپوسونه پس هغه د نورو شاګردانو او خصوصي طور دا اکبر خان اکبر او دا ادبی سرګرمېو په باره کښي په یوه ساه د پر تپوسونه او کړل. هغه د هغه د تپوسونو بنته مثبت جوابونه ورکړل خود آکبر خان اکبر د تپوس په باره کښي غلے پاتسې شو. د هغه باره کښي د کوچني استاذ د یو بل تپوس په جواب کښي هغه اووے، "استاذ جي، د خندان ګلونه، په نامه دا اکبر یو کتاب چهاب شوئے دے، تاسو ته د هغې متعلق معلومات شته" ۹۰

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

کوچنے استاذ: ددے مطلب دادے چی ماسره دھوکه شوئے دے.
اخترحسین: دھوکه نه استاذ جی، غلا او داسی غلا چی توله د هفتہ
په کتاب کبھی برآمد شو... تاسو هفہ له خپل کلام ورکرے وو.
کوچنے استاذ: هاؤ بچے، هفہ زماڈ کتاب چھاپ کولو په غرض
مانه کپستی دکی کرے وے او کبdesthi هفہ هفتہ په خپل نوم
چھاپ کری وي.

اخترحسین: کپdesthi نه استاذ جی بلکه، دغسی شوی دي،
ستاسو خینے کلام خو ستاسو تولو شاگردانو ته یاد دے او په تبرہ
تبرہ ستاسو هفہ کلام چی دشای پایا بانیه کبھی 'د امن پیغام'
مشاعرہ کبھی اور ولے وو.
کوچنے استاذ: هفہ هم پکھنی شته.

اخترحسین: بالکل استاذ جی، ستاسو هفہ رومبی، قطعہ، وریسی
طرحی نظم او هغی پسی د شہیدانو په نوم د عقیدت خلور شعرونه،
دا تول دے کتاب کبھی شته. استاذ جی زہ به تاسو ته ددے کتاب د
غزلونو، قطعاتوریاعیات او نظمونو د مطلعی یو یو شعر اوروم که
ستاسو وي نو په خپله به درته پته او لکی او که نه وي نو هم.“ هفہ
هم دغسی او کرل، هفتہ به ورته د مطلعی یو یو شعر وے او کوچنی
استاذ به وریسی دوہ درے نور شعرونه وبلے. په دی دی کبھی تول
کتاب ختم شو. کوچنے استاذ یو شبهہ چپ وو بای پی رو غوندی
اووے، ددے مطلب دادے چی زمانہ هر خڑه لازل د هفتہ شو.“

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

کوچنے استاذ: ددے مطلب دادے چی ماسره دھوکه شوئے دے.
اخترحسین: دھوکه نه استاذ جی، غلا او داسی غلا چی توله د هفتہ
په کتاب کبھی برآمد شو... تاسو هفہ له خپل کلام ورکرے وو.
کوچنے استاذ: هاؤ بچے، هفہ زماڈ کتاب چھاپ کولو په غرض
مانه کپستی دکی کرے وے او کبdesthi هفہ هفتہ په خپل نوم
چھاپ کری وي.

اخترحسین: کپdesthi نه استاذ جی بلکه، دغسی شوی دي،
ستاسو خینے کلام خو ستاسو تولو شاگردانو ته یاد دے او په تبرہ
تبرہ ستاسو هفہ کلام چی دشای پایا بانیه کبھی 'د امن پیغام'
مشاعرہ کبھی اور ولے وو.

اخترحسین: بالکل استاذ جی، ستاسو هفہ رومبی، قطعہ، وریسی
طرحی نظم او هغی پسی د شہیدانو په نوم د عقیدت خلور شعرونه،
دا تول دے کتاب کبھی شته. استاذ جی زہ به تاسو ته ددے کتاب د
غزلونو، قطعاتوریاعیات او نظمونو د مطلعی یو یو شعر اوروم که
ستاسو وي نو په خپله به درته پته او لکی او که نه وي نو هم.“ هفہ
هم دغسی او کرل، هفتہ به ورته د مطلعی یو یو شعر وے او کوچنی
استاذ به وریسی دوہ درے نور شعرونه وبلے. په دی دی کبھی تول
کتاب ختم شو. کوچنے استاذ یو شبهہ چپ وو بای پی رو غوندی
اووے، ددے مطلب دادے چی زمانہ هر خڑه لازل د هفتہ شو.“

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

اخترحسین نہ استاذ جی داسی نشی کپدے، مونب ستابوس حق هغۂ ته نشو پرینبندے۔ زۂ دلتہ د تصدیق د پارہ راغلے یم، تصدق او شو، اوس مونب پوهش او هغۂ پوهشہ، البتہ مونب د یو پروگرام جورولو ارادہ کرے ده او هغۂ له به تاسو راغوارو،
کوچنے استاذ: : خۂ پروگرام بچے؟

اخترحسین: مونب د اکبر نہ خپلے دلہ کپری ده او ستاسو په نوم يعني، "کوچنے استاذ ادبی غوندہ" جورول غواړو چي د هغۂ صدارت به تاسو سره وي او په نورو نشستنونو به انتخابات کوو،
کوچنے استاذ: بچے زۂ معدنوره، نایبنا او یودا سرے یم، زۂ صدارت نشم کولے البتہ تاسو ته دعا کولے شم چې تاسوله خداکے دومره همت درکپری چي پینتو زیه ستاسو په وجہ یو بین الاقوامی ریه او ګرځی او هغۂ مقام ورته ورکرے شي کوم چې نن سباز مونب اردو ریبع ته ورکرے شوئے دے.

اخترحسین: دغۂ مونب ہم غواړو او که ستاسو دعا او مرسته راسه وي نو انشاء اللہ دغۂ مقام به حاصلوي.

کوچنے استاذ: د خپلی ریبی د ترقی او پر مختگ د پارہ زۂ هري قربانی، ته تیار یم "دوارو په شریکه یو دعا او که، د دعا نه پس ترینه هغۂ رخصت واختستو او خوشحاله خوشحاله روان شو.

مشران وائي چې خپلے خلۂ قلا ہم د او بلہ ہم ده. خینے پکنې د "شیخ فریده" خلۂ پتہ بهتری ده، دانشورانه مثال ہم ورکوی خود

بڑو بڑ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

دے دوارو متلونو مطلب یو دے او هغۂ دا چې په خپلے خلۂ قابو پکاردے او هرہ خبره په سوچ او احتیاط کول پکارد. کومه خبره چې د یونونکی د خلۍ نه او خي هغۂ د بل شې او چې د بل د خلۍ نه او خي نو د بل شې، فقیر بابا په دی حقله دېر محظاټ وو اواکثر بې یې دغه مثالونه روکول خو چې په خپلے پری راغلنہ نو د خپلی خلۍ بلا او وھو. د گل ناز د انجام په حقله چې کومه خبره د هغۂ کورپه کوتۂ د هغۂ د کورنی، د یو خوچلانونو ته د هغۂ د خلۍ نه او تې و، هغۂ پتہ پاتې نشوو بلکه د یو نه بل او د بل نه اور سبده او په تول بالاکلي کښی او نورو خواز شاکلبو کښی خوره شو. په دغه خوریدو خوریدو کښی ورپوری نوری خبری هم او نختنی او د شبر عالم او مېمونی قیصی، تری جو ره شو. دغه خبره به د یو در دن اکی افسانی په طور په تنورونو او ګورونو کپدہ او میاندوبه پری خپلی پېغله لوئه یرو لمی.

د پینتو په هر کلی کښی د داسے رضاکار خبر سان ابجنتانو هیڅ کمس نیشتنه خو په تېرہ په بالاکلي کښی په گوټه راغوندو شوی او مېشتنه شوی وو. دغه خبره چې په خوریدو خوریدو پولیس غور په ته اور سبده نو هغوي چې پاتې نشو او په داسے وخت او په داسے حال کښی یې د هغۂ په کور چهاپه او وھله چې هغۂ او د هغۂ تېرۂ شپې په تیارۂ کښی په دروند خوب او ده وو. هغۂ د هتكپو په شپنگ کار د خواب راحت نه پاسو لی شو او په لې ساعت کښی تاني او حوالات ته اور سولے شو. هغۂ ته هیڅ معلومات نه وو چې هغۂ په کوم جرم

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

کبینی تانی ته راوستے شوئے دے خو چې کله یې په ذهن زوراچوو
نوډ شک سترگی یې ستارخان ته اورسیدی او په هغه پروتی خو
چې د شپی دولس بجمی د حوالات نه اوویستلی شو او د ګل ناز د
قتل په باره کبینی ترینه تپوس اوشونو هغه مسکے شو او ابس ايج
اوته یې اووسته، ”تائیدار صبب، ګل ناز زمالوره، هغه واعمی چا
پسی اوتي ده خو قتل شوی نه د بلکه د حلقو نه د خان خلاصولو او
د څېل عزت پحال کولو د پاره ماد هغفي د قتل خبره خوره کړے ده،
ګیني داسې هیڅ خبره نیشتنه.“

تائیدار: که چري ستا خبره رشتیا وي او هغه قتل شوی نه وي نو
موښې ته هغه ژونندی حاضره کړه نو ته به ژونندے لاره شے ګیني دي
تاني نه به ستا جنذا اوخي .

فقیر بابا: صبب، مانه د هغفي په حقله هیڅ معلومات نیشتنه، موښې
ورسی د خواواشا تبول کلی لټ پد لټ چان کړل خو هیڅ اته پته یې
اوئنه لکبده .

تائیدار: دې نه معلومه شوہ چې هغه قتل شوی ده، داسې د که نه ده.
فقیر بابا: نه صبب، مانه د هغفي هیڅ معلومات نیشتنه، د هغفي د
ژونند او مرګ په حقله هیڅ نشم ولې .

تائیدار: (بولیس حوالدار ته) هلكه دے مبلمه خانی ته بوڅه اوښه
عزت ورکړه .

د هغه په وينا هغه، هغه خاۓ ته بوتلے شو چرته چې د ډپو

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

تکره تکره کسانو مېلمستیا کېږي او د طوطی غوندي چغېږي. دوه
شپی پرله پسی د هغه مېلمستیا او شو او چغې یې تولي تانی
ووریدي خود، ”ندېم خبر“ نه علاوه بل تکے تري چاوانه ريدو، په
درېمه ورغ د هغه څيلوانو د هغه په سفاراش کېښي ستارخان راوستو.
هغه د راتلو سره د تائیدار دفتره ورځي، او هغه سره یې خان له په
خان له یو خو خبرې او کړے د هغوي خبرې کاميابې شوی او فقیر بابا
ته د تلو اجازت ورکړے شو. هغوي تول هغه سره په ګادې کېښي
کېښاستل او هغه سره د هغه حجري نه لارل. هلتنه پري هغه پنه
زېردسته چاۓ او خکله او د هغوي یې دېر عزت او کړو. په خبرو خبرو
کېښي ورته هغه اووسته، ”د تائیدار دېر سخت سرے ده، یو خبره
یې هم نه منه خو هغه د چاځ چوړه چې پسی په چې خلله ډېري خلې
تپوي. دېر په مشکله په یو لاکه روبې راضي شو.“
فقیر بابا (به هجراتنيا) یو لاکه روبې؟

ستارخان: شکر او یاسه چې په دې ترینه خلاص شوسته، دا د قتل
کېښ ده فقیر یه خان پوه کړه. په دې کېښي پهانسي هم شته او
عمری قبد هم او که ته خفه یې نوزه به ترینه څيلې پسی بیاواخلم
اوتابه لاس کېښي ورکړم .

فقیر بابا: نه نه کوری، داسې او نکړے خان جي، ګیني په وهلو وهلو
به رانه ساه او یاسي .

ستارخان: پنه خنګه ده خوبنځه ده، پسی را کړے او که ستا په

ورکھ لادی (پینتو ناول)

کهاته کبئی یعنی اولیکم.

فقیر بابا: زما په کهاته کبئی نه، بلکہ دامان په کهاته کبئی یعنی اولیکه.

ستارخان: امان...؟ خوک امان؟ هغه چي تایي ضمانت کرے دے؟

فقیر بابا: هاو، هاو، هم هغه.

ستارخان: هغه سره زما هیچ کار نیشته فقیریه. او هغه نه بدزا خد واخلم، هغه خود پولی طاق مارغه دے. فقیریه، هغه سره زما هیچ کار نیشته، زه هغه پسی نشم گرخبدے، هغه په خپله دائري کبئی هغه پسی یولاکه روبی نوري لیکی اور ورنہ وائی، "تایپی نهه لاکھه روبی شوی".

فقیر بابا: ددے هلک د لاسه خوزه په شرمونو او شرمیدم.

ستارخان: او لا به شرمبرے. ده هغه نه خبری؟ هغه هم په حوالات کبئی دے.

فقیر بابا (به جبراتی) هغه هم په حوالات کبئی دے؟ په خه کبس کبئی؟

ستارخان: هغه ته د پېسو ضرورت وو. چا سره یعنی په دوه لاکھه روبی دامتحان پاس کولو خبره کرے وو خو بدنه مرغه په دویمه پرچه کبئی اونہولے شو.

فقیر بابا: دا خبره تاته چا کرے ده خان جي.

ستارخان: دا خبره ماته زمازوی احسان کرے ده. ده هغه ڈیوتی هم ده

بروہن شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

هغه حلقوی په تانه کبئی ده چرتہ چي هغة دامتحان ورکوو. هغه په خپله نیولے دے او هغه په خپله حوالات کبئی بند کرے دے. فقیر بابا: ده هغه ده ضمانت به خه کبیری خان جي، هغه پسی خو مندہ پکار ده.

ستارخان: هغه پسی د مندی ضرورت نیشته، په هغه د چارسو بیسی، دفعه لکبدلی ده او د لسور خو په ریمانو په حوالات کبئی پروت دے.

فقیر بابا: دا خوزه غرق شوم، تباہ شوم، دا به خه کبیری خان جي. ستارخان: ته ولی غرق او تباہ شوئے، تاخو یولاکه روبی ورکرے او بری شوئے تباہ خو هغه شو چي لس ائٹه کاله په په جبل کبئی تبروی. فقیر بابا: لس ائٹه کاله...؟

ستارخان: کبڈیشی دی نه هم زیاته شی. کومی ججو سره چي ده هغه کبس دے هغه پرہ سخته ده. هغه زموږ د احسان چنغله ده (مسکے شی). ما به درسره مندہ وهله وو خو هغه د هیچ خبره نه منی. نه بدی رشت اخلي او نه سفارش منی. بس دعا ورنہ کوه، که په دعا او شوہ نو صحی د گینی یعنی ته یعنی خه کوئے، هغه پو هشہ او ده هغه کار پو شه. دی سره هغه کورته روانپری. ده هغه د لونه پس فقیر بابا او ده هغه ملګری هم د حجري نه او وتل. فقیر بابا په توله لاره زانګبدو، روپدو، د لاری یوه جي، او بله جي، یعنی وهله او پېشی یعنی خان پسی راخکلے. په دغه سوچونو او فکرونو کبئی هغه کورته

ورکھم لادی (پینتو ناول)

برو بذ شیخ

اور سپیدو خو کورته داتلو په خائے هغۂ ارت کوتی ته مخه اوکره چھی کوچنی استاذ ته دامان دنوي مسلی په باره کبئي توله خبره اوکري. خو هغه چھی کوتی ته ورغی نو هغه حبران شو چھی هله نه کوچنے استاذ وو، نه کتیونه، نه د ملاستني سامان اوئند هغوي ذاتي سامان. کوتیه بالکل خوشی تشی پرته و له لکه اوں اوں چھی ترینه کله اوپي شوي وي. هغه یوه شبیه حبران پيرشان والز وو بيا بی سرتیبت کرو او کورته روان شو.

هغه چھی کورته ورغی او د بنسخي نه بی د کوچنی استاذ او د کوتی د سامان په باره کبئي تپوس اوکرونو هغۂ ته اوپيلی شو چھی "دوه شپي مخکبئي هغه د شپي په تياره کبئي چاسره په گادي کبئي تلے دے او د کوتی تول سامان ته اوکتل اوپي اولرے شو دے فقیر بابا په دکو سترگو اسمان ته اوکتل اوپه چغه بی اووسي، "يالله، زه خو په هراخ او شرمبدم، تباہ شوم، غرق شوم. دی سره په چغو چغو په زرا شو، دلبرو ترورد هغۂ خواله ورغله، هغه بی خپلي کوتی ته بو تلو اوپه کت کبئي بی سملوو. د هغۂ سترگي پتی شوي خود پتو سترگو نه بی او بشکي وتي او بهپدي.

سبا سحر چھي هغۂ ناشته اوکره نو د معمول مطابق بی خپل خاروي سرنند د پاره پرانستل او ترا اوپري بی د خشاك کولو او راپل لو د پاره خان سره واختو. یوه شبیه پس علي رحمان هم ورسی ورغی. د هغۂ په ور تلو هغه خاروي هغۂ ته او سپارل اوپه خپله بی په جهازو

برو بذ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بوتو کبئي اوج خشاك کرو. هغه لا په خپل کار کبئي اخته وو چھي په لپه فالصله باندي بی د چا خبri ووريدے. هغه چھي ورته د روايه اوکتل نو علي رحمان سره د ستارخان ناظر انختي وو. د هغوي د گرم مو تو دو انخته لاروانه وو چھي هغه ور اوسپيدو. د ور اوسپيدو سره ترینه هغۂ تپوس اوکرو، "ولي، ناظر صبب، دے ماشوم سره په خه انختي بی".

ناظر (طنزيه) دا ماشوم دے؟ دے خو تانه مشردے. هلپو د خبri په چل نه پوهېږي.

فقير بابا: ولی خه چل شو دے؟ ستاسو ترمينځه خه تو ده سره ۵۵؟
ناظر: تو ده، سره داده چھي ده ته ما پرون وپلے وو چھي دے زمکه کبئي به نه بیا خاروي سره وو او نه به ترینه خشاك اورې سه خو دے هلپه خبره نه پوهېږي. دے وائي چھي خاروي به هم پکبئي سروم او خشاك به هم ترینه اورم.

فقير بابا: خاروي به پکبئي خکه سره وي چھي دازموښز مکده، خشاك به ترینه خکه اوپي چھي دازموښز مکي پيداوار دے.

ناظر: دازمکه هم د خان جي په قبضه کبئي ده او د دې پيداوار هم د هغۂ په قبضه کبئي دے. نن ورته ستاد مخه هيچ نه ووم خکه چھي ستاد سپينو د کونه جي اراغي خو که بیا می دلنه او ليدونو بنې به نه وي.

فقير بابا: ناظره، دومره اوچت مه الوجه چھي بیا د کوز بدويه چل نه پوهېږي. ته اوں دومره اوچت سره سه شو سه چھي د یوې غوري

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

نوری، ڈارہ ما په خپله زمکھ نه پرپردے۔ دازمکه زماد پلار نیکه ده اوڑه دا ھیچاته نه پرپردم۔ چي نن می په دبکتني نه پرپردے نو سباله به می په خبل کور کبھی نه پرپردے۔
ناظر: دازمکد واقعی ستاد پلار نیکه ده خواوس نه دھفوی ده اونه ستاد بلکه دستارخان ده۔

فقیر بابا: دستارخان هم لاس خلاص اوستا هم لاس خلاص۔ خم ورشه لبندکری دسے راوله چي په زړه دسے اړمان پاتس نشي، ناظر دھغه په خبره غصه شي او په هغه لاس پورته کوي خو چي هغه پري تبرپورته کري نو هغه لاس خکته کري او په غصه روان شي۔ دھغه دتلونه پس هغه سره دايره ملګرۍ شوه چي که ناظر ستارخان ته دھغه دخلی خبره اوکري نو بيا به خڅکېږي۔ هغه خود هغه دیونوک جواب هم نشي کولے۔ هغه یو خل بیا په خپله خبره پنېمانه شو او په دغه پنېمانی، کښي یې خپلی خلی له په خپله یوه سپهپه ورکه خو بیا یې په زړه کښي راغله چي ددغه ده همکي، نه علاوه هغه سره نورخه و چي دھغه خلله یې پري بنده کړے وسے او که هغه چې پاتسے شوے وسے نو بيا به یې تول عمر به چې خلله دھغه زورنه اوره۔ ترغمې پوري هغه په درزې دلي زړه خشاك هم کوو او روستو روستو به یې هم کتل۔ غرمد چي هغه د خشاك گېډے په سر کورته لایو او دئنسور خواکښي یې گېډے د سرنه او غور خونو بنځي ورته بو کاغذ او نیسو او ورته یې او وي چي، ”دا کاغذ چا په ورکښي

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

راغورخولس دے، چې دبکتني خڅکلې شوي دي۔ ده کاغذ په ليدو هغه په زړه او خوره چې کېډېشی داد سтарخان له خواه هغه ده هغه تر خبرو متعلق خڅه خبرې وي کومې چې هغه ده هغه ناظر ته کړي وسے۔ هغه ده هغه د لاس نه کاغذ واختستو او د نیمي ګهنتي په مسافت یو پرائزې سکول ته روان شو چې د سکول په استاذ هغه اولولي۔ هغه چې د کوره او تو او په مخکتني لایو نو د سکول یو استاذ په مخه ورغني، چې په سائبکل سور وو او د هغه په طرف را روان وو۔ هغه ده کاغذ په لاس هغه ته د اوږدې او شارة اوکړه، هغه چې اوږدې دنو هغه ورله کاغذ ورکړو او ورته یې او وسے، ”دا کاغذ چا رالپېلس دے، ته او ګوره چې دبکتني خڅه دي۔“ هغه چې خط او لوستو نو د خلی نه یې بې اختیاره او وتل، ”اوهو هو، دومړه دېږي“، فقیر بابا ده هغه په حېرانتیا تپوس اوکړو، ”خط کښي خڅه دي“، استاذ، هغه خط یو خل بیا او لوستو او ورته یې او وسے، ”دا خط د یو تنظیم له خواتانه رالپېلس شوے دے او وانې چې، ”کونچه استاذ زموږ په تحويل کښي دے، ده هغه د سر قیمت شل لاکټهه روښ، دے که ده هغه ژوند یې کول غواړے نو په لاندې پته شل لاکټهه روښ، را او لپېره او هغه خان سره بولڅه خو خبردار چې شوک درنه خبرنشي او که په پېسوا کښي دسے لم لېت اوکړو نو د تحفې په طور به تانه دده سر دلپېلس شې او سراسره ستاد کوچې په بنړه ایسلې کړي،“ فقیر بابا چې ده هغه د خلی نه دغه خبره ووریده نو د پېښو نه یې زمکه

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

اوخته بدہ او په خلہ کبئی لاری او جھی شوی . هغه دېرہ شبہ چپ خلہ لاری ووبیا په درنو پنبو او دروند سرد کور په طرف روان شو . د پرله پسی ڈخو خو حادثو په وجہ ڈھفے په سرد غمنو بروت انبار دومره دروند شو چې ڈھفے ڈغم نه اوتو . هغه دېر په مشکله خپل کور ته او رسیدو . د رسیدو سره تربنې بشخي تپوس اوکرو ، "کاغذ کبئی خڅلکلی شوی دي ؟" هغه هغى له هېڅ جواب ورنکرو ، په چې خلہ کوتى ته ننټو او په کېت کبئي دانه وانه پريوتو . دلبرو ترور چې ڈھفه په طبیعت پوهشونو بله خبره بې ورسه اونکړه البته هغه ڈپاره بې دودی تیاره کړه . کوتى ته بې ورله یوره او د ورتلو سره بې ورته اووی ، "پاسه سپرې چې دودی او خورسے ." هغه چې خڅلکلی شوی دھفه دلساونو نه پريوتو ، په مخ بې غتني غتني د ترکاري لوښي ڈھفه دلساونو نه پريوتو ، په مخ بې غتني غتني اوښکي راغللي ، په هغه وربریوته او په چغه بې اووی ، "د اعارف جمال پلاړه ، زئدے چانه پرېښوډم ." **«دو بهه پوهه»**

د ستارخان خبره رشتیا شو . امان د لسم جماعت په امتحان کبئي د امپرسونېشن په کبس کبئي د ستارخان زوي اسے ايس آئي احسان ګرفتار کړي سه وواود هغه ڈداده کولو ڈپاره بې ڈعدالت نه د لس ورخو ريماند اخستي سه وواود هغه ڈداده کولو ڈپاره بې هر شبہ د هغه مېلمستیا کېډه او هغه سره بد د خصوصي مېلمه سلوک کېډو

بڑو بڑ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

هغه او هوله شو ، مخ سرپري او پرسپيدل خو هغه داده نشو . په یؤلسمه ورڅ هغه د مس جمله عدالت نه داکے ابس آئي احسان په نگرانی کبئي پېش کړي سه . مس جمله دېره سخته ججه وه . د هغى په عدالت کبئي صرف ڈانصف حکمرانی وه . هغى نه رشوت اخستو ، نه بې سفارش منو او نه بې ڈ حکام بالا خپه پرواکوله . بله دا چې هغى په هغه مقوله عمل کوو کومه چې ڈعدالتونو متعلق عامه و پلي کېږي چې Justice delayed , justice denied . هم دغه وجهه و چې په درې خلورو پېشو کبئي په هغى کېس فېصله کوو . اپرعدالتونه د هغى ڈکار کر دکي ، نه دېر مطمئن وو . هغه چې د هغى عدالت ته پېش شو اوډ هغه فائل هغى ته کېښوډے شو نو هغى په مېز پروت ڈايو ګلاس اوچت کړ او په نقاب کبئي دنه بې خلڅله اونیسو او بیو خو ګوتونه بې تربنې اوکول . بیا یو ګلاس واپس کېښوډو ، فائل بې کھلاو کړو ، په خېر خېر بې ورته اوکتل او اسے ابس آئي احسان ته بې اووسي ، "دا خڅه دي ؟ په دهه لس ورخو کبئي ملزم اقبال جرم ولې او نکرو ." اسے ابس آئي احسان : مېلام ، زموږ د دېر کوشش باوجود هم ملزم داده نشو . هغه ڈخپل نه یو لیکلې شو سه درخواست را او پاسي اوډ هغى منځي ته بې او پدي .

مس جمله : دا خڅه دي ؟ بل ريماند غوار سه ؟
اسے ابس آئي احسان : هاؤ مېډم ، د لس ورخو ريماند .

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

خود ذاتی عناد په وجہ د هغۂ تول کیر خرابول غواړي.

مس جميله: No no, let him say, what ever he wants to say.

(امان ته) بنه وايه، ته د خپل جرم په باره کښي خڅه وېل غواړي؟

امان: داسے نه مېډم، زړيو اهم انکشاف کول غواړم خود دے نه مخکنۍ زما يو خو مطالبې دی، زڅه غواړم چې هغه پوره شي.

مس جميله: مستر امان، داعدالت دے، دفتر شکایات نه دے چې ستا مطالبې اومنلي شي. بهر حال ته خپلی مطالبې اووايه که قانوني جواز لري نو بالکل به پوره کېږي.

امان: زما دوه مطالبې دی او بالکل قانوني جواز لري. یوه دا چې زما د بیان د تصدیق د پاره دے قرآن شریف راوړی سه شي، بله دا چې د عدالت نه بهر د مېډیا اهل کاروالاړ دی، هغه دے راوغونښتی شي.

مس جميله: دا دواړه جائز دي، دواړه به پوره شي، چې په مېټ قرآن شریف کېښوده شي او د مېډیا اهل کار دنه راځغوتسته شي نوبنا

ورته مس جميله وائي، ”بنه وايه، خپل بیان شروع کړه.“

امان: مېډم، موږ غرب خلق د خان د خلی د خربیش به تکي هم دومره خوشحالېږو چې خوش ورڅي د خوشحالی، نه خوب نه راخې او چې په پسته او خوبه ژبه ورته بچې او واني نوبنا...“ مس جميله د هغۂ د خلی نه خبره اخلي او واني، ”داعدالت دے هوتيل نه دے چې ته پکښي انساني او پېړې راسپېرسه، مختصر او سائنتېفېک خبره کوه.

مس جميله: لس ورڅي ډېري دي، صرف د پنځة روڅور یماند درکولے شم، دي نه زیبات نشم درکولے. هغه چې په درخواست د سخنخط کولو د پاره قلم پورته کړي نو امان ورته وائي، ”مېډم، د ریماندې ضرورت نیشته. که د لس ورڅو لس ریماندې نه نور هم واخلي خوړۀ دے اسې آئي له چړي هم بیان نه ورکوم.“

مس جميله: خڅه مطلب، ته د له بیان ولې نه ورکوئے؟ خڅه وجہ ده؟

امان: مېډم، زړيو عادي مجرم یم. دي نه مخکنۍ هم مادګنسی جرم کړئ ده، زڅه غواړم چې زما هغه جرم هم پولپس نه او غاموته بشکاره شي خود ده دغه نه مني او صرف د اوښني کبس اقبال جرم غواړي.

مس جميله: دا خو داسې الته غونډي خبره ده. ملزم همبشه د ماضي جرمونه پېټوي اوته خپل جرم بشکاره کول غواړي.

اے اسې آئي احسان: مېډم دغه خورته زډه هم وايم چې ستازو جرمونو سره زموږ هیڅ تعلق نیشته، ”رات ګنې بات ګنې“ شپه تبره شوه قبصه هېړه شو.“

مس جميله: زما په خیال خو دا ډېره بنته خبره ده چې د اوښني جرم نه علاوه خپل زور جرم هم اوښاني. چې دغسی اوشي نو عدالت ته به د ملزم په فصله کښي ډېره اسانтиما ملاو شي. ته ولې دغسی کول نه غواړي دېکښي خڅه قباحت دي.

اے اسې آئي احسان: مېډم، ماسره دا ډېره ده چې کېډېشی ده په چا داسې شریف سړي گوته کېړدي چې د هغه ماضي ډېره صفاوې

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

اماں: مختصرہ خبرہ دا دھ مہبلم چی کوم پولیس افسر دے ملزم په جبڑ زہ ستاسو عدالت ته راوستے یم دے دَدے پوست اهل نہ دے۔
مس جمیله: خُٹھ مطلب؟ تئے به کوم ثبوت دا خبرہ کوئے۔
اماں: مہبلم، دا پولیس افسر دلسم جماعت پاس دے خودے نہ دَ
خپل امتحان نه خبر شوے دے اوئنڈھی پرچھی نه دَدَ امتحان
تولی پرچھی محل کپری دی اوڈَلہ می دَامتیازی نمبر وریزلت
ورکرے دے۔

جمیله: دارشنا دی؟

اماں: مہبلم زما لاس په قرآن پروت دے۔

مس جمیله (احسان ته) دا هلک چی خُٹھ واتی نورشتیا واتی؟
اماں آئی احسان: نه مہبلم۔ دے بالکل دروغ واتی، زما اوڈَتِ
مینځد داسی هیڅخ خبره نیشتہ۔

اماں: مہبلم، که زہ دروغ وایم نو دے دے په قرآن لاس کېږدی اوزمَا
دَبیان تردید دے اوکری۔

مس جمیله (احسان ته) تئَدَدَ دَبیان تردید په قرآن کولے شے۔

اماں آئی احسان: مہبلم، هغه کار اوشو خُٹھ نه چی زہ بِریدم، زما
په زړه کښی دایره وه چې دے به په ماګوته اپدی خو تاسو له دا یقین
درکوم مہبلم چی زما ماضی صفا ده اوڈے زما په وجہ خپل خان
صفا کول غواړي۔

مس جمیله: چې ستا ماضی صفا ده تو په قرآن لاس کېږدی اوڈَدَ

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

بیان تردید اوکرہ۔
اے اپس آئی احسان: مہبلم، زہ هم حساس یم او زما دیوتي هم
حساسه ده۔ سیا کپه ماڈَ غلادعوی اوشی، بله ورغَ دَقتل دعوی
اوشی، ورسی دَکردار کشی، خُٹھ بله دعوی اوشی نوزہ بَدَ خپلی
دیوتي، په خائی قرآن په سرگرشم او هرچاھه به قسم خورم۔ که دے
خپل دعوی قانونی طور ثابتہ کړي نوزہ هری سزا ته تیارم۔
مس جمیله (اماں ته) دَدے موجوده کپس په باره کښی ته خُٹھ وېل
غواړے؟

اماں: مہبلم، دا موجوده او سابقه دواړه کپسونو کښی زہ ملوث یم.
مس جمیله: دے موجوده کپس کښی ستاضحانت منظور شو، بیا
خپل ماتحت بابو ته واتی، ”دَدَ پرستن بالند کاغذونه مانه پېش کړه
اوَدَپیشی دَپاره تاریخ ورکړه۔“ دَ هغه ضمانت هم او شو اوَدَپیشی، دَ
پاره تاریخ هم روکرے شو خو دی ته پس هغه ولاړوو، مس جمیله
هغه ته اووی، ”خُٹھ ته شے۔“

اماں: مہبلم زہ تاسو ته خواست کوم چې زما سابقه جرم دے دے په
کپس کښی شامل شي۔

مس جمیله: ستاسابقه جرم په دے کپس کښی شامل بدے نشي او که
ته خامخا خپل خان له سزا ورکول غواړے نو بیا عدالت ته استغاثه
پېش کړه دغسی به ستا موجوده کپس سره سره دَسابقه جرم کپس
هم شروع شي۔ دی سره هغه دَعدالت دَکمری نه اووتو، عدالت لا

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شېخ

هغېسي جاري وو چې یو خوپ او پرکشش اواز بیاراغي، ”داسي معلومه پري چې زَدَتْه اونه پېژندم“، هغة په لمحو لمحو کښي په خپل ذهن بیا زور راوزو خو چې ناکام شونو شرمنده شو او هغې تېبی اووسي، ”معافي غوايم مېډم، ماونه پېژندې“، ده هغه په خبره هغه مسکي شوده، ده مخ نه یې د پېروني پلولر سه کړو او په مُسکایو هغه ته اوکتل، ”اوه ګل پري ته؟ ته خو واقعيه“ ګل نه بلکه د کلونو پري یې، ”امان په جذباتي انداز کښي اووسي. دي سره دواړه خاندي. ده هغې رونو چې هغوي په خبرو او لپدل نو یوبيل ته یې سترګي وروځي اووه لهلې او یو یو، دوه دوه روان شو خو هغوي، ده هغوي په تلو پوه نشو. په خبرو خبرو کښي تریشه امان تپوس او کړو، ”دلته خنګه راغله وي“، هغې په لاړواني جواب ورکړو ”د ټوکس په سلسه کښي“.

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شېخ

جاري وو چې یو خوپ او پرکشش اواز بیاراغي، ”داسي معلومه پري چې زَدَتْه اونه پېژندم“، هغه په لمحو لمحو کښي په خپل ذهن بیا زور راوزو خو چې ناکام شونو شرمنده شو او هغې تېبی اووسي، ”معافي غوايم مېډم، ماونه پېژندې“، ده هغه په خبره هغه مسکي شوده، ده مخ نه یې د پېروني پلولر سه کړو او په مُسکایو هغه ته اوکتل، ”اوه ګل پري ته؟ ته خو واقعيه“ ګل نه بلکه د کلونو پري یې، ”امان په جذباتي انداز کښي اووسي. دي سره دواړه خاندي. ده هغې رونو چې هغوي په خبرو او لپدل نو یوبيل ته یې سترګي وروځي اووه لهلې او یو یو، دوه دوه روان شو خو هغوي، ده هغوي په تلو پوه نشو. په خبرو خبرو کښي تریشه امان تپوس او کړو، ”دلته خنګه راغله وي“، هغې په لاړواني جواب ورکړو ”د ټوکس په سلسه کښي“.

اماڼه: کښ چا سره وو؟
ګل پري: داهېري اوېردې خيرې دې امانه، په والاره والاره نه کېږي. خه
چې کور ته څونوري خيرې به هلتنه او کړو.
اماڼه: نه ګل پري نن نه، بیا به شي.

ګل پري: نن ولې نه، بیا به کله شي؟
اماڼه: نن کلې ته خم، بابا سره لپدل کول غوايم، دېره موده او شو هغه مې لپدلي نه دئے، کېډ بشي هغه زما په وجه پريشان وي خکه چې زَدَه هغه د اجازت نه بغېردا کوره اووسي یم.

هغېسي جاري وو چې هغه یو ه شبې پس بیا راغي، یو ه استغاثه او حلف نامه یې د فتېر کښي داخل کړه او بیا اووتو. ده هغه د ټلونه پس مس جمله خپله مساواکه ګوته به خلله کښي اوښو او په لوکه سوچ کښي پريو ټه.
هغه چې د لورکورت د کمرې نه اووتو او د دستركت سیشن کورت مخې ته تېریدو نو هلتنه ګن خلڅ ولارو. داسي معلومه پري چې خڅ کېس فېصله شو سه ده او ملزم یا ملزمان برې شوي دي خکه چې تول ده رخوشحاله وو او یو بل له یې مبارکي ورکول. هغه په تلو تلو کښي پښه نېټولس شو او په توله خوره وره دله یې یو سرسري نظر واچوو خو چې په هغوي کښي یې خوک او نه پېژندل نو بیاروان شو.
هغه ایله د کچھري، د ګېټ نه اووتو چې د شانه وریسمی اواز او شو، ”اوږېره امانه“ هغه چې د چاد خلني نه خپل نوم ووریدو نو او ریدو او شاته یې اوکتل. په پېروني پېټه یو ه زنانه د سرو د ډلی نه اوونه، ده هغه خواله ورغله، هغه ته یې سلام او کړو او ورنې یې اووسي، ”دېره موده پس مې او لیدے، ته خو بالکل بدل شو سه یې“. هغه د پېروني په پلوشو کښي موسېده خو هغه نه پېژنده. هغه په زړه او خوره چې دا هر خوک چې ده خو پردي، نه ده بلکه ده موده موډو شناسان ده. هغه په لمحو لمحو کښي د خپل ماضي په تولو درېچو کښي ده هغې لټون او کړو خو دغه منځ پټهي زنانه یې د خیال په یوه درېچه کښي هم او نه لیده. ده هغه د تصور په ګړنگو وادبو کښي ده هغه د لټون هڅدلا

وړکھم لادی (پښتو ناول)

ګل پري: بیا به کله شي؟

امان: دېرزر انشاء الله . د کاكاجي سلام به هم اوکرم او... " ګل پري
د هغه د خلني نه خبره اخلي او وائي " د کاكاجي قبردرته معلوم ده "؟
امان (په حبرانیا) قير...؟ ولې کاكاجي خدا مه که ... " د هغه په
تپوس د ګل پري سترګي د کې شي او وائي ، " هاؤ امانه ، ستاسو د
تلوي په سبأ هغه وفات شوئے ده ".

امان: او، ماته خو هليو پته هم تیشته. هغه دواړه لاسونه دعاته
اچوتنې او وائي ، " د کاكاجي په حق کېشي به یوه دعا اوکرو." ګل پري
په خپلو لاسونو د هغه لاسونه په خند خکته کوي او وائي ، " بس دا د
هغه د ميني حق ده چې په ولاړه ولاړه لاسونه اوچت کړي په اودعا
ورته اوکړي. دېره د افسوس خبره ده امانه ، هغه خو ته په غږ
گرڅوله او لوړولې یې چې ته هم داسي شوئے نو دېل چاهه به خډ
ګېله اوکرم. خه چې کورته لار شوزما تاسره دېرې خبرې دي. امان
شرمنده شي او وائي ، " ستا خبره بالکل صحي ده خه چې خو ". د امان
په موندلو ګل پري دېره خوشحاله وه. هغوي چې د کچھري نه اوړتل
نو د کلې ادي ته لارل، هلته په ګادي کېناستل او کلې ته روان
شو. هغوي دواړه په یو سیت خوا په خواناست وو. د هغوي زنګونونه
اوړېږي یوبال سره لګبدی او د دواړو اجسم او د انتقال حرات سلسلي
تلې راتلمي. هغوي اګر چې په ظاهره چې وو خود هغوي په زړونو
کېنې د ميني ترانې او د خوشحالې. نغمي غږیدي او په دغه نغمو

ږډو ټې شېخ

وړکھم لادی (پښتو ناول)

کېنسی د مستقبل منصوبې جوړیدي. د هغې په زړه دېرې خبرې وي او
هغې غوښتل چې زړ تر زړه کورته او رسې او په هغې تېږي شو تولې
کرمي هغه ده یوه په یوه او وائي. په دغه اراده چې هغه کورته او رسې به
او د دروازې د جرنندي لري کولو هڅه یې کوله نو هغې ته معلومه شو
چې جرننده لري شوي ده او دروازه د کور د اړخه زنځيره ده. د هغې زړه
اوخوښدو چې آیا د هغې په کور چاقبضه کړي په ده او کډ هغې ناتېک
د هغې په کور کېنسی بل خوک اچولې ده هغې چې په یوه دروازه
او د بوله نو یوه شبې پس خوک راغې. او دروازه یې لري کړه. چې دروازه
لري شوه او دواړو یو بل ته او کتله نو ګل پري په حبرانیا اووې ،
" انځر ګله ته...؟ ته کله راغلې یې؟ هغه په لاپرواڼي جواب ورکړو.
" او س ستاده راتلونه لې مخکنې. بیا بیا امان ته اشاره او کړه او وے
وېښل ، " دا مېلهمه خوک ده؟ " د هغه په تپوس ګل پري مسکي شو
اووې وېښل ، " ته ورته پنه په خير خير او ګوره چې خوک ده ". هغوي
دواړه چې یو بل ته او ګوره نو د دواړو سترګي دېو بل په منځ کېنسی
ښځۍ شي. په دغه کتو کتو کېنسی هغوي دېرلري لار شې خو دېرزر بیا
و اپس شي او دواړه مسکي شي. د امان د خلني نه یې اختیاره او خېږي ،
انځر ګله ، ته خو دېر بدله شوئې یې. تانه خو ماشاء الله بنېکلې خوان
جور شوئې ده ، " دواړه یو بل ته ورته غایه وتل. په دغه روغ جور
کېنسی ورته انځر ګله وائي ، " لا لاجي ، وخت تېږدو او حالات بدله د سره
سرې په بدله پېي ". د روغ جور نه پس انځر ګل ، ګل پري ته وائي ، " یو

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټېخ

مېلمله تاراوستو، یو ماراوستي ده. ماستا مېلمله اوپېژندو اوس به تئه زما مېلمله پېژنې.“ په دغه خبرو خبرو کېښي چې هغوي کوتني ته وړ غلڅل نورته مخامنځ یو سپسے په کت کېښي ناست وواو سپیچې بی اړولی. د هغه په لېدو د دواړو د خلو نه په یو وخت کېښي اوړتل، ”بابا ته؟ دا مېلمله واقعی د دواړو بابا وو. د آمان خپل بابا اوډ ګل پري روځاني بابا، کوچنې استاذو، هغه کوچنې استاذ چې ګل پري ته د چېل پلاز کخبرې کاکانه کم نه پېکاريدو، هغه کوچنې استاذ چې د هغه د پاره د رنیا مناره وه، هغه مناره چې د هغه په رنیا ڈرۇند په سمندر کېښي د هغه د همت کشتني. روانه وه او چې کله به د چېل ڈرۇند نه مایوسه شوه نود دغه رنیا په سمهاره بهې، هلي خلم کولوي. د هغه په لېدو هغه دومره خوشحاله شوه چې په خان پوهنشو، په جذباتي انداز هغه ته په ناسته ناسته ورتغاهه وته او په انتهائي احترام او عقیدت یې د هغه لاسونه بشکل ګړل. بیا یې زرزر تولانی رواخاسته، هغه ته یې په کت کېښي خوره کړه او ورته یې اووي، ”راپاسه بابا، د مېل کت کېښي ده واچو“ هغه په دواړه لاسه په غېږ کېښي اوچت کړو اړل کت ته یې واړو. بیا یې د هغه دې ده غېږګ بالخونه کېښو دل، په پښو پې ورله کېښل خوره کړه او انځرګل ته یې اووي، ”انځرګله، ته مېلمنو سره خبری کوه، زه تاسو له چایې تیاروم“ کوچنې چې د هغه خبره وورپه د نورته یې اووسي، ”چایې به بیا شی، ته واشه بچې، ماسره کېښه زه تاسو له یو خو خبری کوم.“ د هغه په اوږد هغه واپس شوه او هغه

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټېخ

سره لنګكي ته کېنناسته. د هغه کېنناستو سره کوچنې استاذ هغه ته اووسي، ”بچې، ستاد پلارډ مرګ نه انځرګل خبر کرم، د هغه په حق کېښي بډو دعا او پوکو چې خداکه ورله اټه واره جنتونه درکړي“. هغه خپله دعا او پوکه او خو خو خلدي په دعا کېښي اوژيل. چې دعا بې ختمه کړه او امين یې اووسي نو بیا ورته ګل پري اووي، ”بابا زه ورڅم چې تاسو له چایې تیاره کرم.“ هغه مُسکے شو او ورته یې اووسي، ”نه“ بچې اووسي نه، د چایو نه مخکښي یو خو خبری کوو.“ ګل پري: تاسو خپلو کېښي خبری کوي، بابا زه...“ کوچنې استاذ د هغه د خلی نه خبره اخلي او وائی، ”نه لوري چایې به بیا شی، زه“ چې خڅه پېل غواړم د هغه تعلق تاسره ده. لوري، ستا پلارډ پېښه سپسے وو. د هغه د لاس پښو او خلی نه هیڅوک نه ووازار شو سه هغه سره زما دېره بنسه ملګرتیا بلکه روروکلی وه خو په اخړه کېښي مې د هغه ته هم خاطر دروند شو.“ تول یو بل ته په حبرانټیا ګوری. ګل پري په بې، صېږي سره د هغه ته تپوس کوي، ”هغه خنګه بابا، تاسو خو چې مخکښي مانه دغه خبره نه د کړس.“ کوچنې استاذ: هغه داسې چې هغه ماسره بې وفاتي او کړه ... مانه پت په پته جنت ته لاړو او شاماتي، خور له یې خان اوروسو. (ګل پري زاري) ”زاري مه بچې داسې اکثر کېږي. هیڅوک د چا انتظارنه کوي - کاروبار به د دنیا دا رسې چلږي که خوک زاري او که خاندی خوشحالې ستاد پلارډ مرګ نه پس ته یو اځۍ پاتې شوي او رونو درنه لاس

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

واختسو خو آفرین شه او په تاشه چي به خپل همت او محنت دي نه
صرف خپل خان او پالو بلکد جانی خور او انځر ګل دے هم خان پسی
راخکل او هیچاته محتاجه نه بې خوزتنه محتاجه مه او هفه
داسې چي زما یوزو ټه د خپلی ناپوهی په وجہ د جنټ د حوري د
حصول په اميد د بېرو بي گناه انسانو قاتل دے . چي هغه توبي او پاسي
نو... نو ته هغه له د دیاده حوري مينه ورکولي شي، ”(امان او
انځر ګل یوبيل ته په نيم کھو ستر ګو ګوري. ګل پري مسکي شي ،
او شرمپري او ستر ګي خکته کري، ”تا ماله جواب رانکو ګوري“.
ګل پري: بابا پښتنې پېغلي د مور په مخکنې خڅنځه ويبلې شي
خود پلار په مخکنې نه په خلله انکار کولي شي او نه اقرار. زه ورځم
چي تاسو له چایي تاره کړم .

کوچنے استاذ: که چایي سره خڅواړه راغل خو اقرار دے او که
رانه غلل نو انکار دے . د هغه په خبره هغه خاندي او په خندا خندا
کښي د کوتۍ نه او غخي. د هغه د تلو نه پس امان د انځر ګل نه د هغه
او د بابا د ملاقات په باره کښي تپوس کوي او وائي، ”انځر ګله، ستاو
د بابا ملاقات چرته او شو؟ ته زمونږ کور ته تلې وسے؟ انځر ګل خاندي
او په خندا کښي وائي، ”نه للاجي، بابا زمونږ کور ته راغلې وو.“
امان هغه ته په خير خير ګوري او وائي، ”بابا دلتہ په خپله راغلې
وو؟“ یعنی دلتہ؟ دا خنګه کېډ بشي؟
انځر ګل: نه للاجي دلتہ نه زما کور ته. دا کور خود ګل پري دے .

بڑو بڑ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

زما کور خود مئ خائني نه دېر لرے په غرونو کښي پروت دے. زه
خود لته د مېلمه په حېث راغلې یم او هغه هم د بابا د خاطره . ماوے
چي بابا ته خڅه نقصان او نه رسې. شاید تاته د بابا د اغوا متعلق
معلومات نیشتنه .

امان (په حېراتنيا) د بابا د اغوا متعلق معلومات؟ ولې بابا اغوا
شوے وو؟

انځر ګل: بابا صرف اغوا شوے نه دے بلکه د بابا په سر کښي د
فقیر بابا نه د شل لاکهه روپو مطالبه هم شوے وو . او فقیر بابا ته د یو
خط په ذريعه پلې شوي وو چي ”که په دغه روپو راټولو کښي دے
لم لهېت او کړونو د تهفې په طور به تاته د ده سر در لېږلې شي او ستا
سر به سټاد کوتۍ په بنېړه اینېلې شي.“ دغه صدمه هغه برداشت
نکرے شو او مر شو .

امان: فقیر بابا من شو؟ او د خدايې، ”هغه یو شې سې دواړه لاسه
نیولوی وو او د هغه متعلق یې سوچ کوو. بیا پلار ته وائي، ”بابا ته
ولې اغوا شوے؟“

کوچنے استاذ: زویه زه هغه کلام په وجہ اغوا شوے ووم چي ما د
ازمي پیلک سکول د شهیدانو په باره کښي پلې وو .

امان: بابا، ته د فقیر بابا د مرګ نه خبر شوے وسے .

کوچنے استاذ: مانه د هغه د مرګ معلومات هغه وخت او شو چي د
اغوا کارو مطالبه پوره نشوه او زما د قتل حکم او شو. بچې، که

ورکھم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

انخرگل هلتنه نه وسے نوزه بہ چری هم بیج شوے ندوے۔ خدائے دے دلہ جزاے خبر و کرپی، زَدَدَه په ذریعہ بیج شوم اودلتنه را ارسوں شوم۔“

په دغه خبرو خبرو کبنسی امان د کوتی مخی ته په غولی کبنسی ولار موتر سائبکل ته اوکتل انخرگل ته بی اووے، ”انخرگل، دغه موتر سائبکل ستادے؟“

انخرگل: ..نه لالاجی، زما خپل موتر سائبکل بل چا بوتلي دے۔ دا زمادیو ملکرگی دے... دا تپوس دے خنگه اوکرو.

امان: دا تپوس می خکھ اوکرو چی دا موتر سائبکل د غلام دے۔ انخرگل: ..الله جی، زمونپ تول گاډی د غلامی خوتاخنگه اوپېئندو.

امان: ماخکه اوپېئندو چی دا مانه شوکبدی دے۔

انخرگل: صرف دا اوکد نور خٹھ هم۔

امان: دا گاډے، پنځه لاکھه روی، زما موبائیل او جب خرج۔

انخرگل: ..و عقریه هغه نه وسے؟ خداته غم مٹ کوه، ستا پیسی نشي ورکبدی.

امان: تاته دا معلومات خنگه اوشو.

انخرگل: دا ډېري خبری دی الله جی، خودا چې ستارخان زمونپ خاص سرے دے یا دا چې مونپه هغه خاص سری یو، هغه زمونپ مالی مرسته کوی او مونپه هغه خدمت کوو۔ ته چې چاشکوکلے یې، هغه دواړه مفروزان هم دی او زمونپ ورکران هم دی، هسپی زمونپ

برو بز شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

ملکرگی د شوکی کارنه کوی خوتة ڈیو خاص سازش لاندی شوکبدلی او وهلے شوے بی او استاذ جي هم د هغه په اشاره اغوا شوے وو، چې ڈفیر بابا نه د اغواتاون واخلي.

امان: زمونپه ازارولو کبنسی د هغه خٹھ فاندہ وه؟

انخرگل: نور معلومات خوماته نیشتہ خودا می او رسیدلی دی چې د هغه بېهتی، پوري جخته ڈفیر بابا ز مکه ده. هغه په خٹھ طریقہ د هغه نه دغه ز مکه اخستل غوبنټل۔ په دی وجہ هغه فقیر بابا له مالي نقصان ورکول غوبنټل چې هغه مجبور شی او دغه ز مکه هغه ته په پردی.

امان: پنه اووس به دغه سری یعنی ستارخان سره خٹھ کوو، هغه نه به می خنګه خلاص کړے۔ په ما باندی د هغه د اتهه لاکھه رویو د غښ الزام دے.

انخرگل: ..د هغه غم مٹ کوه. د هغه په نامه بدزه یو چیت درکرم، هغه له بې او رسیدلی دی او سنا کهانه به ختمه شي، هغه د جب نه یو وړه شان کتابچه او یو بال پن را او یاسی او هغه ته یو خط لیکي.

محترم ستارخان

سلامونه! امان لالاجی نه به شوکبدلی پیسی نه غوارے۔ هغه مونپ ته رارسیدلی دی، دے زمونپ خپل سرے دے۔ دستخط.

هغه چې په خط دستخط اوکړي نو د کتابچې نه پانه او شلوی او هغه

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

له یې ورکرپی . هغه چي خط اولولی نو مُسکے شي او هغة نه واتي ، "داتا خَمْلِیکلی دی ؟ هسپی دے رانه خان خلاص کرو . زما پا دے سود نه کېږي ."

انخرگل (خاندی) لالاجي ، موږ چاته درخواست نه کووبلكه بېغ په نېغه خبره کوو او نېغ په نېغه غوښته کوو . تهدا خط ورکرپه که ستا کار او نشوا او تاته سلامي نشو نو بیا تاته رېنګ او کره . بیا به ستا کار ختم شي او زما کار به شروع شي . او دا خط به هله ورکو سه چي هغه ټهريدلی وي ، ته بیا گوره چي خنګه یخپری . "هغه د کتابچې په پانه خپل نمبر لیکي او هغة نه یې ورکوي . امان چي موبایل نمبر ته او گوری نو واتي ، "دانمبر خوزما د موبایل دے . ته خپل موبایل اوبینایه . انخرگل چي د جبب نه موبایل دا پیاسی او هغه له پېږي ."

ورکرپی نو هغه واتي ، "دانمبر هم زمادے او موبایل هم زمادے ."

انخرگل :: کېدې بشي ستاوي څنګه چهدا هم چاراکړے دے ، بیا خاندی او واتي ، "تا خوژه اوشوکولم . موبایل ستاشو ، موتر سائبکل ستاشو ، ماسره خو هیڅ پاتي نشو . زه تاله یو بیل نمبر درکوم چي زما ذاتي دے . ماسره به په هغه نمبر رابطه او کړے ."

هغه هغه له یو بیل نمبر ورکوي . بیا ورته واتي ، "زمادغه نمبر يعني ستاده موبایل هم ستارخان سره شته او دا نمبر هم هغه سره شته ."

هغه نور هم خَمْلِیکلی د کوت نه یو مېز را خستو او د دواړو شو . هغې د راتلو سره د کوت چې او د کوت نه یو مېز را خستو او د دواړو

بروہڈ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

کتونو په مینځ کېښي بي کېښودو او بهراوونه . لپه شبهې پس د چايو پتنوس په لاس بیاراغله او پتنوس یې په مېز کېښودو . امان او انخرگل چې پتنوس ته او کتل نو مُسکي شو . هغه پلارته او ووئے ، "بابا ، ګل پري چايو هم راۋیه او حلوا هم . د دے خَمْلِیکلی د مطلب کېدې بشي ."

کوچنې استاذ (مسکے شي) د دے مطلب دا دے چې زماله لور زما خواست او نه غور خوو . د هغه په خبره ګل پري مسکي شي ، او شرمېږي ، د کوتني نه د تو هڅه کوي خو په تلو تلو کېښي انخرگل ته واتي ، "انخرگله ، دوي ته پیالو کېښي چايو واقجه " کوچنې استاذ چې د هغې په تلو پوهش نو واتي ، ګل پري لوري دلته راشه ، ماسره کېښه . هغه چې د هغه په خبره واپس او هغه سره کېښي نو ورته واتي ، "بابا ، تاسو مانه خَمْلِیکلی د غواړي ."

کوچنې استاذ : هاو لوري ، زه تاته دېر خَمْلِیکلی د غواړم . "شمېږد مه بچې دلته هېڅوک پردي نیشتنه . دا اسلامي طریقه ده چې د هلك او جىنسى مرضي معلومه شي : زه غواړم چې ستاسو نکاح او ترم ." بیا په اسلامي طریقه چې د هغوي قبول وایحاب اوشي نو کوچنې استاذ واتي ، "اوسم د دی حلوانه دواړه قاشوغری ډکي کړي او یو بیل له یې په خله کېښي ورکرپي . چې هغوي دغسۍ او کړي نو هغه د قرآن یو سورت تلاوت کړي ، امين واتي او دواړوله مبارکي ورکوي . د امين سره ګل پري مسکي . شي د کوتني نه او خې او د کوچنې استاذ مبارکي جواب په تلو تلو کېښي په مُسکا ورکوي . د چايو خکلو نه

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

پس کوچنے استاذ انخرگل ته واتی، «بچے ستانکاچ اوشوده، اوس تاسو شرعی طور سره بنخده خاوندشوی، ولیمه به درنه بیالخورو اوس موئله اجازت راکره چی خو».
انخرگل: نه استاذ جي، داسې نشي کبدي، ناخته دے شېه اوکري کوچنے استاذ: نه بچې نه. موئې ستاسو په مينه کښي خند جوري بدل نه غواړو. بس دا به موئې سره ستاسو احسان وي اجازت راکړي.
انخرگل (امان ته) لالاجي چې خي او خامځائي، تو په خپل موئر سائېکل لارشي.

انخرگل اوګل پري د شکري په ډکو سترګو هغوي له رختست ورکري او هغوي په خوشحالی خوشحالی د هغوي د کوره اوخي.
 MAS-HOTLINE: هغوي د بالاکلي بازارګي ته او رسيدل. هلت امان د کور د پاره سودا هم واختسه او خان د پاره یې د تور نه ډوډي هم واختسه. چي کله یې هرڅه برابر کړل تو یکار کور ته روان شو. هغه چي د فقیر بابا په کور ووختو او خپل کوتني ته او رسيدو تو په کوتنه کښي تياره وه. هغه چي د موتابيل په رنداز کوتني اندازه واختسه نه پکښي کتونه وو، نه پکښي ميز وو او نه پکښي د هغوي سامان وو. د موټير سائېکل غر سره دلبرو ترور د کور په تور اوخته او چي د هغوي په بنسکالو پوه شو هن على رحمان یې لالېن په لاس ور او لمپو. هغه د ورتلو سره هغوي سره سټري مسي اوکل، لالېن یې په کوتنه کښي کښو د اوامن ته یې اووسي، لالاجي، تاسو له لې

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

ایسارشی زة کتونه راقيم». دي سره هغه کورته منده کره خو هغه پسی امان هم ورغی، او د کور ور سره او درېدو، علي رحمان به کتونه او نور سامان د کور نه بهره ته ويستل او امان به خپلی کوتني ته اوړل.
دغه شان تبول سامان راقيس شو او په کوتنه کښو ده شو.
علي رحمان چې خپل کار او کرونو بیا یې امان ته اووسي، «لالاجي، مور مسي وي چې د ډوډي تپوس تري اوکره». د هغه د تپوس په جواب کښي امان اووسي، «ډوډي، موئې سره شته خوکه ترکاري وي نور اوږه او که نه وي نو پرسېدې يې، او هن خان سره دا سودا هم کورته یو سمه». هغه سودا اوچته کره او کورته یې پوره خو د ترکاري په راپړلوا کښي یې دېروخته واختسو. داسې معلومه ده چې هغوي کره ترکاري نه وه پاتې شوی او اوس یې تیاروله. کله چې هغه ترکاري راۋه او هغوي ته یې په مېز کښو ده نو وسې ونېليل، «مور مسي وي چې خفه نشي، مابنامې، ترکاري نه وه پاتې شوی، تازه یې درله پځه کره».
کوچنے استاذ: نه بچې د پخولو خڅه ضرورت وو، چې نه وه پاتې شوی نوراتله به، علي رحمان هغه له هېڅ جواب ورنکرو، سريې خکته کړ او کور ته روان شو. د ډوډي خورلوا نه پس کوچنے استاذ په خپل کت کښي سملاستو اوده شو خو امان له خوب نه ورتلوا او ډوډي په ددې اوختو راوخشن. د هغه په ژوند کښي ننې ورڅ اوپده هم وه، مهمه هم وه او وارداتي هم وه. نن هغه لور کورت ته پېش شو، نن هغه په عدالت کښي مجبوراً هغه خبره اوکره چې دېره موده هغه په

ورکم لادی (پښتو ناول)

بڑو بڏ شخ

چپله سینه کېښي پته ساتلي و، نن د هغه ضمانت اوشو، نن هغه گل پري سره ملاو شو، نن هغه انخر گل سره ليدل اوکول، نن هغه د پلاراً اغوا او فقير بابا د مرگ نه خبر شو، نن د هغه په مخکېښي انخر گل سره د گل پري د ژوند ترون اوشو اونن ماسخوتون خپل مقام يعني خپلی کوتني ته بيا واپس راغل.

«دوبجه برهه»

تنه د پهه وهلے وه اوډاً امان دَ ګرفتاري اوډاً فقير بابا دَ رخصتني، نه پس یې خپل ناظر سره د هغه په زمکندَ بهتي جورولو منصوبه جوروله. هلتنه د هغه په کور کېښي د هغه لور نوشين بد تي وي لاونج کېښي ناسته وه اوپه یو پراتيسيوت چېبل یې دَ فن اورنکار، په حقله یو خصوصي پروګرام کتو چې بریکنگ نيوز پري راغي. په بریکنگ نيوز کېښي اوږيله شو، «تالیٽي کړيشن کا اړک اوږيس ډرمان کي طرف ساءے اشي آئي احسان کي تلکي سند چېلچ، اءے اشي آئي احسان کو پهري عدالت میں خت ہزیست اهانی چې اي دهه خبر سره دَ امان او احسان تصوironه هم په سکرین راغلل. د دهه خبر اوږيداو د تصوironونو د ليدو سره د هغه دَ خلني نه یوه چغه اووته، چغه سره د هغه مور پروين هغه پسپي کمردي ته ورمنده کره او پرسوس یې تريښه اوکړو، «ولي لوري شه اوشو» بریکنگ نيوز لا هغسي چلبدل. نوشين بریکنگ نيوز ته اشاره اوکړه او وي وئيل، «امي دا خبر وورهه». هغه چې دَ امان او احسان تصوironونه اوليلد او دغه خبرېي وورېدو نو په چھو چھو په زیا شوه، دَ هفوی زیلا لا هغسي جاري وه چې دَ کور خدمتگاري بهر ته مندہ کره. هلتنه ستار خان دَ خپلی منصوبې په اخري مراحل کېښي وو چې خدمتگاري ورته اووي، «خان جي کورته راهش». دغه اواز پسی لګبدلي هغه په کور کېښي دَ زیا او azi هم وورېدو. هغه دَ خپلی منصوبې خiali خاکه پو خواتنه کړه او د پر په تېزی سره کور ته روان شو. هغه چې کور ته ورځي اوډ هفوی زیا ته یې اوکتل نو تپوس یې اوکړو، «ولي خه

دَ توارو رونځ وه، دَ ملک تولي سرکاري اداري او دفترونه بند وو، دَ اخبارونو خصوصي اېډپشنې اوتسې وسے اوډاً خبیر پښتونخوا په تولو لويو درو اخبارونو کېښي دَ امان دَ کپس خبر راګلې وو. هريو اخبار دَ امان او اسے اپس آئي احسان متعلق خپله خپله سرخې لکولۍ وه. دَ اُردو د یو مقبول اخبار سرخط وو، «اے اشي آئي احسان کو یې که دینې پر ګئے ډرمان کو پهنانے کي جانے غور ټکن ګئے، ډرمان کي طرف سے استشا د عدالت میں دَ افغان دَ پښتو د یو اخبار سرخط وو، «دا اسے اپس آئي احسان تعليمي سند چېلنځ شو، دَ ډرمان امان په تو په دَ ک عدالت کېښي سر تېټې شو». دَ انګریزی، دَ یو اخبار سرخط وو، "Wrong man" wrong posting. دَ ډغم اخبارونو دَ خپل سرخط لاندې دَ امان له خواه هغه دَ تور په حقله وضاحتی بیانونه لیکلې وو کوم چې په احسان لکولې شوي وو، دَ سره سره دَ دواړو تصوironونه هم لګبدلي وو.

دَ سحر لس بجي وي، ستار خان دَ خپلی حجري په برندې کېښي بالخت

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

چل شوے دے، ولی ڈاپی، ”نوشین په ریاڑا به ساه ختلي انداز
کبنسی اووي، ”ابو، اوس... اوس، بریکنگ نیوز کبنسی راغلل چي
... چي امان ڈاحسان تعليمي سند چبلنج کرے دے او هفه په دك
عدالت کبنسی شرمندہ شو، دا خه قیصہ ده ابو؟“ ستارخان چي دا
خبره ووریده نو لاشئی پسے اورنگک یې مراوے شو، هغه له یې
هیچ جواب ورنکو البته خدمتگاري ته یې په حاکمانه لهجه ووے،
”ورشد گنجی، اخبار راپرہ،“ هغه چي هغۂ اخبار ورکړو او هغۂ په
رومبی مخ ڈ هغوي تصویرونه اوليلد نو ڈلیدو سره پري سترګي
توري شوي او د پیشو نه یې د اوختو، هغه یوه شبې دم ختلے والر
وو او چې کله یې حوصله په خاکے شوہ نو اخبار په لاس خپلی کمری
ته روان شو، هلته یې په خپل بدل کبنسی ۵۵ واجوله، اخبار په مخ ته
اونيسو او د اخبار بیان یې اولوستو، هغه یوه شبې خاموش پروت وو،
بیا یې موبائل اوچت کړو او چاندې یې کال کول غښتل چي ڈ هغة
په موبائل کال راغنی، هغة چې نتمير ته اوکتل نو هغه ڈ هغه ڈ منشر
زوی سلمان کال وو، هغه، سره ڈ بنځی او بال پیچ ڈ سپل ڈ پاره ولايت
ته تلے وو خو چې هلته یې دغه خبر ووریدو نو وارخطا شو او پلار نه
یې تپوس اوکړو، ابو ڈامان او احسان ترمینځه دا خه قیصہ ده.“
ستارخان ڈ هغه ڈ تسلی، ڈ پاره هغۂ ته اووست، ”هیچ نیشته بچے،
هر خڅه بد تیک تاک شي، ڈ دواړو ترمینځه خه عدالتی چېقلش
راغلے دے خود فکر هیچ خبره نیشته.“

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

سلیمان: ابو، جمبلي سره خبره اوکړه، ګپنۍ شهنواز خان ته فون
اوکړه او خبره ختمه کړه.
ستارخان: دا کېس هم جمبلي سوده دے، ڈیرې درې هیچ خبره
نیشته او رشتیا واره خنګه دي.
سلیمان: واره ښه دی ابو خو دلتنه دېره یختنی ۵۵.
ستارخان: ڈورو خیال ساته بچې، او د دے خاکے خیال ڏزړه نه
اویاسه، ”خنګه چي ڈاحسان ڈپاس کېدو زېږي په لم په ساعت کبنسی
خواره شوي وو او د هغۂ تولو خپلوا نو هغۂ په پاس کبدو د
خوشحالی سره سره ڈ هبرانتیا اظهار کړے وو دغه شان په هغة
لګولی شوے الزام هم په لمحو لمحو کبنسی خور شو او د هغۂ تول
خپلوا ن حیران شو، ترناخته پورې تیلفون او موبائلونه کېنګبدل او
ڈ ستارخان، پروین او نوشین او نورن نه ڈاحسان ڈالزام په باره کبنسی
تپوسونه کېدل خود شهنواز خان ڈکورنی، له خوا هیچا هغه ته فون
اوونکړو، هغة تر ماسخون پورې ڈ هغوي ڈ فون انتظار کړو خو چي ڈ
هغوي له خوا څاټه او باطه او نشوه نو بیا یې جمبلي ته رېشګ او کړو خو
ڈ هغې موبائل بند وو، هغة خو شو خلله هغې سره ڈ رابطې کولو
کوشش اوکړو خو چې هغې سره رابطه او نشوه نو بیا یې شهنواز خان
ته فون اوکړو او هغه یې ڈ تبول صورت حال نه خبر کړو او ورته یې
اوو چې، ”جميله ته او وايجه چي ڈاحسان خلاف ڈامان استغاثه
مسترد کړي،“ شهنواز خان هغۂ له تسلی ورکړه او ورته یې اووے،

(اووم باب)

اکبرخان اکبره ملک د تولونه لو سے سپول ادبی ابواره،
صدارتی تغه براسے حسن کارکردگی، د پاره نامزد شو سو وو د هغه
په حجه کېنې د شاعرانو او ادييانو له خواه مبارکي، د پاره د تلو راتلو
سلسله روانه وو او خوک چې به خه وجہ راتلي نشود هغوي له خوا
موبایلوله کرنګبدل او د مبارکي پېغامونه راتلل.

اخترحسین اخترته چې د اپواره د پاره د هغه د نامزدگی، پته او لکبده
نو هغه د کوچني ادبی تولنه له خواه اکبرخان اکبره نامزدگی.
خلاف د مجلس عاملی یو هنگامی اجلاس راؤ غښتو او په هغې
کېنې د شمولیت د پاره سحر په داسې وخت کېنې د کوچني استاذ
کورته ورغی، چې امان، علی رحمان سره د سرند د پاره خاروی بوتلي
وو او هغه په کوتې یواخې وو، هغه کوچني استاذ سره د اکبره
نامزدگی، په باره کېنې یو خو خبری او کرسے او هغه بې خان سره په تلو
مجبور کرو، هغه، هغه پسی په موټر سائبکل کېنستو او چې لې
 ساعت تبریدونو خپلې حجری ته بې او رسو. د هغه په ورتلو د
مجلس عاملی غینې غرو په هغه ګل پاشی او کره او غینو ورته د
ګلونو سهرۍ واچولې، هغه دېږډه عزت د صدارت په کرسی.
کېنولو شو بېا اخترحسین اختره اکبرخان اکبره خندان ګلونه،
كتاب راواخستو، د هغې نه به بې رومبې شعروبلې او هغه به
وریسي نور شعروته وبلې، تولو خلقو ته ثابتنه شو چې دغه کلام د

ستارخان، چې خنګه هغه زمالورده، دغسمی ستا هم ده خوزما او
ستانه زیاته هغه د انصاف او اصولو لورده، هغه نه سفارش منی، نه
رشوت اخلي نه د حکام بالاخه پرواکوي، نه د خپلو خپلوا نو خبره
منی او نه د مورپلار، خوزه تالله د ایقین درکوم چې هغه به په
هرحالت کېنې د انصاف تقاضې پوره کوي.“
ستارخان: هسي تاسره مشوره کوم او هغه دا چې که چري زه احسان
وزراولپرم تو بیا؟

شهنواز خان: د احسان او هغې امکاني رشتہ په خپل خاۓ ده خو
چې ترڅوز ما خیال دے، هغه بد د قانون په دا تره کېنې د احسان او
امان فرق او نکړي، باقي ستاخپله خوبنځه د، زما پري هیڅ اعتراض
نیشه، د هغه د سور جواب نه پس هغه په لو سه سوچ کېنې
پېړوتو، دغه سوچ سوچ کېنې هغه ته هغه خبره را یاده شو چې فقیر
بابا ته بېي کړے وو چې، «کومي ججې سره چې د هغه کېس د دے،
هغه زموږ د احسان چنګله ده.» دي سره هغه یو سور اسوبلې او کرو
او په خپل بېد کېنې خور وور پېړوتو.

*

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټېڅخ

اکبرخان اکبر نه دے بلکه ڈکوچني استاذ دے. دي نه پس تنقidi تقریرونه شروع شوا او اکبرخان اکبر ڈبنې نه سپک شو. ڈاجلاس په اخوه کښی متفقه طور یو قرار داد منظور شوا او به لاندېتی متن وزارت ثقافت ته ڈاپیل په شکل کښی اوپیلے شو چې، ”ڈکوچني استاذ ادبی تولنې له خوا منېر تول ڈحسن کارکردګي، ادبی اپواره ڈپاره ڈاکبرخان اکبر ڈنمزدګي، خلاف په سختون تکو غندنه کوو څکه چې په کوم کتاب چې هغة ته ابواړه ورکیدونکے دے، ڈنوم او تخلص نه علاوه دغه کلام ڈهغه خپل نه دے بلکه ڈبی معذوره نایابنا او بودا شاعر، کوچني استاذ نه پت شوے دے او د خندان ګلونه په نوم په کتاب شکل کښی راغلے دے. مومنې تول وزارت ثقافت ته ڈاپیل کوو چې ابواړه دے ڈاکبرخان اکبر په خائی کوچني استاذ ته ورکړے شي او اکبرخان اکبر له دے سخت ترینه سزا ورکړي شي چې ڈانصف تقاضې پوره شي او ائنده ڈپاره نمونه عبرت او ګرځي.“ په دغه تحریری ڈاپیل ڈراغلے تولو شاعر ګون او ایدیانو دستخطونه اوشو، ڈهفي خوشو کاپي، اووستلي شوي او تقسيم کري شوي، په دغه کاپيو کښي یوه کاپي په داسې وخت کښي هغه له او ټېږي شي هغه په څپل کور کښي څپلې بې بې سره ڈاعمام ڈرم په باره کښي خبری کولی. هغه چې ڈاپیل کاپي، اوکته نو خواتنه شوا او اختر حسبن ته یې کال اوکرو، هغه سره بې چې یو خوشو خبری او شوي نو موبائل بې بند کړو، ڈکوره اوتو او ڈاکتر حسین ججري ته لاړو، چې هلتله او رسپندو

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټېڅخ

نوډ مجلس عاملې غونډه ختمه شوي وه البهه ڈکایتني عهده داران ناست او ڈاکبرخان اکبر خلاف اپیل له بې ڈعملې شکل ورکولو په باره کښي څپلو کښي مشورې کولی. ڈهغه په درتلوا او ڈکوچني استاذ په لپدوده هغه رنګ زېر شوا او هغه ته داسې محسوسه شو چې هغه ڈهنجاني دشمنانو په ګهړه کښي راغي. او که حقیقت ته اوکتله شي نو دغسمی وه هم څکه چې کوچني استاذ سره ڈدھوکې په وجه دغه تول ڈهغه مخالفین وو. خو ټېڅخه بحث و تکرار په خاکې ڈهڪت عملی، نه کار واختسو. هغه ټوي سره ڈملاوډونه مخکښي هغه ڈکوچني استاذ سلام له وړغې او سلام هم داسې چې ڈهغه په پښو کښي پېړوتو. په ژرازې ايبي څپلې غلطې او منلله او په ژرازې ايبي ڈهغه نه معافۍ او غوبنسله. اختر حسین او ڈهغه نورو ملکو هغه ڈهغه ڈېښونه او چت کړو او کوچني استاذ ته بې ڈهغه ڈمعاف کولو سفارش اوکرو. هغه نه صرف هغه معاف کړو بلکه ڈهغه په سريې ڈشفټت لاس کېښو. دي نه پس ڈابواړه او ڈكتاب ڈاپېشن په حقله پنه او پېړي خبرې او شوي خو فېصله په دي او شوه چې هغه به ڈابواړه تولي پېښي کوچني استاذ له ورکوي او ڈكتاب تول ڈاپېشن به ڈکوچني ادبی تولنه په تحول کښي ورکوي. دي نه علاوه ڈکوچني استاذ دله به څپل اپیل واپس واخلي. په دي فېصله دعایې خبر او شوه او تول رخصت شو. هلتله امان او علي رحمان په شاره کښي خاروی هم سرول او کوره ڈپاره یې خشاك هم کړو. اگر چه ڈستارخان ڈقرضي په وجه ڈفکير بابا

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

رویه هغة سره ڈبرہ سخته وہ خو سرہ ددی هم هغة ته ده ھغه په مرگ
ڈبر افسوس وو، دستارخان په مخکنیتی هغة هغه له په مخ داسی
سیبجیری ورکرے چي ده ھغه په پوزه وسنه راغله، ده ھغه په مخکنیتی
اوکنزلی شو خود هغه په خیال کښی هغه حق بجانب وو څکه چي ده
ھغه یقین وو چي ده ھغه لور ګل ناز هغه بوتلے ده او جرته یې
کېنولی ده، هغه ده ھغه په وھلو نه په هغه وخت خفه وو اونه اوں
خفه ده بلکد هغه په وھلو او سپورو ستغور کښی هغه ته ده ھغه
مینه بنکاریده، اوں چي نه هغه شته اوئنه ده ھغه رتيل شنه نو هغه ته
خان بې خوکه بنسکاریدو، او که حقیقت ته اوکنسلی شي نو هغه ګرم
هم نه وو څکه چي ده ھغه نه دامان توله جمع شوي سرمایه هم لاره،
کلشوم هم لاره او ګل نازم هم لاره، یو خوا هغه په خپل خپلانو
کښی او شرمبدوبل خوا په کلې کښی یې چا سره دستړکو لکبدو
شان پاتې نشو، دی نه علاوه دستارخان دفتر ضی په وجہ ڈبر پرسان
وو، ده ھغه نه هر خخه لارل او هغه سره دایره ملکرگی شو هم لاره
پلار نیکه تبل تکرہ هم تری لاره شي نو بیاخو به هغه او ده ھغه
کورنی، ڈبره بې اسری پاتني شي، فقیر بابا او ده ھغه تولو خپل انوتنه
اکر چه بیاروستو معلومه شو هچ دکل ناز په کبس کښی هغه بې
گناه ده خو هغوي تبول په ده جبران وو چي هغه اختر چاسره لاره او
چرته لاره، ده ھغه ده مرگ او زوند هم هیچ پته نه لکبده، دکل ناز او
فقیر بابا دتلونه پس علي رحمان ڈبر یواخې پاتې شو، نه یې بھر

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

ھوک ڈلوبو مشغولا او ونه یې په کور کښی ھوک وو، هغه به زیات
وخت خارو سره بھر په شاپه کښی وو او چي ما زیکر مابنام به کورته
لاړونو دودی، به یې او خوره او اوده به شو، ده ھغوي په راتلو ده ھغه په
مخ هم رنیا راغله او دلبړو ترور هم خوشحاله شو خود ھېل عدت په
وجه هغه ده ھغوي ستری مشی له بھرن شو هه وتنی.
امان ته ده علی رحمان د تنهانی احساس وو بلکه هغه خپل خان د دغه
تولی تباھی مجرم ګنو، ده ھغه د احساس محرومی ختمولو د پاره
ھغه هغه سره لکیا وو خشک یې هم کوواو خبری یې هم کولی، په
دغه خبرو خبرو کښی چي ھغوي د خشک ګډې پوره کرونو یېا
دواړه کېناستل او خپلو کښی لغې، کوله چي په دې کښی ھغوي د
لري نه یو موترا سائبانکل او ليدو چي ده ھغوي په طرف روان وو، ده ھغه
په ليدو علی رحمان خان سره غلي غوندي اووسي، بیارا روان ده
چشمابو، یو خوده نه ڈېر تشك شو، ده ھغه په ګونبدو هغه مُسکے
شو او ورنه یې اووسي، «دا خوک ده او خند د پاره راخې؟»
علی رحمان: «زې یې نه پېژنم لاله چي، ده مخکنیتی هم خو خو خله
راغلے ده، مانه یې خو خو خله ستا پوسونه کړي دی خو چي مابه
ورته اووسي، ماته پته نیشتنه تو بیا به روان شو». په دغه خبرو خبرو
ھغه چي ھغوي ته نزد ده شو نو هغه او پېژندو، ده ھغه په ليدو ده ھغه
رنګ زېر شو او چي کله هغه ده ھغوي خوا کښی موترا سائبانکل او درو
نو مُسکے شو او په کوز بدلو کښی یې اووسي، «ایله خدا سه په لاس

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټې شېخ

راکړئ، نن رانه نشي خلا صدے، د هغه په خنده رویه دې که هغه وارخطا شو او هغه سره یې روغ جور او کړل. د اسې اګر چه علي رحمان د پاره اجنبی وو خو امان د پاره اجنبی نه وو بلکه د صیف خان د بهتی، منشی عمر خان کاکا وو. دروغ جورونه پس ترینه منشی تپوس او کړو، یې هلكه امانه، چرتنه تلي وسے، زماخو درېسي په تلو راتلوا د موټر سائبکل تائبرونه او شلپيل. د هغه په تپوس هغه وارخطا شو او ورته یې اووسي، ”منشی صېب“ تاته ملامته یم خود څلپي مجبوري بد درته خه وضاحت او کرم، تاته هرڅه معلوم دي.

منشی: زه او زماد د ورو مرد فقير بابا مرگ له هم راغلي وواو درسمي له هم راغلي وو خوتة مي اوونه ليدس. د هغه نه پس هم خو خو خله راغلې یم (علي رحمان ته اشاره کوي) د یه ماشوم ته پته ده، خو تاسره مي ملاقات او نشو. بنه د فقير بابا په حق کېښي بد یوه دعا او کړو، هفوی دواړه په زمکن کېښي او د فقير بابا په حق کېښي دعا کوي، د دعاهه پس ورته منشی اووسي، ”امانه زويه، زه یو غرض پسې راغلې یم.“ امان د هغه د خلی نه خبره اخلي او وانۍ، ”منشی صېب“ مانه ستا غرض معلوم ده، خوتة مهرباني او کړه یو خو ورځي راته نور او ګوره. چې لپه نوکه مي او نخلي نو تولې بد درکرم.

منشی: داتې په کوم چېنل خبری کو سې؛ زه پوهنشووم.

امان: منشی صېب، ما د څيل مال په سرتانه شل زره روبي، اړدو انس اخستې وسے او ته د هغه غونې تو پسې راغلې یې.

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بډو ټې شېخ

منشی (خاندي) نه بچې نه ... تاته شاید کچه خبتو د زان پته نيشته. د کچه خبتو د نقصان د ازالي طريقة داده چې نيم تاوان په پېږي او نيم د بهتی، په مالک وي ستاد بولاکه شل زره روبي په تاوان کېښي ستا ماسره خلوبېنت زره روبي، نوري کېږي، هغه مي درله را ټري دي. ”هغه د جېب نه روبي، راواسې، د هغه په مخکېښي پېږي ګوته تپره کېږي، بيا بې هغه ته نيسې او وانۍ، ”د مرګ او ژوند هیڅ پته نه لګي بچې، دا خپل امانت ده واخله چې زما غاړه خلاصه شي او ته پېږي خپله اريانه او چلو سه.“ د هغه په خلوص هغه دومره جذباتي شي چې په غان پوهنشي، هغه ته بې اختیاره ورترغاري و خي او د هغه تندې او لاسونه بشکلو. بيا ورته وانۍ، ”منشی صېب، خه چې کورته خواو د ګوپه په کېښي درياندي پنه زېر دسته تېنګه چايي او شکم.“ منشی خاندي او هغه ته په خندا خندا کېښي او وانۍ، ”او سن چې کله ستا کور ودان شي نو د څلپي لوړ په لاس تیاره شوې بنة مړه چایي بد درنه خکم.“

امان: هغه به بیاشي خواوس رانه داسې او چه خلله نشي تلي، هغه علي رحمان ته ګوره او وانۍ، ”علي رحمانه، کورته ورشه او منشی صېب د پاره بنة زېر دسته چايي را ټو.“ هغه چې یو خو قدمه مخکېښي لارشي نو هغه ورته او وانۍ، ”واپس شه علي رحمانه، راشه دا پېسې هم کورته یو سه او مور له ده ورکه.“ هغه د جېب نه پېسې را ټوسي او هغه له یې ورکوي. د هغه د تلو نه پس منشی هغه ته او وانۍ، ”ته دومره

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

۲۳۶

اماں: گل ناز نه مخکنی دازما ملکری وہ .

منشی: گل پری خوک ده ، تاخو ماٹه دے ذکر نہ دے کرے .

اماں: زبر تبرہ کرہ ، وادہ چاسره اوکرم؟ گل ناز لاڑہ ، کلشوم لاڑہ دَ بل شوہ او
لوبنہ راکری دی خونارینہ اولاد می نیشنہ۔ دیو پنستون په جبٹ دا

اماں: منشی صبب ، وادہ خنکہ اوکرم ، ماخو تاتھ خپله قیصہ په زور
هاگی دغه سوچ هم نشم کولے .

منشی: امانہ بچے ، دَ مشران توڈ خلی وینادہ چی وادہ سره تقدير
بدلبپری ، وادہ اوکرہ چی تقدير دے بدل شی ، تاً به ترخو پوري په
پردری در لوغرپرے .

اماں: منشی صبب ، چی ترخومی پردری ، قرضہ نه وي ختمہ کرسے تر
نوپه والله بالله چی زرہ می دریاندی خوپ شی . تاً به ترخو دغسی
دغسی وہے ، په خپل ژوند کنی خود شریک خوک شریک کرہ چی
ژوند دے جوڑ شی .

اماں: منشی صبب ، دی غربی ، اوڈ ستارخان نوکری لوے غم او
لویہ شرمندگی راپغاڑ کرہ ، دَ هغة دَ قرضی ختمولوڈ پارہ می سر
تندے وہو خوہیخ په لاس رائٹہ غلل .

اماں: منشی صبب ، چی ستا خوانی اوڈی بی خوکہ زندگی ته گورم

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

۲۳۷

منشی: خد چی خدا اوشو هغه اوشو ، اوس دے خڈ خیال دے خان له
کورابادول غوارے اوکه تول عمر بدغسی جره گرخے ؟

اماں: یرد منشی صبب چی دَ زرہ خبره درته اوکرم نوڈ گل ناز نہ پس
می په هیچاسترگکی نه خوپ بپری . چی وي نو هغه بدوي او چی نه
وی نوئندی وي .

منشی: وَ ساده سریه ، تَّه لاوس هم ڈگل ناز په مینه ناز کوے .
هغی تاسره خڈ وفا اوکرہ ؟ تَّه یپ پرینسودی اوبل پسی لاڑہ .

اماں: هغه توله وفا وفا وہ . هغه هیچجا پسی نه ده تلی . هغی زما په
سر غبرت اوکرو ، خان یپی ورک کرو خوڈ بل نشوہ . او هغی ماته
ویلی وو ”چی ستاشم نوڈ بل به هم نشم . په سینند به خان لاھو کرم
خو خپل سالو بدل ته پورتہ نہ کرم ، په خان به اور بل کرم خو خپل
اور بل به ڈبل نکرم ،“ او هغی بدھ واقعی دغسی کری وي .

منشی: امانہ ، دی خوپو من مشرپه جبڑہ تالله دا مشورہ درکرم
چی دَ هغی خیال دَ زرہ نه اوپاسه . دَ مینی لیوتوب خد وختن پوری
بدنه لکی خو چی اوپو دشی نوڈ تول عمر ویال شی . زَّدِیو مشرپه
جبٹ تاتھ دا نصیحت کرم چی خپل ژوند جوڑ کرہ . زَّدِتا ، ستا په
خوانی اوستا په بی خوکہ ژوند خفہ کېرم . امانہ مالہ خُدایے پنځه
لوبنہ راکری دی خونارینہ اولاد می نیشنہ۔ دیو پنستون په جبٹ دا
زما په خلنة راخی خوڈ بولار په جبٹ دا زما فرض دے چی کد ته
غوارے نو په دغه پنځو کنی یوه ستاد خوبنځی تاله درکولے شم .

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

په کور کنېي مېلەم نه يم. ته مانه خېل نوم وېلے شے... ستا په راتلو دستېرپ نشوم بلکه ستاراتله یو بنې شګون دے کېدېشى ستا په راتلو اووضاحت ستا په کېس کنېي پرمختگ اوشي.
احسان: جي بالکل، په دے سلسەلە کېنى ماتاسو سره په فون او موبائیل ڈرابطي کوشش اوکرو خورابطه اونشو.

مس جميلىه: زما تيليفون خراب دے او موبائیل نېر مې بلاک شوئے دے. بنه وايد كنه، تئه خنگه يي او ستاروس خنگه دے؟
احسان: الحمد لله، زة هم بنېي او سروس هم تېك تاک دے خود دے هلك، امان په وجه پريشان په.

مس جميلىه: الازما، پريشاني به خامخاوي، ددے اثر ستا په کردار هم پريوتى شى او ستاراعلىمى سندھم مشكوك كېدېشى "احسان خاندى او په خندا خندا كېنى واتي، "او بيا دا اوستى، مېديا خوسرې دېنمى نه سېك كري، تاسو به شايد هغه بله ورخنى اخبار كتلى وي، په هغى كېنى يي خە خە نه دي ليكلې.

مس جميلىه: دا خبار نه علاوه ما په تېي وي نيز كېنى هم ستاد كېس خبر او بىدلې دے.

احسان: دے هلك خوزە په شرمنون او شرمولم، دازىزە مې واتي چي يو گۈز ترى او ياسه او خان ترى خلاصە كرە. هغە دا چا خېرە چي "نە رەبە ئاسى ئىچى گى ئاسى" -

مس جميلىه: نه احسان صىبب، دا خو سراسر زياتى دے چا چې تاسره

کە تئه غوارى سو خوک زنانه راولپنڈ چې په هغوي كېنى يوه خوبىشخه كېي او د خاىے خانېرى ھم غم مە كوه، زما كور خېل كور اوگىنه." هغە نور ھم خە وېل غوبېتل خو علىي رحمان دا جاپو چېنك په لاس راغى او د هغوي مخي ته يېي چېنك او پالى، كېپنودى.

«ووبېمې بوجە»

د ستاراخان د هدایت مطابق احسان مس جميلىه ته په دے غرض خو خوکالونه او كرل چې د هغە خلاف د امان استغافانه خارج كېي خود هغى تيليفون او موبائیل به هر خىل بند راتلىل. چې هغى سره رابطه اوتشو نو بىايى په خېلە د هغى كورتە د تلوا را ده او كرە. مس جميلىه په دېقنس كالونى، كېنى په عاليشانه بىنگلە كېنى او سېيدە. هغى سره د خدمت د پاره يوه خاله و او د سودا د افزو او د شېپى د خوکى، د پاره يوه بودا نو كرورو. هغوى د پاره هغە د پېزىندىگلۇ محتاج نه وو خىكە چې هغە به كله كله تلوا راتلى. د خاله په بىندە هغە د هغى لاتېرىي نما كىرى ته په داسې وخت كېنى ورغى، چى هغە د يو كېس په مطالعە كېنى مصروفە وە. د هغى په اجازت چى هغە په مُسکا مُسکا دانىنە ورغى، نو هغە د هغە په احترام كېنى پاسېدە او تېر هاغى پورى ولازى وە چې تر خۇ هغە ناست ئەوو، د كېپانستو سره هغە د هغى شىكىرىه ادا كې او وورتە يېي او وسە، "مېمەم، زما په راتلى خو دستېرپ نشوي"، هغى هغە تە په تېبىھى سترگو او كتلى او وي وتبىل، "احسان صىبب، زة په عدالت كېنى ستاد د پاره مېمەم خو

ورکھم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

دومره احسان اوکرو چې خپل مستقبل بې په خطره کښي واچوواوته بې د افسرى، کرسى ته اورسول نو د هغه ژوند ختمول غواړے.
احسان: هغه ماسره هیڅ نېټګه نه ده کړے، هغه دروغ وائي.
مس جمیله: ترڅو چې زماخچله تجربه ده نو هغه دروغ نه وائي.
هغه دومره تارچر شوے دے چې د انتقام په اور کښي سوزي.
اکر چې په دے کپس کښي تانه زیات نقصان هغه ته رسیدے شي خو
ستاد کردار کشی د پاره هغه خپلی سزا ته هم تیار دے.
احسان: هغه زما کردار کشی کول غواړي ځکه چې ما هغه د امپر
سوټپشن په کپس کښي گرفتار کړے دے او په هغه می ریماند
اخستې دے. دي نه علاوه نور هیڅ نیشتله. ته بس دومره کار اوکره
چې د هغه کپس د بد نیتی په بنیاد خارج کړه.

مس جمیله: داسې نشي کبدی احسان صبب، هغه استغاثه کړے
ده د هغه فرباد به اوږدېشی. په دې کښي به وکیلان بحث کوي او د
هغوي په قانوني نکات بد کپس نوعیت ته کتني شي. هغه حلف
نامه هم داخل کړے ده او که ته د هغه ګوندي حلفیه بیان ورکولی
شه نو بیا یېږدے ولې؟

احسان: زه نه حلفیه بیان ورکوم، نه په قرآن لاس اپدې ځکه چې دا
زماد رینک تو هین دے.

مس جمیله: ته به هغه په خې ثبوت او کوم بنیاد دروغ ژن ثابتو؟ او
زه په کوم بنیاد د هغه استغاثه خارج کرم.

بروہڈ شیخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

احسان: د بد نیتی په بنیاد.
مس جمیله: د هغه بیان به خامخا اوږدېشی، او که بالفرض زه د انتهای
کم طرقی، نه کارا خلم او په خپل غیر قانوني مداخلت د هغه کس خارج
کرم نو هغه په شريعه کورت کښي هم ستاتعلیمي سند چلنچ کولے
شي، بیا په خټ کړئ؟ هلته خوبه دواړه په قرآن لاس اپدې.
احسان: جمبلې، ماخو په تا دې بناز کو خود دے مطلب داشو چې
د ډیوی خاص رشتني باوجود هم ته زما مدد نشي کولے.
مس جمیله: تا دېره صحې خبره او کړه د رشتني په دېلنگ زه انصاف
سره دېلنگ نشم کولی البته که هغه سره ستاروغره جوره اوشي او
هغه خپلې استغاثه واپس اخستل غواړي نو بیا کېدېشی. دي نه
علاوه بله هیڅ لاره نیشتله.
احسان: د دے مطلب داشو چې ته زمانه زیات په هغه کښي
دلچسپی اخستل غواړي. ځکه چې ...؟
مس جمیله (په غصه) مستیر احسان، په خبره شخوند وه نه هله بې
د خلی نه اوږاسه. زه نه هغه کښي دلچسپی اخلم او نه په تا کښي. د
انصار په کرسی، ماته، ته او هغه دواړه برابر یعنی البته زه په قانون
کښي دلچسپی اخلم او هغه په کېږي خټه چې قانوني جواز لري.
تینک یو، ته تالی شے. هغه په په غصه د هغې د کمری نه اووتو او
په تلو تلو کښي خپلې کرسى له لته هم ورکه اوورله بې داسې
چوک ورکړو چې او azi بې په ډیوټۍ، والار خوکیدار هم وورېدو.

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

هلته ستارخان په کور کبئی ڈبر په شدت سره انتظار کو خنکه چي
ھغۂ پسی ڈعدالت نه ڈپیشی ڈپاره سمن راغلے وو اوپه مقرر تاریخ
ورته عدالت ته ڈاضریدو حکم ور کرے شوے وو . احسان چي کور
ته اور سپدو نور سپدو سره ستارخان خپلی کمری ته او غوښتو . هغه
چي ڈھغه کمری ته ور غنی . نو ھغه ورته ڈمس جمیله سره ڈ ملاقات
او هغه سره ڈ خبرو اترو توله خبره او کره . هغه چي ڈھغه بیان وور بدلو
نو ڈمس جمیله نه ڈبر مايو سه شو خو امان سره ڈ رو غنی جوري په
خائی ڈھغه په خلد هم هغه خبره راغله کومه چي ڈمس جمیله په
مخکبئی ڈاحسان په خلله راغلی وہ بینتے ڈ دا ورو په خبرو کبئی فرق
دا وو چي احسان ڈخائی او خوت ڈ تعین اظهار نه وو کرے او ستار
خان ڈپیشی نه مخکبئی مخکبئی په یو داسی خائی کبئی ڈھغه
ڈ مرگ پیش گونی او کره چي ڈھغه سلے معلوم نشي او ڈ پولیس ڈ
لانجو گونجو نه بچ شی .

ڈاحسان ڈتلونه پس هغه موباتیل اوچت کرو او یو نمبر یو پری
ملاو کرو چي رینگ ور غنی . نو په پر اعتماده لهجہ کبئی یو اووے ،
”هبلو انخر گله چرته یو ، ھلو پنه دے نه لکی ... خه ؟ اودے نه
پېئندم ؟ زه ستارخان خبری کوم .

اواز : چي جي ، حکم خان جي ؟
ستارخان : حکم نه ، خواست ، او هغه دا چي تدراشه چي خپله
صدقة دے هم یوسے او ڈ قرباني ، یو گلورے هم قرباني کرے .

بروہڈ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

اواز : ڈ قرباني ، گلورے ؟
ستارخان (خاندي) ھاؤ ھاؤ . زه ڈ خپل زور منشي امان خبره کوم .
ھغه مانه با غني شوے دے ، ته راشه چي هغه قرباني کرے .
اواز : ڈبره بنه ده ، زه به ورڅ دوه کبئي درشم .
ستارخان چي انخر گل ته کوم کال کرے وو هغه ڈ انخر گل په خاۓ
امان ته لايو ڈھکه چي ھغه خپل موباتیل امان له ور کرے وو او ڈ
انخر گل په خاۓ ورسه هغه خپل اوكرے . ستارخان سره ڈ خبرو نه
پس ھغه ته ڈھغه خفیده تعلقات او ڈھغه خلاف ڈھغه ڈ بدنتي
پته او لکبیده . او ڈ انخر گل په خبره ڈھغه بنه پوخ یقين او شو چي ڈ
ھغه ڈھغه اونظيم سره بنه ڈور تعليقات دی . هغه سره خپلے یه
ملکوري شوه . په دې ووجه هغه غوبتيل چي زترزره هغه انخر گل ڈ
ھغه ڈ خبرو نه خبر کري . هغه په هم هغه وخت هغه ته کال او کرو او ڈ
ستارخان ڈ خلی توله خبره یو ورته تکے په تکے او کره . هغه ، هغه
له تسلی ور کرے او ڈھغه سره یو ڈلیدو کشو وعده او کره .
بله ورڅ ڈھغه ڈ معمول مطابق علي رحمن سره خاروي سرول چي ڈ
ستارخان ناظر په موټر ساتې کل سورا راغي او ڈھغه ته یو اووے ،
”امانه ، خان جي دے غوايري ، واتي چي زرار شه .“
امان : ڈ خان جي ماسره خه کار کبد پيشی چي ماغوايري ؟
ناظر : دغه معلومات ماته نيشته خو داسي معلوم پېري چي ستا
خوک مبلمانه ڈ جرگي طور خان جي له راغلي دي او ستاسو جوره

ورکھ لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

کول غوایری . راخه ماسره په موټر سائبکل کېنہ چې دے اورسوم .
امان: مېلمانة کوم خاتے دي .

ناظر: مېلمانة او خان جي په لسم نمبر بهتی کشمی دي اوستا انتظار
کوي . امان هغه سره په موټر سائبکل کېناستو او چې یوه شبې تېریده
نو د ستارخان د دفتر مخي ته یې کوز کرو . هغه د خپل دفتر مخي ته
په یوه کرسی ناست وو، په مېز ورتے د چایو پیالی، پرته و اوډ بهتی
منشی ورتے مخامخ په بله کرسی ناست وو . هغه چې هغه اوپیدونو
مُسکے شو اوورته یې اووسي، ”راخه امانه راخه، تاله مو ځکه
تكليف درکرو چې ستا مېلمانة راغلي دي او تاسره ليدل غوايري .“
امان: زما مېلمانة ؟

ستارخان (مُسکے شي) بېړه مه، چایي دودي، پري ماکر سے ده او پنه
مي ماره کري دي خو صرف تاسره ليدل غوايري . راخه کېنہ، منشی د
کرسی، نه پاسي او هغه پري کېنی . بیا منشی ته وائی، ”نه ورشه
هلکه، دَدَه مغه مېلمانة را غواړه .“ د هغه د تلو نه پس شپږ کسان
مسلسل تقاب پوش د یوکي کوتی نه را اووتل، د هغه نه چاپېره اوپیدول او
تولو د توپکو شپېلی . هغه ته اوپيوسي . هغه چې واره په واره هفوئي ته
اوکتل نورنگ یې تک زېر شو . تردغه وخته پوري د هغه په زړه کښي
دانځرګل د تسلی، په وجه خڅه اميد وو خو اوس هغه په زړه او خپره چې
يا خوانځرګل هغه سره د هوکه او کړه یا د هغه په راتلوا کښي تاخیر او شو
يا د بېل ګروپ کسان د هغه مرګ پسي راغل . د هغه په یې ستارخان

بڑو بڑ شیخ

ورکھ لادی (پینتو ناول)

مُسکے شو اوورته یې اووسي، ”اوډ سه پېژندل خپل مېلمانه ؟“
امان: نه خان جي، اوومي نه پېژندل .
ستارخان: عجیبه بې مروته انسان یې ؟ دوي خو ستاليدوله د پر
لري نه راغلي دي او تايي د پېژندګلو نه انکار او کرو .
امان: داسې معلوم پېړي چې دوي زمانه بلکه ستا مېلمانه دي ځکه
چې مانه ستړ کوي . یو مسلح نقاب پوش د هغه په سینه د توپک
شپېلی اړدي او وائی، ”بکواس بند کړه ګيني اوں درله خله بتندوم“
امان، ستارخان ته ګوري او وائی، ”ماوسي چې زما مېلمانه نه دي ...
مېلمانه د چا خلته نه بنده وي بلکه بنسکلوي یې . بهر حال د پر مهرانۍ
زهه به درنه لارم شم .“

ستارخان: د تلو نه مخکښي دوي سره خبره سپینه کړه .
امان: دوي مانه خه و پل غوايري .
يو مسلح سرے: تا په احسان خان استغافنه کړئ ده، هغه واپس واخله .
امان: داشه دو مره لویه خبره نه ده چې تاسوله یې تکلیف درکرو . دا
خو که خان جي مانه د یو نوکر په خلله هم و پلے وس نو ما خپله
استغافنه واپس اخستے شو . بله خبره شته که خم درنه .
ستارخان: بله خبره دا ده چې ته، ستا پلار اوډ فقیرې تول تېر خپلی
کډي واخلې، او مانه کور خالي کړي، ګيني سپا سحر به په دغه کور
توبکټر ګټپېږي، دغه کور به وړانې پېږي او دغه توله زمکه به اړولې کېږي .
امان: چې دغه کور نه کډه واخلونو چرته به خو ؟

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

امان: خان جي هغه مي شو خوزه لاژوندے يم، زه هرخه ته تياريم.
 ستار: ستا خاچ پته لگي، که شپه په شپه او تختے تو بيا؟
 امان: دے د پاسه زه خاچ او کوم خان جي او که هسي راته او بيه خوه و سے
 نو هغه بيله خبره ده. دے راغلو مېلمنو ته حکم او کره چي گوتني
 راكاپي او خبره مي ختمه کري، د هغه په خبره د هغه نه چاپره تول
 مسلح کسان تو پيکے لود کري او د هغه په سر، سينه، خپه او د بدن
 په نورو برخو اپوري. هغه مخامخ و لاړو کسانو ته واره په واره ګوري بيا
 سترګي پتني کپري او خان سره وائي، بابا، سپا له به ستاد کوتني
 دبوالونه غورڅېږي، زه درنه روان يم، ته هم ترينه او خه، هسي نه
 چي د دبوال لاندي شے، بيا بسم الله او واتي او د کلمه شهادت ورد
 شروع کري د هغه په کلمه شهادت ستارخان په کرس خاندي او
 واتي، "يې هلكو، ګوري، دز اونکپي ګښي دنیا به راباندي خبر شي
 . پښي لاس ورله او ترى او د کوشلي دغه بهتني، ته بيو وراولي، چي
 هډوکي بي ايده شي او هېڅ بلکه یې پاتني نشي (منشي ته) ورشه
 منشي د دغه ګوتني نه یو پرسه را فره، ورشه ورشه "منشي چي پرسه
 را فرو نيو مسلح سري له بيو ورکرو. مسلح سرسه هغه ته واتي،
 " هلکه ته دے خاۓ نه خه، ددے منظر کائنه ته نشي برداشت
 کولے" چي هغه روان شي نو ستارخان واتي، "زه به هم درنه لارشم
 چي ستاسو هغه انعام او شمېرم."

مسلح سرسه: نه خان جي، د هغه د شمېرلو ضرورت نيشته، هغه موئي

ستارخان: دغه ستاسو مسله ده، زمانه ده.

امان: تيک ده خان جي، دېر بشه ده، زه به ترينه خپله کپه واخلم او خم
 ترينه خو د فقير بادا د تير ذمه واري زه نشم اخسته.
 ستارخان: هغوي به ته مجبورو مي. د ځرګي د فصلې مطابق د
 هغوي تول جاتېداد زما په قبضه کښي ده.

امان: خان جي، د ځرګي د فصلې مطابق که هغوي په اتهو کالو
 کښي ستا قرضه ختمه نکره نو دغه جاتېداد به تانه پاتي شي. ستا په
 مقرره وخت کښي لا شپږ میاشتني هم نه دي تهري شوي، ته به او نيمه
 کاله نور هم انتظار کو سه.

ستارخان: زه دومره انتظار نشم کولے. ماسره او س خبره ختمه کره.
 امان: ګوره خان جي، لې خپل ګربون کښي او ګوره او زما متعلق لې
 سوچ او کره چي ما ستاد پاره خه خنه نه دي کرسه. ماستا پيسه پيسه
 د منشيانو نه او شوکوله او تاله مي درکره، ما ستاد فائندۍ د پاره خان د
 تپېريانو، خرکارانو، ډراتيورانو او د مزدورانو مخ تورن کرو، ماستاد
 زوي زوي سیالي بې پيسې بې تکي پوره کره او سره د ده هم تا په
 ما باندي د اتهه لاکهه روپو د غبن الزام او لکوو حالانکه دغه روپي.
 مانه شو کېدلې دي خوزه اميد کوم چي په کال کښي دننه به زه
 ستاتوله قرضه ختمه کرم.

ستارخان: نه خانيه نه، ستا ضمانت فقيرې کرسه دے چي هغه لارزو
 مرشون او س به یې د چانه اخلم.

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

شمبلرے دے او په خپل گاہی کبھی موایسلے دے۔ ته کبھے چي دا منظر په خپلو سترگو اوینتی او زمونپه ایماندراں دے یقین بوخ اوشی۔ دویں مسلح سرے :: هلکه خان جي په زړه نازک دے۔ سترگی ورله اوتری، ستارخان خټه ویل غواری خو اونه ویلسه شی۔ یو مسلح سرے ده هغه سترگی تری، هغه اگرچه اورخطاشی خو خپله یره ده هغوي نه پته اوستاپي په خندا خندا واتني، "یه هلکو، خیال کوي هسپي نه چي ده خرپه خائے کوالال اوداغني"۔

یوم مسلح سرے :: ددے کوالال په خلے مو دېر خرونه داغلی دی "اوسم ده ده واردے" بیا ورله په هغه پې پنی لاس تری کوم چي دامان د ترلوڈ پاره راپرسے شو سے وو، چي هغه کلک اوپرلے شی نو بیا ورله سترگی پرانیزې "یو مسلح سرے واتني، هغه تورتې یعنی بوځي چوته چي د کونللي اوړ بلپېږي"۔ ستارخان چغې واتني، "یه هلکو، خداۓ قرآن ته اوګوري ما پېړدې، ماسره دا توقي مه کوي، زډه زړې مریض یم، هسي نه چي دریاندې تاوان شم۔ خلور کسان هغه اوچنۍ او هغه تورله یعنی رسوسی کوم چي هغه دامان د سېزې لوڈ پاره خوبنځ کرسے وو، هغه چغې وهی او په چغو چغو کبھي واتني، "یه انځرګله، تڅو اوښيار سرے یعنی، په خداۓ به شئ او په تابشي د دوي نه مې خلاص کړه"۔

امان لاهفسی پتنې سترگی ناست وو خو چي د انځرګل نوم یعنی ورې دنو سترگی یعنی اوغروله او هغوي ته یعنی اوکتل، نفاق پوشو د مخونونه نقابونه لرمے کړي وو او د هغه نه چاپرهه ولاړ وو، امان

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

چي ستارخان په دغه حالت کبھي او ليدونو ورمندې یعنی کوه ده هغه پنې لاس یعنی پرانستل او هغه یعنی پاسوو، ده هغه جامی یعنی او خندلے او هغه یعنی په خپله سهاره کرسی، ته اورسوو، ده هغه منشی، ناظر، مزدوران او تپېربان ده هغه تماشی ته والاړ وو خود هغه خواه شوک هم نه ورتلل، امان په مېز پروت د اوپو ګلاس اوچت کړو او هغه ته یعنی او نیوو خو هغه دا اوپو څکلوا جرات نشو کولی، پتنې سترگی په کرسی، کبھي ناست وو او د سترگو نه یعنی اوښکي بههدی، هغه په خپله لمنه ده هغه اوښکي اوچي کړے او ورته یعنی اووے، "خان جي، ماته اجازت دے تلی شم" هغه په خلی خټه جواب ورنکرو خو په سر رکولو یعنی اجازت ورکړو، دا جازت نه پس هغه دېر په تیزی سره ده هغه ګاډي په طرف روان شو په کوم کبھي چي انځرګل او د هغه ملګري ناست وو او ده هغه د راتلو انتظاري ګوو، هغه، هغوي سره په ګاډي کبھي کېنسا تو او چي ګاډا سه روان شونو بیا د خان جي خواهوي د هغه خواهه ورغلل او د هغه اوږدي او پښي یعنی مندلې، انځرګل او د هغه ملګري د کوچنۍ سلام له ده هغه کوتۍ ته ورغلل خو هلتله دېر ایسارت شو، البتہ په تلولو کبھي یعنی د هغه د خلی جو ته او ده هغه د تبرک په طور او خکلې، ده هغه لاسونه یعنی بشکل کړل او ده هغه د کوتۍ نه په دعا اووتن، هغوي په دېر لرمې نه وو تلے چي د کلی په لو سه جمات کبھي د ستارخان ده مرګ او جنازي اعلان او شو.

ورکم لادی (پینتو ناول)

«هغه»

دَ ستارخان په ناګهاني مرگ د هغه کورني. ته لوئے غم رسبدلے وو. د هغه د مرگ وجہ په ظاهره د هغه د زړه دوره وو خو باطنی طوره د هغه از اړانتیجه وو چې د آمان، کوچني استاذ او د فقیر بابا د تولی کورني. د خلو نه د خبرو په شکل کښي وته او د هغه په ژوندي سلي پريوته. آمان اکر چنډ د هغه د معاډ پاره د هغه حجري ته لانه رو خو په هدیره کښي پي د هغه د قبر په ويسټو کښي او د هغه په بنخولو کښي بشنه په مرانه کار او کرو. د هغه په نشان عبرت انجام هغه د قدرت په انتقام هبران وو. هغه سره چې د کوتلي په او کښي پي د هغه هدوکي سبزل غوبنټل، د دنيا نه دوه لاسه دوه پښي لارو، هغه پري په خپله خاورسے اوږلے او هغه لا هغسي ژوندي ده.

د هغه د مرگ په دريمه په سبول کورت کښي د هغه پيشي وو، هغه چې عدالت ته حاضر شونو مس جميله په عدالت کښي نه وو، البتنه چې د هغه په کرسى بله ججه ناسته وو. هغه چې د هغه د اميرسونېشن فائيل اوكتنو مس جمبلي په تلو تلو کښي د هغه فېصله لېکلې وو. د فېصلې مطابق هغه د اميرسونېشن په کښي دريو كالو د پاره د هر قسمه امتحان ورکولو د پاره نااهل شو او چاډ پاره چې هغه امتحان ورکو هغه د موجوده امتحان د پاره نااهل شو. نوي ججمي هغه فېصله هغه ته ورولو ده او د استغاثي په کښي پي هغه له د بالي پيشي. تاريخ ورکو خوکله چې هغه عدالت

ورکم لادی (پینتو ناول)

بروښې

ته د خپل کېس واپس اخستو خواست او کړو نو هغه ته اوږلے شو چې که هغه عدالت ته د تحریري درخواست په شکل کښي خپل خواست پېش کړي نو د هغه په درخواست غور کېدېشي. هغه چې د عدالت نه بهر او وتو نو په عرض نویس یې درخواست او لیکو او عدالت ته یې بورو، عدالت فوري طوره هغه درخواست منظور کړو او هغه ته د تلو آردر او شو. هغه چې د عدالت د کمری نه او وتو بهر یې د عدالت د چپراسی نه د مس جميبله په باره کښي تپوس او کړو نو هغه ته اوږلے شو چې هغه د خپلی عهدی نه استعفی ورکړي ده. بهر حال هغه د دوارو کېسونو نه یې غمه شو او په خوشحالی خوشحالی کورته روان شو. هغه چې کورته او رسبدل نو د مانیام په دودي یې پلارته د دوارو کېسونو په باره کښي توله خبره او کړه. هغه په دې دې برخوشحاله وو چې د دوارو کېسونو نه یې غمه شو او مزدوری ته جور شو. هغوي ترناوخته پوري د ستارخان او د هغه د کورني. متعلق خبری کولے او په دغه خبرو خبرو کښي او ده شو. سحرچې هغوي ناشته او کړه نو د ستارخان د کاروبار په حقله یې بیا خپلو کښي خبری کولے چې په دې کښي یو موټراغني او د هغوي د کوتني نه په لړه فالصله باندې او دريدو. آمان چې د کوتني نه سر بهر کړو نو د ګاډي نه سلیمان او احسان کوز شو. د کوز بدوسه یې د فقیر بابا شاري زمکي ته او د هغه کورته او کتل. هغوي مخان سره خڅه خبری کولے او په دغه خبرو خبرو کښي د هغوي د کوتني په طرف

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بذ شخ

استعفی ورکپی ده.

روان شو، امان چې هغوي اوليلد نو د مخ پانه یې زیره شو، پلارتې یې په یېره یووے، ”بابا، د ستارخان زامن سلمان او احسان زمونې په طرف کوئي ته راروان دې“ هغه لا خة جواب نه ورکپے چې سلمان دنه شو او امان له یې پې اختیاره غاره ورکپه، هغه لا هغه سره غاره په غاره وو چې احسان د هغه پېښو ته تیت شو او د سلمان نه پس هغه ته ورتابغاهه وتو، د هغوي دواړو سترګو د کې وي او په دغه د کو سترګو کېښې یې د هغه نه معافي او غوبنتله، احسان په ده او ز اوووے، ”امان روره، ما معاف کړه، ما تاسره زیاتې کړے ده او د هغه د معافي، د پاره تاله او ستا معدووړه پلار له راغلې“ یې، بیا واره په واره دواړه کوچني استاذه ورتابغاهه وتل او د هغه نه یې معافي او غوبنته، هغوي دواړه هغه معاف کړو خو د نصیحت په طور درته کوچني استاذ اوووے، ”بچو، اگر چه مونږ تاسو ته ازار نه ده کړے خو زمونې زرونه ازاز شوي دي، د مظلوم د مظلومیت د هغه اه نه او سرپري چې عرش معلی پري لري خپري“، بیا امان، احسان ته اوووے، ”احسان خان، ماستا خلاف استغاثه واپس واختسه“.

احسان: جي، امانه روره، مانه پنه لکبدلي ده او د هغه د شکريعي ادا کولو د پاره او معافي غوبنتو د پاره ستاکور ته را غلم، امانه روره زه خپل ضميرته د مومنه یم چې ماده خپلي عهدي نه استعفی ورکپه.

امان: عدالت کېښې خبر شوم چې مس جمیله هم د خپلي عهدي نه

برو بذ شخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

احسان: هغې صرف د خپلي عهدي نه استعفی نه د ورکپي بلکه مانه یې زما د کوبدن گتنه هم واپس کړے ده.

امان: شابد زما په وجه تاسو دغسي اوکړل.

احسان: خڅله ديره دا وجه هم کېډ بشي خو ما استعفی خکه ورکپه چې زه د دغه عهدي اهل نه ووم او هغې استعفی خکه ورکپه چې هغې انصاف سره دېلنګ نشو کولي.

امان: اوس به شابد چې د خان چې کارتنه سمبال کړے.

احسان: ضرور، د هغه خلا پوره کېډي نشي خو که ته ماسره مرسته کول غواړي سه نو خڅه کرانه نه ده.

امان (مسکے شي) نه احسانه روره، د مارخورلي د پېړي نه هم یې کېږي، دې سره هغوي خاندي او په خندا خندا خrust و اخلي او روانېږي، د هغوي د تلو نه پس امان غوبنتل چې هغه علي رحمان سره د خارو په سرند او د کوره په خشاك کېښې هغه سره مدد او کېږي، هغه په ده غرض پاسپدو او د کوتني نه و تو چې د موټر سائبېکل غر یې وورېدو، موټر سائبېکل د فقير بابا د کوتني چنې سره را ووختو او د هغوي د کوتني په طرف راروان شو، چې د هغه خوا الله او رسپدو نو او درې د او د کو زې د سره یې هغه ته اوووے، ”نن رانه نشي خلا صیدس“ هغه سره د روغ جور نه پس هغه د کوچني استاذ سلام او کړو او ونسې ویسل د ده پلارتې مخکښې درته وهم چې زما غاره خلاصه شي، چې په ”وو، ننا“ پوهشم او خبره یو خوانه شي، دې نه

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

دلبرو ترور (مسکی شی) هسپی یو تپوس درنه کوم چې دا مبلمه
شوك دے چې به تلو راتلوبی لاری ستري کړئ.
امان (مسکی شی) هاوز رشتیا خان تیار کړه، مازیگر به هفوی کړه خو.
دلبرو ترور: دا خوک دے او خڅ پسی به خو.
امان (مسکی شی) بابا نه مې تپوس او کړه پوه به دی کړي.
دلبرو ترور: (کوچنی استاذته) استاذ چې، دا زوک دے خڅ واتی؟
کوچنی استاذ: هاوز خورکه، دا سرے چې اوس یوه شبهه مخکنښی
راګلے وو لارو، ددة پنځه لوئه دي، ته او امان مازیگرورشی که ستا
پکښی شوک خوبنځه شوه نوده دپاره یې ترینه او غواړه.“
دلبرو ترور (خاندی) لایه به شم، او یه یې وينم خو که زما خوبنځه شوه
او دده خوبنځه نشوه نو بیا؟

امان: زما ستا په خوبنځه خوبنځه ده خو دا خیال ساته چې کم از کم
یوه نښه پکښی دکل ناز وي. د هغه په خبره ده هغه سترګکي دکې
شي او د دغه پکو چیسنونه دوه غتني غتني او پککي ده هغه په مخ
راماتي شي، هغه زرزر خپلی او پککي او چې کړي او واتي، «امانه
زویه، مازیگر به چړي وي. زهه ده هغه پوري انتظار نشم کولي، ته
ګاپه سه تیار کړه زهه بورقه راخلم نو خو». د هغه په بېي صبری، امان او
کوچنی استاذ دواړه مسکی شي. هغه کورته په خوشحالی
خوشحالی، روانه شوه، لړه شبهه پس بورقه په سرزا او وته، هغه سره
په موږ سائبې کل کېنسته او روان شو. چې کله هلتنه اور سېدل نو

پس هغه کوچنی استاذه هغه تولی خبری او کړي کومي چې یو خو
ورڅي مخکنښي ده هغوي ترمینځه شوي وي. کوچنی استاذ چې ده
هغه په خبره پوه شو نو امان ته یې او وسی، «امانه بچې، د ده
مبلمه خبره بدنه نه ده، ترور ده دراولې، چې هغه یې او وسی».
منشي: استاذجي، خپله پینتو اجازت نه، اکوي ګینې دے به مې په
خپله کورته بولنې وو، دهه هم مانه لکه ده خپل او لاد پېنکاري خو بیا به ده
خلقوه خلونه خنګه خلاصېم. استاذجي ده هغوي غوښتو پسی خلق
څي راځي خوزه ویم چې مخکنښي پکښی دهه خپلی خوبنځي او
میرې نو نورو سره به ګورو. استاذ جي، ستا په مخکنښي ورته په اخري
څل ویم چو که نن نه پاتے شوه نو بیا به مانه ګیله نه کوئه.
امان: خه تېک ده نن مازیگر به موږ درې.
منشي: پنه نو او س ماله اجازت را کړه چې زهه درنه خم.

امان: منشي صبب، چایي او خکه نو بیا خه.
منشي: نه بیا به شي، او س درنه خم دې کار راته پروت ده؛ دې سره
هغه ده هغوي نه اجازت واختسو اوروان شو. د هغه د تلو نه پس
دلبرو ترور راځي، د چایو لوښي غونډه وي او د کوتې نه او خي خو په
تلولو کښي هغه ته واتي، «امانه زویه، ده چینک کښي خو چایي
شتنه که خکل غواړي چې توده یې کړم دله».
امان: که لړه مخکنښي راګلې وس نو هغه مبلمه له به دی ګرمه
کړي وه.

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شخ

هغة موتیر سائبکل یوخاته اودرو، هغه یې کوزه کړه اوډه منشي کورې یې ورته په ګوته کړو. هغه منشي کړه په داسې وخت کښي ورغله چې هغه، د هغه بشخه او لوئه ګونډي ناستې وي چاچي یې هم خکله او خپلو کښي یې توقي تقالی هم کولي. د هغه په ورتلو تولی پاسپدې او هغه سره یې روغ جور کول. په دغه روغ جور کښي هغه د تولو جینکو جائزه واختسته، او ڈیوی په سریبی لاس کېښودو د روغ جور نه پس ورته د منشي بشخي اووي، ”راڅه خوري، چایي تیاره ده. راڅه کېنه چې چایي اوڅکي“ هغه مسکي شوه اوورته یې اووي، ”چایي به درنه خکم خو سره د حلوا“ (هفوی تول خاندي) منشي په خندا خندا کښي بشخي ته وائي، ”خورله مې پنه دېره حلوا پخه کړه چې په خپله هم اوخروري او کورته نې هم یوسې“ د هغه په خبره تولی جینکي، پاسپدې اوډ تغري نه چاپېړه کېښاستي اوې خندا خوشحالۍ یې په ګونډه حلوا پخوله البته منشي اوډ هغه بشخه هغه سره ناسته او خبره یې کولې. په خپرو خپرو کښي هغوي نېټه هم کېښوده اوډ واده په ورکړه راکړه هم خبرې اوشوي، یوڅل د منشي په خلله راغله چې امان هم چایو د پاره کورته راځغوري خود هغه بشخي او دلبرو ترور هغه منعي کړو. د هغه خبرې لاروانې وي چې حلوا پخه شووه. هغوي لېډه شان هغه ته په تالي کښي واچوله او د هغه مخې ته یې کېښوده او نوره ډک دېګچې یې په دسترخوان کښي اوترو. چې هغه چایي او خکله نو منشي وزله خپل موبائبل

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شخ

نمبرورکو اوورته یې اووسي، ”که نېټه کښي خڅه مخکښي روستو کول غواړي، یانوره خڅه خبره وي نوماسره رابطه کوي.“ دې نه پس هغوي داعيابي خبره اوکړه او هغه سره ډېګچې د هغوي د کوره اووته، امان د هغه په انتظار کښي یوخاته ولارو. هغه د ورتلو سره هغه له مبارکي ورکړه، دواړه په موتیر سائبکل کېښاستل او کورته روان شو چې کورته او رسیدل نو هغه کوچني استاذ له مبارکي هم ورکړه او دواړوله یې په خلو کښي د حلوانورې هم ورکړي. امان هغه ته په مُسکا مُسکا تپوس اوکړو، ”تسوري، ماناته یوه خبره کړے وه“ د هغه په خبره هغه مسکي، شوه اووي ونېل، ”هاو، ماډ هغه خڅه ناخڅه خیال ساتلې دي، هغسى نه ده خو د هغه نه کمه هم نه ده.“ دې سره هغه کورته روانه شې.

دلبرو ترور د امان په نیوکه دېره خوشحاله وه. هغه ته داسې محسوسه شوه چې د هغه د خپل زوي عارف جمال واده ده. هغه غوښتل چې د هغه واده په پنګ وونګ او کړي خو د خپل خاوند مرحوم فقیر بابا د مرگ په وجه هغه دغسمى نشو کولې، بل خوا کوچني استاذ او امان هم غوښتل چې واده په انتهائي ساده طریقه اوشي. دوه خلور مشران او دوه خلور زنانه په جنج لایې شي، نکاح او تري او ناوي کورته راولي، فقیر بابا چې ژونډه وونډه هغه په پشنډ هغوي ګزاره کېډه خو چې هغه مړ شو نو د هغوي ګزاره ګرانه شو. اوس د هغوي د کور خرچه امان کوله او هقد د چا خبره

ورکم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

چھی "لپڑا ختاؤ" کبدو خود وادھ خرچہ بی نشوہ برداشت کولے۔ امان ته دومره معلومات وو چھی دھر پنشنی د مرگ نه پس د هغة کوندی ته با خاہ بل وارث ته پنشن ملاویدشی۔ هغه چھی دا خبره دلبرو ترور ته اوکرہ نو هغه دیرہ خوشحاله شوہ۔ بله ورخ امان دھقیر بابا پنشن بک او د هغه نور کاغذونه خان سره واختسل، دلبرو ترور بیعی خان سره کرہ او سولجر بورد ته لاپل۔ هلتے د فقیر بابا پنشن بک، د هغه تول کاغذونه او د هغه زور ریکارڈ چپک کرے شو۔ دلبرو ترور په نامہ نور کاغذونه تیار کری شو، د معنی گوتی او شناختی کارہ نمبر پری او لیکلے شو او د هغوي په مخکبی سنتر ته او لہلای شو۔ هغوي ته او بیلے شو چھی خلور پنځه ورخو کښی دنه به د هغوي کار اوشي، او هم دغسمی او شوہ۔ هغوي د وادھ په تیاری کښی مصروف وو او بازار ته تلل راتل۔ په پنځمه ورخ چھي هغوي سولجر بورد ته ورغلل نو د هغی پنشن بک جوړ شوے وو او په هغی کښی د شپږو میاشتو بقايا جمع شوي وه، هغوي د سولجر بورد نه پنشن بک واختستو، جنرل پوست آفس ته لاپل او د شپږو میاشتو بقايا یې وصول کرہ، دلبرو ترور چھی د پنشن پېسی واختستی نو دېره خوشحاله شوہ۔ بیا بیا به یې د هغه شکر بیدا کوله او بیا بیا به یې هغه ته دعاګانی کولی، په دغه دعاګانو او خوشحالی، کښی هغوي مازیگر کور ته او رسیدل، هغوي لاده لاری دوره د خنده او پلار سره یې دلبرو ترور د پنشن په باره کښی خبری کولے چې یو موتور

ورکم لادی (پینتو ناول)

بروہڈ شیخ

سانېکل د هغوي د گوتی مخی ته اور ديد او دوده کسان تریشہ کوزشو، د یوکس په لاس کښی د میهتائی دیلے وو او د بل په لاس کښی د کپری گوتی، وه امان هغوي اونه پېژندل خو هغوي هغه پېژندو، امان چھي هغوي سره روغ جور او کرل نو هغوي کوچني استاذ له ورغلل، هغه سره یې روغ جور او کرل او د هغه تندے او لاسونه بیعی پېکل کرل او په دغه پېکلولو پېکلولو کښی هغوي هغه له مبارکي ورکرہ، کوچني استاذ هغوي په خبرو او پېژندل، په هغوي کښي پواختر حسین اخترو او بیل تو حید کیوال وو، د هغوي په مبارکي کوچني استاذ مُسکے شو او اختر حسین اخترتی په او وټل، "یه هلكه اختره، تاسو چا خبره کړي، مومن خو لاجاته وبلے ندي".
اختر حسین اختر، استاذ جي، زَه ستا په خبره پوه نشوم.
کوچني استاذ (مسکے یې) زَه ستا په مبارکي پوه نشوم.
اختر حسین اختر، استاذ جي اکبرخان اکبر ته صدارتي ابوراهم ورکرے شو او لوس لاكھه روپی، انعام هم ورکرے شو، ابوراهم مو هغه ته پرېښدو او لوس لاكھه روپی، مو د هغه نه واختستې او تاله مو راټرے، "هغه د کپری گوتی، سپری، روپی، ترینه راوباسی او د هغه په غېر کښي یې اړدي، کوچني استاذ په جذباتي انداز کښي واتي، "لس لاكھه روپی؟ یا الله ستا دېبر د پرسکردے چې تامونې سره د غببونه امداد او کرو، "تو حید کیوال هغه له په خله کښي د میهتائی دانه ورکوی او ورته واتي، "استاذ جي، دا زما د طرفه مبارکي".

ورکم لادی (پینتو ناول)

برو بز شیخ

کوچنے استاذ: ستاسو د تولو دے مبارک شی. داستاسو خپله کامیابی ده، بیا اختر حسین اخترته واتی، «اختره زویه، ماٹه یوه مغالطه شوی وه او هغه دا چې یوه هفتہ مخکنې مونې د امان د واده نبته اینې د خوا لا خوک مو خبر کړي نه دي. ماوے چې تاسو خنګه خبر شوی.

اختر حسین اختر: مبارک شه استاذ جي، داخو دېره د خوشحالی خبره ده، نېټه کله ده؟

اماں: د ارالوونکي اتوار.

اختر حسین اختر: دېره نسہ ده. ستاسو دے مبارک شی او خدایه دے درته دېرې دېرې خوشحالی اوښانی. استاذ جي په دېکنې به یوه لویه مشاعره کوو. بنې استاذ جي اوس به درته مونې لارشوا او انشاء الله واده له به را خو.

کوچنے استاذ: واده له نه بلکه دا داده نه به دوه ورځي مخکنې راخي.

اختر حسین اختر (خاندي) مخکنې به څکه را خو چې شاميانی به لګکو، ستبیج به جو روو، د بجلی، انتظام به کوو. بنې جي منږ درنه خو چې خپل ملګري خبر کړو او هغوي ته خپل خپل کار او سپارو.

«دې سره هغوي د هغوي نه اجازت اخلي او رواټېرې».

د هغوي د تلو نه پس دلبرو ترور راخي او امان ته واتی، «اماں زویه، دا میلمانه خوک وو چې داسې او چې خلی درنه لارل، نه چایې، نه شربت او نه پودی،».

اماں: تروری، دا هغه باضمیره خلق دی چې د چا په چایې دوډي، نه

برو بز شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

خوشحالپرې بلکه په رون تندی خوشحالپرې، د دوی خوشحالی دا وي چې دوی سره په خنده رویه خلې خبری اوشي، په قومي مسلو، قومي خدمت، د غریب په غربت او د مظلوم په مظلومیت خبری اوشي، ... د دوی د تولو نه لویه خوشحالی داوی چې د دوی د تخلیقی صلاحیتونو قدر او کړي شي او د زړه د اخلاصه داد و کړي شي، دا هاغه باضمیره خلق دی چې د خپل ذاتي عم نه بې پرواد بل په غم زېږدي او د بل په سر جنګکړي. «دلبرو ترور د هغه مخی ته ګم سم ولاره وه او د هغه جذباتي خبری بې او ریدي. په ظاهره یې ورته سر پکوو خو په اصل کښي په هېڅ نه پوهېدنه چې هغه خڅه واتی او د چا په باره کښي واتی؟ د هغه تقریر لا جاري وو خو هغه په ده انتظار کښي وو چې کله به د هغه په خبرو کښي وقفه راخي او کله به ترینه خان خلاص کړي. کله چې هغه په خپلو خبرو کښي ساه واختسته نو هغې د دغه موقعي نه فائده واختسته او ورته یې په معموسانه مُسکا اووې، «اماں زویه زه ستان په خبرو نه پو هېږم». د هغې په لاعلمي هغه مسکے شو او ورته یې اووې، «تروری، د بابا خواله مې ورشه، هغه بد مسے پوهه کړي». کوچنی استاذ ته لکه چې د خبری موقعة ملاو شو، هغه ورته په مُسکا اووې، «دا بنې ده چې راغلي خوري، راشه دا پیسې هم کورته یو سه او د مبهتاني دا دېلے هم یو سه». دلبرو ترور چې د روپو بنډلونو ته اوګوري نو په حېراتنيا واتي، «او، دا دو مردې دېرې روپې، دا چرتې وي؟ داد مېلمنو

وړکھ لادی (پښتو ناول)

ږوږدې شېخ

راوړئ سے؟ دایې د وادۂ د پاره قرض درکړئ سے؟
کوچنے استاذ، نه خوري، دا قرض نه دي بلکه غېږي امداد دے، د
الله د طرفه راغلې دے او د ګه مېلمنو را فرې دے دے... د دے مطلب
دا شو چې د آمان ترون مونې د پاره بختور شو. هلتہ د وادۂ نېټه
کېښوده شو، او د لته غېږي امداد راغي.

آمان: بابا که ګيو بل زېږئ سې مې دریاندي اوکرم نو نوریه هم خوشحاله شې.
کوچنے استاذ: هغه خنګه بچې؟

آمان: بابا، د فقیر بابا د تلو نه پس د هغه پشنن د ترور په نوم شو، د شپږو
میاشتو پشنن یې یک مشت واختستو او نور به میاشت په میاشت اخلي.
کوچنے استاذ: دا خو د ډېره د خوشحالی، خبره ده، مبارک شه خوري.
دلبر ترور: ستا دے مبارک شي روه، دا آمان په منډله تړه او شو
گینې زه په د ډېره لانجو خه پوهېږم.

کوچنے استاذ: داروبي، واخله خوري او تولی د آمان په وادۂ اولګو.
آمان: بابا، که زه د رته یو خواست اوکرم نو اوږدې یې منه؟

کوچنے استاذ: که معقول وي نو ولني نه. ضرور به یې منم.

آمان: بابا، د فقیر بابا د شار ارب خه موده مخکنې چلبدو او د شاره
زمکه پري اباده وه. د هغه دارمان وو چې دا شاره زمکه بیا اباده شي.
دا زمکه اوسم د هغه د تربورانو نه از ازده شو، او د ستارخان د قضې نه
هم از ازده شو، که تاسو غواوري، نو د هغه دارمان پوره کولې شي.
کوچنے استاذ (په جذباتي انداز) خڅېږدسته خبره دے اوکړه زوې.

ږوږدې شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

چې دازمکه اباده شي نو مونې تول به اباد شو.
امان: بابا، که ستاسو خوبېخه وي نوزه به د بجلې، بندوست اوکرم
او په ده ارت به تیوب ویل او لکوو، د هغه په اميد اخوازه دلبرو
ترور په سترګو کېښي د خوشحالی اوښکي ځي راخي. کوچنے
استاذ هغه ته د مشوری په طور واتي، ”بچې، په وادۂ خو به هم خه
لږي د ډېرې پېسې لکي؟“

امان: نه بابا، د وادۂ مسله اسانه ده. منشي پېسي به مې ترور لاره شي
او په توله خبره به یې پوهه کړي خوزه و بهم چې د ډېره تولې روښې په
دے زمکه اولګي او دې نه باځ باري، جوره شي... ستا خنګه
خوبېخه ده تروري؟“ د هغه سترګو کې د خوشحالی، د اوښکونه د کې
وي او چې کلله د هغه نه د هغه رايې او غوستي شي نو هغه
مسکي، شي او مُسکا سره یې د سترګو دې اوښکي په مخ راماتي
شي، هغه خپلی اوښکي او چې کړي او واتي، ”امانه زوې، دا ارمان د
عارف جمال هم وو او د هغه د پلار هم وو خو قدرت ته منظوره نه ده،
هغوي دواړه لارل او لانجې ګونجې تاسو ته پاتي شوې، چې ته د
هغوي ارمان پوره کول غواړي سه نو د وادۂ د خرچې غم مه کوه، زه به
ستا تبول ارمانونه پوره کرم. ستاد وادۂ د سامان دمه منشي کاكا
اختښي ده او د مېلمنو د ډوې، د پاره مونې سره خپل خاروي شته.
امان: د غېسي مې خوبېخه ده، دا تولې پېسې به زمکه لکو او دا
به ابادوو، دا زما ارمان ده. ”دې سره هغه مُسکي، شي د کوچنې

ورکم لادی (پینتو ناول)

«بوجه»

امان غوبنتل چي د هغه واده دېر په ساده طريقه اوشي. دغه خيال د کوچني استاذ هم وو او د دلبرو ترور هم وو. هفوی غوبنتل چي هغه چانه داډه بلنه ورکري شي ڏ چانه چي د هفوی رغپن ده کپري. په دغه کسانو کبئي ڏ دلبرو ترور له اړخه ڏ مغفه دوه لوئه وي، ڏ امان له اړخه انځر ګل او ګل پري وه او د کوچني استاذ له اړخه ڏ کوچني ادبی تولني ملکري وو. ڏ هفوی د اندازي مطابق دغه مېلمون د پاره یواړغومه کافې وو. په ده تجویز هفوی تول متفق شو او د کوچني استاذ د هدایت مطابق ڏ بلني وسناه هفه ڏ ملکرون ده شروع شوه.

اخترحسین اخترتنه داډه بلنه ورکري شي شوه او هفه ته اوپيلے شو چي خپل تول ملکري خبر کري. دي نه پس هغه انځر ګل ته کال او ګرو خو چي هغه سره رايطة اونشوه نو بيا هغه او دلبرو ترور ګل پري پسي لاړل. چي هلتنه او رسپدل او د ګل پري کورته ورغلل نو هفوی ته داسي معلومه شوه چي ده کورنه کيده شوي ده. په کور کبئي ورانه ورانه وه، غولي ڏ خاژو خزلونه ډاک وو. امان ته بيا بيا دا احساس کبدو چي شايد هفوی پردي کورته راغلي وي. هغه چي د کور په غولي یو سرسري نظر او چوونو یواړخ ته په کتب کبئي یوه بشخه لکه ڏ زوندي لاش پرته وه

بوجه شيخ

استاذ د غږې نه روبي، اخلي، کورته روانېري او په روانه کښي وائي، «خدائے ده ستابول اړمانونه پوره کپي». امان او کوچني استاذ :: امين.

بوجه شيخ

او د هفوی طرف ته يې کتل. هغه چي د تپوس به غرض د هغه خواله ورځي، نود ستريي مشي ڏ پاره یو اوج لاس هغه ته اوښول شو. هغه چي هغه له لاس درکو و نو هغه ڏ هغه لاس کلک اوښول که چي هغه ڏ هغه په سهله پاسپدل غواړي. هغه چي د هغه په نيت پوهشونو د هغه لاس یې په خپل لاس کښي تېنگ کرو او په مزه یې په کت کښي کپنوله. هغه مسکي، شوه او دواړته یې په سترګو سترګو کښي ستريي مشي اووي. ڏ هغه غوبنځي دوريدلې وي. ڏ هغه د مخ کاسه تشه شوي وه ڏ هغه ڏ سر پېچل لاندې ڏ مودو مودواج وښسته لکه ڏ اوج سرکري ڏ هغه په او پورا ته وو. ڏ هغه ڏ سترګو د نيونو اوج کرس پوتکي نیولي وو او په دغه او چو کرسو د نيونو کښي دوه اوج ګاتني په ژورو قوغاتو کښي دوه ګېټي بشکاردل، هغه چي هغه ته مخامنځ په زمکه کښاستو او په خير خيرېي ورته او کتل نو د دغه ژورو قوغاتو په ګېټو کښي ورته خپل دوه ته تصویرونه بشکاره شو. دي سره ڏ هغه سترګي ڏ کې شوي او په ده او azi یې اووسي، «ګل پري ته؟... ټه ګل پري یې؟ ڏ هغه په تپوس هغه مسکي، شوه. ڏ هغه مُسکاد هغه مراوے ګل مُسکاره چي ڏ هوا په چې ترینه پاني لاندې پريو خي اوتش ډنېر پاتې شي. هغه ترینه په یه یره تپوس او کرو، «ګل پري په تاخه او شو؟ ستا هغه مستي، هغه خوانۍ او هغه غټي غوبنځي خڅه شوي؟ ڏ هغه په تپوس ڏ هغه سترګي ژريدي خرو بشکي ورله نه راتلي، هغه خپل دواړه منګولي او مرولې او رونه یې اووي، «ستاسو... ڏ تلو... نه

وړکھ لادی (پښتو ناول)

بڑو بډ شېخ

وړکھ لادی (پښتو ناول)

روستو... هغه اونه شوي او... او اودورې بدی.“ دی سره هغې په کت کښي سر اولګو او پښي ورسیسي دلبرو ترور او چتني کړي . هغې ستګي پېچي کړي او په پېتو ستړګو یې اووي ، ”ما معاف کړه امانه، ما ماستو هیڅ مېلمستیاونکړي شوه“ . امان او دلبرو ترور یوبيل ته په سواله نظر اوکتل او په ستړګو ستړګو کښي یې یوبيل ته خڅاوے . امان دې په تیزی سره بهار او ټو او ټو شبهې پس واپس راغې، دَ خپلی اړې نه یې خادر کوز کړو په هغې یې او غوري ووا دلبرو ترور ته یې اوو سه ”ګادا“ راغلې ده، زَه ورڅم چې ډرائیور راولم اودا او چته کړوا ټه دَ کوچتي وړجننده کړه . هغه دَ هغې د جواب انتظار او نکړو، او بهار او ټو، دَ ټو سره یې ډرائیور راوسټو، دواړو د هغې کت اوچت کړو، په داتنس کښي یې کښدو، هغوي دواړه ورسه کښاستل او ګادا ده روان شو .

هغوي دواړه هغې سره په ګاډي کښي ناست ووا ګادا ده هسپتال په لور روان دوان وو . امان یو خوا دَ ګل پري دَ بیماری په وجه پريشان ووبل خوا د دلبرو ترور په وجه پريشان وو . هغه په زړه کښي کړل چې هغه یواخمي کور ته لېږدې نشي او که هغه په هسپتال کښي ګل پري سره پاتني شي نوکور به بېخې تشن پاتني شي او د هغه دَ پلار او علی رحمان په زړونو کښي به د هغوي متعلق شکوش و شبهات پیداشي . هغوي سره په کور کښي مو باټل هم نه وو چې اطلاع ورکړي . په ده سوچ او فکر کښي چې هغوي اهل آر اېچ ته او رسپنډل نو هغه کېزو لټي، کښي داخله شوه او د مخې سره ورته دې پ او لکبدة . دی نه علاوه دوائي ورته

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

دلبرو ترور د تلونه پس د هغه پرشانی خشنه شوه او هقد د گل پري خدمت ته جور شو . گل پري يوشواروز په کهزولتني کبني پرته وه او په دويمه ورخ هغه ميديکل واره ته يورلي شوه . اوس د هغى حالت د مخکبني په نسبت بهترو و . هغى خوراک هم کولي شو او قدم يع هم اخستي شو . هغه غوبنتل چي د هغى نه د هغى د بيماري په باره کبني تپوس او کري خود هغه په زره کبني دايره هم وه چي د هغه په تپوس د هغى بيماري زياته نشي .

هلته د هغه د واده تباري شروع وه . د دلبرو ترور لونه او هفوبي سره دوه خلور نوري زنانه د واده نه دري خلور ورئخي مخکبني راغلي وي او د تېنگ تېکور پروگرام يبي شروع كرسه وو . د کوچني استاذ شاعران او د بیان ملگري هم راغلي او د اختر حسين اختر په نگرانی کبني شاميانی لکبدي او ستبعج جوريدو . درينا او لوه سپيکر د پاره جنريپر هم راپر سه شو سه ووا د مېلمندو د ناستي د پاره کرسى . هم راپري شوي وي . دي نه علاوه د مېلمندو د پاره د چايي دودي انتظام هم شو سه وو . د اتول انتظام د کوچني ادبی تولني ملگرو كرسه وو . د شبدول مطابق د اتوار په شپه د مشاعري پروگرام وو چي د هغى صدارت کوچني استاذ ته حواله شو سه ووا د نظمات فراتش د اختر حسين اختر په ذمه وو . د اتول په ورخ د کوچني استاذ د کلام اورو لو پروگرام وو چي هغى د پاره د پينتونخوانامورو سنگرانو ته بلنه ورکر سه شوي وه . د اتول انتظام د کوچني استاذ ملگرو په خپله

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

خرچه کوو . بل خوا د هلك او جيني د خوا د مېلمندو انتظام منشي په خپل سراخسته ووا د دلبرو ترور د اورغومي حلاللو ضرورت پېښ نشو . دي نه علاوه هغه به ساعت په ساعت امان سره رابطه کوله او د هغه نه به يبي د بيماره خبرت تپوس کوو . هغه غوبنتل چي د هغى دومرة خدمت او کري چي د هغى په زړه هیڅ ارمان پاتے نشي . د هغى په خدمت کبني هغه دومرة مصروف وو چي د خپل واده نېټه هم ترینه هبره شوي وه د هغى صحت ورخ په ورخ په بنه کېدو خوبیا هم داکتر له خوا هغه ته سخت هدایات وو چي هغى سره غېر ضروري خبری او نکري شي .

د هسپطال د ايم دي د هدایت مطابق به د تولو واردونو مريضان اتوار په اتوار د واردونو نه ويستلي کيدل او د واردونو مکمل صفاتي به کېده . نن د اتوار ورخ ده ، او د تولو واردونو نه مريضان ويستلي شوي وو او بهره په چمن کبني خاکي شوي وو . په دغه مريضانو کبني ګل پري هم شامله وه . امان هغى د پاره د ملاستي بندوست كرسه وو . هغه هغه په دري سملوله خو هقد د ملاستي نه کېنastه او هغه ته يبي په مُسکاكاووي ، "په داسې داګه ستا په مخکبني ماته په ملاسته خان پسته نه بنسکاري ". هغى د هغه په او په سر کېښدو او د هغه په سهاره يبي خپل توازن اوساتو . بيا يبي ورته په کمزوري او از غالې غوندي اووي ، "امانه ، نن د اتوار ورخ ده ، داکتريانو چهتي ده . ته کلى ته لارشه چي لې ارام او کرسه ."

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

امان: زَهْ يُوْيِ لِمْحِي دَّيَارَه هَم تَا يَا خِي نِشَم بِرْ بِنْدُودَسَ، دَاسِي نِشِي كَبْدِي.

گل پری: تَهْ دَكْرَأَتْرِ كَوْمِي كَوْسَ؟

امان: گل پری، چِي تَرِ كَوْمِي تَهْ بَنَهْ شَوي نَه بِي، سَتَاخْدَمَتْ پَه ما فَرَضَ دَسَ، زَهْ دَأَخِيلَه خَوش بَختِي گِنْمِي چِي مَاتَه سَتَادَ خَدَمَتْ مَوْقَعَه مَلاَوْ شَوهَ، "ذَهْفَهْ پَه بَخِيرَه هَغَهْ مَسْكِي شِي اوْتَيَ،" امانه، زَمَانِه كَبْدِل نِيشَتَهَ.

امان: دَاسِي دَمايُوسِي خَبِيرِي مَهْ كَوْه گل پری، تَهْ بَه اَنشَاءَ الله بَنَهْ كَبْرِي اوْ بِيَاه درَنَه هَغَهْ گل پری جَوَرَه شِي لَكَهْ چِي وي. خَوَهْسِي يُوتَپُوس درَنَه كَولَسَ شَمْ چِي سَتَادَ بِيمَارِي دَكَلَه نَه دَه. خَهْ مَوْدَه مَخْكِنْسي خَوَهْ تَه بالَّكَل تَيَكَ تَاكَ وي، چَري مَا خَوَهْ نَظَرَه كَرَسَه نَه بِي. گل پری: تَادَ نَظَرَه كَرَسَه نَه يَمْ خَوَهْ مَارِي دَهْ هَغَهْ وَرَغَهْ اوَهْ هَغَهْ شَبيِي نَه شَروع شَوي دَه كَلَهْ چِي تَاسَوْزِ مَونَدَ كَورَه لَارِي.

امان: سَتَادَ بِيمَارِي نَه انْخَرَكِل خَبرَدَسَ؟

گل پری: نَه امانه، انْخَرَكِل تَه زَمَادَ بِيمَارِي هَيَخْ مَعْلُومَاتَ نِيشَتَه.

امان: هَغَهْ كَورَهْ چِي رَاخِي؟

گل پری: هَغَهْ دَسَهْ خَائِي نَه دَهْ لَرِي تَلَى دَسَ، اوْ خَوكَ چِي هَلَتَه لَارِشِي واَپَس نِشِي رَاتَلَهَ.

امان: خَهْ مَطْلَبَ...؟ زَهْ سَتا پَه بَخِيرَه پَوَهْ نَشَوَم.

گل پری: امانه، هَغَهْ شَهَدَ شَوَسَهْ دَسَ.

امان: كَله؟ هَغَهْ سَره خَوي خَوَهْ هَفْتِي مَخْكِنْسي زَمَالِيدَل كَتَلَ شَوي وَوَه.

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

گل پری: سَتَاهَه بَه وَرَسَرَه شَوَسَه وي خَوَزَه ما وَرَسَرَه نَه دَي شَوَسَه. امانه پَه كَوْمَه درَغَه چِي تَاسَوْزِ مَونَدَ كَورَه اوَتَيَ، نَوَهْ هَغَهْ شَبيِه هَغَهْ هَم ذَكَورَه اوَتَيَ اوَلَاتَراوَسَه نَه دَسَه رَاغِلَه، بَيَّنَهْ ذَهْفَهْ سَامَانَ رَاغِلَه دَسَه... امانه، چِي ذَهْفَهْ خَبِيرَه دَسَه اوَچَبَرَلَه نَوَبَيا بِي پَورَه وَورَه. امانه، پَه كَوْمَه درَغَه چِي بَابَا زِ مَونَدَ نَكَاحَ اوَتَرَلَه اوَتَسَوَ لَارِي نَه سَاسَوَه تَلَوَه نَه پَسَه پَه هَغَهْ شَبيِه هَغَهْ هَم لَارِو. امان: ولَي خَهْ اِمْرَجْنِسِي وَه؟

گل پری: "امانه، دَاه خَوَرَتَه مَعْلُومَه وَه چِي ذَهْفَهْ تَعلَقَ يَوَدَهْ شَتَهْ كَرَدَ تَنظِيمَ سَره وَوَه. خَهْ مَوْدَه مَخْكِنْسي مَادَپَولِيو دَيَوَتِي كَولَه اوَكَورَه پَه كَورَه بَه گَرَخِيدَو. ذَخِيلَه رَونَدَيَرِي بَه مَاخَانَ سَره ذَهْفَهْ مَورَجَانِي تَرَورَ بَوَتَلَه. يَوَه درَغَه مَونَدَ پَه يَوَه كَبِنْسي دَيَوَتِي كَولَه چِي ذَبَورَوَانَ مَوَتَبَرَ سَانَبَكَلَه نَه پَه مَونَدَ رَوَسَتَوَه نَه دَزَسَه اَوشَوَسَه. پَه دَغَهْ دَزَوَهْ كَبِنْسي زَهْزَخِي شَومَ اوَجَانِي تَرَورَ مَرَهْ شَوهَ. خَهْ مَوْدَه دَسَه هَغَهْ پَه نِيمَه شَبيِه كَورَتَه رَاغِي اوَدَه مَورَ تَبَوَسَ بِي اوَكِرَو. ما چِي وَرَتَه ذَهْفَهْ اوَخَلَه تَبَولَه خَبِيرَه اوَكِرَه اوَدَه خَائِي خَائِي بِرِي اوَخَتَه حَوالَه مَي وَرَكَرَه نَوَهَه پَه چَغَورَه چَغَورَه پَه ذَرَاشَو اوَهَه ذَرَازَه كَبِنْسي بِي اوَوَهَه چِي، "هَغَهْ دَزَسَه ماَكِرِي دَي" بِيَسَاه دَسَه اوَعَدَه ذَكَورَه اوَوَتَه چِي هَغَهْ بَه دَسَه كَورَتَه هَلَه رَاخِي چِي ذَخِيلَه مَورَ اوَزَمَادَلَهْ ذَهْفَهْ چَانَه واَخَلَي ذَهْفَهْ حَكَمَ چِي هَغَهْ دَغَسِي كَرِي دَي، نَنَ بَه رَاشِي، سَبَا بَه رَاشِي، پَه دَغَهْ نَن سَبَا كَبِنْسي مَوْدَي تَبَرِي شَوي خَوَهْ رَانَغِي اوَخَرَه پَه هَغَهْ درَغَه رَاغِي، پَه كَوْمَه درَغَه چِي مَونَدَ دَواَهَه كَورَتَه وَرَغَلَه. امانه

ورکم لادی (پینتو ناول)

بڑو بڑ شیخ

پہرہ... دشمن خبرہ د اوستاد مخہ حیاراخی خو وہم پی درنہ خکہ چھی پورہ معلومات درته اوشی... امانہ... ستابوسڈ تلو نه پس چھی مسویرہ بنیخی خاوند په شکل کنی کیو بل ته نزدے شونو هغۂ زماید بدن ڏرخسنونو نبنخی اولیدے. ڏلبدوسره هغۂ ته هغۂ زیره واقعه رایايده شو. فوري طور روستو شو او په حجاب کنی شو. زما په سر یپی لاس کېښودو او قسم یپی او خورو چھی، "زَيْ بَدْ دَسْ كُورَتَهْ هَلَهْ رَاخْمَ چَيْ سَتَادَهْ خَيْلِيْ مُورَبَدْ وَالْخَلْمَ". دی سره هغۂ کلاشن کوف په لاس کېښی او نیسو او شپه په شپه دېر په تبزی، سره ڏکوره او وتو. هلتہ هغۂ خپله دله جوره کړه او چھی موقعه ورته ملاو شو نو هغۂ او د هغۂ ملکرو زموږ پبدل واختستو، تول ملکی او غېر ملکی دهشت گردی په قتل کړل، ڏبارودولویه ڏخپهه یپی تیاه کړه خود یوکس دوه نه علاوه هغۂ او د هغۂ نور ملکری هم شهیدان شو. د هغۂ خَهْ سَامَانَ دَدَسَهْ خَيْرَ سَرَهْ كُورَتَهْ رَاغَيْ، چَيْ دَ هَغَهْ اَنْتَظَارَهْ كَوَهْ مَهْ دَهْ پَرَلَرِيْ تَلَى دَسْ. امانه، چھی کله هغۂ دکوره او وتو نو ماته دا محسوسه شو لهکه چھی زما په زړه کنی سو میجي غږ پړی. دغه درد سره زما او لړه هم ختمه شو، تر دی چھی کومی او بی به می او خکلکلی نو هغۂ به می واپس التي کړي. ڏکلی یو داکتر له ورغلی ووم خو هغۂ دارورانه کړل، وسے چھی "ستا په زړه بوغمه ده، د دی علاج ماسره نیشته". ... بوغمه خَهْ شَيْ دَسْ امانه؟ "هَغَهْ دَ هَغَيْ خَيْرَه په بله واپوله او د هغۍ دا د کېرنې ڏپاره یپی هغۍ ته او وسے، ڏکلی داکتران په خَهْ پو هېږي؟ هلتہ خو تول کمپوډران راغونډ شوی دی.

بڑو بڑ شیخ

ورکم لادی (پینتو ناول)

داکتر پکنېسی یو هم نیشته. ما ستاده داکتر نه پیوس کړے دے، هغۂ وسے چھی هیڅ نیشته. بالکل تیک تاک د خود کم خواراکی په وجہ کمزوری ده. ڏ هغۂ په خبره هغۂ مسکی شو، ڏ هغۂ اوری ته یپی سرا او چت کرو او ووی وئیل، "دانې ده چې ته راغلے امانه ګینې زما خو خوک ڏپخخولو هم نه وو".

امانه: داسی ڏ مايوسی، خبری مه کوه ګل پړی، مامه کوه وه پلیز.

کل پړی: امانه، تاسو موږ کره خنگه راغلے وي؟

امانه: موږ ستاده بیماری نه خبر شوي وو، او ستا پونځتني له درغلي وو، هغۂ یو چخ اسپهای او کړي، په خلله لاس کېږدي او خپل اسویلې پسی بره گورې، امان هغې ته په یه رېړه واتي، "ګل پړی، ته په ناسته ستري شوی، لپه سمله چې دمه شي". هغې ڏ هغۂ په خواهش انکار او نکرو او د هغۂ په سهاره په درې سملاسته، هغۂ هغۂ ته په ملاستې ملاستې گورې او واتي، "امانه تامانه رشتیا خبره او نکرهه تازماده خاطره مانهه دروغ او وسے، رشتیا خبره او کړه چې خنگه راغلے وي؟"

امانه: رشتیا خبره دا ده چې زما د واده نېټه ایښودې شوی ده او موږ تاسو پسی یعنې تا او انځر ګل پسی ڏپلنی ڏپاره درغلي وو، هغۂ مسکی شي او واتي، "او س دے رشتیا خبره او کړه، ستاده کله دے؟" هغۂ په ذهن زور اچوي او یوه شبې پس واتي، "شاید نن دے.

نې زما دناوی دولی، راغې،

کل پړی: او، تازماده پاره واده پرېښې دے.

امانه: ستاده پاره زه تو لوی خوشحالی پرېښودے شم خوتا په داسے

ورکھم لادی (پینتو ناول)

حالت کبئي نشم پرینہندو سے .

گل پری .. تا خپله ناوی لیدلی ده ۴ د چا په شان ده ۵

امان: نه گل پری ، ماخپله ناوی نه ده لیدلی او نه راته دا معلومه ده

چھی د چا په شان ده . دا واده د مجبوري، واده دے . چھی ته د بل شو سے

گل پری د هغۂ د خلی نه خبره اخلي او واتي ، ”داسی مه وايد

امانه، دا د قسمت ليک دے ، نه ورانپري . خپلی بي بي سره مينه

کوه، هغې ته زما په سترگو گوره . رشتيا خبره دا د امانه چھي مونږ

دواړه د ډوبل د پاره پېدا شوي وواز مونږ د جډاني هدو تصور نشو

کېډے خو . خو تقدیر مونږ په ورکو لاړو سرکو او داسي بي دردر

کړو چې د ډوبيل نه يې ناخبر کړو . او په داسې وخت کښي يوې لاري

ته راوستي شو چې ستا مخه یو خواهه او زما مخه بل خواهه . مونږ

دواړه ډوبل کراس کولے شو خو په یوه لاره نشو تالی ... عجبيه اتفاق

دے . نن ... نن ستا د ناوی د راتلو ورځ ده او زما ده ... د تلو ورځ ده .

اوسم درنځ ساعت له به ستا د ناوی سنکه هار له جونه راخي او زما ساه

اختستو له به ملاتکي راخي . ستا ناوی به په ډولي کښي اچولي

کېږي او زما لاش به د جنازي په کت کښي اچولي کېږي . ستا د ناوی

ډولي به ستا کورته درځي او زما کت به د هدږي کورته څخې ، ستا

ناوی به د واده په بالنج کښي سملې او زه به په لحد کښي سملې .

ستا په ناوی به په بالنج کښي ګل پاشي کېږي او زما په لاش به

خاک پاشي کېږي . او ه خدایه ... خفه نشي امانه ... ما معاف کړه

امانه“ دې سره هغه کښي ، یه ناسته ناسته التى او کړي او په خله او

۲۷۳

بڑو بڏ شخ

ورکھم لادی (پینتو ناول)

سېپېر موي چې زېږي شنې او ډې راماتي شي . داسې معلومېږي چې د هغې د ڈزېءه بو غمه او چوده . اسان په خپل رومال د هغې خلله او سېپېر مهي صفا کوي . هغې هغې ته په مسکا او کتل او غلې شان بې په زېډلولو لو شوندو او ووی ،

- اشناده لاري نه هېرېږي

زهه به د عمر اشنا خنګه هېره وومه .

د هغې خبره خه حله پوري صحې وو د هغې لاش په داسې وخت کښي د ګډاډي نه کوز کر سے شو چې د هغې د ناوی ډولي . د هغې کورته دنه شو د هغې د مرک په غړه د سټنګرانو تېنک تکور ختم شو او په تول چاپېریال د ماتم غلاظه اور شو . لپه ساعت مخکښي چې په کومولو ډېپېکرو نغمې چلپيدي اورس په هغې د قېږي ویستلو او د جنازي اعلان او شو . مابنام تباره د هغې جنازه او شو او ماسخونت تباره د فقير بابا قېږي سره جخنه خاورونه او سپارالي شو . راغلي تول مېلمانه لارل ، شاميانه ، دیکونه ، کرسی ، اونور سامانه لارو او واده له راغلي زنانه هم الاري .

لپه ساعت مخکښي چې د کوم خنګل نه منګل جور شو سے وو د هغې منګل نه بیا خنګل جور شو او د شېپې په تورو ماتمي ژلفو کښي دوب شو . په کور کښي دنه یو علې رحمان پاتې شو او ورسه دلبرو ترور او ناوی ، یه په کوته کښي کوچني استاذ پاتې شو او ورسه امان پاتې شو . هغوي پلاز او زو سے د ګل پری په ماتم کښي چې ناست وو چې دلبړو ترور د امان د واده جوړه په لاس کوچي ته ورغله او د ورتلو سره یې امان ته او وي ، ”امانه زويه ، د تقدیر لیک نه ورانپري . د الله په

۲۷۵

ورڪي لادي (پينتو ناول)

ڊروڙڻ شخ

کو وشکر او یاسه زو یه . دَ گل پري به تلومنچ تولو ته افسوس دے خو
دَ افسوس نه سبوا منې خُن کولي شو . دَ چا په مرگ نه دنيا درانپوري
اوئه دَ دنيا کاروباري بندپوري . زما زلمسے زو سه مر شو خدا سه دَ هغه په
شكيل کبني بل راکرو . ستا یوه گل پري مره شوه ، خُدا سه درله بله
گل پري درکره . پاسه زو یه ، دا جامي وا غوندنه ، نمونخ او کره او دَ الله
دَ بير هشکراويسه . زَه درنه خم او ستا دَ راتلو پوري به ستا دَ کوتني په
درشل به ستا انتظار کوم . دي سره هغه دبره په تيزى سره دَ کوتني نه
اوخي . دَ هغى دَ تلو نه پس کو چنئي استاذ هم هغه ته کورته دَ تلو
مشوره ورکوي او رورته وائي ، "پاسه بچے ، کفران نعمت مَ کوه ،
جامي واچو نمونخ او کره او په دعا سلام کورته ورشه ."
دَ پلا ريه وينا کبني هغه هدولم لهت او نکري . پاسي اودس تازه کري دَ
واده جوره وا غوندي ، نمونخ او کري او کورته روان شي .

ورڪي لادي (پينتو ناول)

ڊروڙڻ شخ

دَ هغى بالنگ ته اوكتل نو په هغى واقععي گل پاشي شوي و او هغه دَ
خوب و دِه مو په بهير کبني ناسته وه . هفه دَ هغى خواکينسي کپنانتسو او
په دولره الاسم بي دَ هغى دَ بنارسى . پلو په مزه مزه اوچت کرو . هغه پتي
سترهگي ناسته وه ، سور پيزوان بي په سرو شوندو زانگبدوا او هغه ورته په
خبر خبر کتل . بيا بيو په زيزه کبني خُه راغلل ، دَ هغى دَ بنارسى . پلو بيو
پر بیندو ، پاسپلدو او دبر په تيزى سره دَ کوتني نه اوتو .

دلبرو ترور بهرَهَ غولي په یو گوت کبني لو ٻني وينخل چي هغه دبر
په تيزى سره دَ هغى خواله ورغى . هغه بي دَ لاس نه اونبوه ، لاس
نه بولي بي خپلي کوتني ته بوتله او لاس نه بولي بي دَ هغى مخي ته
اوردوله . دَ هغى نه بيو یو خُل بيا دَ بنارسى . پلو اوچت کرو او رورته بيو
اوو سه ، "داتا خُه کري دَي ؟ ماتانه ويلے وو چي زما په ناوي کبني کم
از کم یوه نپسخه دَ گل ناز وي . او تاخو ... او تاخو ماله توله گل ناز
راوسته ؟ دَ واقععي گل ناز دَ دَ ؟

دلبرو ترور مسکي ، شي او په مُسکا کبني وائي ، "هاوز یه ، دَ واقععي
گل ناز دَه ، دا به درته خپلله توله خبره په خپلله او کري ، زَه درنه خم ."
امان : داسى نه تروري ، هفه دَ هغى لاسونه بشکلوي ، دَ خپلی غلاري سهره
اويسى او دَ هغى په غلاره کبني بي اچوي . دَ دوارو په سترگو کبني دَ
خوشحالى او بشکي راشي . دلبرو ترور خپلی او بشکي او چوي او وائي ،
"خُدا سه تاسو دَ ڙوند په دَي نوي لاره ، تل ترته خوشحاله ساتي .
امان : امين .

دَ بنارسى نه په پت مخ او اوز راشي "امين ."

277

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.